

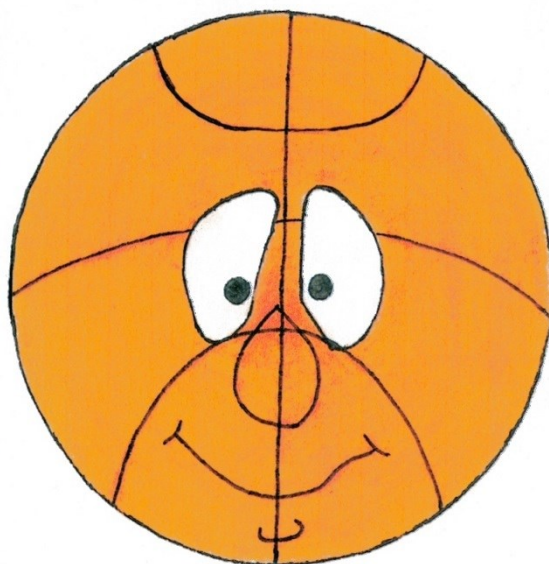
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZŠ a MŠ OSTRAVA
BĚLSKÝ LES, DVORSKÉ
HO 1 ZŠ a MŠ OSTRAVA
BĚLSKÝ LES, DVORSKÉ
ZŠ a MŠ O STRAVA-
BĚLSKÝ LES, DVO
RSKÉHO 1
ZŠ a MŠ OŠ
RAVA-BĚLSK
Y LES, DVORS
KÉHO 1, ZŠ a
MŠ OSTRAVA
BĚLSKÝ L
ES, DVOR
SKÉHO 1
DVORSKÉ
ZŠ a MŠ OŠ
RAVA-BĚLSKÝ
LES, ZŠ a MŠ OSTRAVA
BĚLSKÝ LES, DVORSK
HO 1, ZŠ a MŠ OSTP
AVA-BĚLSKÝ L

SPOLUPRACUJEM
OBJEVUJEME-SPORTU
JEME-SPOLUPRACUJEM
E-OBJEVUJEME-SPORT
UJEME-SPOLUPRAC
JEME-OBJEVUJEME
ME-SPORTU
TWJEME-
POLUPRACU
EME-OBJEVU
EME-SPORTU
EME-SPOLL
PRACUJEM
E-OBJEVU
JEME-SPOLUPRACUJEM
E-SPOLUPRACUJEME-OB
JEVUJEME-SPORTUJEM
E-SPOLUPRACUJEME-
OBJEVUJEME-SPORT
TUJEME-SPORTU

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
OSTRAVA – BĚLSKÝ LES,
B. DVORSKÉHO 1,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Pedagogická rada schválila dne 31. 8. 2023 nové znění ŠVP a školská rada ho vzala na vědomí dne 1. 9. 2023.

Mgr. Miloš Kosík, Ph.D.
ředitel školy

OBSAH:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	10
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	11
2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY:.....	11
2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY:.....	11
2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU:	13
2.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ:	13
2.5 DLOUHODOBÉ PROJEKTY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE:	14
2.6 SPOLUPRÁCE S RODIČI A S JINÝMI SUBJEKTY:	16
3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	20
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI ŠKOLY	26
5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	28
6. UČEBNÍ PLÁNY	30
6.1 UČEBNÍ PLÁN PRO 1.STUPEŇ:	30
6.1.1 <i>Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň:</i>	30
6.1.2 <i>Učební plán pro 1.stupeň:</i>	31
6.2 UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ ZŠ:	32
6.2.1 <i>Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň ZŠ:</i>	33
6.2.2 <i>Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň ZŠ - RVTV:</i>	34
6.3 NABÍDKA POVINNĚ VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ NA 2. STUPNI ZŠ	35
7. CHARAKTERISTIKY A OSNOVY DÍLČÍCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ NA 1. STUPNI	36
7.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	36
7.1.1 <i>Vzdělávací obor: Český jazyk</i>	36
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	36
ČESKÝ JAZYK 1. ročník	38
ČESKÝ JAZYK 2. ročník	39
ČESKÝ JAZYK 3. ročník	40
ČESKÝ JAZYK 4. ročník	42
ČESKÝ JAZYK 5. ročník	44
7.1.2 <i>Vzdělávací obor: Anglický jazyk</i>	46
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	46
ANGLICKÝ JAZYK 1. ročník	48
ANGLICKÝ JAZYK 2. ročník	48
ANGLICKÝ JAZYK 3. ročník	49
ANGLICKÝ JAZYK 4. ročník	49
ANGLICKÝ JAZYK 5. ročník	51
7.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE.....	51
7.2.1 <i>Vzdělávací obor: Matematika</i>	51
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	51
MATEMATIKA 1. ročník	55
MATEMATIKA 2. ročník	56
MATEMATIKA 3. ročník	57
MATEMATIKA 4. ročník	59
MATEMATIKA 5. ročník	60
7.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA	61
7.3.1 <i>Vzdělávací obor: Informatika</i>	61
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	61
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	66
7.3.2 <i>Vzdělávací obor: Prvouka</i>	66
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	66
PRVOUKA 1. ročník.....	69
PRVOUKA 2. ročník.....	71
PRVOUKA 3. ročník.....	73
7.3.3 <i>Vzdělávací obor: Vlastivěda</i>	75
VLASTIVĚDA 4. ročník	77
VLASTIVĚDA 5. ročník	78
7.3.4 <i>Vzdělávací obor: Přírodověda</i>	79
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň.....	79
PŘÍRODOVĚDA 4. ročník	81
PŘÍRODOVĚDA 5. ročník	82

7.4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA	83
7.4.1 <i>Vzdělávací obor: Hudební výchova</i>	83
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	83
HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. ročník	86
HUDEBNÍ VÝCHOVA 2. ročník	87
HUDEBNÍ VÝCHOVA 3. ročník	88
HUDEBNÍ VÝCHOVA 4. ročník	89
HUDEBNÍ VÝCHOVA 5. ročník	90
7.4.2 <i>Vzdělávací obor: Výtvarná výchova</i>	91
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	91
VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. ročník	93
VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. ročník	93
7.5 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ	98
7.5.1 <i>Vzdělávací obor: Tělesná výchova</i>	98
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	98
TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. ročník	101
TĚLESNÁ VÝCHOVA 2. ročník	102
TĚLESNÁ VÝCHOVA 3. ročník	104
TĚLESNÁ VÝCHOVA 4. ročník	106
TĚLESNÁ VÝCHOVA 5. ročník	107
7.6 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	108
7.6.1 <i>Vzdělávací obor: Pracovní činnosti</i>	108
Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň	108
PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. ročník	111
PRACOVNÍ ČINNOSTI 2. ročník	111
PRACOVNÍ ČINNOSTI 3. ročník	112
PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. ročník	114
PRACOVNÍ ČINNOSTI 5. ročník	115
8. CHARAKTERISTIKY A OSNOVY DÍLČÍCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ NA 2. STUPNI	117
8.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	117
8.1.1 <i>Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura</i>	117
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	117
ČESKÝ JAZYK: Jazyková výchova 6. ročník	120
ČESKÝ JAZYK: Jazyková výchova 7. ročník	122
ČESKÝ JAZYK: Jazyková výchova 8. ročník	125
ČESKÝ JAZYK: Jazyková výchova 9. ročník	128
ČESKÝ JAZYK: Komunikační a slohová výchova 6. ročník	130
ČESKÝ JAZYK: Komunikační a slohová výchova 7. ročník	131
ČESKÝ JAZYK: Komunikační a slohová výchova 8. ročník	132
ČESKÝ JAZYK: Komunikační a slohová výchova 9. ročník	133
ČESKÝ JAZYK: Literární výchova 6. ročník	135
ČESKÝ JAZYK: Literární výchova 7. ročník	136
ČESKÝ JAZYK: Literární výchova 8. ročník	138
ČESKÝ JAZYK: Literární výchova 9. ročník	140
8.1.2 <i>Vzdělávací obor: Anglický jazyk</i>	142
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	142
ANGLICKÝ JAZYK 6.ročník	144
ANGLICKÝ JAZYK 7.ročník	146
ANGLICKÝ JAZYK 8.ročník	148
ANGLICKÝ JAZYK 9.ročník	150
8.1.3 <i>Vzdělávací obor: Německý jazyk</i>	151
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	151
NĚMECKÝ JAZYK 6. ročník	153
NĚMECKÝ JAZYK 8. ročník	155
NĚMECKÝ JAZYK 9. ročník	156
8.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	157
8.2.1 <i>Vzdělávací obor: Matematika</i>	157
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	157
MATEMATIKA 6. ročník	160
MATEMATIKA 7. ročník	162
MATEMATIKA 8. ročník	164
MATEMATIKA 9. ročník	166
8.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA	167
8.3.1 <i>Vzdělávací obor: Informatika</i>	167
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň	167
8.4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST	176
8.4.1 <i>Vzdělávací obor: Dějepis</i>	176

	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	176
	DĚJEPIS 6. ročník.....	182
	DĚJEPIS 7. ročník.....	185
	DĚJEPIS 8. ročník.....	188
	DĚJEPIS 9. ročník.....	190
8.4.2	Vzdělávací obor: Výchova k občanství.....	193
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	193
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 6. ročník.....	195
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 7. ročník.....	197
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 8. ročník.....	200
	VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 9. ročník.....	202
8.5	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	204
8.5.1	Vzdělávací obor: Fyzika.....	204
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	204
	Fyzika 6. ročník.....	207
	Fyzika 7. ročník.....	208
	Fyzika 8. ročník.....	210
8.5.2	Vzdělávací obor: Chemie.....	213
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	213
	CHEMIE 8. ročník.....	216
	CHEMIE 9. ročník.....	220
8.5.3	Vzdělávací obor: Přírodopis.....	223
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	223
	PŘÍRODOPIS 6. ročník.....	226
	PŘÍRODOPIS 7. ročník.....	228
	PŘÍRODOPIS 8. ročník.....	230
	PŘÍRODOPIS 9. ročník.....	232
8.5.4	Vzdělávací obor: Zeměpis.....	235
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	235
	ZEMĚPIS 6. ročník.....	238
	ZEMĚPIS 7. ročník.....	239
	ZEMĚPIS 8. ročník.....	240
	ZEMĚPIS 9. ročník.....	241
8.6	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA.....	242
8.6.1	Vzdělávací obor: Hudební výchova.....	242
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	242
	HUDEBNÍ VÝCHOVA 6. ročník.....	244
	HUDEBNÍ VÝCHOVA 7. ročník.....	245
	HUDEBNÍ VÝCHOVA 8. ročník.....	246
	HUDEBNÍ VÝCHOVA 9. ročník.....	248
8.6.2	Vzdělávací obor: Výtvarná výchova.....	249
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	249
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. ročník.....	251
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7. ročník.....	253
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8. ročník.....	255
	VÝTVARNÁ VÝCHOVA 9. ročník.....	257
8.7	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	259
8.7.1	Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví.....	259
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	259
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 7. ročník.....	262
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 8. ročník.....	266
	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 9. ročník.....	267
8.8	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	269
8.8.1	Vzdělávací obor: Tělesná výchova.....	269
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	269
	TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. ročník.....	271
	TĚLESNÁ VÝCHOVA 7. ročník.....	274
	TĚLESNÁ VÝCHOVA 8. ročník.....	277
	TĚLESNÁ VÝCHOVA 9. ročník.....	280
8.9	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.....	284
8.9.1	Vzdělávací obor: Pracovní činnosti.....	284
	Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	284
	PRACOVNÍ ČINNOSTI 6. ročník.....	286
	PRACOVNÍ ČINNOSTI 7. ročník.....	288
	PRACOVNÍ ČINNOSTI 8. ročník.....	289
	PRACOVNÍ ČINNOSTI 9. ročník.....	290
8.10	VZDĚLÁVACÍ OBLAST: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA.....	292
8.10.1	Vzdělávací obor: Osobnostní a sociální výchova.....	292

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	292
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA 6. ročník.....	295
9. CHARAKTERISTIKY A OSNOVY POVINNĚ VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ A 2 CIZÍCH JAZYKŮ DÍLČÍCH VZDĚLÁVACÍCH OBORŮ VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ STANOVENÝCH V SOULADU S RÁMCOVÝM VZDĚLÁVACÍM PLÁNEM PRO 2. STUPEŇ ZŠ	297
9.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE.....	297
9.1.1 <i>Vzdělávací obor: Žurnalistika (Povinně volitelný předmět)</i>	<i>297</i>
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	297
ŽURNALISTIKA 7. – 9. ročník.....	298
9.1.2 <i>Vzdělávací obor: Mediální výchova (Povinně volitelný předmět)</i>	<i>299</i>
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	299
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA 7. – 9. ročník.....	300
9.1.3 <i>Vzdělávací obory: Anglická konverzace (RVTV - Povinně volitelný předmět)</i>	<i>301</i>
Španělský jazyk	
Německý jazyk (2. cizí jazyk).....	301
Ruský jazyk (2. cizí jazyk).....	301
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	301
NĚMECKÝ JAZYK 7. ROČNÍK.....	304
NĚMECKÝ JAZYK 8. ROČNÍK.....	305
NĚMECKÝ JAZYK 9. ROČNÍK.....	306
RUSKÝ JAZYK 7. ročník.....	309
RUSKÝ JAZYK 8. - 9. ročník.....	311
VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	312
9.1.4 <i>Vzdělávací obor: Přírodovědná praktika (Povinně volitelný předmět)</i>	<i>312</i>
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	312
PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA 7. – 9. ročník.....	312
9.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA.....	314
9.2.1 <i>Vzdělávací obor: Výtvarné techniky (Povinně volitelný předmět)</i>	<i>314</i>
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	314
VÝTVARNÉ TECHNIKY 7.- 9. ročník.....	314
9.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	315
9.3.1 <i>Vzdělávací obor: Sportovní hry</i>	<i>315</i>
Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň.....	315
SPORTOVNÍ HRY 7. - 9. ročník.....	316
10. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	317
10.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	317
10.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY.....	317
10.2.1 <i>Metodika vlastního hodnocení školy</i>	<i>319</i>
Oblasti hodnocení:.....	319
PROGRAM ŠKOLY.....	319
PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ.....	319
PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	319
VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ.....	320
PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VZÁJEMNÉ VZTAHY.....	320
ŘÍZENÍ ŠKOLY.....	321
ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY.....	322
10.2.2 <i>Evaluační standardy.....</i>	<i>323</i>
10.3 PŘÍLOHA 2 – ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY.....	325

SEZNAM ZKRATEK

a. s.	akciová společnost
AJ	anglický jazyk
AŠSK	Asociace školních sportovních klubů
BP	bezpečnost práce
CD	Compact Disk (kompaktní disk)
CJ	cizí jazyk
CK	cestovní kancelář
ČR	Česká republika
CVIK	občanské sdružení
ČJ	český jazyk
D	dějepis
DK	dům kultury
DVD	Digital Versatile Disc nebo Digital Video Disc (digitální video disk)
DT	Digitální technologie
EDUNET	vzdělávací modul
EU	Evropská unie
EV	environmentální výchova
F	fyzika
FC NH	Fotbal Club Nové Huti (Fotbalový klub Nové Huti)
HV	hudební výchova
CH	chemie
CHKO	chráněná krajinná oblast
INF	informatika
IČO	identifikační číslo organizace
IJR	indoevropská jazyková skupina
INDOŠ	Internet do škol
IZO	identifikační značka organizace
KÚ MSK	Krajský úřad moravskoslezského karje
KVIC	Krajské vzdělávací informační centrum
LMP	lehké mentální postižení
M	matematika
M.R.K.E.V	časopis
MeV	mediální výchova
MMO	Magistrát města Ostrava
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠMT ČR	Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy
MuV	multikulturní výchova
NJ	německý jazyk
o. p. s.	obecně prospěšná společnost
OH	olympijské hry
OKD	Ostravsko-karvinské doly
OSV	osobnostně sociální výchova
OZO	odvoz a zpracování odpadu
PC	Personal Computer (osobní počítač)
PČ	pracovní činnosti
PET	Polyetylén tereftalát
PKN	přívlastek neshodný
PKS	přívlastek shodný
PLPP	plán pedagogické podpory
PO	podpůrná opatření
Po	podmět
PPP	pedagogicko - psychologická poradna
PŘ	přírodopis
Př	přísudek
PU	příslopečné určení
PVP	povinně volitelný předmět
RVP ZV	Rámcový vzdělávací plán pro základní vzdělávání
RVTV	rozšířená výuka tělesné výchovy
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
SCS	Slovník cizích slov

SIPVZ	Státní informační politika ve vzdělávání
SOU	střední odborné učiliště
SPC	Speciální pedagogické centrum
SSK	Sdružení sportovních klubů
SVP	speciální vzdělávací potřeby
ŠD	školní družina
ŠPP	Školní poradenské pracoviště
ŠPZ	Školské poradenské zařízení
ŠSK	školní sportovní klub
ŠVP	školní vzdělávací plán
TV	tělesná výchova
ÚMOb	Úřad městského obvodu
VD	věta dvojčlenná
VDO	výchova demokratického občana
VHŠ	vlastní hodnocení školy
VJ	věta jednočlenná
VkO	výchova k občanství
VkZ	výchova ke zdraví
VMEGS	výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
VV	výtvarná výchova
Z	zeměpis
ZOO	zoologická zahrada
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ŽP	životní prostředí

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

OFICIÁLNÍ NÁZEV: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MOTIVAČNÍ NÁZEV: SPOLUPRACUJEME - OBJEVUJEME - SPORTUJEME

MOTTO: „ČEMUKOLI SE UČÍŠ, UČÍŠ SE PRO SEBE.“ (Petronius)

PŘEDKLADATEL:

Název školy	Základní škola a mateřská škola Ostrava – Bělský Les, B. Dvorského 1, příspěvková organizace
Adresa školy	B. Dvorského 1049/1, Ostrava – Bělský Les, 700 30
Právní forma	příspěvková organizace
IČO	70978352
IZO	108 034 127
Identifikátor školy	600 145 034
Vedení školy	ředitel: Mgr. Miloš Kosík, Ph.D. zástupce ředitele: Mgr. Ivana Dybalová Mgr. Jana Jeřábková Mgr. Petr Tomis Jana Lunkmossová (MŠ)
Koordinátor tvorby ŠVP	Koordinátor pro I. stupeň: Mgr. Ivana Dybalová Koordinátor pro II. Stupeň: Mgr. Andrea Tomášová
Kontakt	tel.: 596711769 fax: 595700544 e-mail: zs.dvorskeho@seznam.cz www: www.zsdvorskeho.eu tel. koordinátor pro I. stupeň: 595 700 532 tel. koordinátor pro II. stupeň: 595 700 569

ZŘIZOVATEL:

Název zřizovatele	Statutární město Ostrava Městský obvod Ostrava – Jih
Adresa zřizovatele	ul. Horní 3, 700 30 Ostrava - Hrabůvka
Kontakt	tel.: 596764111 fax: 596764413 e-mail posta@ovajih.cz

PLATNOST DOKUMENTU OD: 31. 8. 2007

Změna dokumentu od 1.9. 2022

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY:

Základní škola Ostrava – Bělský Les, B. Dvorského 1, příspěvková organizace, je státní, plně organizovaná škola, je fakultní školou Pedagogické fakulty Ostravské univerzity v Ostravě. Nachází se na sídlišti Bělský Les. Do sítě škol byla zařazena 14. 3. 1996. V rámci změn ve školské politice České republiky se k 1. 1. 2003 stala právním subjektem. Kapacitně patří k největším v Ostravě nejen počtem žáků, ale také svou zastavěnou plochou a celkovými vnitřními prostorami. Její cílová kapacita je 930 žáků základní školy a 300 žáků školní družiny. Všechny ročníky mají v současné době dvě až tři paralelní třídy.

V září 2002 byly ve všech postupných ročnících II. stupně naší školy zřízeny třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy se zaměřením na basketbal a doplňkový sport judo, postupně jsme spolupráci s SSK Vítkovice – oddílem atletiky začali spolupracovat po této linii, v současné době jsou sportovní třídy zaměřené na basketbal a atletiku. Od školního roku 2010/2011 sportovní třídy otevíráme postupně od první třídy také na 1. stupni. Od září 2006 jsme získali statut sportovních tříd pro lehkou atletiku. Od 1. 7. 2003 je naše škola zařazena výborem České basketbalové federace do projektu MŠMT ČR „Intenzifikace činnosti sportovních tříd“. Patronem těchto tříd je basketbalový oddíl SNAKES, jehož majitelem je učitel tělesné výchovy na naší škole, Mgr. Dušan Hrdlička, a Soukromá basketbalová škola. Od školního roku 2021/22 naše škola úzce spolupracuje s atletickým klubem Atletika Poruba, florbalovým klubem 1.SC TEMPISH Vítkovice a hokejovým klubem HC Vítkovice Ridera. Protože podpora této činnosti ze strany MŠMT byla postupně ukončena, realizujeme program rozšířené výuky tělesné výchovy v rámci učebních osnov našeho školního vzdělávacího programu.

Spolupráce s klubem HC Vítkovice Ridera je rozšířena o možnost speciálního individuálního programu.

Škola je fakultní školou Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Náslechy a pedagogickou praxi zde vykonávají studenti Ostravské univerzity, škola poskytuje poradenství v oboru pedagogiky, seznamuje studenty s administrativou spojenou s chodem školy apod.

V její budově rovněž sídlí Obchodní akademie Karviná, kde se vzdělávají hráči fotbalového oddílu Baník Ostrava. Škola je držitelem řady certifikátů kvality, zajišťuje mimoškolní činnost (kroužky, kluby, sport apod.).

2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY:

Prostorové podmínky

Výuka probíhá ve 40 učebnách. Kromě kmenových tříd mají žáci k dispozici odborné učebny, jejichž interiéry jsou řešeny tak, aby byly vítanou alternativou k výuce v klasicky vybavených kmenových třídách.

Na škole se nacházejí níže uvedené odborné učebny a pracovny s vybavením:

- fyzika, chemie:
interaktivní tabule, keramická tabule, 6 elektronických mikroskopů napojených na interaktivní tabuli
- přírodopis:
dataprojektor, počítač, promítací plátno, keramická tabule
- výtvarná výchova:
- hudební výchova:
televize, různé druhy hudebních nástrojů, netradiční vybavení školním nábytkem
dataprojektor, počítač, promítací plátno, televize, DVD, mapy, knihy, encyklopedie, CD
- jazykové pracovny:
na 1. i 2. stupni vybaveny dataprojektory, počítači, promítacími plátny, keramické tabule (zde nutno dovybavit všechny na stejnou úroveň)
- čítárna:
počítač, promítací plátno
- 2 počítačové učebny:
52 počítačů, 2x interaktivní tabule, keramické tabule
- dílny – dřevo a kovoobráběcí:
dataprojektor, promítací plátno, počítač z projektu dřevařského klastru
- cvičná kuchyňka:
nový nábytek včetně moderních spotřebičů – pečící trouby, varné desky
- keramická dílna:
keramická pec 2x, přípravna keramických výrobků
- 2 tělocvičny:

- nářadovny se základními gymnastickými pomůckami, basketbalové koše pro přípravku žáků Centra sportu
- sportovní hala:
florbalové mantinely, basketbalové koše, světelné výsledkové tabule
 - baletní sál:
zrcadla, gymnastické vybavení
 - posilovna
zrcadla, spinningová kola, přístroje k posilování
 - herny školní družiny (kromě dvou nejsou samostatné místnosti)
koberce, hračky, hry a další pomůcky k relaxaci dětí

Přestávky mezi dílčími vyučovacími jednotkami mají žáci možnost trávit v oddychových zónách na chodbách. Oddychové zóny jsou řešeny tak, aby umožňovaly širokou paletu trávení volného času při dodržování zásad bezpečnosti. Jsou vybaveny stolkami a židličkami, lavičkami, sektory s kobercem (na I. stupni jsou koberce umístěny v kmenových třídách), stoly pro stolní tenis na II. stupni, doplněny byly o venkovní hry šachy a člověče nezlob se na prvním i druhém stupni. Žáci II. stupně využívají i uzamykatelných skříněk na pomůcky umístěných na chodbách. Výzdoba stěn ve společných prostorách školy byla vytvořena v součinnosti mezi učiteli a žáky školy a je průběžně doplňována a obměňována.

Základy pěstitelských prací se na 1. stupni učí děti v nové zrekonstruovaném atriu, na stupni druhém v nově zřízené Talent zahradě.

O přestávkách žáci využívají nabídky automatu na mléčné výrobky, který byl umístěn v budově školy v rámci projektu Happy snack. Součástí areálu školy je školní hřiště. Jeho travnatá část je při dokonalé údržbě dostačující, avšak není vhodné vzhledem k škvárové dráze k provozování atletických disciplín. Je nutná kompletní úprava a přestavba celého sportovního areálu školy se zaměřením na atletické sektory včetně běžeckého oválu a venkovního víceúčelového hřiště.

Částečná rekonstrukce školního hřiště již proběhla. 14. 9. 2021 bylo slavnostně otevřeno multifunkční hřiště, které je určeno zejména pro míčové hry jako malá kopaná, nohejbal, volejbal, košíková, florbal, nebo i tenis. Kromě vyučování tělesné výchovy je multifunkční hřiště určeno také pro potřeby ŠD a MŠ. V době mimo vyučování může hřiště využívat také veřejnost. Škola bude vyvíjet aktivity orientované na získání finančních prostředků na další úpravy venkovního sportoviště z grantů, projektů a hledáním případných sponzorů.

Součástí areálu školy je školní jídelna s vlastní kuchyní, která připravuje denně dva druhy obědů pro žáky. Ti si mají možnost vybrat stravu přes internet nebo přes terminál ve škole týden dopředu.

Škola je vybavena bezbariérovými prvky a výtahy umožňujícími pohyb vozíčkářů (za pomoci osobní asistentky).

Materiální a technické podmínky

Žáci jsou vybaveni všemi potřebnými učebnicemi v souladu s výchovně vzdělávacími cíli danými ŠVP. Škola by však potřebovala nutně obměnu některých řad učebnic, což však vzhledem k současnému finančnímu limitu ze strany MŠMT není možné. Kvalifikovanými pedagogy byly vždy vybírány celé řady učebnic daných vydavatelství. Pro výuku čtení na I. stupni ZŠ, českého jazyka na obou stupních ZŠ, vlastivědy a dějepisu jsou k dispozici moderní sady knih dětské literatury, slovníků, jazykových příruček, literárních přehledů, dějepisných encyklopedií, alternativních řad učebnic, odborných knih i obrazových publikací. Velká pozornost je věnována volbě učebnic cizích jazyků tak, aby žáci měli co nejkvalitnější a moderní pomůcku pro výuku všech čtyř jazyků – povinného anglického, německého i volitelného francouzského a ruského jazyka. Vzhledem k vybavení školy moderní didaktickou technikou přebírají úlohu školních učebnic učebnice interaktivní, které tak částečně nahrazují jejich zastaralost a doplňují jejich nedostatky.

Odborné učebny jsou vybaveny odpovídající didaktickou technikou (televizory, dataprojektory, DVD přehrávače, videorekordéry, CD přehrávače, interaktivními tabulemi), odbornými publikacemi, mapami, nástěnnými tabulemi a maketami. Alternativně vybavená učebna hudební výchovy má k dispozici hudební nástroje, škola vlastní dostatek pomůcek pro výuku tělesné výchovy. Interaktivní tabule jsou nejen v odborných učebnách, ale i ve třídách, hlavně na prvním stupni, kde se staly plnohodnotným pomocníkem moderní výuky.

Klademe důraz na to, aby si žáci osvojili práci s moderními informačními a komunikačními technologiemi. V roce 2002 byla ve škole vybudována počítačová učebna v rámci projektu INDOŠ s kapacitou 10 počítačů. Během následujících let škola z vlastních prostředků i prostředků EU dobudovala dvě nové počítačové učebny připojenými k internetu, které jsou k dispozici pro výuku žáků. Bylo provedeno sesíťování školy. V rámci projektu

SIPVZ „Zavedení interaktivní výuky do vyučování a její využití v teorii sportovní výchovy“ škola vybudovala v roce 2006 multimediální učebnu s interaktivní tabulí. V rámci projektu EDUNET byl škole zapůjčen dataprojektor, notebook a digitální fotoaparát na dobu 6 let. V roce 2020 jsme získali finance z MŠMT, které byly použity na nákup notebooků pro učitele k zajištění online výuky. V roce 2021 jsme díky účasti v programu “Průša do školy” získali 3D tiskárnu Original Prusa MINI. V roce 2022 jsme získali z projektu MMO „Dejme šanci talentům“ finance na vybavení pro kroužek Robotiky.

V současné době je počítačová síť rozšířena na asi 85% školy, žáci mají k dispozici 2 počítačové učebny s téměř 52 počítačovými stanicemi, další počítače mají k dispozici např. v učebně chemie a fyziky, které používají pro práci v přírodovědě, volitelných předmětech apod. Každá odborná učebna je v současné době vybavena dataprojektorem, promítacím plátnem nebo přímo interaktivní tabulí.

Postupně, podle finančních možností školy, vybavujeme kmenové třídy novým nábytkem v souladu s danými hygienickými normami a zlepšujeme podmínky pro práci pedagogického sboru úpravami jejich kabinetů.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU:

Počet členů pedagogického sboru a odborná kvalifikace

Počet učitelů ZŠ	39+4
Odborná kvalifikace na I. stupni ZŠ	94 %
Odborná kvalifikace na II. stupni ZŠ	100%
Psycholog	1
Počet vychovatelů ŠD	5 - 7
Odborná kvalifikace	100 %

- Pedagogové průběžně rozšiřují své vzdělávání v rámci vzdělávacích kurzů Krajského vzdělávacího a informačního centra (KVIC) a dle nabídky dalších subjektů, v poslední době v rámci zapojení do mnoha projektů (Synergie, Integrace², Kostka a další.)
- Všichni učitelé jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech.
- Učitelé tělesné výchovy absolvovali následující trenérské zkoušky: volejbal IV.; krasobruslení I.; košíková B (2 vyučující); lyžování C (2 vyučující); atletika II.; plavání B; kondiční kulturistika C; kanoistika A.
- V rámci organizační struktury školy pracuje koordinátor environmentální výchovy, učitelé proškolení v kurzu první pomoci.

Školní poradenské pracoviště

V rámci zkvalitňování našich služeb bylo na škole vytvořeno školní poradenské pracoviště (ŠPP), poskytující služby žákům i zákonným zástupcům žáků. Na škole působí: plně kvalifikovaný školní psycholog, plně kvalifikovaný výchovný poradce I. stupně ZŠ, výchovný poradce II. stupně ZŠ kvalifikovaný pro oblast kariérového poradenství, školní metodik prevence s ukončeným kvalifikačním studiem a speciální pedagog. Toto pracoviště za dobu svého působení si získalo důvěru rodičů, žáků i pedagogů.

2.4 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ:

Většina žáků naší školy pochází ze spádové oblasti sídliště Bělský Les a okolí. Do sportovních tříd přicházejí nejen žáci z jiných městských částí Ostravy, ale i z jiných měst a regionů v rámci Moravy, aby u nás absolvovali přípravu na studium na sportovním gymnáziu v Ostravě.

V běžných třídách jsou na I. i II. stupni vzdělávání žáci se speciálně vzdělávacími potřebami, a to včetně žáků, kteří mají vzhledem k typu poruchy nárok na integraci v systému speciálního školství, avšak na žádost zákonných zástupců jsou vzdělávání v rámci běžné třídy podle individuálních vzdělávacích plánů. V rámci běžných tříd jsou na I. i II. stupni vzdělávání také žáci fyzicky znevýhodnění. Dobrou zkušenost máme s integrací vozíčkářů a dětí se zbytky sluchu. Velká pozornost je věnována také žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Školu navštěvují také děti imigrantů ze států EU i třetího světa, kterým se snažíme poskytnout takové základy, aby se bez problémů integrovali do české společnosti.

2.5 DLOUHODOBÉ PROJEKTY A MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE:

Žáci II. stupně naší školy pod vedením zkušených pedagogů se zapojili do mezinárodního projektu financovaného Evropskou unií „Socrates / Comenius 1 – partnerství škol“ pod názvem „Naše město, náš region, naše země.“ Projekt byl zahájen 1. 8. 2005 a ukončen 31. 7. 2008. Přes jeho oficiální ukončení pokračuje nadále velmi dobrá spolupráce se školou v polských Katovicích, kdy se nadále navzájem navštěvujeme, pořádáme vzájemné výlety za poznáním obou krajin pro žáky i pedagogy. Projektu se kromě našich žáků účastnili žáci a pedagogové z následujících partnerských škol: z Katowic v Polsku, Strangnas ve Švédsku, Taurage v Litvě a Forli v Itálii.

V rámci tohoto projektu žáci lépe poznali své město, region i vlast, a to jak v minulosti, tak v současnosti, a zároveň se naučili své poznatky vhodnou a poutavou formou prezentovat zahraničním partnerům. Ve spolupráci s partnerskými školami mohli srovnávat, jak žili a žijí naši blízcí i vzdálenější sousedé, identifikovat to, v čem jsme specifičtí, i to co nás spojuje. Získané informace si tak žáci mohli ověřit a rozšířit během výjezdů do zahraničních partnerských škol a návštěv zahraničních partnerů u nás. V konverzaci se svými vrstevníky z jiných zemí si prohloubili znalost cizích jazyků.

Zapojení žáků i pedagogů do takovýchto projektů obohatí výuku o nové metody práce, ztraktivní ji žákům a prohloubí interakci učitel – žák. Jejich přínos vidíme především v oblasti výchovy k evropanství a v oblasti prevence projevů xenofobie.

- ❑ Učitelé II. stupně byli proškolení v rámci projektu **EDUNET**, jehož cílem je podpořit vnitřní proměnu školy se zaměřením na rozvoj klíčových kompetencí učitele a zlepšení klimatu školy, v níže uvedených oblastech:
 - Osobnostně sociální výchova ve škole
 - Učivo jako prostředek k rozvíjení kompetencí
 - Výchovně vzdělávací strategie na úrovni školy a předmětu
 - Čtením a psaním ke kritickému myšlení
 - Cesty k efektivnější výuce
 - Evaluační seminář
- ❑ V rámci projektu **KOSTKA** jsme spolupracovali se ZŠ a MŠ Horymírova, projekt byl zaměřen na průřezová témata.
- ❑ Projekt **SYNERGIE** byl zaměřen na posílení spolupráce VŠ se ZŠ a SŠ a vytvoření stabilní a funkční platformy pro posílení vzájemných vztahů, a to v úrovni přípravy budoucích učitelů a pedagogických pracovníků, poradenských služeb a aktivit, podpory talentovaných žáků, popularizace jednotlivých vědních oborů, propagace vysokoškolského studia s ohledem na uplatnitelnost absolventů.
- ❑ **INTEGRACE²** byl projekt, který přinesl nové poznatky v rámci dalšího vzdělávání hlavně pro vyučující, kteří se věnují žákům se SVP jako nadstandardu. Prostřednictvím kvalitního a vysoce odborného vzdělávání pedagogických pracovníků, psychologů a školních speciálních pedagogů jsou zaváděny nové podpůrné programy. Do aktivit budou zapojeni také rodiče žáků. Veškeré aktivity přispějí ke snadnějšímu přechodu žáků na střední školu a zlepšení uplatnitelnosti na trhu práce.
- ❑ **Program EU Peníze do škol** – cílem projektu je prostřednictvím nových metod a nástrojů docílit zlepšení stavu počátečního vzdělávání na škole. Zkvalitnění bude dosahováno tvorbou a následným používáním nových metodických pomůcek a vytvořených učebních materiálů ve výuce.
- ❑ **ŠKOLNÍ ČASOPIS** a **TELEVIZNÍ STUDIO „Bělák“** vznikly s pomocí našich projektů, které pomohly získat finance od MMO, OKD, zřizovatele. Jsou podstatnou částí multimediální výuky. Žáci získávají úspěchy i na celostátní úrovni.
- ❑ Projekty, které přinesly do školy nejen nové multimediální pomůcky – dataprojektory, počítačové vybavení, interaktivní tabule a další možnosti didaktické techniky-byly a jsou pro všechny pedagogy přínosem pro získávání nových poznatků z oblasti informačních technologií včetně seznamování se s jejich využitím ve své pedagogické práci, ve vyučování, ale také v komunikaci ve školním prostředí. Učitelé I. i II. stupně získali praktické zkušenosti v oblasti hodnocení a sebehodnocení ve výchovně vzdělávacím procesu v rámci evropského programu „Sokrates“, projektu autoevaluace „Bridges across Boundaries“, kterého se účastnili pedagogové z Čech, Maďarska, Slovenska, Polska, Řecka a Švýcarska. Naše zkušenosti z projektu jsou publikovány v knize kolektivu autorů v čele s Johnem Mac Beathem „Serena aneb autoevaluace škol v Evropě“.
- ❑ V rámci testování programů Pirls, Times, příhraniční spolupráce, SCIO a dalších organizací získáváme poznatky o životě školy i informace o úrovni vědomostí a znalostech našich žáků.
- ❑ **Přímá a jasná podpora školské inkluze – otázka školy, rodiny, okolí** - projekt, který koordinovala Slezská univerzita v Opavě, spočívající především v doučování žáků ohrožených školním neúspěchem, a to na prvním i druhém stupni. Zaměřoval se také na přípravu deváťáků na přijímací zkoušky na SŠ.
- ❑ **Wat.Edu – Water Education for Innovative Environmental Learning** – jednalo se o tříletý mezinárodní projekt 4 zemí (Česká republika, Maďarsko, Řecko a Slovinsko), jehož smyslem bylo upozornit na důležitost vody a hlavně zacházení s ní.

- ❑ **Individuální nebo skupinové doučování žáků** - cílem projektu financovaným statutárním městem Ostrava bylo podpořit zájem žáků o vzdělávání a kompenzovat negativní vlivy dlouhodobé distanční výuky. V rámci projektu jsme se zaměřili na doučování češtiny, matematiky a cizího jazyka.

Aktuální projekty:

- ❑ **Dejme šanci jazykům** – projekt financovaný statutárním městem Ostrava je zaměřen na jazykovou podporu výuky cizích jazyků. Od školního roku 2021/2022 byla zavedena výuka anglického jazyka formou obsahově a jazykově integrovaného učení CLIL a cizojazyčná výuka v rámci mateřské školy. Díky projektu byli vyškoleni učitelé, probíhá kontinuální rozšiřování jazykových kompetencí pedagogů ZŠ i MŠ, příprava žáků i pedagogů na mezinárodně uznávané Cambridge certifikáty a škola byla vybavena řadou didaktických pomůcek a výukových materiálů.
- ❑ **Dejme šanci talentům** – projekt financovaný statutárním městem Ostrava je zaměřený na rozvoj a podporu talentovaných žáků. Program dětem nabízí aktivity v rámci mimoškolních klubů (čtenářství, matematika, technika, přírodověda), možnost účastnit se exkurzí, soutěží či besed a další podněty. Součástí je šíření informací ohledně talentovaných žáků mezi pedagogy, další vzdělávání učitelů. Byla vybudovaná Talent zahrada, která se bude dále rozšiřovat v naučnou stezku. Prozatím se žáci učí pěstovat drobné plody, keře a bylinky.
- ❑ **Erasmus+: START: Role žáků a jejich zapojení do podpory životního prostředí** - mezinárodní projekt za účasti Agrupamento de Escolas de Castro Verde (Portugalsko), ZŠ a MŠ B. Dvorského Ostrava-Bělský Les (Česká republika) a PASOS (Španělsko). Účelem projektu START je sdílení dobré praxe, společná diskuze, průzkum a kombinování osvědčených postupů týkajících se formálních a neformálních vzdělávacích metod, jejichž cílem je vytvoření návodu, jak nejlépe zavést vzdělávání v oblasti změny klimatu ve školách a jak rozšířit povědomí o této problematice mezi žáky. Výsledná interaktivní kniha bude zahrnovat koncepty řešící emoce spojené s klimatickou změnou, pojmy jako eko-úzkost nebo mezigenerační či mezikulturní přístup ke změně klimatu.
- ❑ **Školní knihovna** – v rámci projektu financovaným statutárním městem Ostrava získala školní čítárna nově rovněž funkci knihovny s možností výpůjčky knih žákům domů. Byly zakoupeny nové knihy a zřízena funkce školního knihovníka.
- ❑ **Budoucnost našich žáků nám není lhostejná** - projekt financovaný statutárním městem Ostrava v rámci kariérového poradenství určený pro žáky 1. a 2. stupně. Pedagog školy – kariérový poradce poskytuje žákům informace ohledně výběru povolání, zajišťuje exkurze, nabízí individuální konzultace žákům i zákonným zástupcům.
- ❑ **Šablony III** – škola zajišťuje odpolední kluby deskových her, anglického jazyka a klub čtenářský. [V rámci projektu probíhá dále doučování různých předmětů.
- ❑ **Projekty EU - Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol** - projekty podporují spotřebu ovoce a zeleniny i mléčných výrobků u žáků 1. i 2. stupně. Cílem je vést žáky ke zdravému stravování a životnímu stylu.
- ❑ **Erasmus+ Children of a Green World** – projekt podporovaný EU startuje v září 2022, zaměřuje se na skloubení environmentálního a společenského povědomí žáků. Cílem je pochopit dopady environmentálních změn na jednotlivé účastnické země, kterými jsou Lotyšsko, Řecko, Turecko a Španělsko. Žáci z České republiky budou řešit zejména téma šetření vodou a zabývat se ekologickými katastrofami a jejich dopadem na planetu i civilizaci. Součástí projektu bude taktéž výsadba stromů a zjišťování zkušeností starší generace s environmentálními problémy a jejich řešení v minulosti formou interview.
- ❑ **Erasmus+ Ready for Languages and Sport/Připravení na jazyky a sport!** - EU projekt pro mobilitu studujících a zaměstnanců ve školním vzdělávání startuje v září 2022 a cílem je navázat zahraniční spolupráci se sportovní školou pravděpodobně v Německu. Pro žáky to znamená získání určité zkušenosti ze zahraničního pobytu, která hraje v životě sportovců významnou roli. Budou aktivně zapojeni do vzdělávacího systému partnerské školy, kterou budou muset po dobu pobytu respektovat. Tato zkušenost jim umožní porovnat zahraniční a český vzdělávací systém a rozhodnout se, zda si v budoucnu zvolí další studium v zahraničí v rámci sportovního angažmá. Pobyt v zahraničí dále žáky povede k vědomí nezbytnosti znalosti cizího jazyka. Vybraní pedagogové si rozšíří jazykové kompetence a metodologické zkušenosti na jazykových kurzech v zahraničí a při stínování v partnerských školách.
- ❑ **Podpora vzdělávání cizinců ve školách** - rozvojový program MŠMT, jehož cílem je podpora výuky českého jazyka přizpůsobená potřebám dětí – cizinců a úprava podmínek pro jejich vzdělávání.

- ❑ **JAK (Jan Amos Komenský)** – personální podpora v oblasti školství (speciální pedagog, psycholog, školní asistent, kariérový poradce)

Každý rok získáváme finanční prostředky z dotačních programů obvodu, města event. kraje.

2.6 SPOLUPRÁCE S RODIČI A S JINÝMI SUBJEKTY:

Rodiče jsou o organizaci školního roku informováni prostřednictvím školního zpravodaje. Informace ze života školy jsou pravidelně umísťovány na webové stránky školy. Dle aktuální situace se konají informační setkání rodičů s ředitelem, školním psychologem a výchovnými poradci školy. Rodiče mohou navštívit školu kdykoli, po vzájemné dohodě s vyučujícími tak, aby nenarušovali dílčí vyučovací jednotky. Dále v době třídních schůzek, konzultačních hodin, ve dnech otevřených dveří a na akcích pro veřejnost (jarmarky, výstavy, besídky, sportovní utkání apod.). Jsme nositeli značky „Rodiče vítání“.

Škola dále spolupracuje s níže uvedenými subjekty:

- ❑ **Školská rada**
 - kontrolní a poradní orgán školy
 - složený ze zástupců rodičů, zástupců pedagogů a obce
- ❑ **Asociace školních sportovních klubů ČR (AŠSK ČR)**
 - Centrum sportu
- ❑ **Magistrát Města Ostravy (MMO)**
 - dotace, granty
- ❑ **Krajské vzdělávací a informační centrum (KVIC)**
 - člen poradního sboru ředitelů škol MSK
 - spolupráce na projektech
- ❑ **Krajský úřad Moravskoslezského kraje (KÚ MSK)**
 - projekty, granty, dotace
- ❑ **Učitelská společnost**
 - zástupce školy v sekci učitelů dějepisu
- ❑ **Ostravská univerzita**
 - náslechové hodiny
 - průběžná praxe studentů
 - závěrečné praxe studentů
 - výuka na Pedagogické fakultě, katedra pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání - 2 pedagogové
- ❑ **Pedagogicko – psychologická poradna Kpt. Vajdy 1, Ostrava – Zábřeh**
 - ⊖ vyšetření a kontrolní vyšetření žáků se SVP
 - schvalování individuálních vzdělávacích plánů žáků se SVP
 - zjištění profesní orientace žáků se SVP
- ❑ **Speciální pedagogické centrum Kpt. Vajdy 1A, Ostrava - Zábřeh**
 - vyšetření dětí s vadami řeči
- ❑ **Speciální pedagogické centrum pro sluchově postižené, Spartakovců 1153, Ostrava - Poruba**
 - vyšetření dětí se zbytky sluchu
 - metodická pomoc při reedukaci
- ❑ **Informační a poradenské středisko pro volbu a změnu povolání Úřadu práce Ostrava**
 - besedy k volbě povolání
- ❑ **Renarkon o.p.s. – Centrum primární prevence v Ostravě – Mariánských Horách**
 - výukové programy k prevenci sociálně patologických jevů

- ❑ **Městská policie**
 - besedy k prevenci sociálně patologických jevů
 - spolupráce se zajišťováním bezpečného okolí školy
- ❑ **„Člověk v tísní“ Praha**
 - poskytuje vzdělávací materiály
- ❑ **„Fond ohrožených dětí“**
 - spolupráce v případě dětí sociálně znevýhodněných
- ❑ **Odbor sociálně právní ochrany ÚMOB – Jih**
 - spolupráce v případě dětí sociálně znevýhodněných
- ❑ **Lesní škola Bělský les**
 - výukové programy environmentální výchovy na I. stupni ZŠ
- ❑ **Planetárium Ostrava – Poruba**
 - besedy a výukové programy
- ❑ **DK Akord Ostrava – Hrabůvka**
 - výstavy výtvarných prací našich žáků
 - návštěva kulturních a výukových programů
- ❑ **M.R.K.E.V a časopis Bedrník (organizace zabývající se ekologickou tematikou)**
 - spolupráce zástupce školy z řad pedagogů
- ❑ **ZOO Ostrava**
 - Nanuk pro tygra – sponzorství
 - výuka v ZOO
 - soutěže
 - volné vstupenky pro třídní kolektivy i rodiny s dětmi
- ❑ **OZO Ostrava**
 - exkurze
 - účast ve sběrové soutěži „Papírová škola“
- ❑ **Basketbalový klub SNAKES**
 - pronájem tělocvičen
 - žáci školy členy klubu
 - vzájemná spolupráce
- ❑ **Soukromá basketbalová škola**
 - kroužky basketbalu
- ❑ **Plavecká škola a dopravní hřiště ZŠ A. Kučery**
 - výuka plavání
 - výuka dopravní výchovy
- ❑ **Společnosti Scio a Cermat**
 - testování výsledků vzdělávání žáků v rámci evaluačních činností školy
- ❑ **Knižní kluby nakladatelství Albatros, Fragment a Egmont**
 - škola zajišťuje objednávky knih dle zájmu žáků
- ❑ **Dětské oddělení Knihovny města Ostravy (pobočka Ostrava – Hrabůvka)**
 - vzdělávací lekce pro žáky I. i II. stupně
- ❑ **Internetové stránky [www. krajinazaskolou.cz](http://www.krajinazaskolou.cz)**
 - prezentace projektu „Krajina za školou“: výukový program sestavený našimi žáky

- přístup do dalších výukových programů
- ❑ **Internetové stránky www.veskole.cz**
 - prezentace výukových programů a projektů k interaktivní tabuli
 - využití dalších výukových programů k interaktivní tabuli
- ❑ **Úřad městského obvodu Ostrava – Jih**
 - programy pro vítání občánků
 - programy pro Klub seniorů
- ❑ **ZUŠ Ostrava, Sologubova**
 - výuka pro školu v našich prostorách
 - klavír, zobcová flétna, hudební nauka
 - koncerty pro žáky naší školy
- ❑ **Obchodní akademie Karviná**
 - FC Baník Ostrava
- ❑ **Moravskoslezský pakt zaměstnanosti (MS Pakt)**
 - vzdělávání kariérových poradců
 - organizování exkurzí pro žáky v rámci kariérového poradenství
- ❑ **IPS Úřad práce**
 - besedy k volbě povolání pro žáky 9. ročníků
 - zajištění Atlasu školství pro žáky 9. ročníků
- ❑ **Atletika Poruba**
 - kroužky atletiky
- ❑ **HC Vítkovice Ridera**
 - vzdělávání hokejistů
- ❑ **1. SC TEMPISH Vítkovice**
 - kroužky florbalu
- ❑ **Pavučina, o. p. s.**
 - preventivní programy pro žáky

Významné a tradiční akce školy

- ❑ Spolupráce se Soukromou základní školou speciální pro žáky s více vadami, Ostrava, s. r. o.
- ❑ Humanitární a charitativní akce žáků
- ❑ Sponzorské akce
- ❑ Sběr papíru, PET láhví a vršků z PET láhví, sběr monočlánků
- ❑ Jarmarky, výstavky, jarní dílna
- ❑ Den Země
- ❑ Den otevřených dveří pro budoucí prvňáčky včetně ukázkové hodiny pro děti MŠ

- ❑ Akce Školákem na zkoušku pro budoucí prvňáky
- ❑ Sportovní olympiáda dětí MŠ za účasti dětí okolních MŠ „O putovní pohár“, kterou spoluorganizují žáci 9. ročníku
- ❑ Vydávání školního časopisu Chaos teenagerů, Literárních sešitů a almanachu žakovských prací
- ❑ Plavecký výcvik žáků 3. a 4. ročníku
- ❑ Čtení dětí dětem
- ❑ Lyžařský výcvik žáků II. stupně
- ❑ Ozdravné pobyty pro žáky I. stupně, lyžařský výcvik
- ❑ Pořádání a účast v soutěžích – sportovní, pěvecké, recitační, výtvarné, dějepisné, z cizích jazyků, z českého jazyka, matematické, fyzikální, chemické

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Zaměření školy:

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která je výsledkem několikaleté snahy vedení a pedagogů školy o její profilaci. Mottem našeho ŠVP je citát antického římského satirika Petronia: „**Čemukoli se učíš, učíš se pro sebe.**“ Tímto mottem chceme zdůraznit zaměření naší školy na rozvoj přirozených schopností a talentu dětí a na osvojování dovedností umožňujících jedinci uspět v osobním i v praktickém životě.

Motivační název našeho ŠVP, „**SPOLUPRACUJEME – OBJEVUJEME – SPORTUJEME**“, vystihuje základní charakteristiku našeho vzdělávacího programu:

SPOLUPRACUJEME:

- Škola je otevřená spolupráci s rodiči, žáky, dalšími subjekty i zahraničními partnery.
- Cílem takto široce pojaté spolupráce je vytvořit ze školy přirozené centrum komunity, centrum vzdělávání a zprostředkovávání i aktivního poznávání nejen pro žáky školy, ale i pro další zájemce z řad dětí i dospělých.
- Škola nabízí vzdělávání všem skupinám žáků včetně žáků se SVP a žáků fyzicky handicapovaných i žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí.
- Spolupracujeme se sportovními kluby, ve kterých jsou organizováni naši žáci.
- Po dohodě se zákonnými zástupci zohledňujeme náročnost fyzické přípravy a účast v reprezentaci při hodnocení žáků mimořádně sportovně nadaných.
- Pedagogičtí pracovníci vedou žáky tak, aby rozvíjeli jejich schopnosti a podporovali osvojování dovedností v oblasti týmové spolupráce.
- Žáci jsou vedeni tak, aby poskytovali pomoc integrovaným spolužákům.

OBJEVUJEME:

- Ve vzdělávací oblasti je naším cílem vést žáky tak, aby měli vnitřní potřebu samostatně objevovat a reflektovat svět, jehož jsou součástí.
- Pedagogičtí pracovníci poskytují žákům primární nástroje umožňující jim samostatné objevování a progresivní formy studia.
- Umožňujeme žákům poznávat prostřednictvím exkurzí, výletů, ozdravných pobytů, výukových pořadů i účasti v mezinárodních projektech město, region, vlast i Evropu.
- Zájmovým vzděláváním vychováváme k smysluplnému využívání volného času a vybavujeme děti dostatkem námětů pro jeho využívání. Uskutečňujeme je formou pravidelné výchovně vzdělávací a zájmové činnosti, nabídkou spontánních aktivit, příležitostnými akcemi ve školní družině a zájmových kroužcích.
- Klademe důraz na výuku cizích jazyků a osvojování dovedností v zacházení s moderními informačními a komunikačními technologiemi.
- Umožňujeme žákům prezentovat jejich poznatky, výsledky jejich práce i kultivované připomínky k chodu školy ve školním parlamentu, ve školním časopise, na webových stránkách školy a formou výstav na chodbách školy.
- Vedeme žáky k pochopení nutnosti celoživotního vzdělávání v podmínkách současného rychle se měnícího světa.

SPORTUJEME:

- Škola poskytuje žákům podmínky pro vrcholový sport, rekreační sport i fyzickou relaxaci.
- Učitelé tělesné výchovy vedou žáky k dodržování pravidel fair play.
- Škola nabízí žákům lyžařské výcviky.
- Škola nabízí žákům účast ve sportovních kroužcích.
- Umožňujeme žákům účast ve sportovních soutěžích školního i vyššího typu a spoluúčast žáků při jejich organizaci.
- Nabízíme žákům vzdělávání ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy (viz charakteristika školy).

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

vychází z novely Školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných s účinností od 1. 9. 2016 (úplné znění ke dni 1.1.2021).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále „PLPP“)

Práci s žáky se SVP koordinují výchovní poradci 1. a 2. stupně ve spolupráci se speciálním pedagogem, metodikem prevence a školní psycholožkou, která detekuje tyto děti již v předškolním věku ve spolupráci se zákonnými zástupci dětí a učitelkami mateřské školy. PLPP žáka se SVP, který může mít písemnou podobu a jehož součástí jsou podpůrná opatření 1. stupně, vypracovává třídní učitel ve spolupráci s pedagogy konkrétních předmětů.

Podpůrné opatření 1. stupně je konzultováno se zákonnými zástupci dítěte a event. s žákem samotným. Ověřuje se po dobu 3 měsíců (případně i déle) a pokud se v průběhu této doby nepodaří ovlivnit průběh vzdělávání žáka, je zákonným zástupcům doporučeno, aby navštívili ŠPZ (PPP nebo SPC).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Výsledkem vyšetření žáka ve ŠPZ je písemné Doporučení školního poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se SVP, které obsahuje zejména stanovený stupeň PO (první až pátý), spočívající v úpravě očekávaných výstupů. Podpůrná opatření 2. až 5. stupně mohou vyžadovat tvorbu IVP dle doporučení ŠPZ a rozhodnutí ředitele.

K vytvoření IVP se přistupuje na základě Doporučení ŠPZ pro vzdělávání žáka se SVP. Sestavuje jej třídní učitel ve spolupráci s dalšími vyučujícími s podporou ŠPP. IVP je konzultován s rodiči, event. i s žákem. V průběhu výchovně vzdělávacího procesu žáka jsou praktikovány vyučovací formy a metody v souladu s Doporučením ŠPZ, popř. IVP, které mohou být během školního roku upravovány podle potřeb žáka.

V případě žáků s lehkým mentálním postižením (LMP) od třetího stupně podpory bude využívána Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená RVP – ZV 2021.

Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Škola úzce spolupracuje s PPP kpt. Vajdy a SPC v Ostravě, Opavě a Frýdku-Místku v oblasti diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb žáků a s odborníky navazujících institucí.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Výchovná poradkyně I. stupně:

- Spolupracuje s učiteli prvních tříd i vyšších ročníků a pomáhá jim na základě průběžného posuzování tělesného a pohybového vývoje, vývoje motoriky, nácviku psaní a nácviku čtení vytipovat děti se-SVP
- Ve spolupráci s rodiči podchycuje i děti se zdravotními potížemi a děti žijící v sociálně složitém prostředí.
- Ve spolupráci se speciálním pedagogem a školní psycholožkou na základě zjištěných projevů signalizujících širší normu či odchylky od normy, podává se souhlasem zákonného zástupce žáka návrhy na vyšetření v PPP nebo SPC
- U žáků, u kterých byla diagnostikována speciální porucha učení a chování, nebo jiná porucha a rozsah a závažnost obtíží dosahuje úrovně zdravotního postižení, nebo zdravotního a sociálního znevýhodnění a opravňuje k zařazení do systému speciálního vzdělávání, a pokud rodiče žádají individuální integraci v rámci běžné třídy, koordinuje výchovný poradce se speciálním pedagogem vytvoření PLPP, příp. IVP a jeho naplňování v rámci běžné výuky.

Výchovná poradkyně II. stupně:

Vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské:

- Sleduje průběžně žáky se SVP, i nově přichozí a doporučuje vyučujícím na základě diagnostikovaných poruch a v souladu s navrženými postupy PPP nebo SPC, plné respektování doporučených podpůrných, nebo vyrovnávacích opatření a forem pedagogických postupů i alternativních, zakotvit do obsahu PLPP, IVP, dbá na jeho realizaci a průběžné vyhodnocování.
- Spolupracuje při vytváření PLPP, příp. IVP.
- Zajišťuje podporu třídních učitelů při řešení problémů s absencí a při řešení chování problémových žáků.
- Poskytuje kariérové poradenství a poradenskou pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků.
- Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, středisky výchovné péče a dalšími zařízeními
- a pracovišti při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy (PPP, SPC, OSPOD, PCR apod.).

Speciální pedagog:

- Na základě zprávy z vyšetření dítěte garantujícího subjektu, tj. PPP Kpt. Vajdy 1, Ostrava – Zábřeh nebo SPC (dle postižení), kterou rodiče škole předají, informuje vyučující o závěrech vyšetření dítěte a doporučených opatřeních a postupech práce s nimi.
- U žáků, u kterých byla diagnostikována speciální porucha učení a chování, nebo jiná porucha a rozsah a závažnost obtíží dosahuje úrovně zdravotního postižení, nebo zdravotního a sociálního znevýhodnění a opravňuje k zařazení do systému speciálního vzdělávání, a pokud rodiče žádají individuální integraci v rámci běžné třídy, koordinuje speciální pedagog s výchovnými poradci vytvoření PLPP, příp. IVP a jeho naplňování v rámci výuky i předmětu speciálně pedagogické péče (PSPP) ve spolupráci s rodiči.
- Vede PSPP, přičemž výuka probíhá v malých skupinkách, každý týden jednu hodinu. Tato hodina je zařazena před nebo po vyučování po vzájemné dohodě vyučujícího a zákonného zástupce.
- Sleduje průběžně žáky se SVP i nově přichozí a doporučuje se souhlasem zákonného zástupce kontrolní vyšetření v PPP nebo SPC, především s přechodem na II. stupeň ZŠ a před odchodem do systému středního školství.
- Provádí speciálně pedagogickou a etopedickou diagnostiku při výchovných problémech, podílí se na stanovení intervenčního přístupu v rámci školy i mimo ni, dle potřeb, možností a profilace školy.
- Poskytuje konzultační, poradenské a intervenční práce v oblasti školního neúspěchu/výchovných problémů s uplatněním speciálně pedagogických/etopedických přístupů

Školní psycholožka:

- Poskytuje poradenské konzultace žákům, zákonným zástupcům či jiným osobám zodpovědným za výchovu žáků. Poskytuje poradenství a metodickou podporu učitelům. Metodicky koordinuje a sjednocuje diagnostické činnosti třídních učitelů i ostatních učitelů při práci se žáky.
- Preventivně vyhledává a kontaktuje žáky nebo skupiny žáků se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti nebo vzniku problémů v osobním nebo sociálním vývoji. Zvýšenou pozornost věnuje dětem se SVP a mimořádně nadaným žákům. Spolupracuje s dalšími zdravotnickými, školskými, poradenskými a jinými zařízeními.
- Může poskytnout úvodní poradenskou konzultaci žákovi, který ho sám vyhledá. Pro opakovanou poradenskou péči musí rodiče udělit písemný individuální informovaný souhlas. Obsah konzultací je důvěrný. Dalším osobám (asistent pedagoga, učitelé) může být poskytnut pouze se souhlasem rodičů žáka.
- V případě potřeby poskytuje krizovou intervenci žákům v psychicky náročných situacích. Krizová intervence má přednost před jinými aktivitami a může být poskytnuta bez předchozího souhlasu rodičů. Rodiče musí být následně informováni.
- Pracuje průběžně s třídními kolektivy, pedagogy a vedením školy, realizuje preventivní programy, navštěvuje třídy za účelem pozorování, podílí se na přípravě třídnických hodin, realizuje anonymní anketní a dotazníková šetření. Jejich výsledky konzultuje s pracovníky ŠPP a pedagogy v takovém rozsahu, aby byla zachována anonymita žáků.
- Individuální či skupinovou neanonymní diagnostiku (diagnostika třídních kolektivů, sociometrie) realizuje pouze s udělením písemného individuálního informovaného souhlasu rodičů k této činnosti.
- Spolupracuje při zápisu žáků, rozdělení žáků do jednotlivých tříd a při tvorbě adaptačních programů.
- Spolupracuje při tvorbě PLPP, IVP.
- Spolupracuje s rodiči a učitelkami MŠ, případně jinými odborníky při posuzování školní zralosti dětí.
- Spolupracuje při podávání nových nebo kontrolních návrhů na vyšetření v PPP nebo SPC.

Zákonný zástupce žáka se SVP může podat žádost o slovní hodnocení žáka na vysvědčení.

Školní metodik prevence:

- Vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské.
- Ve spolupráci se školním psychologem koordinuje preventivní aktivity na prvním i druhém stupni.
- Ve spolupráci s třídními učiteli se podílí na vyhledávání a orientačním šetření žáků s rizikem či projevem sociálně patologického chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště.
- Pomáhá připravit podmínky pro integraci žáků se SVP a koordinuje poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se SVP v oblasti organizace výuky

Postupná integrace žáků se SVP do kolektivu třídy.

Střídání forem výuky a činností během vyučovací jednotky, respektování pracovního tempa a specifík daného žáka ve výuce.

Poskytování srozumitelné a včasné zpětné vazby žákovi ve vyučovacím procesu.

Zařazování (v případě nutnosti) relaxačních chvil a činností během vyuč. jednotky.

Zabezpečení výuky žáků s fyzickým handicapem:

- Žáci s fyzickým handicapem jsou integrováni na základě posudků specializovaných pracovišť v rámci běžné třídy. Vzhledem k rozsahu jejich omezení je snížen počet dětí ve třídě, případně je k dispozici asistent pedagoga, který má dítě na starosti během vyučovacích jednotek i mezi nimi. Škola má dobrou zkušenost s integrací dětí se zbytky sluchu (do úrovně středně těžké nedoslýchavosti) a vozíčkářů. Škola má bezbariérový vstup i upravené nájezdy do budovy i v budově.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných:

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP, specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu

- Na I. stupni ZŠ soustavným pedagogickým pozorováním třídní učitelé vytipují děti s nadprůměrnými studijními předpoklady či nadáním, ve spolupráci se Školním poradenským pracovištěm vypracují PLPP, event. IVP a stimulují vhodnými činnostmi nad rámec běžné výuky jejich rozvoj v oblastech reprezentujících nadání dítěte a soustřeďují se na korekci těch oblastí, v nichž tyto děti obvykle mají slabiny (např. jemná motorika, komunikace ve skupině).
- Vzhledem k systému českého školství nadané děti odcházejí na přání zákonných zástupců po pátém ročníku na víceletá gymnázia. V případě, že na přání rodičů nadané dítě zůstává na II. stupni v kolektivu běžné třídy ZŠ, vyučující ve spolupráci se Školním poradenským pracovištěm vypracují PLPP, event. IVP; kladou důraz na rozvoj jeho studijních předpokladů, umožňují dítěti individuální práci s naučnou literaturou a výukovými programy, zapojují dítě do aktivit nad rámec běžné výuky v oblastech reprezentujících nadání dítěte: zadávání úkolů rozšiřujících základní učivo, účast v projektech, soutěžích, olympiádách, prezentace vlastní tvorby, návštěvy vyučovacích hodin ve vyšších ročnících apod. Pravidla práce s PLPP a IVP mimořádně nadaných žáků (změny apod.) jsou stejná jako v případě žáků se SVP.
- Od prvního ročníku je v naší škole ve spolupráci s basketbalovým klubem Snakes Ostrava a s SSK Vítkovice zřízena třída s rozšířenou výukou basketbalu a atletiky. Sportovní třídy navštěvují rovněž žáci, kteří se věnují i jiným sportům, např. hokeji nebo fotbalu. Učitelé a trenéři již na prvním stupni ZŠ vytipovávají sportovně nadané děti, vedou jejich přípravu. Učitelé vyučující ve sportovních třídách ve spolupráci s třídními učiteli a trenéry koordinují výuku tak, aby respektovala náročnou tréninkovou přípravu dětí zařazených do reprezentace a zároveň zabránila jejich školní neúspěšnosti tak, aby bez problémů zvládly přijímací zkoušky na Sportovní gymnázium.

V rámci projektu Moravskoslezského kraje „Integrace na druhou“, který byl zaměřen na zkvalitnění systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím vzdělávacích aktivit, se dalšího vzdělávání zúčastnila většina učitelů naší školy.

Pedagogové si rozšířili své kompetence v těchto vzdělávacích programech:

- **Typologie MBTI a její využití ve škole** při komunikaci s žáky, při volbě výukových metod a strategií, které vyplývají z typologie žáků.
- **Hodnocení jako součást učení** s využitím nového pohledu na výuku a s potřebou měnit prostředky, kterými ji vyhodnocují, a zároveň tak rozvíjet u žáků dovednosti sebehodnocení a přispívat tak ke zvyšování efektivity učení.
- **Čtením a psaním ke kritickému myšlení** s nabídkou metod aktivního učení, kterými pedagog rozvíjí čtenářskou gramotnost žáků ve většině vyučovacích předmětů na obou stupních základní školy.
- **Zásady konstruktivní komunikace** s využitím nového přístupu učitele k navození změny klimatu ve třídě/škole, se zaměřením na rozpoznání efektivní komunikace a na její dopad na organizaci vyučování,

na volbu didaktických prostředků při vyučování, na vliv komunikace na efektivní procesy učení se a chování žáka, na vztah mezi pozitivní komunikací a rozvojem sebedůvěry žáka ve vlastní schopnosti, jeho motivaci k učení se.

- ❑ **Nácvik terapeutických technik se zaměřením na relaxaci a komunikaci s využitím výtvarných a hudebních prvků** s cílem zavést prvky těchto technik do vyučování, do skupinových forem práce s žáky i do odpoledních volnočasových aktivit.
- ❑ **Práce s dětmi s poruchami učení** se zaměřením na primární diagnostiku, reedukaci vývojových poruch učení, na rozvíjení kognitivních funkcí ovlivňujících vzdělávání, na vytváření námětů reedukačních lekcí.
- ❑ **Práce s dětmi s poruchami chování** s objasněním terminologie, s vymezením pojmů poruch chování a jejich projevů, se zaváděním strategií intervence, monitoringu chování.
- ❑ **Feuersteinova metoda instrumentálního obohacování** s cílem rozvinout u žáků schopnosti učit se, naučit se strategiím a postojům k učení, které pak pomáhají při orientaci se ve vlastním životě. Metodu zprostředkovává školní speciální pedagog v přímé práci s individuálně integrovanými žáky.

Rozšíření a zkvalitnění systému odborné podpory žáků s výukovými a výchovnými potřebami prostřednictvím nových poznatků ze vzdělávacích programů projektu „Integrace na druhou“ bude zaváděn v rámci těchto forem práce s žáky se SVP a jejich rodiči:

Práce se třídou, třídnické hodiny, volnočasové aktivity:

Vyučovací předměty:	Skupinová péče:	Individuální péče:	Spolupráce s rodiči:
Typologie MBTI a její využití ve škole Hodnocení jako součást učení Čtením a psaním ke kritickému myšlení Zásady konstruktivní komunikace Prvky terapeutických technik se zaměřením na relaxaci a komunikaci	Typologie MBTI Práce s dětmi s poruchami učení Práce s dětmi s poruchami chování Prvky terapeutických technik se zaměřením na relaxaci a komunikaci	Typologie MBTI Práce s dětmi s poruchami učení Specifické mediační prvky v práci s rodiči i dětmi, případně OSPOD Prvky terapeutických technik se zaměřením na relaxaci a komunikaci	Zásady konstruktivní komunikace - dohody mezi školou a rodičem Práce s dětmi s poruchami učení - projektové dílny - projektová odpoledne Práce s dětmi s poruchami chování - monitoring chování

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI ŠKOLY

KOMPETENCE Z RVP	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE NA ÚROVNI ŠKOLY
KOMPETENCE K UČENÍ Žák si osvojí strategie učení a je motivován pro celoživotní vzdělávání.	• Vedeme žáka k zodpovědnosti za jeho učení. • Vedeme žáka ke kritickému vyhodnocování jeho studijních výsledků, k analýze slabin, k vytváření strategií pro odstranění nedostatků a k samostatnému plánování jeho další vzdělávací cesty. • Učíme žáka užívat formy práce, které zmenšují stresovou zátěž, a uvědoměle dodržovat zásady psychohygieny. • Vedeme žáka k flexibilní reakci na změnu podmínek učení. • Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání a třídění informací, orientaci v tabulkách, diagramech a grafech, na zvládnutí matematických a modelových nástrojů. • Nabízíme práci s metodami kritického myšlení. • Vedeme žáka k vytváření a uspořádávání reprezentativního portfolia jeho prací.
KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ Žák je podněcován k tvořivému myšlení, k logickému uvažování a k řešení problémů.	• Vedeme žáka k zaujímání aktivního postoje k problémovým situacím vzniklým v rámci třídy a k navrhování jejich řešení. • Nabízíme možnost práce ve školním parlamentu. • Umožňujeme žákovi podílet se na organizaci akcí pořádaných školou. • Nabízíme možnost účasti žáka ve vědomostních a výtvarných soutěžích, na olympiádách, projektech a sportovních akcích. • Při řešení problému vedeme žáka k vytváření alternativních strategií a k vyhledávání informací vedoucích k jeho řešení. • Při řešení problému vedeme žáka tak, aby se nenechal odradit dílčím neúspěchem.
KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ Žák všestranně a účinně komunikuje.	• Učíme žáka kultivovanému vyjadřování v ústním i v písemném projevu. • Učíme žáka volbě komunikačního kódu přiměřeného komunikační situaci. • Vedeme žáka tak, aby rozvíjel svou vnímavost vůči nonverbálním a paralingvistickým prostředkům a vhodně jich využíval. • V cizích jazycích klademe důraz na konverzační dovednosti žáka a na dorozumění se písemnou formou. • Vedeme žáka k verbální prezentaci výsledků jeho práce. • Učíme žáka komunikovat ve skupině, naslouchat i argumentovat a dospět k obecně přijatelnému konsensu. • Umožňujeme žákovi práci s moderními komunikačními a informačními technologiemi. • Vedeme žáka k vnímavosti vůči umění jako alternativní formě komunikace, která rozvíjí emocionální složku jeho osobnosti.
KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ Žák je schopen spolupráce a respektuje práci a úspěchy druhých i vlastní.	• Učíme žáka pracovat v týmu. • Vedeme žáka ke střídání rolí v týmu (mluvčí, časoměřič, zapisovatel...). • Při práci v týmu vedeme žáka k ochotě podělit se o pomůcky a materiál. • Učíme žáka oceňovat práci členů skupiny, případné nedostatky popisovat kultivovaně a věcně, konflikty řešit konstruktivně. • Umožňujeme žakovským kolektivům vytvářet vlastní třídní pravidla v souladu s řádem školy.
KOMPETENCE OBČANSKÉ Žák se projevuje jako svobodná a zodpovědná osobnost schopná uplatňovat svá práva a naplňovat své povinnosti.	• Učíme žáka znát svá práva a respektovat práva druhých. • Vedeme žáka k zodpovědnému přístupu při plnění jeho povinností. • Vedeme žáka k dodržování třídních pravidel, pravidel daných řádem školy i k dodržování širší společenské normy. • Ve škole, na akcích pořádaných školou i na veřejnosti důsledně vyžadujeme dodržování zásad bezpečnosti. • V krizové situaci a situaci ohrožující zdraví a život důsledně vyžadujeme, aby žák postupoval podle pokynů kompetentních osob. • Vedeme žáka k zaujetí odmítavého postoje k vandalismu, poškozování životního prostředí a zneužívání psychotropních látek. • Vedeme žáka k zodpovědnému přístupu k ochraně životního prostředí. • Umožňujeme žákovi podílet se na sběrových akcích školy.

	• Vedeme žáka k respektování individuálních rozdílů, kulturních, hodnotových, náboženských a jiných odlišností spolužáků ve škole i občanů společnosti. • Vedeme žáka k solidaritě, umožňujeme mu podílet se na sbírkách a dobročinných akcích ve prospěch znevýhodněných členů společnosti a na sponzorování zvířat v ZOO.
KOMPETENCE PRACOVNÍ Žák poznává a rozvíjí své schopnosti i reálné možnosti a uplatňuje je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní i profesní orientaci.	• Vedeme žáka k účelné organizaci vlastní práce a k udržování pracovního místa v pořádku po celou dobu práce. • Důsledně vyžadujeme dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. • Vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech. • Učíme žáka hospodárně pracovat se surovinami, materiálem a energií. • Vedeme žáka k realistickému hodnocení jeho osobních zvláštností a předpokladů, možností i omezení a k uvědomění si nutnosti sebepoznání pro správnou volbu povolání. • Vedeme žáka tak, aby při volbě další vzdělávací cesty přihlížel k situaci na trhu práce v regionu. • Seznamujeme žáka s nabídkami vzdělávání a profesní přípravy. • Umožňujeme žákovi účast na poznávacích exkurzích a besedě k volbě povolání. • Nabízíme žákům zájmové aktivity. • Umožňujeme žákovi přispívat do školního časopisu.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	• Vedeme žáka k využívání digitálních zařízení a seznamuje ho s novými technologiemi. • Vedeme žáka k vyhledávání, posuzování, spravování a sídlení dat, informací a digitálního obsahu. • Učíme žáka využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce. • Seznamujeme žáka, jak předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních. • Seznamujeme žáka s etickým jednáním při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)	První stupeň – předmět a ročník	Druhý stupeň – předmět a ročník	Projekt 1. stupeň - ročník	Projekt 2. stupeň - ročník
Tematický okruh: Osobnostní rozvoj	int. prvouka 3. roč.; Vlastivěda, INF 4. – 5. roč.; M 2. – 5. roč.;	int. D 6. – 9. roč.; VV, INF 6. – 9. roč.; PČ 6. – 9. roč.; M 6. – 9. roč.;	4. – 5. roč.: Chraň své životní prostředí (napříč předměty)	6. ročník předmět OSV; RVTV blok ve Vko
Tematický okruh: Sociální rozvoj	int. HV/ PČ 1. roč.; prvouka 2. roč.; vlastivěda 4. roč.; TV 1. – 5. roč.; M 2. – 5. roč.; INF 4. - 5. roč.	int. D 6 – 9. roč.; PŘ 8. roč.; INF, TV 6. – 9. roč.;	1. roč.: Jsme kamarádi (napříč předměty)	6. ročník předmět OSV; RVTV blok ve Vko 8. ročník: My a starí spoluobčané
Tematický okruh: Morální rozvoj		int. D 6. – 9. roč.; CH 9. roč.; VkJ 7. – 9. roč.; TV 6. – 9. roč.;		6. ročník předmět OSV; RVTV blok ve Vko
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)	První stupeň – předmět a ročník	Druhý stupeň – předmět a ročník	Projekt 1. stupeň - ročník	Projekt 2. stupeň - ročník
Tematický okruh: Občanská společnost a škola	int. prvouka 1. – 3. roč.; PČ 2. roč.; M 1.– 5. roč.;	int. PČ 6. – 9. roč.; Vko 7. roč.;	2. roč.: Svět kolem nás (napříč předměty)	
Tematický okruh: Občan, občanská společnost a stát	int. vlastivěda 4. – 5.roč.; HV 5. roč.; M 1. – 5. roč.;	int.Vko 8. roč.; D 6. – 9. roč.;		
Tematický okruh: Formy participace občanů v politickém životě		int. Vko 9. roč.; D 8., 9. roč.;		
Tematický okruh: Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		int. Vko 9. roč.; D 6., 8., 9.. roč.; ČJ – literatura 9. roč.;		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)	První stupeň – předmět a ročník	Druhý stupeň – předmět a ročník	Projekt 1. stupeň - ročník	Projekt 2. stupeň - ročník
Tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá	int. M 4. – 5. roč.; AJ 3. roč.;	int. CJ 6. – 9. roč.; D 6. – 9. roč.; HV 6. – 9. roč.; Z 7. roč.;	4. ročník, Vlastivěda: Krásky naší vlasti 5. roč.: Žijeme v Evropě (napříč předměty)	
Tematický okruh: Objevujeme Evropu a svět		int. CJ 6. – 9. roč.; Z 9. roč.;	5. roč.: Žijeme v Evropě (napříč předměty)	
Tematický okruh: Jsme Evropané	AJ 5. roč.;	int. VV 8. – 9. roč.; PČ 8. – 9. roč.; CJ 6. – 9. roč.; D 7. – 9. roč.; Vko 9. roč.;	5. roč.: Žijeme v Evropě (napříč předměty)	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)	První stupeň – předmět a ročník	Druhý stupeň – předmět a ročník	Projekt 1. stupeň - ročník	Projekt 2. stupeň - ročník
Tematický okruh: Kulturní diference		int.AJ 9. roč.; ČJ – literatura 9. roč.;		
Tematický okruh: Lidské vztahy	int. prvouka 2. roč.; PČ 3. roč.;	int. CJ 6. – 9. roč.; VkJ 8. roč.;	3. roč:	

	M 1. roč.;		Moje rodina (napříč předměty)	
Tematický okruh: Etnický původ	int. přírodověda 5. roč.	int. D 6. – 9. roč.; ČJ 7. roč.;		
Tematický okruh: Podpora multikulturality		int. D 6. – 9. roč.; HV 8. – 9. roč.;		
Tematický okruh: Princip sociálního smíru a solidarity		int. PČ 8. – 9. roč.; D 6. – 9. roč.;		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)	První stupeň – předmět a ročník	Druhý stupeň – předmět a ročník	Projekt 1. stupeň - ročník	Projekt 2. stupeň - ročník
Tematický okruh: Ekosystémy	int. prvouka 2.- 3. roč.; vlastivěda 5. roč.;	int. D 6. – 9. roč.; PŘ 6., 7. roč.;	4. roč.: Chraň své Životní prostředí	
Tematický okruh: Základní podmínky života	int. prvouka 3. roč.	int. D 6., 7. roč.; CH 8. – 9. roč.; PŘ 6. roč.; F 6. – 9. roč.;		
Tematický okruh: Lidské aktivity a životní prostředí	int. prvouka 3. roč.; M 1. – 5. roč.;	int. PČ 6., 8., 9. roč.; CH 8. – 9. roč.; F 6. - 9. roč.	4. – 5. roč.: Chraň své Životní prostředí	
Tematický okruh: Vztah člověka k prostředí	int. prvouka 2. - 3. roč.; HV 2. roč.; PČ 4. roč.; M 1. – 5. roč.;	int. VV 6. – 9. roč.; D 8., 9. roč.; CH/ F 8. – 9. roč.; PŘ 9. roč.; VVO 7. roč.;	4. roč.: Chraň své Životní prostředí	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)	První stupeň – předmět a ročník	Druhý stupeň – předmět a ročník	Projekt 1. stupeň - ročník	Projekt 2. stupeň - ročník
Tematický okruh: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	int. HV 4. roč.;	PVP žurnalistika; int. ČJ sloh a literatura 8., 9. roč.; INF 6. – 9. roč.;		Školní časopis
Tematický okruh: Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		PVP žurnalistika; int. ČJ sloh a literatura 8., 9. roč.; D 6. – 9. roč.; INF 6. – 9. roč.;		Školní časopis
Tematický okruh: Stavba mediálních sdělení		PVP žurnalistika; int. ČJ sloh 8., 9. roč.;		Školní časopis
Tematický okruh: Vnímání autora mediálních sdělení		PVP žurnalistika; int. ČJ sloh 8., 9. roč.;		Školní časopis
Tematický okruh: Fungování a vliv médií ve společnosti		PVP žurnalistika; int. ČJ sloh 8., 9. roč.; INF 6. – 9. roč.; F 9. roč.		Školní časopis
Tematický okruh: Tvorba mediálních sdělení		PVP žurnalistika; int. ČJ sloh 8., 9. roč.; VV 6. – 9. roč.;		Školní časopis
Tematický okruh: Práce v realizačním týmu	int. 4. – 5. roč. Přírodopis, INF; vlastivěda; VV; ČJ; TV; M 2. – 5.roč.	int. PČ 8. – 9. roč.; VV/ HV 6. – 9. roč.; INF 6. – 9. roč.;		Školní časopis

6. UČEBNÍ PLÁNY

Poznámky k učebnímu plánu:

Tabulka počtu hodin učebního plánu podle oblastí a oborů vycházejících z RVP ZV uvádí počet hodin ve vazbě na jednotlivé oblasti RVP.

6.1 UČEBNÍ PLÁN PRO 1.STUPEŇ:

- ❑ Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk je posílena výuka o 4 disponibilní vyučovací hodiny. Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Anglický jazyk nabízí učební plán výuku cizího jazyka od 1. třídy. Výuka je posílena o 3 disponibilní vyučovací hodiny.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace ve vzdělávacím oboru Matematika je výuka posílena o 2 disponibilní vyučovací hodiny.
- ❑ Očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět jsou naplňovány ve vzdělávacích oborech Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vzdělávacím oboru Vlastivěda je výuka posílena o 2 disponibilní vyučovací hodiny.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova je výuka posílena o 5 disponibilních vyučovacích hodin.

6.1.1 Tabulace učebního plánu pro 1. stupeň:

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	Celkem	Z toho disponibilních
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	8	8	7	6	37	4
	Anglický jazyk	1	1	3	3	4	12	3
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	4	4	22	2
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	02	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	06	0
	Vlastivěda	0	0	0	2	2	04	1
	Přírodověda	0	0	0	1	2	03	1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	05	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	07	0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	3	3	3	3	3	15	5
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	05	0
Celkem hodin týdně		21	22	24	25	26	118	16

6.1.2 Učební plán pro 1.stupeň:

Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk je posílena výuka o 4 disponibilní vyučovací hodiny.

Vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Anglický jazyk nabízí učební plán výuku cizího jazyka od 1. třídy. Výuka je posílena o 3 disponibilní vyučovací hodiny.

Vybrané předměty jsou vyučovány částečně v anglické jazyce metodou CLIL, možností je výuka s rodilým mluvčím.

Ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace ve vzdělávacím oboru Matematika je výuka posílena o 2 disponibilní vyučovací hodiny.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vzdělávacím oboru Vlastivěda je výuka posílena o 2 disponibilní vyučovací hodiny.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova je výuka posílena o 5 disponibilních vyučovacích hodin.

6.2 UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ ZŠ:

- ❑ Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura je posílena výuka o 1 disponibilní vyučovací hodinu.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk je posílena výuka o 4 disponibilní vyučovací hodiny.
- ❑ Vybrané předměty jsou vyučovány částečně v anglické jazyce metodou CLIL, možností je výuka s roditelým mluvčím.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace ve vzdělávacím oboru Matematika je posílena výuka o 1 disponibilní vyučovací hodinu.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Fyzika je posílena výuka o 2 disponibilní vyučovací hodiny.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ve vzdělávacím oboru Chemie je posílena výuka o 1 disponibilní vyučovací hodinu.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví je posílena výuka o 1 disponibilní vyučovací hodinu.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce ve vzdělávacím oboru Pracovní činnosti se vyučují oddíly Konstrukční činnosti a Práce s drobným materiálem (6. – 9. ročník), oddíl Svět práce (8. – 9. ročník) a oddíl Provoz a údržba domácnosti (9. ročník). Výuka je posílena o 1 disponibilní vyučovací hodinu.
- ❑ Z průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova byl vytvořen samostatný vzdělávací obor s disponibilní časovou dotací 1 vyučovací hodina v 6. ročníku.
- ❑ Poznámky k disponibilní časové dotaci 9 vyučovacích hodin v 7. – 9. ročník pro PVP jsou uvedeny níže.

V učebním plánu pro 2. stupeň ZŠ - RVTV:

- ❑ Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura je posílena výuka o 1 disponibilní vyučovací hodinu.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk je posílena výuka o 4 disponibilní vyučovací hodiny.
- ❑ Ve vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace ve vzdělávacím oboru Matematika je posílena výuka o 1 disponibilní vyučovací hodinu.
- ❑ Třída s rozšířenou výukou tělesné výchovy má ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví ve vzdělávacím oboru Tělesná výchova posílenou výuku o 12 disponibilních vyučovacích hodin.
- ❑ V rámci pevné šestihodinové dotace PVP mají žáci třídy s RVTV volí druhý cizí jazyk dle nabídky.

6.2.1 Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň ZŠ:

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem	Min. RVP	Z toho disponibilních
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	15	1
	Cizí jazyk	4	4	4	4	16	12	4
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	06	06	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	16	15	1
Informatika	Informatika	1	1	1	1	04	04	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	07	10	1
	Výchova k občanství	1	1	1	1	04		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	2	2	08	20	4
	Chemie	0	0	2	2	04		
	Přírodopis	2	1	2	1	06		
	Zeměpis	2	2	1	1	06		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	04	09	1
	Výtvarná výchova	2	1	2	1	06		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	1	1	1	03	10	1
	Tělesná výchova	2	2	2	2	08		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	04	03	1
Průřezové téma	Osobnostní a sociální výchova	1	0	0	0	01	00	1
Volitelný předmět	PVP	0	1	1	1	03	00	3
Celkem hodin týdně		29	30	32	31	122	104+18	18

6.2.2 Tabulace učebního plánu pro 2. stupeň ZŠ - RVTV:

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem	Min. RVP	Z toho disponibilních
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	15	1
	Cizí jazyk	4	4	4	4	16	12	4
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6	06	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	16	15	1
Informatika	Informatika	1	1	1	1	04	04	0
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	07	10	0
	Výchova k občanství	0	1	1	1	03		
Člověk a příroda	Fyzika	2	1	1	2	06	20	1
	Chemie	0	0	2	1	03		
	Přírodopis	2	1	2	1	06		
	Zeměpis	1	2	2	1	06		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	04	09	0
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	05		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	0	1	0	0	01	10	11
	Tělesná výchova	5	5	5	5	20		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	0	1	1	03	03	0
Celkem hodin týdně		29	30	32	31	122	104+18(RVTV)	18

6.3 NABÍDKA POVINNĚ VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ NA 2. STUPNI ZŠ

Vzdělávací oblast	Povinně volitelný předmět	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Žurnalistika	-----	1 hod.	1 hod.	1 hod.
	Německý jazyk	-----	2 hod.	2 hod.	2 hod.
	Ruský jazyk	-----	2 hod.	2 hod.	2 hod.
	Mediální výchova	-----	1 hod.	1 hod.	1 hod.
Člověk a společnost	Společensko-vědní seminář	-----	1 hod.	1 hod.	1 hod.
Člověk a příroda	Biologické praktikum	-----	1 hod.	1 hod.	1 hod.
	Přírodovědná praktika	-----	1 hod.	1 hod.	1 hod.
Umění a kultura	Výtvarné techniky	-----	1 hod.	1 hod.	1 hod.
Člověk a zdraví	Sportovní hry	-----	1 hod.	1 hod.	1 hod.
Člověk a svět práce	Technické činnosti	-----	1 hod.	1 hod.	1 hod.
	Domácnost	-----	1 hod.	1 hod.	1 hod.

Poznámky k nabídce povinně volitelných předmětů:

- ❑ Škola nabízí výuku povinně volitelného předmětu 2. cizí jazyk v pevné disponibilní časové dotaci 2 vyučovací hodiny týdně v 7. – 9. ročníku.
- ❑ Škola otevírá dle zájmu žáků a aktuálních podmínek výuku povinně volitelných předmětů v disponibilní časové dotaci 1 vyučovací hodiny týdně v 7. – 9. ročníku, jež si může žák zvolit jako variantu k 2. cizímu jazyku.

7. CHARAKTERISTIKY A OSNOVY DÍLČÍCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ NA 1. STUPNI

7.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

7.1.1 Vzdělávací obor: Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně v níže uvedené časové dotaci. Součástí předmětu je mluvnice, sloh, psaní, čtení a literární výchova. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo ve školní čítárně.

1. pololetí

1., 2. a 3. ročník	8 hodin týdně
4. ročník	7 hodin týdně
5. ročník	6 hodin týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno na:

- zvládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- osvojování a rozvíjení čtenářských dovedností
- práci s různými zdroji informací (slovníky, encyklopedie, katalogy) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty dle dílčích probíraných témat. Jeho kvalitní osvojení otevírá žákovi cestu ke studiu ostatních vzdělávacích oborů.

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Ročník	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	1.	Jsme kamarádi	Sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace.
Výchova demokratického občana	2.	Svět kolem nás	Občanská společnost a škola – model otevřeného partnerství, Práva dítěte.
Multikulturní výchova	3.	Moje rodina	Lidské vztahy – respektování cizinců ve škole, rozvoj osobnosti
Environmentální výchova	4.	Chraň své ŽP	Vztah člověka k prostředí – naše obec, příroda, kultura.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	5.	Žijeme v Evropě	Objevujeme Evropu – naše vlast a Evropa, rodinné zážitky z Evropy.
Mediální výchova	5.	integrováno	Stavba a tvorba mediálních sdělení – reklama.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopise
- motivuje žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
- vede žáky k poznávání smyslu a cíle učení, k získávání pozitivního vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku, určení překážky či problému bránících učení, k naplánování, jak by mohli své způsoby učení zdokonalit, ke kritickému zhodnocení výsledků svého učení a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- dává žákům možnost navrhnout různá řešení problémů vedoucí k dokončení úloh
- vede žáky tak, aby si osvojili umění zdůvodňovat a obhájit závěry, k nimž došli
- vede žáky k vzájemné pomoci
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

Učitel:

- koordinuje žákův výstižný a kultivovaný projev, prezentaci jeho myšlenek a názorů
- učí žáka naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim a vhodně na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dbá na to, aby žák rozuměl různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků a tvořivě je využíval ke svému rozvoji
- organizuje aktivity ve skupinách, které spolupracují při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitosti pro vhodnou komunikaci mezi žáky, mezi pedagogem a žákem

Kompetence občanské

Učitel:

- využívá naučné literatury k vytváření postojů žáků k přírodě, k životnímu prostředí, aktivně zapojuje žáky do kulturního dění
- napomáhá zvládnutí komunikace žáků i ve vyhraněných situacích, žáci jsou si vědomi práv a povinností ve škole i mimo školu
- žákům s handicapem umožňuje pracovat s vhodně přizpůsobenými pracovními materiály

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- učí žáka chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjet jeho podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- napomáhá vyhledávání, posuzování, spravování a sídlení dat, informací a digitálního obsahu
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

ČESKÝ JAZYK 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozlišuje jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká	Vyvození písmen a hlásek	Jazyková, sluchová a zraková průprava
- bezchybně přečte, vysloví a napíše písmena a hlásky		
- skládá a čte slabiky a slova	Analýza a syntéza slabik	Čtení
	(otevřené a zavřené slabiky a slova z nich složená)	
- tvoří jednoduché věty	Víceslabičná slova	
- hlasitě předčítá jednoduché věty s přiměřenou intonací	Slovní a větný přízvuk	
- reprodukuje obsah přečtené věty a vhodně ji zopakuje	Čtení s porozuměním	
- rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek	základní hygienické návyky při práci s technologiemi	
- připraví si pracovní místo pro práci s digitálními technologiemi	interaktivní výukové materiály	Psaní
- pracuje s IT – význam piktogramů, využívá výukový SW a webové aplikace		
- správně sedí při psaní a správně drží psací náčiní	Uvolňovací cviky – příprava ke psaní písmen	
- při psaní používá přesné tvary písmen velké a malé abecedy, číslice	Psaní písmen a slabik	
- napíše slabiky, jednoduchá slova a věty, vhodně zvolí znaménka a interpunkci		
- přepíše tiskací písmo do psané podoby	Opis a přepis jednoduchého textu	
- píše podle diktátu jednotlivá slova a věty		
- opíše krátký text	seznámení s klávesnicí	
- orientuje se na klávesnici počítače		Komunikace a vyjadřování
- tvoří smysluplné věty	Jednoduché vyprávění	
- pečlivě vyslovuje		
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti		
- vlastními slovy vypráví příběh či pohádku podle obrázkové osnovy		
- užívá v mluveném projevu správné tvary podstatných, přídavných jmen, sloves		
- vyjádří pomocí dramatizace jednoduchý text	Dramatizace jednoduchého textu	
- recituje kratší básnický text, říkadlo		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Rozhovor	
- uvede názvy časopisů pro děti		

ČESKÝ JAZYK 2. ročník				
Očekávané výstupy	Učivo	Blok		
- připraví si pracovní místo pro práci s digitálními technologiemi - vybere a přiřadí druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, práci na základě interpunkčních znamének - pracuje s IT, využívá výukový SW a webové aplikace – využívá navigace v různých prostředích obrazovky	Druhy vět základní hygienické návyky při práci s DT interaktivní digitální výukové materiály	Jazykové vyučování		
- správně používá interpunkční znaménka - seřadí věty v textu - najde konec věty a začátek věty následující	Pořádek vět v textu			
- rozdělí slova na slabiky, slovo na konci řádku	Rozlišování slov ve větě			
- roztrídí a vyjmenuje samohlásky krátké a dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké a obojetné - zdůvodní a aplikuje gramatiku tvrdých a měkkých souhlásek - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - rozpozná párové souhlásky – spodobu na konci a uvnitř slov	Dělení hlásek			
- tvoří smysluplné věty pomocí slovních druhů (podstatná jména, slovesa) - správně užívá vlastní jména osob a zvířat	Slovní druhy, vlastní jména			
- seznámí se s abecedou a řazením slov podle ní - seznámí se s robotickou hračkou	Abeceda robotická hračka			
- uvede příklad věty jednoduché a souvětí	Věta jednoduchá, souvětí			
- odliší nežádoucí formy vyjadřování od spisovného jazyka	Formy společenského styku (dopis, přání e-mail, chat, SMS)		Komunikace a vyjadřování	
- při mluveném projevu dodržuje spisovnou podobu jazyka	Jednoduchý popis obrázku			
- podle obrázkové osnovy vypráví děj - vyjádří svůj názor a pocity - naslouchá ústnímu projevu spolužáků	Vyprávění a dovyprávění textu			
- čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - při čtení dbá na správnou intonaci - naslouchá přednesu - přečtený text převypráví či dovypráví vlastními slovy	Hlasité a tiché čtení, orientace v textu, odstranění dvojího čtení			Čtení
- rozlišuje poezii a prózu, recituje	Přirozená intonace, vázané čtení			
- upevní si návyky správného psaní - dbá na úpravu písemných prací - dodržuje tvary písmen abecedy - opíše a přepíše jednoduchý text - získává dovednosti spojené s psaním na dotykovém displeji	Psaní		Psaní	
- opíše a přepíše jednoduchý text - získává dovednosti spojené s psaním na dotykovém displeji				

ČESKÝ JAZYK 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- roztřídí slova na podřazená, nadřazená, souznačná, protikladná -pracuje s výukovým SW a webovými aplikacemi	Význam slov – slova souznačná a protikladná interaktivní digitální výukové materiály	Jazykové vyučování
- uvede praktické příklady těchto slov a použije je ve větě		
- rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova	Znělé a neznělé souhlásky	
-zdůvodní pravopis znělých a neznělých souhlásek		
- aplikuje znalost obojetných souhlásek a vyjmenovaných slov na pravopisné jevy ústně i písemně	Vyjmenovaná slova	
- vysvětlí pojem slova příbuzná, vyhledá je v textu		
- reprodukuje abecedu	Abeceda	
- seřadí slova podle abecedy		
- vybere z textu podstatné jméno	Podstatná jména	
- určí rod, číslo, pád podstatných jmen		
- rozlišuje názvy jmen, obcí, ulic, hor, řek a správně je píše		
- užívá podstatných jmen gramaticky správně v mluveném projevu		
- rozezná slovesa, pojmenuje dě	Slovesa	
- určí osobu, číslo, čas u sloves		
- vytvoří gramaticky správný tvar slovesa v ústních promluvách		
- vyhledává v textu slovní druhy v základním tvaru	Ostatní slovní druhy	
- do ústní podoby správně převádí tvary přídavných jmen		
- upevní si pravidlo psaní podstatných jmen s předložkou		
- tvoří věty jednoduché	Skladba – věta jednoduchá a souvětí	
- odliší větu jednoduchou a souvětí		
- spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojovacími výrazy	Stavba souvětí	
- na základě své slovní zásoby a znalostí větných vzorců doplňuje souvětí		
- s pomocí odpovídajících otázek najde základní skladebnou dvojici, seznámí se s pojmem podmět a přísudek	Stavba věty jednoduché	
- porozumí textu slyšenému i čtenému, vypravuje podle osnovy, procvičuje správný slovosled ve větách	Vypravování dle osnovy	Komunikace a vyjadřování
- popíše předmět	Popis předmětů, dějů – ústní i písemný	
- vybírá vhodné výrazy		
- sestaví adresu, přání, pozdrav na pohlednici	Společenský styk	
- respektuje pravidla v rozhovoru, při telefonování		

- požádá o informaci či ji sám po - využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení	základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
- zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení - čte potichu i hlasitě	Plynulé čtení vět, tiché čtení, hlasité čtení	Čtení
- porozumění přečtenému prokáže převyprávěním obsahu a věcně správnými odpověďmi na doplňovací otázky		
- v textu básně rozliší rýmy, verše, sloky	Přednes básně, vyprávění a dramatizace pohádky	
- přednáší z paměti poezii přiměřenou věku		
- reprodukuje text		
- vlastními slovy popíše rozdíl mezi prózou a poezií, pohádkou a pověstí	Základy literární teorie – poezie, próza, pověst, divadlo, encyklopedie, ilustrace	
- pracuje s obsahem knihy		
- najde v textu klíčová slova, dějové souvislosti	Práce s knihou – hledání podstaty příběhu, charakteristika postav, vyjádření postoje ke knize	
- vyjádří své pocity z přečteného i názory o něm		
- vlastními slovy vysvětlí podstatu textu		
- učí se využívat četbu jako zdroj poznatků a informací o světě		
- navštíví v rámci výuky oddělení dětské knihovny, seznámí se s výpůjčním řádem a členěním knih v knihovně -pracuje s textem v textovém editoru	Dětská knihovna, školní čítárna	
- dbá na úpravu, kontroluje vlastní písemný projev	Psaní	Psaní
- píše správně tvary písmen, číslic -pracuje s textem v textovém editoru	- technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení	

ČESKÝ JAZYK 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zbarvená - využívá výukový SW a webové aplikace - správně užívá slova spisovná	Slovo interaktivní digitální výukové materiály	Jazykové vyučování
- odliší předpony a předložky (od, nad, pod, před, bez, roz, ob, v)	Stavba slova	
- dodržuje psaní skupin bě – bje, vě – vje, pě, uvede příklady jejich užití ve větách		
- aplikuje znalost rozboru stavby slova (předpona, kořen, přípona) na pravopis		
- znalost vyjmenovaných slov a slov příbuzných aplikuje v pravopisu	Vyjmenovaná slova	
- srovná skupinu slov ohebných s neohebnými a pojmenuje, v čem se liší	Slovní druhy	
- uvede vzory podstatných jmen		
- přiřadí rod, číslo, pád, vzor		
- skloňuje podstatná jména podle vzorů	Podstatná jména	
- píše správně vlastní jména (názvy)		
- pozná zvrtná slovesa, neurčitek - infinitiv	Slovesa	
- uvede osobu, číslo a čas		
- časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím		
- seznámí se s kategorií slovesného způsobu (oznamovací, podmiňovací, rozkazovací)		
- rozliší větu jednoduchou a souvětí	Skladba – věta, souvětí	
- určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché – podmět a přísudek		
- seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem		
- z vět jednoduchých vytvoří souvětí		
- pochopení pojmů podmět a přísudek holý, rozvitý, několikanásobný, nevyjádřený prokáže vyhledáním v textu		
- vytvoří ústně přímou řeč, řeč mluvčího		
- využívá vhodných jazykových prostředků k vypravování podle osnovy	Sestavení osnovy, tvorba nadpisů, členění textu do odstavců	Komunikace a vyjadřování
- dodržuje jednoduchou grafickou úpravu textu		
- popíše jednoduše věc, rostlinu, zvíře, osobu	Různé druhy popisů, dodržování dějové následnosti ve vypravování	
- při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zbarvená		
- používá vhodné formy společenského styku (telefon, e-mail, dopis) v běžných situacích	Formy společenského styku technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, vyhledávací čtení a využívání klíčových slov	
- čtení a psaní elektronických textů - učí se kultivované a vhodné komunikaci -dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci		

- čte nahlas i potichu	Výrazné čtení, předčítání, recitace	Čtení a literární výchova
-čte podle rolí, správně intonuje, využívá znalostí o přímé řeč		
- recituje, tvoří jednoduché básně s využitím rýmu		
- rozumí přiměřeně náročnému textu, reprodukuje ho	Reprodukce textu	
- přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu	Práce s čtečkou	
- využívá klíčová slova při vyhledávání informací v online zdrojích		
- srovná beletrii a naučnou literaturu a pojmenuje rozdíl mezi nimi	Práce s knihou	
- snaží se odlišit podstatné a okrajové informace v encyklopediích		
- vyjádří své pocity z četby a poslechu, při shlédnutí ilustrace		
- hodnotí postavy literárního díla		
- objasní pojmy próza, poezie, bajka, přirovnání	Základy literatury	
-seznámí se s vybranými texty našich i zahraničních autorů pohádek, poezie, knih s dětským hrdinou, knih o zvířatech		
- podle svého zájmu si vybere četbu a seznámí s jejím obsahem	Dětská knihovna, školní čítárna	
- pracuje s časopisy pro děti		

ČESKÝ JAZYK 5. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Blok	
- analyzuje slovo na předponu, kořen, příponu a koncovku - využívá výukový SW a webové aplikace - uvádí příklady slov s danými předponami (od, nad, pod, před, bez, roz, s, z, vz, ob, v) - správně užívá pravopisných pravidel při psaní - i -, -y- po obojetných souhláskách	Stavba slova a pravopis interaktivní digitální výukové materiály	Jazykové vyučování	
- při větném rozboru určí všechny slovní druhy	Tvarosloví – slovní druhy		
- využívá správné tvary podstatných jmen (mluvnické kategorie: rod, číslo, pád, vzor) v mluveném projevu - podstatná jména skloňuje podle vzorů - roztrídí druhy přídavných jmen	Podstatná jména Přídavná jména		
- rozlišuje podle koncovky měkká a tvrdá přídavná jména			
- vyjmenuje základní druhy zájmen a číslovek - seznámí se s jejich skloňováním	Zájmena, číslovky		
- časuje slovesa ve všech časech - pozná všechny slovesné způsoby - uvede příklad zvratného slovesa, najde ho v textu - rozdělí slovesné tvary na jednoduché a složené	Slovesa		
- rozezná podmět a přísudek - v textu označí podmět a přísudek holý, rozvitý, několikanásobný - porovná přísudek slovesný a jmenný se sponou - užívá shodu přísudku s podmětem	Skladba – podmět a přísudek		
- vyhledá ve větě člen řídící a závislý - v souvětí určí spojky (spojovací výrazy)	Souvětí		
- napíše dopis, e-mail, příspěvek do školního časopisu, inzerát, reklamu, vyplní elektronickou přihlášku, dotazník a test - reprodukuje informaci o významu doporučeného dopisu - rozpoznává manipulativnost v reklamě	Formy společenského styku		Komunikace a vyjadřování
- pokusí se vytvořit zkrácený zápis z odborného textu - vyhledává a zpracovává informace pomocí digitálních technologií	Práce s naučným textem – výpis, výtah práce s digitálními informacemi		
- sestaví osnovu k popisu a vyprávění - podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu	Vypravování (osnova), popis		
- zdramatizuje vhodný text, dodržuje řeč postav -respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci	Dramatizace textu		

- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu	Četba a poslech literárních textů	Čtení a literární výchova
- volně reprodukuje text		
- recituje básně dle svého věku		
- rozpozná vybrané umělecké žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, komiks		
- při rozboru poezie používá pojmy rým, verš, sloka		
- při rozboru prózy nalezne čas a prostředí děje, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora a postav		
- analyzuje své dojmy z četby	Tvořivé činnosti s literárním textem	
- zvládne vhodnou formou uložit i použít informace a data z různých zdrojů		
- nakreslí vlastní výtvarný doprovod		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

7.1.2 Vzdělávací obor: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně v níže uvedené časové dotaci. Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových učebnách nebo v multimediální učebně.

1. a 2. ročník	1 hodina týdně
3. a 4. ročník	3 hodiny týdně
5. ročník	4 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk je zaměřeno na:

- vytváření předpokladů pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa
- porozumění mluvenému slovu a osvojení zvukové podoby jazyka
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty
- aktivní využívání účinné komunikace

Vyučovací předmět Anglický jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty dle dílčích probíraných témat:

- **český jazyk a literatura:** poznávání systému angličtiny na základě srovnání se systémem českého jazyka
- **vlastivěda:** život v anglicky mluvících zemích
- **prvouka, přírodověda:** slovní zásoba popisující svět obklopující člověka
- **hudební výchova:** zpěv
- **výtvarná výchova:** užití výtvarných technik při práci na ztvárnění dílčích témat

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat :

Průřezové téma	Ročník	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	1.	Jsme kamarádi	<u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy, komunikace.
Výchova demokratického občana	2.	Svět kolem nás	Naše škola a třída.
Multikulturní výchova	3.	Moje Rodina	<u>Lidské vztahy</u> - respektování cizinců ve škole, rozvoj osobnosti.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	4.	Žijeme v Evropě	Pěstování vzájemné tolerance a respektu mezi národy.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	5.	Žijeme v Evropě	<u>Objevujeme Evropu</u> - naše vlast a Evropa, rodinné zážitky z Evropy.
	3.	Integrováno v učivu dle témat	<u>Evropa a svět nás zajímá.</u>
	4.	Integrováno v učivu dle témat	<u>Objevujeme Evropu, Jsme Evropané.</u>

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- usiluje o probuzení zájmu o studium cizího jazyka
- vede žáky ke stálému zdokonalování výslovnosti
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v komunikaci
- vede žáky k vytváření vlastního jazykového portfolia

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky tak, aby sami navrhovali různá řešení problémů a zdůvodňovali své závěry

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- podporuje u žáků schopnost vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situacích každodenního života

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizuje práci ve skupinách tak, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vytváří příležitosti pro vhodnou komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské

Učitel:

- využívá různé materiály k vytváření postoje vedoucích k porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů
- žákům s handicapem umožňuje pracovat s vhodně přizpůsobenými pracovními materiály

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupu, termínů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

ANGLICKÝ JAZYK 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
	Greetings	
	Family	
	Colours – základní řada	
- počítá anglicky do 10 -rozpozná 6 barev - využívá při učení běžně používané digitální zařízení - seznamuje se s novými technologiemi - zapojí se do her a různých činností - představí se v angličtině -připojí se ke zpěvu písniček a říkanek	Numbers – 0 – 10 Toys Animals Clothes interaktivní digitální výukové materiály	
	Zjišťovací otázky: What's your name?	
	Songs and rhymes	
	Children games	
ANGLICKÝ JAZYK 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- opakuje po učiteli	Greetings and introductions	
- snaží se o přesnou výslovnost	Zjišťovací otázky: What's your name?	
- rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje	What's this? Who are you? How old are you?	
- uvede příklady k jednotlivým tématům		
	Numbers - 0-20	
- využívá při učení běžně používané digitální zařízení - seznamuje se s novými technologiemi	Animals My school I'm Hungry My house At home Clothes Playtime interaktivní digitální výukové materiály	
- recituje a zpívá - zopakuje pozdravy - účastní se her a dalších činností - pozná, přečte a napíše názvy 6 věcí ze třídy, názvy 6 barev, názvy 6 zvířat, 6 druhů jídla -pozná 6 slov pro části domu pozná, přečte a napíše názvy 6 hraček - sleduje jednoduché příběhy a porozumí jim	Sloveso TO HAVE , CAN	
využívá při učení běžně používané digitální zařízení - seznamuje se s novými technologiemi		

ANGLICKÝ JAZYK 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- snaží se o přesnou výslovnost	Introductions, greetings	
- čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu své slovní zásoby	Zjišťovací otázky: How are you? How old are you? How many? Who is it? What's this? How many?	
-představí sebe a ostatní		
- pozná školní pomůcky, barvy, čísla		
- naučí se písničky a rytmické říkanky		
-napíše jednoduchý dopis		
- účastní se her a činností		
- pozná hračky		
- pozná slovní zásobu z okruhu jídlo, ptá se na oblíbené jídlo a na otázky odpovídá	Témata: Numbers 0 –20 My home At school Toys At the park At the shop People Christmas Clothes	
- pozná slovní zásobu z okruhu nábytek a místnosti		
-pozná osoby a přídavná jména používá při popisu	My body interaktivní digitální výukové materiály	
- pozná oblečení, dokáže popsat něčí vzhled		
- pozná části těla		
-vytváří otázky a věty o tom, co umí	Gramatika: Zájmena - I,He,She,It Slovesa CAN, LIKE, HAVE Předložky Pokyny Množné číslo Neurčitý člen	
- využívá při učení běžně používané digitální zařízení		
- seznamuje se s novými technologiemi		
- rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje		
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova		
- pracuje s jednoduchým textem		
- uspořádá slova i věty podle pokynů		
- řeší jednoduché tajenky		
- čte elementární text		
- porozumí jednoduchému poslechu		
- reprodukuje rozhovory		
- zpívá písně	Projekty: My bag My family My house interaktivní digitální výukové materiály	
- využívá výukový SW a webové aplikace		
-chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost		
ANGLICKÝ JAZYK 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok

- osvojovaná slovíčka vyslovuje foneticky správně - říká anglickou abecedu - pozná a řekne číslo do 100 - účastní se her a činností - předvádí objednávání jídla a pití - porovnává velikost a věk - pojmenuje budovy ve městě - tvoří krátké věty o počasí - říká názvy dnů v týdnu - tvoří krátké věty, kterými popisuje různá zaměstnání - využívá aplikace při učení - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost - respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci	Témata: Představování Abeceda Rodina Čísla 20-100 Jídlo Zvířata Ve městě Sport Dny v týdnu Zaměstnání Pocasí Gramatika: Slovesa – TO BE, TO HAVE, CAN Přítomný čas průběhový Přivlastňovací zájmena HIS,HER Stupňování přídavných jmen základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi interaktivní igitální výukové materiály	

ANGLICKÝ JAZYK 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- říká anglickou abecedu - pozná a řekne číslo do 100 - účastní se her a činností - vyjmenuje školení předměty a dyn v týdnu -Popíše svůj denní režim -Popíše své koníčky a oblíbené aktivity -čte, poslouchá, zpívá --zeptá se na časový údaj a odpoví na otázku správně doplní tvary slovesa BÝT do vět snaží se správně vyslovovat názvy států a národností Časuje slovesa přítomného času prostého, vytvoří kladnou větu, otázku a zápor v přítomném čase prostém Časuje slovesa přítomného času průběhového, vytvoří kladnou větu, otázku a zápor v přítomném čase průběhovém rozlíší použití přítomného času prostého a průběhového v jednoduchých větách vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci užívá vybrané názvy obchodů pomocí předložek popíše polohu obchodů v ulici - využívá výukový SW a webové aplikace - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci Pracuje s online slovníkem	Témata: Number 0 –100 The alphabet Friends and Family Days of the week Countries Possessions Time Daily routines Free-time Furniture Parts of the house Places in town Clothes People Gramatika: There is/there are Possessive adjectives Have got Present simple Prepositions of place Can Present continuous Práce s elektronickým slovníkem Terminologie daného jazyka pro práci s digitálními technologiemi Elektronický formulář Interaktivní digitální výukové materiály	

7.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

7.2.1 Vzdělávací obor: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně v následující časové dotaci. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů: **Číslo a početní operace; Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a prostoru; Nadstandardní aplikační úlohy a problémy**. Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v multimediální učebně.

Od 1. 9. 2016 se příchodem celé třídy s paní učitelkou ve třídě 3. D vyučuje matematika podle prof. Hejného.

1.,4.a 5. ročník	4 hodiny týdně
2. a 3. ročník	5 hodin týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Matematika je zaměřeno na :

- osvojení aritmetických operací ve třech složkách: dovednost provádět operaci; algoritmické porozumění; významové porozumění; získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem „proměnná“
- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života, finanční gramotnost

Vyučovací předmět Matematika je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty dle dílčích probíraných témat, zejména s předměty:

- **prvouka, přírodověda:** pozorování a popis reality
- **pracovní činnosti:** nákres
- **výtvarná výchova:** umisťování předmětů v prostoru, základy perspektivního zobrazování
- **tělesná výchova:** užití délkových jednotek v praxi

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat

Průřezové téma	Ročník	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	2. – 5.	integrováno	<u>Osobnostní rozvoj</u> - rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů a dovednost pro učení - seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, stanovení osobních cílů - psychohygienu – dobrý vztah k sobě samému, uvolnění, relaxace, hledání pomoci při potížích - kreativita – rozvoj kreativity, osobní nápady a jejich realizace. <u>Sociální rozvoj</u> - poznávání lidí – vzájemné poznávání ve skupině - třídě - mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, pomoc a podpora druhému, vztahy: rodina, škola, občanská společnost – jsme občané jednoho města, spolupráce - komunikace – naslouchání druhému, verbální i neverbální dovednosti, informace, omluva, prosba, pozdrav, řešení konfliktu, žádost, vysvětlování.
Výchova demokratického občana	1. - 5.	integrováno	<u>Občanská společnost a škola</u> – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy, formy participace žáků v životě školy, aktivní zapojení žáků do žákovské samosprávy <u>Občan, občanská společnost a stát</u> – občan přijímající odpovědnost za své postoje a činy, práva a povinnosti jednotlivce, principy soužití s minoritami
Multikulturní výchova	1.	integrováno	<u>Lidské vztahy</u> – důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických vztazích, uplatňování principu slušného chování = základní morální normy, tolerance, lidská solidarita, vzájemná pomoc ve skupině vrstevníků.
Environmentální výchova	1. – 5.	integrováno	<u>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</u> - zemědělství, průmysl + životní prostředí - odpady a hospodaření s nimi - ochrana přírody a kulturních památek - akce zaměřené k růstu ekologického vědomí. <u>Vztah člověka k prostředí</u> - naše obec – přírodní zdroje, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství - náš životní styl = spotřeba věcí, energie, odpady

			- prostředí a zdraví = možnosti a způsoby ochrany zdraví - nerovnoměrnost života na Zemi – rozdílné podmínky prostředí, rozdílný společenský vývoj na Zemi.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	4. – 5.	integrováno	<u>Evropa a svět nás zajímá</u> – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích. <u>Objevujeme Evropu a svět</u> – naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět.
Mediální výchova	2. – 5.	integrováno	<u>Práce v realizačním týmu</u> – komunikace a spolupráce týmu, stanovení si cílů, odpovědnosti při práci v kolektivu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činnosti nebo jejich výsledků
- žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zajímá se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazuje takové metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňuje žákům pracovat v hodině s odbornou literaturou
- žákům podle potřeby v činnostech pomáhá, chybu žáka využije k ukázání cesty ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly způsobem umožňujícím volbu různých postupů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- podněcuje žáky k argumentaci
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanské

Učitel:

- žákům podle potřeby v činnostech pomáhá a vede žáky k vzájemné pomoci
- žákům umožňuje, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky ke správným způsobům užití dostupného vybavení, techniky a pomůcek
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů
- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce a udržování místa v pořádku po celou dobu práce
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce
- podporuje žáka při tvorbě jeho portfolia

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb (např. kalkulátoru při provádění kontroly odhadů)
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- napomáhá vytvářet a upravovat digitální obsah, porozumění jednoduchým symbolům (značky, piktogramy, šipky)
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

MATEMATIKA 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- pracuje s IT - význam piktogramů, využívá výukový SW a webové aplikace - čte a zapisuje přirozená čísla 0 – 20	Číselná řada 0 – 20	Počítání do 20
- porovnává čísla	- počítání do 20	
- rozezná význam méně – více, první – poslední, větší – menší	- vztahy „menší – větší“	
- seřadí čísla podle velikosti, doplní chybějící čísla např. v tabulce, číselné ose atd.	- číslice	
- vyhledá a přiřadí k danému počtu		
- zapisuje a hledá čísla na číselné ose		
- používá symboly <, >, =, +, -	- znaménka <, >, =, +, -	
- zapisuje, čte, řeší příklady na + - do 20 bez přechodu desítky, počítá předměty ve výukových aplikacích i v online vzdělávacích zdrojích	součet čísel bez přechodu desítky - počítání prvků, interaktivní výukové materiály	
- provádí rozklad na desítky a jednotky	- rozdíl čísel bez přechodu desítky	
- řeší jednoduché slovní úlohy podle obrázků		
- provádí početní operace s přirozenými čísly pamětně		
- vytváří soubory s daným počtem prvků		
- řeší slovní úlohy používající vztah „o n více“, „o n méně“		
- čte a nastavuje celé hodiny, orientuje se ve struktuře času	Struktura času, hodina, den, týden, měsíc, rok	
- orientuje se na klávesnici PC	Orientace v prostoru - seznámení s robotickou hračkou	Geometrie
- užívá pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, - před, za, hned před, hned za		
- rozlišuje a poznává trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	- geometrické pojmy	
- modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině	- rovinné obrazce trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	
- pozná a pojmenuje tělesa	- tělesa (krychle, kvádr, koule, válec)	
- třídí geometrické útvary podle tvaru, velikosti, barev		

MATEMATIKA 2. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Blok	
-pracuje s IT, využívá výukový SW a webové aplikace - využívá navigace v různých prostředích obrazovky (šipky, symboly, piktogramy) -zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - používá znaky nerovnosti - řeší jednoduché slovní úlohy	Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku interaktivní digitální výukové aplikace	Číselný obor 0 – 100	
- zapíše a přečte čísla do - zakresluje čísla do 100 na číselnou osu - porovnává čísla do 100 a vztahy zapisuje pomocí symbolů -získává dovednosti spojené s psaním na dotykovém displeji, pracuje s tabulkou - zaokrouhluje dané číslo na desítky - sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem přes desítku - používá závorky, počítá příklady se závorkami - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání do 100 - řeší slovní úlohy s užitím vztahů „o n více – méně“ v oboru do 100	Sčítání a odčítání do 100		
- násobí na základě principů opakovaného sčítání - rozliší pojmy „násobek“, „činitel“, „součin“ - násobí a dělí v oboru probraných násobílek (2, 3, 4, 5) - řeší slovní úlohy na násobení a dělení	Násobení do 50		
- používá přirozená čísla k modelování situací běžného života	Počítání s penězi, způsoby placení, rozvíjí schopnost finanční gramotnosti v online prostředí - obchodování		
- čte údaje na hodinách - rozpozná časové jednotky „s, min., hod.“ - sleduje závislosti na čase	Orientace v čase - seznámení s chytrými hodinkami a jejich používáním		
- používá jednotky délky, hmotnosti, objemu	Měření délky, hmotnosti, objemu		
- kreslí křivé a rovné čáry - rýsuje úsečky, změří jejich délku na cm - třídí geometrické tvary a tělesa	Přímka, lomená čára, křivá čára, pracuje s pravítkem - využití robotické hračky		Geometrie

MATEMATIKA 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- využívá výukový SW a webové aplikace - používá symboly pro násobení a dělení - násobí a dělí z paměti v oboru malé násobilky - řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru do 100 - znázorňuje příklady násobení a dělení - doplňuje tabulku násobků daného čísla - sestavuje příklady násobení a dělení k daným číslům - vyhledá nejbližší menší/větší násobek	Násobilka v oboru do 100, dělení se zbytkem	Číselný obor 0 - 1000
- sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti: typu $32 + 25$, $69 - 23$ - sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti: typu $67 + 25$, $83 - 26$ rozkladem - sčítá a odčítá písemně - provádí kontrolu záměnou sčítanců - řeší slovní úlohy	Numerace do 100	
- čte čísla do 1000 - zapisuje čísla do 1000 - rozkládá číslo v desítkové soustavě oboru do 1000 - porovnává čísla do 1000 - zapisuje nerovnost - řadí sestupně a vzestupně čísla do 1000 - zakresluje čísla na číselné ose - řeší slovní úlohy – jednoduché a složené - zaokrouhluje na desítky a stovky	Přirozená čísla v oboru do 1000, rozklad čísla v desítkové soustavě	
- objasní význam symbolu = - řeší jednoduché rovnice - upravuje rovnice - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu o více/méně/a krát více/méně	Rovnice	
- využívá časové a jiné údaje při řešení situací z běžného života -pracuje s textem v editoru -vytváří jednoduchou tabulku v editoru -čte grafy	Jízdní řády, teploměr a teplota Evidence sportovních výkonů	
- používá jednotky délky mm, cm, dm, m, km - převádí jednotky - používá jednotky k měření s přesností na cm a mm	Jednotky délky	
- změří rozměry geometrických útvarů (úsečky, čtverce, obdélníku) - rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary - označí mnohoúhelník správným názvem, vypočítá obvod sečtením délek stran - vyjadřuje délky ve vhodných jednotkách - odhaduje délky, vzdálenosti	Rovinné obrazce - využití webové aplikace pro tvorbu obrazců Osová souměrnost Mnohoúhelníky (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník), vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku	

- seznámí se a používá nástroje IT (pravítko, tužka, barva, ...) -rýsuje a označuje bod, přímku, polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec - rozpozná opačnou polopřímku a zdůvodní, proč je či není opačná - třídí trojúhelníky dle délky stran	Přímka, polopřímka, rovnoběžky, různoběžky, trojúhelník, čtverec, obdélník Trojúhelníky rovnostranné, rovnoramenné	Geometrie
- rozlišuje kružnici a kruh		
- seznámí se s pojmem „průsečík“, umí jej určit a označit		
- modeluje tělesa (krychli, kvádr, jehlan, kouli)	Tělesa, tvorba učební pomůcky pomocí digitálních technologií	

MATEMATIKA 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- využívá výukový SW a webové aplikace -dodržuje pravidla bezpečnosti práce s digitální technologií a při elektronické komunikaci -čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 10 000	Čísla do 10 000	Číselný obor do 1 000 000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000		
- zaokrouhluje na tisíce		
- násobí (dělí) písemně jednociferným činitelem (dělitelem)		
- zapisuje a čte čísla do 1 000 000	Čísla větší než 10 000	
- sčítá a odčítá z paměti i písemně do 1 000 000		
- násobí deseti, stem i tisícem		
- zaokrouhluje na desetitisíce i statisíce		
- násobí písemně jednociferným i dvouciferným činitelem		
- písemně dělí jednociferným dělitelem		
- řeší jednoduché rovnice		
- provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulačtorů	Práce kalkulačtorem	
- řeší jednoduché a složené slovní úlohy	Slovní úlohy	
- provádí zápis slovní úlohy		
- rozlišuje jednotky délky, hmotnosti, objemu a času, provádí jednoduché převody	Jednotky	
- vytváří tabulku v editoru - doplní údaje, které chybí v tabulce -čte grafy -provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty) a vytvoří tabulku a sloupkový diagram -využívá klíčová slova při vyhledávání informací v online zdrojích	Zásady sběru a třídění dat - práce s daty v elektronické podobě	
-při rýsování používá nástroje IT -určí vzájemnou polohu dvou přímek - rýsuje rovnoběžky s danou přímkou - rýsuje kolmici k dané přímce, vyznačí průsečík	Přímka, rovnoběžka, kolmice	Geometrie
- rýsuje čtverec a obdélník	Trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice	
- narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem		
- rýsuje trojúhelník ze tří stran pomocí kružítka		
- vypočítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku		
- sestrojí osu úsečky	Osa souměrnosti	
- určuje osy souměrnosti překládáním papíru		
- rýsuje souměrný útvar ve čtvercové síti		

MATEMATIKA 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- využívá výukový SW a webové aplikace - zapisuje a čte čísla do 1 000 000	Numerace do 1 000 000	Počítání do 1 000 000
- pracuje s číselnou osou		
- porovnává čísla do 1 000 000		
- sčítá a odčítá pamětně i písemně do 1 000 000		
- násobí deseti, stem, tisícem		
- zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce, statisíce	Zaokrouhlování na 1 000 000	
- násobí a dělí dvouciferným číslem	Násobení a dělení dvojciferným číslem	
- řeší slovní úlohy do 1 000 000 - rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém	Řešení slovních úloh v oboru do 1 000 000 práce s doporučenými digitálními zdroji	
- ve zlomku rozlišuje čitatele a jmenovatele	Zlomky	
- čte zlomky		
- pozná a znázorní $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ z celku - zvládne vybarvit části celku na IT		
- převádí jednotky	Jednotky délky, času, objemu, hmotnosti	
- změří délky daných předmětů		
- řeší slovní úlohy s danými délkami		
- pracuje a vyhledává v jízdním řádu		
- váží předměty a osoby		
- pracuje s penězi (modelové situace), převádí - využívá DT na finanční gramotnost - zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií - posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je	Peníze - třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií - objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do miliardy, provádí rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě, zaokrouhluje na miliony a násobí až čtyřciferným číslem - elektronicky vyplní test	Počítáme s velkými čísly 0 - miliarda	Počítání do miliardy
- používá nástroje IT při rýsování - rýsuje kružnici a kruh o daném poloměru - čte údaje z různých druhů grafů	Kružnice, kruh	Geometrie
- sestrojí Δ ze tří stran	Trojúhelník	
- sestrojí Δ pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný	pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný	
- seznámí se s pojmy „rovina, polorovina“		
- sestrojí čtverec a obdélník	Čtverec, obdélník	
- měří jednotlivé strany Δ , čtverce a obdélníku		
- vypočítá obvod a obsah Δ , čtverce a obdélníku	Obvod a obsah Δ , čtverce a obdélníku	
- dbá na přesnost a čistotu rýsování - vytvoří náčrtek a popíše známé údaje		

- popíše postup rýsování Δ, čtverce a obdélníku - respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci - zvládne vhodnou formou ověřit, použít a uložit informace a data z různých zdrojů - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií	řídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií	

7.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

7.3.1 Vzdělávací obor: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Zaměřuje se především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit žáci vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět v níže uvedených ročnících a časové dotaci na prvním stupni. Výuka probíhá na počítačích, notebookech či tabletech, buď v počítačové učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky nebo tablety, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově.

4. ročník	1 hodina týdně
5. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Informatika je zaměřeno na :

- rozvoj informatického myšlení
- porozumění základním principům digitálních technologií
- aktivní činnosti, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy
- ke zpracování dat a jejich interpretaci
- k porozumění zákonitostem digitálního světa a tím k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- orientaci ve světě informací
- řešení a třídění poznatků podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům:

- dojít k samostatným objevům, řešením a závěrům
- využívat různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozšiřuje slovní zásobu žáků o terminologii z oblasti informatiky
- vede žáky k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- dbá na správné pojmenovávání pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, radu i pomoc

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupině, efektivní spolupráci při řešení problémů
- respektování názorů druhých
- reálnému hodnocení svých výkonů
- učení věcné argumentaci a jasnému a výstižnému pojmenování skutečností

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k šetrnému přístupu ke zdrojům
- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje u žáků tvorbu pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání technického rozvoje
- vede žáky k organizování a plánování učení
- se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vyžaduje dodržování bezpečnosti práce a chování v souladu s řády odborných učeben

Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky se základy práce s digitálními technologiemi, aplikacemi a službami
- seznamuje žáky s novými technologiemi, poukazuje na nezbytnost práce s digitální technikou v dnešním světě
- vede žáky k použití vhodných technologií při učení i v dalších činnostech běžného života, k usnadnění své práce, automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů
- vede žáky k vyhledávání, získávání, kritickému posouzení, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu vhodnými postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu s využitím různých formátů
- vede žáky k zapojení digitálních technologií do rutinních činností běžného života, etice v digitálním prostředí, osobnímu bezpečí v digitálním světě

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní sociální a výchova	Komunikace - technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí	4. – 5.
MeV	Mediální výchova	Práce v realizačním týmu - komunikace a spolupráce v týmu	4. – 5.

INFORMATIKA 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - ovládá digitálních zařízení - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - řeší úkol použitím schránky - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Digitální zařízení Programy Ovládání aplikací Práce se soubory Využití digitálních technologií v různých oborech Práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat, cloud Propojení technologií, internet Bezpečnost Ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Digitální technologie
- sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód, přenos na dálku Šifrování Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Kódování a šifrování dat a informací

INFORMATIKA 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Práce s daty
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Kontrola řešení Opakování příkazů Vlastní bloky a jejich vytváření Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Kombinace procedur	Základy programování
- nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí - zaznamená do tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Systém, prvky Vztahy Struktura	Informační systémy
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Čtení programů Náhodné hodnoty Programovací projekt	Programování – vlastní bloky, náhoda

- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf Schémata Obrázkové modely	Modelování pomocí grafů a schémat
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Spouštění pomocí událostí Čtení programů Modifikace programu Programovací projekt	Programování – postavy a události

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

7.3.2 Vzdělávací obor: Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v níže uvedených ročnících a časové dotaci na prvním stupni. Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů: **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.** Výuka probíhá v kmenových třídách, v přírodě a formou výukových programů vytvářených spolupracujícími subjekty (např. Lesní škola).

1. ročník	2 hodiny týdně
2. ročník	2 hodiny týdně
3. ročník	2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Prvouka je zaměřeno na :

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- orientaci ve světě informací, časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, pojmenovávání pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- poznávání sebe a nejbližšího okolí
- osvojení si samostatného a sebevědomého vystupování a jednání, efektivní komunikace i v méně běžných situacích, poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně, seznamování s myšlenkami udržitelného rozvoje
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání podoby současného světa jako výsledku minulých událostí a východiska pro budoucnost
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, upevňování preventivního chování,
- uplatnění pohledu do historie i současnosti a směřování k dovednostem pro praktický život

Vyučovací předmět Prvouka je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty dle dílčích probíraných témat:

- **český jazyk a literatura:** slovní zásoba pro popis reality
- **anglický jazyk:** slovní zásoba popisující svět obklopující člověka
- **přírodověda, vlastivěda:** prohlubování znalostí z prvouky
- **pracovní činnosti, výtvarná výchova:** práce s přírodninami
- **matematika:** pozorování a popis reality

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezová témata	Ročník	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	2. - 3	Integrováno dle dílčích témat	<u>Sociální rozvoj</u> – vzájemné poznávání ve třídě, péče o dobré vztahy. <u>Osobnostní rozvoj</u> – moje vztahy k jiným lidem, organizace vlastního času.
Výchova demokratického občana	1. - 3.	Jsme kamarádi Moje rodina integrováno	<u>Občanská společnost a škola</u> – výchova občana v rámci třídního kolektivu, výchova k samostatnosti a smyslu pro odpovědnost a ohleduplnost, lidská práva a povinnosti – odpovědnost za své činy.
Multikulturní výchova	2.	integrováno	<u>Lidské vztahy</u> – uplatňování principu slušného chování.
Environmentální výchova	2., 3. 3.	integrováno	<u>Ekosystémy</u> – les, pole louka, rybník, vodní zdroje, město, vesnice, kulturní krajina. <u>Základní podmínky života</u> – voda, ovzduší, půda - význam pro život na Zemi.

	3.		Lidské aktivity a problémy ŽP - třídění odpadu a hospodaření s odpady, ochrana přírody.
	2., 3.		Vztah člověka k prostředí – naše obec

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientaci ve světě informací
- časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- řešení a třídění poznatků podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům:

- poznávat a ovlivňovat jejich jedinečnost
- dojít k samostatným objevům, řešením a závěrům
- pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi a využívat různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozšiřuje slovní zásobu žáků v osvojovaných tématech
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- dbá na správné pojmenovávání pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- umožňuje přirozeně vyjádřit pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- podporuje u žáků prezentaci jejich myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování jejich závěrů, radu i pomoc

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupině, efektivní spolupráci při řešení problémů
- respektování názorů druhých
- oceňování jejich názorů a přínosů
- osvojování aktivní účasti v diskusi a k učení věcné argumentaci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje u žáků tvorbu pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- umožňuje žákům užívání různých materiálů, nástrojů a vybavení
- zohledňuje soudobý stav a poznání technického rozvoje
- vede žáky k organizování a plánování učení
- se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu

- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

PRVOUKA 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- využívá při učení běžně používané digitální zařízení - seznamuje se s novými technologiemi - pracuje s piktogramy - žák dojde bezpečně z domova do školy a zpět	Domov pravidla při práci s digitálními technologiemi	
- popíše svou školu	Škola	
- pojmenuje třídní učitelku, ředitele školy		
- chová se ukázněně ve škole i mimo školu	Osobní bezpečí	
- rozliší nežádoucí formy chování		
- vysvětlí barvy na semaforu	Dopravní výchova	
- prohloubí si dopravní návyky chodce		
- připraví si pomůcky do školy	Chování lidí	
- udržuje si pořádek ve svých věcech		
- uspořádá si pracovní místo	Právo a spravedlnost	
- rozlišuje čas k práci a odpočinku		
- rozlišuje roční období	Podzim	
- pojmenuje některé přírodniny		
- rozpozná vztahy mezi rodinnými příslušníky	Rodina	
- vypráví o svém domově, svém pokoji, o oslavách v rodině	Soužití lidí	
- rozlišuje roční doby	Zima	
- porovná proměny v přírodě		
- dodržuje základní hygienické návyky	Péče o zdraví, zdravá výživa	
- zdůvodní základy správné životosprávy		
- uvědomuje si zásady správného chování u lékaře		
- popíše základní části těla	Lidské tělo	
- rozliší názvy běžných onemocnění		
- poradí si v případě jednoduchého úrazu		
- pozoruje a porovná změny v přírodě	Jaro	
- rozřídí vybrané jarní rostliny a jednoduše popíše stavbu rostlin		
- rozpozná některé ptáky, zvířata a jejich mláďata		
- odliší rok, měsíc, týden, den, hodinu rozpoznání času na digitálních hodinách	Orientace v čase a časový řád	
- pojmenuje dny v týdnu		
- rozliší čtvero ročních období, jednoduše je charakterizuje a snaží se k nim přiřadit měsíce		
- vlastními slovy objasní a zařadí Vánoce, Velikonoce	Kultura	
- rozpozná zvyky a tradice některých svátků		
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi	Práce dospělých	
- přiměřeně věku se chová v mimořádných situacích		
- vybaví si důležitá telefonní čísla		
- dodržuje zásady správného chování v obchodě		

- seznámí se s různými pracovními činnostmi lidí		
- využívá svých znalostí v přírodě	Léto	
- vlastními slovy vypráví o svém okolí		

PRVOUKA 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vyzná se v prostorách školy - tvoří a dodržuje pravidla třídy včetně pravidel při práci s digitálními technologiemi (mobily, interaktivní tabule, ...)	Jsem školák péče o zdraví – pravidla při práci s DT	Jsem školák
- využívá možnosti vyjádřit svá přání a názory		
- aplikuje poznatky školního řádu		
- užívá získané pracovní návyky		
- dodržuje základní pravidla pro chodce	Cesta do školy	Dopravní výchova
- vybere, označí a roztřídí vybrané dopravní značky		
- vybaví si důležitá telefonní čísla		
- seznámí se s řešením jednoduchých dopravních situací		
- předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné		
- nebezpečí se snaží vyhýbat		
- tvoří kalendář přírody přiřazováním značek k pojmům	Kalendář přírody	Příroda na podzim
- popíše život ve volné přírodě	Proměny v přírodě	
- vybírá a třídí druhy zeleniny, ovoce a zemědělských plodin	Zelenina, ovoce	
- seznámí se s péčí o pokojové rostliny	Pokojové rostliny	
- rozlišuje základní příbuzenské vztahy	Rodina	Rodina
- uvědomuje si nebezpečí při manipulaci s elektrickými spotřebiči		
- popíše místo, kde bydlí	Obec a místní krajina	Náš domov
- snaží se pochopit význam pojmů: vesnice, město, životní prostředí, úklid, třídění odpadu	Životní prostředí	
- pozoruje proměny přírody v zimě	Proměny v přírodě	Zima
- vypráví o Vánocích, přiřadí zvyky a tradice	Vánoce, zvyky a tradice	
- vyjmenuje zimní sporty	Zimní sporty	
- vyvodí zásady pobytu na horách		
pojmenuje hlavní části těla	Naše tělo	Člověk
	Nemoc, úraz	
-vyjádří činnosti smyslů	Hygiena a čistota	
- seznámí se s pojmy: nemoc, úraz		
- vybere a roztřídí druhy potravin	Potraviny a výživa	Zdravý životní styl
- uvede příklad kultury stolování	Stolování	
- definuje části roku	Kalendářní rok	Orientace v čase
- seznámí se s pojmy minulost, přítomnost, budoucnost, rozpoznání času na chytrých hodinkách	Hodiny (měřidlo času)	

- odvodí význam a potřebu různých povolání	Profese dospělých	Práce a volný čas
- váží si práce a jejich výsledků		
- rozpozná různé materiály		
- vyjmenuje běžně užívané nástroje, přístroje a zařízení domácnosti		
- pozoruje změny v přírodě	Proměny v přírodě	Jaro
- pojmenuje rostliny, ptáky na jaře	Rostliny na jaře	
- třídí hospodářská zvířata a jejich mláďata	Ptáci	
	Hospodářská zvířata	
- určuje běžně se v okolí vyskytující byliny, a živočichy	Na louce a na poli	
- pojmenovává charakteristické znaky jehličnatých a listnatých stromů, lesních bylin, hub a živočichů	V lese	
- má povědomí o významu lesa pro život člověka a jeho ochraně		
- sleduje dostupné druhy vodních rostlin a živočichů	U vody	
- jednoduše vypráví o ročních obdobích	Léto	Léto
- přiřadí k nim jednotlivé měsíce		
- získané poznatky zaznamenává do kalendáře přírody		

PRVOUKA 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- využívá výukový SW a webové aplikace - vhodně využívá digitální technologie a mapy - vyjádří různými způsoby, co pro něj znamená domov, vztah ke známým lidem a věcem - používá svou adresu	Domov	Místo, kde žijeme
- vysvětlí, proč chránit osobní údaje před cizími lidmi - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy	Rodina	
- usiluje o dobré vztahy ve třídě, rozpozná ve svém okolí chování, které nelze tolerovat - respektuje školní řád	Škola	
- orientuje se v rámci obce, vyznačuje v jednoduchém plánu místo bydliště, školy - seznámí se s pravidly silničního provozu z pohledu cyklisty	Naše obec	
- pojmenuje hlavní světové strany - seznámí se s mapou ČR	ČR	
- vyjádří různými způsoby přírodu v okolí - sleduje přítomnost vody v krajině	Krajina v okolí domova	
- rozlišuje některé státní symboly naší vlasti - získá základní informace o historii země	Naše vlast	Země, v níž žijeme
- rozpozná čas podle hodin a prakticky využívá základní časové jednotky - vysvětlí pojmy minulost, přítomnost, budoucnost	Orientace v čase	
- porovnává způsob života, bydlení a předměty denní potřeby minulosti se současností	Jak žili lidé dříve	Lidé a čas
- pojmenuje lidské výtvoř, které nás obklopují - rozpozná různé materiály - rámcově přiblíží profesi	Lidská činnost a tvořivost Práce a volný čas	
- seznámí se s pojmem technika - vysvětlí rozdíly mezi živou a neživou přírodninou	Svět v pohybu Látky a jejich vlastnosti	Věci a činnosti kolem nás
- jednoduše vypráví o vodě, půdě, vzduchu - popíše koloběh vody	Vzduch Voda	
- získá informace o odpovědném využívání neživé přírody - posoudí Slunce jako zdroj tepla, světla, života, zdraví	Půda Slunce a Země	
-		

- rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí, určí je podle některých částí těla	Rostliny, houby	Živá příroda
- rozpozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zelenin		
- pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata - vyhledává informace v online zdrojích	Živočichové využití online zdrojů	
- pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - tyto jevy popíše, porovná a ztvární	Zkoumáme přírodu	
- uvede příklady výskytu běžně známých organismů v určitém prostředí	Rozmanitost života v přírodě	
- chová se ohleduplně k přírodě - seznámí se s možnostmi třídění odpadu - jednoduše vysvětlí význam botanických a zoologických zahrad	Ochrana přírody	Rozmanitost přírody a její ochrana
- uvědomuje si, proč je důležité chránit vodu, půdu, ovzduší		
- pojmenuje základní části lidského těla včetně nejdůležitějších vnitř. orgánů	Lidské tělo	
- vnímá své tělo a vyjádří pocity spojené s jeho činností	Stavba těla	
- posoudí rozdíl mezi zdravou a méně zdravou stravou - zdravý životní styl - odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě - uplatňuje základní návyky osobní hygieny - nacvičí ošetření drobných poranění - uvědomuje si rizika zneužívání návykových látek - rozpozná význam aktivního pohybu pro zdraví	Pečujeme o své zdraví pravidla při práci s digitálními technologiemi komunikace v digitálním světě (např. SMS, online prostředí)	Člověk

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

7.3.3 Vzdělávací obor: Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět v níže uvedených ročnících a časové dotaci na prvním stupni. Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických okruhů: **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas.** Výuka probíhá v kmenových třídách, v přírodě a formou výukových programů vytvářených spolupracujícími subjekty.

4. ročník	2 hodiny týdně
5. ročník	2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Vlastivěda je zaměřeno na :

- seznámení s principy demokracie, se základními lidskými právy, včetně práv dítěte, probuzení zájmu o státní symboly, svátky, památná místa
- získání základních znalostí o poloze, povrchu, vodstvu, městech, počasí a podnebí i životním prostředí naší vlasti
- poznání historických památek
- vyhledávání a třídění zajímavých informací o regionech České republiky, zejména regionu, ve kterém bydlíme
- seznámení s Evropou a evropskými zeměmi, získání vztahu k evropské kultuře a dědictví
- vytvoření přehledu dějin Českého státu pro pochopení

Vyučovací předmět Vlastivěda je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty dle dílčích probíraných témat:

- **český jazyk a literatura:** slovní zásoba pro popis reality, významní spisovatelé
- **anglický jazyk:** kultura v anglicky mluvících zemích, historie
- **prvouka:** prohloubení znalostí z předmětu
- **tělesná výchova:** význačné osobnosti českého sportu
- **výtvarná výchova:** výtvarné ztvárnění poznávané reality
- **hudební výchova:** významné osobnosti české hudby

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezová témata	Ročník	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	4., 5.	integrováno	<u>Osobnostní rozvoj</u> – kreativita, rozvoj základních rysů: nápaditost, originalita. <u>Sociální rozvoj</u> – lidská práva.
	4.		
Výchova demokratického občana	4.	Krásy naší vlasti	<u>Občanská společnost a stát</u> – občan jako odpovědný člen společnosti, principy demokracie jako formy vlády
	5.	integrováno	
Environmentální výchova	5.	integrováno	<u>Ekosystémy</u> - lidské sídlo: město, vesnice (aplikace na místní podmínky).
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	5.	Žijeme v Evropě	<u>Evropa a svět nás zajímá</u> , <u>Objevujeme Evropu</u> , <u>Jsme Evropané</u> .
Mediální výchova	4., 5.	integrováno	Práce v týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- získávání informací o naší obci, kraji, vlasti
- jednoduchému zaznamenávání a začleňování obce (města) do příslušného kraje
- užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům:

- pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, mapou a dalšími informačními a digitálními zdroji
- vyhledávat informace k řešení úkolů, nacházet jejich řešení
- zažít úspěch

Kompetence komunikativní

Učitel učí žáky:

- vyjádřit různými způsoby rozmanitost krajiny
- využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ověřovat své výsledky a argumentovat

Kompetence sociální a personální

Učitel umožňuje žákům:

- odvozovat význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamu

Kompetence občanská

Učitel vede žáky k:

- respektování a chránění našich tradic a kulturního i historického dědictví
- pojmenování některých kulturních či historických památek, významných událostí v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- uvědomění si základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- znalosti a uplatňování svých práv a plnění svých povinností ve škole i mimo školu
- hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

Učitel dbá na:

- uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, soužití a o práci lidí
- správné porovnávání minulosti a současnosti
- plánování úkolů a postupů jejich řešení
- přiměřenou spolupráci žáků
- učitel se zajímá o náměty žáků, jejich názory a zkušenosti

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

VLASTIVĚDA 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozliší historické části České republiky - využívá klíčová slova při vyhledávání informací v online zdrojích - vyplní test	Kraj - krajská města vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	Naše vlast
- pracuje s mapou ČR		
- najde na mapě Moravskoslezský kraj a stručně charakterizuje Ostravu a její okolí		
- seznámí se s pojmy demokracie, prezident, vláda, ministr, volby, státní symboly	ČR - demokratický stát	
- vysvětlí význam mapy a jejího měřítko - využije digitální technologie k práci s online mapou	Mapy, plány Online mapy	Mapy, plány
- rozliší geografické značky	Orientace v krajině	
- nakreslí směrovou růžici		
- vyvodí pojem nadmořská výška a dá do souvislosti s typem krajiny	Povrch ČR	
- rozliší části řeky	Vodstvo ČR	
- člení vodu v krajině		
- vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebím - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	Počasí, podnebí Hospodářství	
- vlastními slovy charakterizuje způsob života v pravěku, středověku a dnes	Náš kraj	Ochrana přírody
- vybrané pojmy dokáže časově zařadit (Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, husitské války)	Nejstarší dějiny od příchodu Slovanů po husitské války	Významné události českých dějin

VLASTIVĚDA 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vybaví si letopočet vzniku ČR, jméno prvního a současného prezidenta - využívá výukový SW a webové aplikace - vyplní test - zvládne vhodnou formou uložit, použít informace a data z různých zdrojů - dodržuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci	Kraj, v němž žijeme vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	Česká republika - demokratický stát
- upevní si pojmy - vláda, zákon, parlament - pracuje s mapou ČR	Praha – hlavní měst	
- vyhledá na mapě jednotlivé kraje, určí jejich polohu - s pomocí mapy popíše povrch, vodstvo, hospodářství a kulturu dané oblasti ČR - vyhledá, rozřídí a následně vypráví o zajímavostech naší vlasti	ČR – součást společenstva hospodářsky vyspělých států EU	
- pracuje s mapou Evropy	Sousední státy ČR	
- vyhledá na mapě státy Evropy /EU/ - využívá digitální technologie k práci s online mapou - s pomocí mapy určí polohu států vzhledem k ČR, najde hlavní město	Evropa – jeden ze světadílů Online mapy	
- stručně charakterizuje vybrané evropské státy - vyhledá a seznámí se se zajímavostmi některých evropských zemí - k vyhledávání využívá i digitální technologie - používá peníze v běžných situacích, odhadne cenu nákupu - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - sestaví jednoduchý rozpočet	Cestujeme po Evropě vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	Evropa – sjednocující se světadíl
- vybere a chronologicky zařadí významné osobnosti a události naší historie (český stát od třicetileté války až po novodobé obnovení demokracie)	Od třicetileté války po novodobé dějiny	Významné události českých dějin

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

7.3.4 Vzdělávací obor: Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět v níže uvedených ročnících a časové dotaci na prvním stupni. Vzdělávací obsah je rozdělen do pěti tematických okruhů: **Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.** Výuka probíhá v kmenových třídách, v přírodě a formou výukových programů vytvářených spolupracujícími subjekty (např. Lesní škola).

4. ročník	1 hodina týdně
5. ročník	2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Přírodověda je zaměřeno na :

- pochopení ročního cyklu v přírodě i změn, které nastávají v průběhu roku
- uvědomění si rozmanitosti přírody a bohatosti druhů, které v ní žijí
- poznávání a chápání základních ekologických vztahů ve vybraných společenstvech
- seznámení s důležitými druhy kulturních rostlin
- rozlišování základních skupin rostlin, živočichů a hub
- vnímání sluneční soustavy a vyvození podmínek života na Zemi
- pochopení sounáležitosti člověka s neživou přírodou a ostatními organizmy
- poznání lidského těla, orgánů a orgánových soustav
- získání vztahu k vlastnímu zdraví a zdravému způsobu života
- porozumění závislosti člověka na přírodních zdrojích a nutnosti chránit životní prostředí

Vyučovací předmět Přírodověda je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty dle dílčích probíraných témat.

- **česká jazyk a literatura:** slovní zásoba pro popis přírody, texty s přírodní tematikou
- **anglický jazyk:** slovní zásoba popisující přírodu
- **prvouka:** prohlubování znalostí z prvouky
- **vlastivěda:** význačné přírodní oblasti v Čechách
- **pracovní činnosti, výtvarná výchova:** práce s přírodninami, zobrazování přírodních objektů
- **hudební výchova:** zpěv písní a poslech hudby komponované na přírodní motivy
- **matematika:** pozorování a popis reality

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezová témata	Ročník	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	4., 5.	Chraň své životní prostředí	<u>Osobnostní rozvoj</u> – kreativita: rozvoj základních rysů (nápaditost, originalita).
Environmentální výchova	4.	Chraň své životní prostředí	<u>Ekosystémy</u> – vodní zdroje, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím pro udržitelnost krajiny, kulturní krajina, význam lesa a polí
	5.	Žijeme v Evropě	<u>Základní podmínky života</u> – voda, ovzduší, půda – význam pro lidské aktivity, ochrana jejich čistoty, ochrana biologických druhů, energie a její využívání, přírodní zdroje.
	4.	Chraň své životní prostředí	<u>Lidské aktivity a problémy ŽP</u> – <u>průmysl</u> hospodářství a ŽP, význam ochrany přírody u nás i v Evropě.
	4., 5.	Chraň své životní prostředí Žijeme v Evropě	Vztah člověka k prostředí.
Mediální výchova	4., 5.	integrováno	Práce v týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- získávání informací o přírodě
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků svého pozorování
- vyvozování a dávání věcí do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům:

- používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- využít metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům
- řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích

Kompetence komunikativní

Učitel dbá na:

- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech
- porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci pracovat:

- společně nebo ve skupině
- spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a respektovat názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory žáků
- učitel napomáhá žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatnost

Kompetence občanské

Učitel:

- buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- chápe základní principy společenského chování
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- napomáhá utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- dbá na dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

PŘÍRODOVĚDA 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- podle společných znaků definuje tři základní skupiny organizmů	Společenstva živých organizmů	Podzim
- rozliší vybrané druhy živočichů, rostlin a hub do společenstev		
- uvede příklad potravního řetězce		
- popíše některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku	Podzimní přípravy na zimu	
	Život v zimní přírodě	Zima
- pracuje se základními měřicími přístroji	Měření	Látky a jejich vlastnosti
- měří veličiny s praktickým užíváním základních jednotek		
- pojmenuje vybrané druhy jarních a kulturních rostlin	Rostliny a živočichové na jaře vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích, záznam s využitím DT	Jaro
- vyhledá informace, zaznamená výsledky s využitím digitálních technologií		
- třídí živočichy podle stavby těla - provádí jednoduché pokusy, vyhodnotí a vysvětlí výsledky		
- aplikuje již dříve získané poznatky při třídění rostlin a živočichů	Rostliny a živočichové v létě	Léto
- rozvíjí si kladný vztah k přírodě a její ochraně	Člověk a příroda	

PŘÍRODOVĚDA 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- shrne základní podmínky nezbytné pro život na Zemi - využívá výukový SW a webové aplikace, internet - zvládne vhodnou formou uložit, použít informace a data z různých zdrojů - dodržuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci	Podmínky života na Zemi vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích	Člověk a neživá příroda
- seznámí se s vybranými nerosty a horninami, uvede příklady jejich využití	Nerosty a horniny	
- posoudí na příkladech důležitost energie pro život a nutnost šetření energií		
- uvědomuje si zásady bezpečné práce s běžnými elektrickými zařízeními - diskutuje o obnovitelných a neobnovitelných přírodních zdrojích		
- vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi - získá povědomí o planetách sluneční soustavy - využije DT k vyhledání informací a jejich zpracování - uvede důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus	Člověk a vesmír vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích, zpracování výstupu	Člověk a vesmír
- seznámí se s jednotlivými podnebnými pásy	Život v různých podnebných pásch	Člověk a živá příroda
- snaží se rozlišit rostliny a živočichy podle životních podmínek v jednotlivých podnebných pásch - pozoruje základní projevy života organismů s využitím digitálních technologií	ČR – oblast mírného podnebného pásu životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií	
- podle společných znaků uspořádá živé organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché atlasy a klíče		
- uvede příklady společenstev organismů vyskytujících se na území ČR		
- najde shody mezi životními projevy člověka a ostatních živočichů - popíše základní stavbu těla člověka	Společné znaky s ostatními živočichy	Člověk součást přírody
- vysvětlí důležitost pravidelné péče o chrup		
- jednoduše popíše vývoj dítěte před narozením a při příchodu na svět		
- uvede na konkrétních příkladech, jak předcházet některým onemocněním - předvede v modelové situaci osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek		
- pozorováním vyvodí odlišné znaky člověka od ostatních živočichů - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	Odlišné znaky od ostatních živočichů	
- v praktickém životě uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí jako celku	Ochrana přírody a vztah člověka k životnímu prostředí	Člověk a okolí

7.4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

7.4.1 Vzdělávací obor: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně v níže uvedené časové dotaci. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně hudební výchovy, eventuálně v učebnách výpočetní techniky, a dále mimo školu (koncerty apod.).

1. – 5. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova je rozdělen do čtyř oblastí: Vokální činnosti; Instrumentální činnosti; Hudebně pohybové činnosti; Poslechové činnosti, a je tedy zaměřeno na:

- práci s hlasem, kultivaci pěveckého i mluveného projevu
- hru na jednoduché hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob hudby české i jiných národů

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **vlastivěda:** hudba v dějinách, čeští hudební skladatelé
- **výtvarná výchova:** propojení hudby a obrazu
- **český jazyk a literatura:** zpívaná poezie, životopisy skladatelů
- **cizí jazyky:** národní příslušnost významných hudebních skladatelů
- **tělesná výchova a výchova ke zdraví:** propojení hudby a pohybu
- **pracovní činnosti:** typy hudebních nástrojů z hlediska užitých materiálů

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Ročník	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobností a sociální výchova	1.	integrováno	<u>Sociální rozvoj</u> – Komunikace.
Výchova demokratického občana	5.	integrováno	<u>Občan, občanská společnost a stát</u> – Postoje občana ke kulturnímu dědictví.
Multikulturní výchova	3.	integrováno	<u>Lidské vztahy</u> – Moje rodina.
Environmentální výchova	2.	integrováno	<u>Vztah člověka k prostředí</u> – Příroda a kultura.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	5.	je součástí projektu: <u>Žijeme v Evropě</u>	<u>Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu, Jsme Evropané.</u>
Mediální výchova	4.	integrováno	<u>Vnímání autora mediálních sdělení</u> – výběr a význam zvuků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podporuje rozvoj čistého a rytmicky správného zpěvu v souladu s dispozicemi žáka
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- sleduje pokrok všech žáků
- učí žáky rozlišovat jednotlivé tóny, rozpoznávat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- vede žáky k rozpoznání některých hudebních nástrojů, odlišení vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální hudby

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří aktivity, v rámci nichž si žáci osvojují rytmizaci a melodizaci jednoduchého textu a improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- vytváří aktivity, v rámci nichž žáci prohlubují své pohybové reakce na znějící hudbu
- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vytváří příležitost pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům, aby si vzájemně naslouchali
- zařazuje aktivity, při nichž žáci řeší hudebně-pohybové činnosti ve dvojicích a skupinách
- vede žáka k vyjadřování názorů na hudební žánry a styly
- vede žáka k ohleduplnosti vůči spolužákům, ke schopnosti ocenit výkon spolužáka a k respektování omezení daných vrozenými předpoklady spolužáků

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje žákům podílet se na hodnocení činností a jejich výsledků
- vede žáky k zamyšlení nad přínosem hudebních skladatelů daných národů

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce a udržování místa v pořádku po celou dobu práce
- vyžaduje od žáka dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci během výuky i při mimoškolních akcích
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
 - klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dbá na hospodárné dýchání	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)	Vokální činnosti
	Hudební rytmus a realizace písni ve 2/4, 3/4taktu	
	Řeč, zvuk, tón, zpěv	
- rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvní	interaktivní digitální výukové materiály	
- vytleská rytmus podle vzoru		
- rozlišuje krátké a dlouhé tóny - seznamuje se s novými technologiemi - pracuje s piktogramy, využívá výukový interaktivní SW a webové aplikace		
- používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - z nabízených způsobů doprovodu vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější	Hra na dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře Hudební rytmické doprovody vhodných lidových i umělých písni interpretované učitelem, případně učitelem ve spolupráci s žáky (dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře) nebo vytvořené v hudebních aplikacích	Instrumentální činnosti
	Rytmizace, hudební hry	
- seznamuje se s novými technologiemi - pracuje s piktogramy, využívá výukový SW a webové aplikace	Silně – slabě, pomalu – rychle, vesele – smutně interaktivní digitální výukové materiály	
- reaguje pohybem na znějící hudbu	Pohybový doprovod písni Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	Hudebně pohybové činnosti
- v proudu znějící hudby se seznamuje s některými hudebními nástroji	Hudba vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly (hudba pochodová, ukolébavka)	Poslechové činnosti
- seznamuje se s novými technologiemi -pracuje s piktogramy, využívá interaktivní výukový SW a webové aplikace	Hymna ČR interaktivní digitální výukové materiály	

HUDEBNÍ VÝCHOVA 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)	Vokální činnosti
- pracuje s IT, využívá interaktivní výukový SW a webové aplikace	Hudební rytmus a realizace písní ve 2/4, 3/4 a interaktivní digitální výukové materiály	
- vytleská rytmus podle říkadel a písní	4/4 taktu	
- seznámí se s pojmy notová osnova, noty, houslový klíč,	Kánon	
- zpívá vybrané písně		
- doplňuje zpěv hrou na dětské hudební nástroje - z nabízených způsobů doprovodů vybere ten, který se mu zdá pro danou píseň nejvhodnější, svoje rozhodnutí se pokusí zdůvodnit	Hra na dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře Hudební doprovody vhodných lidových a umělých písní interpretované učitelem ve spolupráci s žáky na dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře nebo vytvořené v aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí-nelíbí, proč)	Instrumentální činnosti
- pozná a rozlišuje vybrané hudební nástroje - pracuje s IT, využívá výukový SW a webové aplikace	Rytmizace, hudební hry, hudební improvizace	
- pohybuje se podle daného rytmu	Pohybový doprovod znějící hudby	Hudebně pohybové činnosti
- pohybově vyjadřuje hudbu, zpěv s tancem	Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	
	Hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb, melodie, rytmus)	Poslechové činnosti
-seznamuje se s hudbou vokální, instrumentální a vokálně instrumentální		
	Hudební styly (hudba pochodová, taneční, ukolébavka)	
- pracuje s IT, využívá interaktivní výukový SW a webové aplikace	Koledy interaktivní digitální výukové materiály	

HUDEBNÍ VÝCHOVA 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- využívá interaktivní výukový SW a webové aplikace	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasové rozsahu) interaktivní digitální výukové materiály	Vokální činnosti
- pojmenuje notovou osnovu, taktovou čáru, houslový klíč	Hudební rytmus a realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu	
- rozliší a přečte z notového zápisu 2/4, 3/4, 4/4 takt		
- podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii		
- zpívá vybrané písně a dbá na hospodárné dýchání	Dvojhlas (lidový dvojhlas – kánon)	
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty Porovná různé doprovody k písním; podle svého pocitu vybere doprovod, který považuje za vhodnější a pokusí se svoji volbu zdůvodnit, zvolený doprovod podle svých dispozic realizuje (dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře)	Hra na dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře Různorodé hudební doprovody lidových i umělých písní interpretované učitelem i žáky (dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře) nebo vytvořené v hudebních aplikacích, zdůvodnění výběru (líbí-nelíbí, proč), samotný výběr z nabízených možností	Instrumentální činnosti
- doprovází zpěv na rytmické nástroje - využívá výukový SW a webové aplikace	Rytmizace, hudební hry interaktivní digitální výukové materiály	
	Hudební improvizace	
- reaguje pohybem na znějící hudbu, Pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) Jednoduché lidové tance, taneční hry se zpěvem	Hudebně pohybové činnosti
		Poslechové činnosti
- poslechem rozezná vybrané hudební nástroje - rozpozná výrazné dynamické a tempové změny v proudu znějící hudby	Hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb, melodie, rytmus)	
- poslouchá vybranou hudbu, zábavnou, slavnostní Odliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně-instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Rozlišuje jednotlivé kvality tónů	Hudba vokální, instrumentální, vokálně - instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Kvality tónů - délka, síla, barva, výška Hudební formy - malá písňová forma, rondo, variace	
- využívá interaktivní výukový SW a webové aplikace	Hudební styly interaktivní digitální výukové materiály	

HUDEBNÍ VÝCHOVA 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a dbá na hospodárné dýchání	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)	Vokální činnosti
	Hudební rytmus a realizace písní ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu	
	Grafický záznam vokální hudby (čtení rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu, nota jako grafický znak pro tón, notový zápis jako opora při realizaci písně), intonace	
- pozná dynamická znaménka a v písních je používá - seznámí se s notami c1 - g1	Lidový dvojhlas, kánon	
Ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení seřadí části hrané skladby do správného celku	Intonace, vokální improvizace Hudební hry pomocí aplikace nebo hry vytvořené ve vhodné aplikaci	
	Rytmizace, melodizace, hudební improvizace	Instrumentální činnosti
-doprovodí písně na rytmické nástroje	Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře	
- využívá výukový SW a webové aplikace	Hudební hry pomocí hudební aplikace nebo hry vytvořené ve vhodné aplikac	
- pohybově vyjadřuje hudbu s využitím tanečních prvků	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby	Hudebně pohybové činnosti
	Valčík, polka	
	Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)	
		Poslechové činnosti
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudební výrazové prostředky, hudební prvky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, změny v hudebním proudu	
	Hudební výrazové prostředky, hudební prvky	
rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, pěvecký sbor	
	Vybrané hudební styly a žánry Hudební formy - malá písňová forma	
-využívá interaktivní výukový SW a webové aplikace	Vánoční hudba, koledy interaktivní digitální výukové aplikace	

HUDEBNÍ VÝCHOVA 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dbá na hospodárné dýchání	Pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)	Vokální činnosti
- seznámí se s notami c1 – c2	Hudební rytmus (realizace písni ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu)	
	Grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu, intonace)	
- zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké zkušenosti	Dvojhlas, vícehlas,	
- pracuje s IT, využívá interaktivní výukový SW a webové aplikace	interaktivní digitální výukové aplikace	
- doprovází písně na rytmické a melodické hudební nástroje, využívá je k reprodukci jednoduchých skladeb, vytváří přede hry, mezihry, dohry - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - provádí elementární hudební improvizace - vytvoří přede hru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů (dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře) či za pomoci dostupných hudebních aplikací	Rytmizace, melodizace, hudební improvizace tvorba přede her, meziher a doher, hudební hry, jednoduchá písňová forma), hudební hry Hra na dětské hudební nástroje z Orffova instrumentáře Hudební hry pomocí aplikace nebo hry vytvořené ve vhodné aplikaci	Instrumentální činnosti
- pohybově vyjadřuje hudbu a nálady s využitím tanečních kroků na základě individuálních schopností a dovedností	Taktování, pohybový doprovod znějící hudby	Hudebně pohybové činnosti
	Pohybové vyjádření hudby (pantomima, pohybová improvizace s využitím tanečních kroků)	
- pracuje s IT, využívá výukový SW a webové aplikace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků Ve skladbě prezentované prostřednictvím digitálního zobrazení seřadí části hrané skladby do správného pořadí	Hudební výrazové prostředky, hudební prvky – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, změny v hudebním proudu Hudební hry pomocí aplikace nebo hry vytvořené ve vhodné aplikaci Hudba vokální, instrumentální, vokálně - instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj Hudební styly a žánry, hudební formy	Poslechové činnosti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

7.4.2 Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně v níže uvedené časové dotaci. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně výtvarné výchovy, případně v učebnách výpočetní techniky, a dále mimo školu (výstavy, galerie).

1. - 3. ročník	1 hodina týdně
4. - 5. ročník	2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova je zaměřeno na:

- poznávání vnitřního i okolního světa prostřednictvím výtvarných činností
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- rozvoj fantazie, prostorové představivosti a smyslu pro originalitu
- seznámení s rozličnými výtvarnými postupy a technikami

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **vlastivěda:** život v různých dějinných údobích
- **hudební výchova:** propojení hudby a obrazu
- **český jazyk a literatura:** ilustrace k dětské knize
- **anglický jazyk:** kulturní vývoj v dílčích státech Evropy
- **tělesná výchova a výchova ke zdraví:** ztvárnění lidského těla, reklamní plakát
- **pracovní činnosti:** práce s různými typy přírodnin i umělých materiálů, kresba předmětů
- **prvouka, přírodověda:** kresba živých objektů

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Ročník	Projekt, integrace	Podtéma-tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	1.	Je součástí projektu Jsme kamarádi	<u>Sociální rozvoj</u> - mezilidské vztahy, komunikace. <u>Osobnostní rozvoj</u> - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění.
Výchova demokratického občana	2.	Je součástí projektu Svět kolem nás	Občanská společnost a škola - práva dítěte.
Multikulturní výchova	3.	Je součástí projektu Moje rodina	<u>Lidské vztahy</u> - respektování cizinců ve škole, rozvoj osobnosti, základní morální normy.
Environmentální výchova	4.	Je součástí projektu Chraň své životní prostředí	<u>Vztah člověka k prostředí</u> - naše obec, příroda, kultura. <u>Ekosystémy</u> - přírodní společenstva.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	5.	Je součástí projektu Žijeme v Evropě	<u>Objevujeme Evropu</u> - naše vlast a Evropa. <u>Evropa a svět nás zajímá</u> - rodinné zážitky z Evropy, lidová slovesnost, zvyky, tradice.
Mediální výchova	4., 5.	integrováno	<u>Práce v realizačním týmu</u> - komunikace a spolupráce týmu. <u>Tvorba mediálních sdělení</u> - pro školní časopis.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za svou práci, k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- umožňuje žákům využít své praktické i teoretické poznatky o výtvarné tvorbě v dalších výtvarných činnostech
- učitel vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků jejich práce
- podporuje u žáka osobitý přístup k práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek námětů a podnětů k výtvarné tvorbě
- podporuje u žáka individuální přístup k řešení daného tématu
- vede žáka k využívání vlastních zkušeností a k hledání nejvhodnějšího způsobu řešení
- umožňuje žákovi volbu různých výtvarných postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabádá žáka k estetickému vyjadřování ve výtvarném projevu
- napomáhá k obohacování slovní zásoby žáků o odborné termíny z výtvarné oblasti
- zapojuje žáky do diskuse o výtvarné problematice
- vede žáky k vnímavosti vůči umění jako alternativní formě komunikace
- vede žáka k formulování a obhajování vlastních názorů, ale i k vnímání a tolerování názorů druhých
- vede žáka k aktivnímu zapojování se do výtvarných soutěží a k prezentaci jeho výtvarných prací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům tvořit a spolupracovat ve skupině
- vytváří příležitosti k oceňování práce členů skupiny a respektování úspěchů druhých i vlastních
- vede žáka k respektování společně dohodnutých pravidel
- podporuje spolupráci žáků a jejich vzájemnou pomoc

Kompetence občanské

Učitel:

- učitel pomáhá žákům vytvořit si kladný postoj k výtvarným dílům
- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce a odkazu minulých generací
- motivuje žáka k zájmu o poznání kulturního odkazu lidské civilizace a tradic vlastního národa
- motivuje žáka k rozvoji kulturního rozhledu a aktivit (návštěvy kulturních institucí apod.)
- seznamuje žáky s příklady ochrany kulturních památek
- vede žáka k reflektování základních ekologických problémů a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- ukazuje žákovi, jak hospodárně pracovat se surovinami, materiálem a energií
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce a udržování místa v pořádku po celou dobu práce
- vyžaduje od žáka dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci během výuky i při mimoškolních akcích
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- seznámí se s bezpečností práce, dodržuje zásady hygieny a pokyny učitele - udržuje pracovní místo v pořádku		Přístup žáka k práci
- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti - vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje - uspořádává objekty do celku - rozpoznává objekty statické a dynamické - uplatňuje osobní zkušenost i fantazii při vlastní tvorbě	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálního vyjádření: linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality v ploše Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění: hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba	
-interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazová vyjádření	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci, jeho utváření a zdůvodňování	
- seznámí se s různými ilustrátory dětské literatury - rozpozná sochařství, animovaný film, fotografii - využívá výukový SW a webové aplikace - pracuje s myší	Výtvarné umění interaktivní digitální výukové aplikace	Dětské ilustrátory

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- seznámí se s bezpečností práce, dodržuje zásady hygieny a pokyny učitele - udržuje pracovní místo v pořádku		Přístup žaka k práci
-rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty, porovnává je a třídí na základě zkušeností představ -v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a jejich kombinace - vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, jednoduché vztahy – podobnost, kontrast, rytmus Uspořádání objektů do celku na základě jejich výraznosti ve statickém vyjádření UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba) Přístupy k vizuálně obraznému vyjádření – hledisko jejich vnímání a hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
-interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci Odlišné interpretace, porovnávání v rámci skupin Vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	
-uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa - pracuje s DT	Vyhledává a skládá obrázky pomocí digitálních technologií	Dětští ilustrátoři

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- seznámí se s bezpečností práce, dodržuje zásady hygieny a pokyny učitele - udržuje pracovní místo v pořádku		Přístup žáka k práci
-rozpoznává linie, tvary, objemy, objekty, barvy, porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, prožitků a představ -v tvorbě projevuje osobní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném a prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace -vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, animovaný film, komiks) Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
-interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností -na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin	
-seznamuje se s neznámějšími ilustrátory dětských knih -inspiruje se lidovým uměním pro vlastní výtvarné vyjádření -práce s digitálními technologiemi a webovými a výukovými SW	Edukativní programy v dostupných galeriích; vybrané online sbírky a díla	Umění a kultura

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
-seznámí se s bezpečností práce, dodržuje zásady hygieny a pokyny učitele -udržuje pracovní místo v pořádku		Přístup žáka k práci
-při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem	
-při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností -pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky -porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace -využívá při práci DT	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru Akční tvar malby a kresby Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění (hračky, objekty, ilustrace textu, volná malba, fotografie) Elektronický obraz, reklama, vyhledávání obrázků	
-nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil či vybral	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky Proměny komunikačního obsahu	
-interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření -rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění -citlivě vnímá různá výtvarná díla -pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí	výběr, třídění, ukládání, využití digitální fotografie	Umění a kultura

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
seznámí se s bezpečností práce, dodržuje zásady hygieny a pokyny učitele -udržuje pracovní místo v pořádku		Přístup žáka k práci
-nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI Reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	
-při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
-nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil -osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje ve škole i mimo školu Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	
-poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti v malbě, v sochařství, ve volné grafice zobrazování prostorových jevů a vztahů, používá běžné pojmy z nauky o barvě - digitálně prezentuje dílo	Poznávání a srovnávání druhů (žánrů) současného i historického výtvarného umění, vztahy umění a skutečnosti, druhy volného výtvarného umění, malířství, , sochařství, grafika, architektura, kultura bydlení, lidové umění, ilustrace, písmo, vztah k životnímu prostředí Tvorba prezentací	Umění a kultura

7.5 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

7.5.1 Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně v níže uvedené časové dotaci. Výuka probíhá v tělocvičnách, na školním hřišti, v plavecké škole, na dopravním hřišti a formou nabízených kurzů.

1. až 5. ročník	3 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova je zaměřeno na :

- rozvoj pohybových schopností a dovedností v souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáka
- výchovu ke zdravému životnímu stylu
- předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snahu o jejich zařazení do každodenního života žáků
- pochopení významu pohybu pro zdraví
- zásady jednání a chování fair play

Vyučovací předmět Tělesná výchova je spjat s ostatními vyučovacími předměty dle dílčích probíraných témat, především však s předměty:

- **výtvarná výchova:** kresba postavy v pohybu
- **prvouka, přírodověda:** psychohygienu, životosprávu, funkce pohybu
- **vlastivěda:** významné osobnosti českého sporu
- **český jazyk a literatura:** příběhy s tematikou fair play, popis činnosti
- **anglický jazyk:** slovní zásoba z oblasti sportu
- **matematika:** jednotky SI v praxi

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Ročník	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	1.	Je součástí projektu Jsme kamarádi	<u>Sociální rozvoj</u> – mezilidské vztahy, komunikace.
Mediální výchova	4., 5.	integrováno	Práce v týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- poznávání vlastních pohybových schopností a jeho individuálního rozvoje
- aktivnímu zapojení do rozcviček na začátku hodiny
- volbě vhodných postupů rozcvičení a užívání správného názvosloví
- vzájemné spolupráci, pomoci a hodnocení jeho výkonů
- účasti dle jeho schopností, možností a zájmů v tělovýchovných a sportovních soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka:

- při pobytu v přírodě k bezpečnému zdolávání různých přírodních překážek
- k individuálnímu či skupinovému řešení problémových úkolů a situací při různých pohybových činnostech a hrách

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka:

- k užívání sportovní terminologie při komunikaci v předmětu
- k formulování a vyjadřování myšlenek v logickém sledu
- ke schopnosti vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva a k zapojení se do diskuse o taktice družstva
- při práci ve dvojicích či skupinách k řízení činnosti skupiny a vzájemnému korigování případných nedostatků
- k účelné komunikaci při realizaci pohybové činnosti (např. při míčových hrách)

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- účinné spolupráci ve skupině, družstvu
- podílnictví na vytváření pravidel práce v týmu
- dodržování pravidla fair play
- poskytnutí pomoci nebo požádání o pomoc v případě potřeby
- vytváření drobné sestavy z předepsaných probíraných prvků (např. v gymnastice)
- obeznámení se s širokou škálou tělovýchovných a sportovních činností, jež jsou podkladem pro zdravý životní styl

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování přesvědčení druhých lidí, jejich vnitřních hodnot, odmítání útlaku a hrubého zacházení
- chápání principů slušného chování a jejich dodržování
- aktivnímu zapojování se do sportovních aktivit
- odpovědnosti za jeho zdraví i za zdraví a bezpečnost spolužáků
- rozhodování v míčových hrách, dopomoci a záchraně v gymnastice, respektování méně zdatných spolužáků

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování pravidel ve sportu i mimo něj
- bezpečnému používání náradí a náčiní

Kompetence digitální

Učitel vede žáka k:

- k využívání digitálních technologií pro usnadnění práce, sdílení dat a informací
- relaxaci po práci s digitálními technologiemi
- k dodržování zásad duševní hygieny a správného držení těla při používání digitálních technologií
- k měření základních pohybových výkonů a porovnání s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
- seznamuje žáky s informačními zdroji o pohybových aktivitách, sportovních akcích ve škole i v místě bydliště a vede žáky k samostatnému získávání potřebných informací i v digitálním prostředí
- k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky, motivuje je k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji

- zapojuje žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, interaktivní tabulí, mobilním telefonem, tabletem apod.)
- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (ve fyzickém i digitálním prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybových aktivit)

TĚLESNÁ VÝCHOVA 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi	Seznámení se s tělocvičnou, školním hřištěm a se zásadami bezpečnosti a chování na nich Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Převlékání, hygiena	
- reaguje na smluvené povely, gesta, signály, pro organizaci činnosti - používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností	Pořadová cvičení, nástup Sledování úrovně tělesné zdatnosti pomocí digitálních technologií	
- provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou a osvojované pohybové aktivity na úrovni svých pohybových předpokladů - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi	Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu zdravotně zaměřené činnosti Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
- dbá na správné dýchání - užívá kompenzační a relaxační cviky - vyjádří melodii rytmem pohybu - užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	Tělocvičné pojmy - komunikace v TV	
- seznámí se s pojmy z pravidel sportů a soutěží	Základy sportovních her - míčové a pohybové hry,	
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - dodržuje základní pravidla her	Pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení Organizace při Tv - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování	
- chová se ohleduplně ke spolužákům, je samostatný - má radost z přirozeného pohybu, jedná v duchu fair play - vnímá zdravotní handicap, zná význam sportování pro zdraví	Vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play	
- spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - upevňuje si vůli pro zlepšení pohybových dovedností - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, základy estetického pohybu	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a ve vodě - dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Bezpečnost při sportování Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
- reaguje na smluvené povely, gesta, signály, pro organizaci činnosti	Pořadová cvičení, nástup	
- provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s digitálními technologiemi a pravidla dodržuje	Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu zdravotně zaměřené činnosti Péče o zdraví - pravidla při práci s digitálními technologiemi	
- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, správně dýchá - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - používá kompenzační a relaxační cviky, soustředí se na cvičení - vyjádří melodií rytmem pohybu	Průpravné činnosti Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
- užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, pojmy z pravidel sportu a soutěží	Tělocvičné pojmy - komunikace v TV	
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, jedná v duchu fair play - provádí jednoduché činnosti, seznámí se s míčem, základními pravidly sportovních her, soutěží v družstvu - má povědomí o porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo - nacvičuje základní přihrávku rukou i nohou, manipulace s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti na místě a v pohybu	Základy sportovních her - míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování	Sportovní hry
- osvojí si techniku hodů míčkem	Základy atletiky, rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti, koordinace pohybu	Atletika
- reaguje na startovní povely a signály při běhu - nacvičí skok do dálky z místa snožmo	Průpravná atletická cvičení	
- seznámí se se základními cvičebními polohami	Základy gymnastiky - cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	Gymnastika
- nacvičuje jednoduché akrobatické prvky - cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem či zpěvem - snaží se o základní estetické držení těla	Soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmů, tempa a melodie	
- účastní se vycházek, výletů a dodržuje bezpečnosti při pobytu v přírodě - používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení, základy estetického pohybu Sledování úrovně tělesné zdatnosti pomocí digitálních technologií	

- spojuje každodenní pohybovou činnost se zdravím		
- vnímá zdravotní handicap a význam pro sportování pro zdraví	Vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a ve vodě - dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Bezpečnost při sportování Základní hygienické návyky při práci s DT	
- reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti	Pořadová cvičení, nástup	
- provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - užívá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu zdravotně zaměřené činnosti	
- dbá na správné držení těla při různých činnostech i při provádění cviků - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - dbá na správné dýchání	Průpravné činnosti Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
- provádí kompenzační a relaxační cviky - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede samostatně relaxační protahovací cviky		
- užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - dodržuje pravidla sportu a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	Tělocvičné pojmy - komunikace v TV	
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - hraje hry se zjednodušenými pravidly	Základy sportovních her - míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV	Sportovní hry
- rozlišuje míč na basketbal, volejbal a kopanou	Sportovní hry - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, her a soutěží, zásady jednání a chování	
- osvojí si techniku hodů míčkem - ovládá nízký start, běžecká abeceda	Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem	Atletika
- nacvičí správnou techniku skoku z místa i z rozběhu - nacvičuje jednoduché akrobatické prvky	Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	Gymnastika
- uvědomuje si, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky na organismus - zkouší volnou taneční improvizaci	Vzájemné chování při tanci, základní hudebně pohybové vztahy - rytmus, tempo, takt, melodie	
- Dodržuje a uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při plavání	Základní plavecká výuka - smluvené signály pro dorozumívání v prostředí bazénu, adaptace na vodní prostředí	Plavání
- chová se vhodně v dopravních prostředcích	Přesun do terénu i přeprava v různých dopravních prostředcích, chůze v terénu	

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	Cvičení během dne, vztah ke sportu	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, přírodě a na hřišti	Bezpečnost při sportování	
- reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti		
- používá vhodné sportovní oblečení		
- užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, pojmy z pravidel sportů a soutěží	Tělocvičné pojmy - komunikace v TV	
- rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	Pořadová cvičení, nástup	
- provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou	Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu,	
- užívá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Zdravotně zaměřené činnosti Péče o zdraví - pravidla při práci s DT	
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu,	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, základy estetického pohybu, průpravná cvičení Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
- podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s digitálními technologiemi a pravidla dodržuje		
- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti		
- správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi		
- dbá na správné dýchání		
- užívá kompenzační a relaxační cviky	Základy sportovních her, míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV Využití digitálních technologií ke sledování pohybových aktivit	
- uplatňuje zásady pohybové hygieny		
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her		
- používá digitální technologie pro sledování základních kondičních činností		
- reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		
- zdokonaluje se v míčových dovednostech	Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování	
- dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva při herních činnostech		
- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje		
- respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		
- osvojí si techniku hodů míčkem, spojení rozběhu s odhodem		
- nacvičuje vytrvalostní běh, rychlý běh		
- měří a zaznamenává pohybové výkony moderními technologiemi		
- skáče do dálky		
- provádí jednoduchá akrobatická cvičení	Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídajícím velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	Gymnastika
- cvičí s hudbou, užívá rytmické kroky		

- pokouší se o jízdu na kole na dopravním hřišti	Výchova cyklisty - dopravní hřiště	Dopravní výchova
- seznámí se s jednoduchými pravidly silničního provozu		
- seznámí se jednoduchým nákresem, snaží se o vysvětlení názvosloví, jednoduše popíše cvičení, zhodnotí	Vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play	Plavání
-pozná a zvládá základní plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí	
-používá techniku jednoho plaveckého stylu		

TĚLESNÁ VÝCHOVA 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti a v přírodě	Bezpečnost při sportování	
- dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi	Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
- adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka		
- reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti		
- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv		
- jedná v duchu fair play		
- respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví		
- užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní	Tělocvičné pojmy - komunikace v TV	
- užívá pojmy z pravidel sportu a soutěží	Pořadová cvičení a nástup	
- rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje		
- provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou, protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, průpravné činnosti	
- po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele	Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi Péče o zdraví - pravidla při práci s digitálními technologiemi	
- s pomocí učitele zařazuje do pohybového režimu cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení	Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení	
- sleduje informace o akcích zaměřených na pohybové aktivity ve škole i v místě bydliště a diskutuje o nich	Informační zdroje o pohybových aktivitách v místě bydliště	
- dovede pohybem vyjadřovat výrazně rytmický a melodický doprovod	Vyjádření výrazně rytmického a melodického doprovodu	

- dbá na správné držení těla při různých činnostech i při provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi	Základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her - využití digitálních technologií ke sledování pohybových aktivit	Základy sportovních her - míčové a pohybové hry Měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti	Sportovní hry
- zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti		
- zdokonaluje se v míčových hrách		
- dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji - podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s digitálními technologiemi a pravidla dodržuje		
- procvičuje techniku hodů míčkem, běhu, startu, vytrvalostního běhu a skoku do dálky	Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti, koordinace pohybu	Atletiky
- může se účastnit atletických závodů		
- zdokonaluje se v akrobatických cvičeních s náčiním a na náradí	Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností - her a soutěží, zásady jednání a chování	Gymnastika
- cvičí podle jednoduchého nákresu, vysvětlí názvosloví, popíše a předvede cvičení		
- snaží se o objektivní hodnocení	Vztah ke sportu - zásady jednání a chování fair play	

7.6 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

7.6.1 Vzdělávací obor: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících prvního stupně v níže uvedené časové dotaci. Výuka probíhá v kmenových třídách, v oborových učebnách nebo formou výukových programů (dílny) vytvářených spolupracujícími subjekty.

1. - 5. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti je zaměřeno na :

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků
- osvojování strategií plánování, organizaci a hodnocení činnosti jednotlivce či týmu
- seznámení a tvůrčí práci s různými druhy materiálů

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty dle dílčích témat:

- **výtvarná výchova:** práce s různými typy přírodnin i umělých materiálů, kresba předmětů
- **prvouka, přírodověda:** kresba živých objektů a práce s přírodninami
- **vlastivěda:** řemesla minulosti
- **český jazyk a literatura:** popis pracovního postupu
- **matematika:** náčrt, geometrická tělesa

- **tělesná výchova:** pohybová koordinace

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Ročník	Projekt, integrace	Tematický okruh
Osobnostní a Sociální výchova	1.	integrováno	<u>Sociální rozvoj</u> – mezilidské vztahy, komunikace.
Výchova demokratického občana	2.	integrováno	<u>Občanská společnost a škola</u> – model otevřeného partnerství, práva dítěte.
Multikulturní výchova	3.	integrováno	<u>Lidské vztahy</u> – respektování cizinců ve škole, rozvoj osobnosti.
Environmentální výchova	4.	integrováno	<u>Vztah člověka k prostředí</u> – naše obec, příroda, kultura.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	5.	integrováno	<u>Objevujeme Evropu</u> – naše vlast a Evropa, rodinné zážitky z Evropy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozoruje pokrok u všech žáků
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- vytváří podmínky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí tak, aby se žáci naučili používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje žákům volbu různých postupů
- vede žáky k vzájemné pomoci
- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- snaží se u žáků rozvíjet tvořivost, vede k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie
- učí žáky naslouchat druhým, porozumět jim a vhodně na ně reagovat
- napomáhá rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí žáky správně popsat postup práce
- umožňuje žákům sebehodnocení a hodnocení jiných

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- organizuje práci ve skupinách, které spolupracují při řešení problémů
- vytváří příležitosti pro vhodnou komunikaci mezi žáky, mezi pedagogem a žákem
- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu jejich i společných výsledků práce
- umožňuje žákům zažít úspěch
- využívá naučné literatury k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí, aktivně zapojuje žáky do kulturního dění
- napomáhá zvládnutí řešení napjatých a konfliktních situací

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky k organizování a plánování práce
- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vede žáky k efektivnímu využívání materiálu a surovin
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům nabídne pomoc
- učí žáka chápat podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjet podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologií pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

PRACOVNÍ ČINNOSTI 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- seznámí se s bezpečností práce, dodržuje zásady hygieny	Pracovní pomůcky a nástroje	Práce s drobným materiálem
- vyjmenuje nejjednodušší nástroje		
- krčí, mačká, vytrhává, skládá a překládá papír, vystřihuje, nalepuje a slepuje	Papír a karton	
- učí se obkreslovat podle šablony		
- hněte, válí, stlačuje, přidává a ubírá, ohýbá a dělí na části	Modelovací hmota	
- lepí a motá vlnu	Textil	
- sbírá a pracuje s různým materiálem	Přírodniny a drobný materiál	
- udržuje tradice (Vánoce)	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
- vytváří výrobky vztahující se k lidovým zvykům, tradicím - pracuje podle předlohy		
- skládá jednoduché puzzle	Stavebnice	Konstrukční činnosti
- sestavuje stavebnicové prvky (dřevěné, kartónové i plastové) podle vlastní představivosti, pracuje s piktogramy	Práce s předlohou	
- sleduje postup podle videonávodu	Videonávody v DT	
- vybere a roztřídí prvky stavebnice		Pěstitelské práce
- zaseje semena rostlin	Pěstování rostlin ze semen	
- pečuje o pokojové rostliny - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích, dokáže ústně vyhodnotit - využívá k porovnávání DT	Pěstování pokojových rostlin Pozorování životních podmínek pro život rostlin s využitím digitálních technologií	
- dodržuje základy správného stolování a společenského chování - připraví tabuli pro jednoduché stolování		Příprava pokrmů
PRACOVNÍ ČINNOSTI 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Pracovní pomůcky a nástroje	Práce s drobným materiálem
- vyjmenuje pracovní pomůcky a nástroje, snaží se je při práci používat		
- pojmenuje barvu a tvar materiálu	Vlastnosti materiálu	
- obkresluje náročnější šablony	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce	
- seznamuje se s novými technikami úpravy povrchu papíru	Papír a karton	
- modeluje podle fantazie a předlohy	Modelovací hmota	
- vyrobí jednoduchou textilní koláž	Textil	
- seskupuje a třídí materiál při sběru	Přírodniny a drobný materiál	
- dotváří přírodní materiál		
- uplatňuje při práci představivost		

- vytváří výrobky vztahující se k lidovým zvykům, tradicím - pracuje podle předlohy a slovního návodu	Lidové zvyky, tradice, řemesla		
- skládá puzzle s vyšším počtem prvků - sestavuje stavebnicové prvky	Stavebnice	Konstrukční činnosti	
- podle předlohy sestaví jednoduché stavby	Práce s předlohou		
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích, výsledky vyhodnotí a zaznamená pomocí digitálních technologií - pečuje o pokojové rostliny	Základní podmínky pro pěstování rostlin - pozorování s využitím digitálních technologií Pěstování pokojových rostlin	Pěstitelské práce	
- dodržuje pravidla slušného chování při stolování - připraví jednoduchý pokrm (svačinka, přesnídávka), upraví stůl - sleduje postup podle videonávodu	Jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování Videonávody v DT		
PRACOVNÍ ČINNOSTI 3. ročník			
	Učivo	Blok	
- rozezná přírodní a technický materiál - využívá správné pomůcky a nástroje k pracovní činnosti, dbá na bezpečnost - udržuje pořádek na pracovním místě - ošetří drobný úraz - využívá vlastní fantazii při tvořivých činnostech	Vlastnosti materiálu Pracovní pomůcky a nástroje	Práce s drobným materiálem	
- vytváří prostorové konstrukce	Papír a karton		
- zapracovává drobný materiál do hmoty	Modelovací hmota		
- vyrobí jednoduchý textilní výrobek	Textil		
- vyrábí jednoduché obrázky z přírodnin - zpracovává různé přírodniny	Přírodniny a drobný materiál		
- vytváří výrobky vztahující se k lidovým zvykům, tradicím - pozná daná lidová řemesla	Lidové zvyky, tradice, řemesla		
- skládá puzzle a jednoduché papírové modely - provádí montáž a demontáž při práci se stavebnicemi podle videonávodu - sestavuje stavebnicové prvky, pracuje s piktogramy - využívá SW, výukový SW a webové aplikace	Stavebnice, práce s předlohou Tvorba výrobku podle videonávodu		
- kombinuje různé stavebnice			
-dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, zná pravidla první pomoci - výsledky vyhodnocuje	Základní podmínky pro pěstování rostlin		Pěstitelské práce
- rozezná rozdíl mezi pokojovou rostlinou a zemědělskou plodinou - pečuje o pokojové rostliny - zvolí správné pomůcky k pěstitelským činnostem	Pěstování pokojových rostlin		

- s dopomocí učitele vyhledá informace o rostlinách v encyklopediích, využívá SW, výukový SW a webové aplikace	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie s dopomocí učitele vyhledá informace o rostlinách v online encyklopediích	
- vyjmenuje kuchyňské náčiní a elektrické spotřebiče, zná význam piktogramů	Základní vybavení kuchyně	Příprava pokrmů
- přiměřeně věku vysvětlí, k čemu se používají - dodržuje bezpečnost práce a základy hygieny		
- prostřednictvím modelových situací předvede nákup, uskladnění potravin	Výběr, nákup a skladování potravin	
- dodržuje pravidla slušného chování při stolování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování	
- s pomocí učitele připraví tabuli pro jednoduché stolování, občerstvení		
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch		

PRACOVNÍ ČINNOSTI 4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- srovnává přírodní a technický materiál	Vlastnosti materiálu	Práce s drobným materiálem
- užívá při práci vhodné nástroje a pomůcky	Pracovní pomůcky a nástroje	
- ošetří drobný úraz		
- dodržuje pořádek a kázeň při práci		
- dbá na bezpečnost práce		
- přiměřeně svému věku plánuje a řeší jednoduché pracovní operace, využívá SW, výukový SW a webové aplikace	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce	
- vytváří prostorové konstrukce	Papír a karton	
- seznámí se s vybranými modelovacími hmotami	Modelovací hmota	
- vyzkouší si jednoduché techniky vyšívání	Textil	
- vyrábí drobné dárky dle návodu nebo předlohy	Přírodniny a drobný materiál	
- udržuje tradice	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
- seznamuje se s vybranými starými a netradičními technikami zpracování materiálu a pracuje s nimi		Konstrukční činnosti
- provádí montáž a demontáž různých stavebnic	Stavebnice a sestavování modelů	
- aplikuje spojovací díly a prvky z konstrukčních stavebnic k sestavení jednoduchých modelů, samostatně vyhledá vhodný videonávod, výrobek vytvoří	Tvorba výrobku podle videonávodu	
- pokouší se o montáž jednoduchých pohyblivých modelů	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
- pracuje s předlohou, podle slovního návodu provede jednoduchý náčrt		
- seje a sází rostliny	Pěstování rostlin ze semen	Pěstitelské práce
- ošetřuje a pečuje o pokojové rostliny, přesazuje, rozmnožuje	Pěstování pokojových rostlin	
- volí správné pomůcky k pěstitelským činnostem		
- provádí pokusy a pozorování, ověřuje základní podmínky života, vede si o činnosti poznámky		
- reprodukuje informace o nebezpečí některých druhů rostlin přiměřeně věku (alergie)	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
- dodržuje bezpečnost při práci, hygienu práce	Základní vybavení kuchyně	Příprava pokrmů
- napíše si seznam nákupu pro přípravu jednoduchého oblíbeného pokrmu	Výběr, nákup a skladování potravin	
- předvede nákup v modelové situaci		
- využívá dle možností cvičně kuchyně, orientuje se v základním vybavení kuchyně	Zhotoví pokrm na základě vyhledaného videonávodu, využívá digitální technologie	
- využívá videonávod		
- řídí se pravidly správného stolování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování	
- seznámí se s přípravou jednoduchého pokrmu studené i teplé kuchyně		
- dodržuje hygienu práce		

PRACOVNÍ ČINNOSTI 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- určuje barvu, tvar, povrch a tvrdost materiálu	Vlastnosti materiálu	Práce s drobným materiálem
- dbá na funkční využití nástrojů a pomůcek, dodržuje bezpečnost práce a pořádek na pracovním místě	Pracovní pomůcky a nástroje	
- ošetří drobný úraz		
- dokáže se přizpůsobit novým či změněným podmínkám, seznamuje se s novými technologiemi	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce	
- využívá znalosti a zkušenosti z oboru k vlastnímu rozvoji a získává jednotlivými činnostmi vztah k práci, rozvíjí kreativitu		
- vytváří složitější prostorové konstrukce	Papír a karton	
- seznámí se s netradičními technikami a využívá je při činnosti	Modelovací hmota	
- vyrobí textilní výrobek	Textil	
- udržuje tradice	Lidové zvyky, tradice, řemesla	
- seznamuje se s vybranými starými a netradičními technikami zpracování materiálu		
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice a sestavování modelů	Konstrukční činnosti
- pracuje s předlohou, podle slovního návodu provede jednoduchý náčrt, při práci využívá SW, výukový SW a webové aplikace	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
- vyrobí jednoduchou pomůcku pro vyučování	Výroba pomůcky do vyučování pomocí DT	
- orientuje se v jednoduchém schématu		
- seje a sází rostliny	Pěstování rostlin ze semen	
- provádí jednoduché pokusy, výsledky vyhodnocuje a zaznamenává		Pěstitelské práce
- pečuje o pokojové rostliny, ošetřuje, přesazuje a rozmnožuje rostliny řízkováním a odnožemi	Pěstování pokojových rostlin	
- dodržuje bezpečnost práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu		
- provádí pokusy a pozorování, ověřuje základní podmínky života, výsledky zaznamenává a srovnává pomocí DT	Základní podmínky pro pěstování rostlin - pozorován í s využitím DT	
- seznamuje se s nebezpečím experimentování s omamnými látkami formou besed, přednášek apod.	Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy,alergie	
- dodržuje bezpečnost a hygienu při práci	Základní vybavení kuchyně	Příprava pokrmů
- šetří elektrickou energii, dbá na úspornost, bezpečně ovládá vybrané elektrické spotřebiče		
- předvede nákup a reklamaci výrobku v modelové situaci	Výběr, nákup a skladování potravin	
- podle možností využívá cvičné kuchyně		
- řídí se pravidly správného stolování	Jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování	
- prohlubuje své dovednosti v oblasti přípravy studené a teplé kuchyně, uplatňuje zásady zdravé výživy		

- dodržuje hygienu práce		
- používá vhodné pomůcky a materiály v kuchyni	Technika v kuchyni	
- uvědomuje si přínos zavádění techniky a vědy do oboru		

8. CHARAKTERISTIKY A OSNOVY DÍLČÍCH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ NA 2. STUPNI

8.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

8.1.1 Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Český jazyk a literatura na druhém stupni navazuje na výuku českého jazyka na prvním stupni. Výuka probíhá v kmenových třídách, ve školní čítárně, v multimediální učebně nebo učebně ICT a dále na akcích pořádaných spolupracujícími subjekty (např. knihovna).

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících druhého stupně, jeho součástí jsou jazyková výchova, literární výchova a komunikační a slohová výchova.

6. – 9. ročník	4 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno na :

- rozvíjení kultivovaného písemného projevu
- tříbení kultivované komunikace vzhledem ke komunikační situaci a adresátovi promluvy
- porozumění obsahu textu a promluvy
- prožitkové čtení
- práci s různými zdroji informací (slovníky, encyklopedie, katalogy) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj
- jednoduchou interpretaci textu
- rozvíjení a obohacování slovní zásoby
- tříbení kritického přístupu k mediálním obsahům

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty dle dílčích probíraných témat. Jeho kvalitní osvojení otevírá žákovi cestu ke studiu ostatních vzdělávacích oborů.

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat :

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní sociální a morální rozvoj	Komunikace: volba vhodného komunikačního kódu, sebe prezentace v ústním i písemném projevu, aktivní naslouchání, porozumění a užití nonverbálního vyjadřování	6. – 9.
VDO	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Literární výchova: práce s ukázkami významných autorů 20. století	9.
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Literární výchova: literární texty z různých civilizačních okruhů	6. – 9.
EV	Vztah člověka k prostředí	Literární výchova, komunikační a slohová výchova: texty s přírodní tematikou, líčení, popis	6. – 9.
MuV	Podpora multikulturality	Literární výchova: literární texty z různých civilizačních okruhů, seznámení s prvky umění jiných civilizačních okruhů a etnických skupin	6. – 9.
MeV	Tvorba mediálního sdělení Funkování a vliv médií ve společnosti Stavba mediálního sdělení Vnímání autora mediálního sdělení	Zdroje informací a práce s nimi, kritické zhodnocení mediálního obsahu, odhalování manipulativní komunikace, reprodukční i produkční činnost	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáka k efektivnímu způsobu učení a získávání poznatků
- vede žáka ke zdokonalování čtenářských dovedností
- vede žáka k objektivnímu vyhodnocování výsledků vlastní práce a zodpovědnosti za své studijní výsledky
- podporuje žáka při vytváření portfolia jeho prací
- seznamuje žáka s metodami kritického myšlení při práci s informačními zdroji
- vede žáka k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáka k samostatné vyhledávání a třídění informací z rozmanitých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žák vyhledává, třídí a kombinuje informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, při kterých žák aplikuje a propojuje poznatky z jiných vědních oborů
- klade problémové otázky
- umožňuje žákovi volbu a vyhledávání alternativních metod při řešení problémových úkolů
- vede žáky ke konstruktivní diskusi při řešení problémových úkolů
- vede žáka k práci s chybou

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje kultivované vyjadřování žáka v ústní i písemné podobě
- vede žáka k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede žáka k vhodné sebe prezentaci
- vede žáka k užívání nonverbální komunikace a vnímavosti vůči ní
- seznamuje žáka se způsoby aktivního naslouchání
- vytváří prostor pro verbální prezentaci znalostí žáka a výsledků jeho práce
- zadává úkoly umožňující diskusi v kolektivu i v týmu
- umožňuje žákovi využívat ICT při vyhledávání informací
- vede žáka ke kritickému přístupu k mediálním obsahům

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům úkoly vyžadující práci ve dvojicích i týmech
- vytváří takové podmínky, aby se žáci učili v týmu spolupracovat, podělit se o pomůcky a pochopili svou zodpovědnost za výsledek týmu
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení případných konfliktů v týmu
- učí žáky umění ocenit úspěch druhého

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce a odkazu minulých generací
- motivuje žáka k zájmu o poznání kulturního odkazu lidské civilizace a tradic vlastního národa
- motivuje žáka k rozvoji kulturního rozhledu a aktivit (návštěvy kulturních institucí apod.)
- seznamuje žáky s příklady ochrany kulturního dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při výuce ve škole i při mimoškolních akcích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít

- - učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- - učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- - vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

ČESKÝ JAZYK: Jazyková výchova 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- odliší formu spisovné češtiny od prvků nespisovných a nářečních	Národní jazyk a jeho vrstvy	Obecné poučení o jazyce
- vyjmenuje základní jazykové příručky a používá je v praxi	Jazykové příručky	
- vyjmenuje a v praxi rozpozná samohlásky a souhlásky	Souhlásky a samohlásky	Zvuková stránka jazyka
- seznámí se se spisovnou výslovností hlásek	Spisovná výslovnost	
- uvědomuje si odlišnou zvukovou a grafickou podobu mnohých slov a znalost aplikuje v pravopisných jevech	Zvuková stránka slova a věty	
- v mluveném projevu vhodně užívá slovního přízvuku, důrazu a větné melodie		
- uvědomuje si význam pauz a tempa řeči pro pochopení výpovědi		
- srovná skupinu slov příbuzných	Slovotvorný rozbor	Tvoření slov a stavba slova
- analyzuje slovo na předponu, kořen, příponu a koncovku	Rozbor stavby slova	
- aplikuje znalost rozboru stavby slova na pravopis (např. zdvojené hlásky – bezzubý)	Pravopis ve slovech odvozených	
- aplikuje znalost rozboru stavby slova na pravopisné jevy na švu kořene a přípony		
- správně užívá předpony s-; z-; vz- ve vztahu k významu - pracuje s textovým editorem		
- rozliší slovní druhy v textu	Slovní druhy	Tvarosloví
- aplikuje teoretickou znalost gramatických kategorií na charakteristiku podstatného jména	Podstatná jména	
- rozliší na základě logického úsudku podstatné jméno obecné a vlastní, konkrétní a abstraktní		
- aplikuje znalost o čísle jednotném a množném při rozlišování podstatných jmen pomnožných, hromadných a látkových		
- teorii pravopisu velkých písmen realizuje v praxi u osobních jmen, názvů uměleckých děl, zeměpisných názvů a příslušníků národností	Přídavná jména	
- na základě přípony ve 2. p. č.j. rozpozná přídavné jméno měkké, tvrdé a přívlastňovací		
- na základě znalosti o mluvnické shodě mezi podstatným jménem a rozvíjejícím přídavným jménem určí gramatické kategorie přídavného jména		
- vytvoří II. a III. stupeň přídavného jména pomocí předpony a přípony		

- seznámí se s druhy zájmen	Zájmena		
- určí druhy zájmen v textu			
- vhodně aplikuje teorii pravopisu zájmen osobních on, ona, ono, já, ty, my, vy, se a zájmen přivlastňovacích můj, tvůj svůj v textu			
- aplikuje teoretické znalosti gramatických kategorií na charakteristiku slovesa	Slovesa		
- vytvoří od infinitivu tvary oznamovacího způsobu v čase minulém, přítomném i budoucím, tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého a tvary rozkazovacího způsobu			
- ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace ve vztahu k nauce o jazyku			
	Větné členy		Skladba
- chápe logické vztahy mezi větnými členy ve větě			
- na základě vhodně položených otázek najde základní skladebnou dvojici			
- rozliší přísudek slovesný a přísudek jmenný se sponou	Přísudek		
- pochopení rozdílu mezi podmětem nevyjádřeným, vyjádřeným a několikanásobným demonstruje v praktických cvičeních	Podmět		
- identifikuje logickou vazbu předmětu na sloveso a přídavné jméno	Předmět		
- vhodně položenou otázkou určí pád předmětu			
- identifikuje příslovečné určení	Příslovečné určení		
- vhodnými otázkami rozliší příslovečné určení místa, času a způsobu / míry			
- identifikuje přívlastek jako větný člen, který blíže určuje význam podstatného jména	Přívlastek		
- na základě znalosti o mluvnické shodě mezi podstatným a přídavným jménem rozliší přívlastek shodný a neshodný	Syntaktický pravopis		
- teoretickou znalost o rodu a životnosti podstatných jmen vztáhne na členy podmětu a řídí se podle ní při psaní -i; -y; -a; v přísudku			
- používá digitální zařízení jako pomůcku pro porozumění větným členům			

ČESKÝ JAZYK: Jazyková výchova 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- pracuje s jaz. příručkami, osvojuje si pravopisná pravidla - vnímá slovo jako základní jednotku slovní zásoby	Slovní zásoba a její obohacování	Pravidla pravopisu Význam slova a tvoření slov
- vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi slovem jednoznačným a mnohoznačným a uvede praktický příklad		
- chápe a v praxi demonstruje princip přenašení pojmenování na základě vnější podobnosti a vnitřní souvislosti		
- roztřídí dvojice slov podle jejich vnitřních vztahů na synonyma a antonyma		
- uvede praktické příklady homonym		
- v textu vyhledá odborné výrazy (termíny) z různých vědeckých oborů		
- rozlišuje slova odvozená, složená, víceslovná pojmenování, zkratková slova, slova přejatá a zkratky - rozlišuje přísloví, rčení a pořekadlo a vysvětlí význam vybraného přísloví event. dalších - vyhledá odborný název v internetovém vyhledávači	Způsoby tvoření slov	
- aplikuje v pravopisu poznatek o dubletních tvarech následujících podstatných jmen rodu mužského: uzenáč, slaneček, ukazatel, dělitel, beránek, den - prakticky ovládne skloňování u podstatných jmen s duálem - teorii pravopisu velkých písmen u víceslovných vlastních jmen zeměpisných názvů, názvů měst, čtvrtí a institucí realizuje v praxi	Podstatná jména	Tvarosloví
- v textu rozpozná jmenný tvar přídavného jména	Přídavná jména	
- odvodí přídavné jméno od podstatného jména a ovládne pravopis skupin hlásek na švu kořene a přípony		
- rozpozná rozdíl mezi přídavným jménem přivlastňovacím a podstatným jménem rodu mužského životného		
- zdůvodní pravopis koncovky přídavného jména přivlastňovacího na základě znalosti o shodě s řídicím podstatným jménem		
- ovládne pravopis zdvojených souhlásek na švu při stupňování přídavných jmen		

- na základě znalosti z předchozího ročníku vhodně aplikuje teorii pravopisu zájmen osobních a přivlastňovacích svůj v textu	Zájmena	
- odliší tvary přivlastňovacího zájmena její od zájmena jejich		
- seznámí se se skloňováním zájmena jenž		
- rozliší číslovky řadové a základní psané číslicí	Číslovky	
- ovládne pravopis vícemístných číslovek		
- bezchybně skloňuje číslovky dva, oba, tři a čtyři		
	Slovesa	
- seznámí se s nepravidelnými, způsobovými a fázovými slovesy		
- pochopí vztah slovesného rodu k původci děje		
- převede větu se slovesem v rodu činném na větu ve slovese v rodu trpném a obráceně		
- odvozuje příslovce od přídavného jména	Příslovce	
- rozliší spojení předložky a podstatného jména a příslovečnou spřežku		
- znalost o stupňování přídavných jmen aplikuje na základě analogie na stupňování příslovcí		
- uvědomí si vztah předložky k pádu podstatného jména	Předložky	
- pravopisně správně aplikuje teorii o vztahu předložky k pádu podstatného jména u předložek s; z;		
- u slov, které mají stejnou grafickou podobu, podle kontextu rozliší podstatné jméno, příslovce a předložku		
- chápe spojku jako slovní druh spojující větné členy v několikanásobném větném členu nebo spojující věty	Spojky	
- v textu identifikuje spojku		
- chápe částici jako slovo uvozující větu nebo slovo vyjadřující míru jistoty či hodnocení	Částice	
- v textu na základě kontextu odliší částici od jiných slovních druhů		
- v textu identifikuje na základě teoretické znalosti citoslovce	Citoslovce	
- na základě pravopisného pravidla odděluje v textu citoslovce čárkou.		
- pracuje s textovým editorem		
- v ústním projevu na základě melodie správně interpretuje postoj mluvčího ke sdělované skutečnosti nebo k adresátovi promluvy	Druhy vět podle postoje mluvčího	Skladba

- v písemném projevu na základě užití grafických znamének správně interpretuje postoj pisatele ke sdělované skutečnosti nebo k adresátovi promluvy		
- rozliší přísudek složený z více slov	Přísudek	
- pochopí podmět všeobecný jako variantu podmětu nevyjádřeného u přísloví a vět, u nichž nelze jednoznačně identifikovat původce děje	Podmět	
- seznámí se s příslovečným určením příčiny, podmínky, přípustky a účelu	Příslovečné určení	
- odliší přívlastek několikanásobný od přívlastku postupně rozvíjejícího	Přívlastek	
- ve větě identifikuje přívlastek těsný a volný		
- definuje doplněk jako větný člen s dvojí vazbou	Doplněk (rozšiřující učivo)	
- najde doplněk v modelových větách		
- osvojí si metodický postup při určování vedlejších vět	Vedlejší věty	
- poznatky o větných členech aplikuje při určování typů vedlejších vět		

ČESKÝ JAZYK: Jazyková výchova 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- chápe význam spisovné normy jazyka, jeho význam pro komunikaci v celonárodním měřítku (médiá, správní úřady, oficiální weby)	Spisovný a nespisovný jazyk, úzus, norma	Obecné poučení o jazyce
- uvede vlastní příklady slov a tvarů spisovných a nespisovných		
- rozlišuje prostředky hovorového a psaného spisovného jazyka		
- objasní rozdíl mezi spisovným a nespisovným jazykem	Nespisovné útvary jazyka: nářečí, slang, argot	
- uvedené lexikální prostředky vyhledá v textu		
- uvede příklady nářečních slov používaných v našem regionu		
- objasní vztah mezi jazykovou rodinou a jejími větvemi	Jazyková rodina a větve	Tvarosloví
- seznámí se s větvemi indoevropské jaz. rodiny		
- vyjmenuje slovanské jazykové skupiny a přiřadí k nim dílčí jazyky	Slovanské jazyky	
- na základě znalostí o vzorech skloňování zařadí slovo cizího původu k českému vzoru	Podst. jména přejatá zařazená k domácím vzorům, jména nesklonná	
- uvede příklady nesklonných slov a vyhledá je v textu		
- skloňuje přejatá slova	Slova přejatá - skloňování	
- při ověřování pravopisu, výslovnosti a skloňování pracuje s jazykovými příručkami a digitálními zařízeními		
- chápe funkci slovesa ve větě	Slovesa	
- na základě znalosti mluvnických významů tvoří správné tvary sloves		
- rozdělí slovesa do pěti tříd, seznámí se se slovesnými vzory	Slovesné třídy a vzory	

- uvede vlastní příklad dubletu, rozlišuje tvary spisovné a nespisovné, svůj úsudek si ověří v jaz. příručce i v elektronické podobě	Dublety u sloves	
- rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá, vytváří vidové dvojice		
	Slovesný vid	
- rozlišuje rozkaz a zákaz		
- pozná a ve svých textech vhodně používá slovesa vyjadřující děj násobený	Slovesa vyjadřující děj násobený	
		Obohacování slovní zásoby
- uvádí vlastní příklady způsobů obohacování slovní zásoby		
- ze slova základového utvoří slovo odvozené, analyzuje slovo na dílčí části	Tvoření slov odvozováním	
- rozpozná slova příbuzná, uvede vlastní příklady		
- ovládá pravopis zdvojených hlásek na švu a adjektivních přípon		
- rozpozná složené slovo, rozdělí jej na části	Tvoření slov skládáním	
- funkčně užívá iniciálové zkratky, zkratky akademických titulů a zkratky běžně užívané v textech (jako atd., apod.), pracuje s pravidly pravopisu	Tvoření slov zkracováním	
- rozlišuje sousloví a volné spojení slov, uvádí vlastní příklady sousloví a popíše jejich význam	Tvoření víceslovných pojmenování	
- definuje metaforu, metonymii, rozpozná je v textu a uvede vlastní příklady	Přenášení pojmenování	
- uvede příklady přejatých slov, vybraná přejatá slova píše gramaticky správně a správně je vyslovuje. - pracuje s textovým editorem	Přejímání slov z cizích jazyků	
- rozlišuje VD, VJ, větný ekvivalent	Věta dvojčlenná a jednočlenná	Skladba
- rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, najde v textu spojovací výrazy, pozná bezespoječné souvětí, uvede vlastní příklad souvětí	Věta jednoduchá a souvětí	
- chápe významový rozdíl mezi záporem větným, členským, slovním	Zápor	
- vysvětlí význam věty se dvěma záporů (větným a slovním)		
- rozpozná v textu typy podmětů a přísudků	<u>Stavba věty jednoduché</u>	

- na základě znalostí o shodě mezi podmětem a přísudkem píše gramaticky správně koncovky přísudkového slovesa	Přísudek a podmět	
- pozná v textu uvedené typy vět. členů, uvádí vlastní příklady	Větný člen holý, rozvitý a několikanásobný	
- ve větě identifikuje rozvíjející větné členy		
- ve větě najde předmět (uvědomí si možnost vyjádření předmětu infinitivem)	Předmět	
- na základě správně položené otázky určí druhy PU	Přísločné určení	
- rozliší PKS a PKN	Přívlastek	
- chápe významový rozdíl mezi PK volným a těsným, píše gramaticky správně interpunkci		
- najde doplněk v modelové větě	Doplněk	
- ve větě identifikuje přístavek a správně jej oddělí interpunkcí, uvede vlastní příklad, rozlišuje přístavek a přívlastek volný	Přístavkový vztah	
- vyjmenuje a pozná poměry mezi větami hlavními	Souvětí	
- rozlišuje typy vedlejších vět	Souvětí souřadné a podřadné	
- převede větný člen na vedlejší větu a naopak		
- v textu odliší souvětí souřadné a podřadné na základě znalosti spojovacích výrazů a typů vedlejších vět		
- používá vhodné spojovací výrazy a nahrazuje je významově totožnými spojovacími výrazy		
- v souvětí píše správně interpunkci		

ČESKÝ JAZYK: Jazyková výchova 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
	Řeč a jazyk	Obecné výklady o jazyce
- rozlišuje lexikální prostředky jednotlivých útvarů češtiny a užívá je vhodně vzhledem ke kontextu, adresátovi, cíli a zvolenému prostředku komunikace - zvolí vhodný prostředek elektronické komunikace	Útvary českého jazyka	
- v textu rozlišuje archaizmy, historizmy, neologizmy	Vývoj českého jazyka	
- rozliší dílčí větve indoevropské jazykové rodiny a jejich jazyky	Indoevropská jazyková rodina	
- správně vyslovuje skupiny hlásek a vnímá chyby ve výslovnosti - znalost o splývání hlásek a spodobě znělosti aplikuje v pravopisu - rozlišuje pojmy písmeno a hláska	Spisovná výslovnost	Zvuková stránka jazyka
- uplatňuje ve svém mluveném projevu poznatky o důrazu, tempu, melodii, pauzách - vytvoří fonetický přepis slova		
- rozliší druhy slov v textu		
- rozlišuje slova podle kritéria spisovnosti, původu, citového zabarvení, slohové vrstvy		
- je si vědom dubletních tvarů daných podstatných jmen a sloves	Slovní druhy (opakování)	Tvarosloví
- v textu rozliší konkrétní a abstraktní, obecná a vlastní pod. jména a prakticky ovládá pravopis velkých písmen		
- mění tvary slov podle mluvnických kategorií		
- rod podstatných jmen chápe jako gramatickou kategorii, najde v textu slova s kolísajícím nebo dvojitým rodem, resp. životností		
- na základě znalostí o čísle podst. jmen rozlišuje jména pomnožná, hromadná a látková		
- realizuje gramaticky správně skloňování podst. jmen včetně dubletů a pozůstatků duálu		
- správně vyslovuje, píše, skloňuje slova cizího původu, uvede cizí slova s různou mírou zdomácnění		
- rozpozná druh přídavných jmen, gramaticky správně je skloňuje a stupňuje, určí mluvnické kategorie přídavného jména v textu		
- chápe funkci zájmen, vyjmenuje jejich druhy a gramaticky správně je skloňuje		

- rozlišuje v textu druhy číslovek, gramaticky správně číslovky píše i skloňuje		
- uvědomuje si klíčový význam slovesa pro českou větu		
- rozlišuje slovesné tvary určité a neurčité		
- tvoří tvary sloves podle gramatických kategorií		
- chápe významový rozdíl mezi slovesy dokonavými a nedokonavými a funkčně je v textu používá		
- pracuje se slovesnými třídami a vzory		
	Slova jednoznačná a mnohoznačná	Nauka o slovu
- definuje jednoznačná a mnohoznačná slova, uvede příklady termínů z různých vědních oborů		
- definuje pojmy metafora, metonymie, přirovnání a rozliší je v textu		
- rozlišuje slova mnohoznačná a homonyma, definuje synonyma a antonyma a funkčně je nahradí v textu		
- na praktických příkladech prokáže znalost o způsobech tvoření slov	Tvoření slov	
- rozpozná eufemismus, hyperbolu a ironii v mluveném i psaném textu, vhodně je ve svém jazykovém projevu užívá	Eufemismus, hyperbola, ironie	
- pracuje se slovníkem cizích slov i jinými jazykovými příručkami včetně elektronických	Přejímání slov z cizích jazyků, slovníky	
- v textech aplikuje syntaktický pravopis	Syntaktický pravopis	Skladba
- rozlišuje VD, VJ i větný ekvivalent a v textu je vhodně užívá	Stavba věty jednoduché	
- rozlišuje typy přísudku a podmětu a vhodně je užívá v textech		
- v textu identifikuje rozvíjející větné členy		
-odliší přístavek od vsuvky a přívlastku volného		
- v textu najde samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, oslovení a citoslovce a ovládá jejich syntaktický pravopis	Zvláštnosti výstavby vět	
- rozlišuje věty oznamovací, tázací, rozkazovací a přací a vnímá rozdíly podle síly příznaku (např. rozkaz, prosba, přání)		
-rozlišuje otázku zjišťovací a doplňovací	Druhy vět podle postoje mluvčího	
- v textu identifikuje přímou řeč	Přímá a nepřímá řeč	
- rozlišuje slovosled oznamovací věty a věty citově zabarvené	Slovosled	
- seznámí se s pojmy východisko a jádro výpovědi a pokusí se o analýzu textu z hlediska aktuálního členění	Aktuální členění větné (rozšiřující učivo)	

ČESKÝ JAZYK: Komunikační a slohová výchova 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vlastními slovy vysvětlí pojem komunikace jako přenos informace verbální i neverbální	Verbální a neverbální komunikace	Komunikace
- uvede praktické příklady objektivních a subjektivních činitelů ovlivňujících jazykový projev	Objektivní a subjektivní slohotvorní činitelé	
- pochopí rozdíl mezi zprávou a oznámením na základě jejich vztahu k času minulému a budoucímu	Zpráva a oznámení	Informační slohotvorný postup
- vytvoří jednoduchou zprávu		
- vytvoří jednoduché oznámení		
- rozumí informacím na pozvánce a plakátu	Plakát a pozvánka	
- prakticky zvládne rozdíl mezi osobní a úřední korespondencí	Formální a neformální korespondence	Korespondence
- zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu včetně textu v elektronické podobě		
	Další typy korespondence	
- vede korespondenci (formální a neformální) prostřednictvím e-mailu nebo jiných internetových komunikačních prostředků		
- najde v odborném textu klíčová slova		Práce s odborným textem
- vytvoří strukturovaný výpis z odborného textu	Reprodukce odborného textu	
-reprodukuje obsah odborného textu		
- pojmenuje předmět a jeho části	Popis předmětu	Popisný slohotvorný postup
- zachytí nejvýraznější vnější rysy při popisu osoby	Charakteristika	
- sestaví jednoduchý popis pracovního postupu	Popis pracovního postupu	
- seznámí se se stavbou vypravování a aplikuje ji při rozboru modelového textu	Stavba vypravování	Vyprávěcí slohotvorný postup
- pochopí princip osnovy	Osnova	
- odliší a použije přímou a nepřímou řeč ve vlastním vypravování	Přímá řeč	
- seznámí se s prací v textovém editoru		

ČESKÝ JAZYK: Komunikační a slohová výchova 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- funkci textů, slohotvorné činitele vnímá jako faktor ovlivňující jejich charakter - upevní si metodický postup při zpracovávání výtahu, výpisku a pojmové mapy - zdokonaluje se ve stručnosti vedení záznamů - vyhledává data, informace a digitální obsah - seznámí se s možnostmi elektronické prezentace	Funkce textů, funkční styly, útvary, druhy komunikace, slohotvorní činitelé Výpis, výtah a pojmová mapa	Funkce textů, funkční styly Práce s odborným textem
	Schéma a grafická úprava formálního dopisu	Úřední korespondence
- seznámí se se základními pravidly grafické úpravy formálního dopisu a prakticky je aplikuje	Žádost a přihláška	
- ze zásobníku vybere vhodné zdvořilostní obraty		
- napíše žádost a vytvoří přihlášku		
- napíše vlastní životopis	Administrativní životopis	Životopis
- vytvoří strukturovaný životopis	Umělecký životopis	
- seznámí se s uměleckým životopisem		
- vypráví příběh s využitím stylistických a jazykových prostředků pro zvýšení dynamiky děje	Vypravování	Vyprávěcí slohotvorný postup
- převypráví příběh		
- vytvoří a dodrží plán popisu	Popis předmětu	Popisný slohotvorný postup
- sestaví jednoduchý návod k činnosti	Popis pracovního postupu	
- rozliší popis a líčení	Líčení	
	Charakteristika	
- při popisu osoby kombinuje charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou		

ČESKÝ JAZYK: Komunikační a slohová výchova 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- upevní si poznatky o funkčních stylech, útvarech, sloh. činitelích - napíše char., v níž vhodně kombinuje char. vnitřní a vnější, přímou, nepřímou	Slohotvorní činitelé, funkční styly a útvary, pojem komunikace Charakteristika přímá a nepřímá, vnější a vnitřní, char. vybrané osoby	Sloh, komunikace, funkční styly Charakteristika
- seznámí se s možnostmi zasílání strukturovaného životopisu, motivačního dopisu a přihlášky v elektronické podobě	Životopis, motivační dopis a přihláška	Jednání s institucemi
- analyzuje vybraný umělecký text - napíše vlastní líčení	Líčení, umělecké jazykové prostředky	Subjektivně zbarvený popis
- vlastními slovy vyjádří funkci výkladového textu - vyhledá v textu termíny	Výklad	Odborné texty – výkladový slohotvorný postup
- parafrázuje myšlenku přečtené úvahy - shrne argumenty autora úvahy	Úvaha	Úvahový slohotvorný postup
- napíše úvahu na zvolené téma, volí vhodné argumenty, diskutuje o tématu		
	Média, bulvár	Publicistika a zpravodajství
	Zpravodajství a publicistika	
- Vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah médií a sociálních sítí, - Seznámí se s prvky manipulace		
- rozliší zprávu a komentář		

ČESKÝ JAZYK: Komunikační a slohová výchova 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- seznámí se s typy komunikace	Typy komunikace	Komunikace
	Objektivní a subjektivní slohotvorní činitele	
- shrne nejdůležitější slohotvorné činitele	Funkční styly a slohové postupy	
- aplikuje znalosti o slohotvorných činitelích na-projevy		
- rozliší jednotlivé styly a postupy		
-sdělí krátkou informaci, a to ústně i písemně, elektronicky	Informační postup	Informační slohotvorný postup
- na základě teoretických znalostí napíše vlastní vyprávění	Vyprávění	Vyprávěcí slohotvorný postup
-popíše předmět, vzhled člověka	Popis	Popisný slohotvorný postup
- napíše líčení		
- napíše -popis pracovního postupu		
- shrne základní znaky výkladového textu	Výklad	Výkladový slohotvorný postup
- vlastními slovy vyjádří obsah výkladového textu		
-vytvoří elektronickou prezentaci s prvky výkladu		
- vlastními slovy vyjádří obsah pojmů úvaha, argument	Úvaha	Úvahový slohotvorný postup
- kriticky posuzuje digitální obsah a přínosy nových technologií, etické chování v digitálním prostředí	Mluvený jazykový projev a jeho prostředky	Mluvené jazykové projevy

- aplikuje prostředky mluveného projevu	Diskuse	
- diskutuje na dané téma		
- vyjádří obsah pojmu média		Mediální výchova
- jmenuje média tištěná a elektronická		
- analyzuje text z média seriózního a bulvárního, kriticky posuzuje informace a digitální obsah		
	Média	

ČESKÝ JAZYK: Literární výchova 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- navštíví v rámci výuky oddělení dětské knihovny	Dětská knihovna	Literární teorie
- seznámí se s mechanismem výpůjčky knih		
- seznámí se s tematickým členěním knih v knihovně		
- na základě typických znaků literárního textu rozliší poezii, prózu a drama	Literární žánry	
- v prozaickém textu najde hlavního hrdinu a charakterizuje jeho vlastnosti	Próza	
- reprodukuje přečtený text		
- recituje vybraný text	Poezie	
- jednoduše popisuje strukturu díla		
- jednoduše popisuje strukturu a jazyk díla	Drama	Lidová slovesnost
- využije internet k vyhledání informací k tématu		
- rozpozná jednotlivé žánry tématu	Hádanka	
	Říkadlo a rozpočítadlo	
	Rčení, přísloví a přirovnání	
	Pranostika	
- vlastními slovy vysvětlí podstatu mýtu, báje a pověsti	Mýty, báje a pověsti	Mytologie
- reprodukuje obsah mýtu, báje a pověsti a charakterizuje jeho hrdinu	Biblický mýtus	
	Antický mýtus	
	České národní pověsti	
- zobecní základní rysy pohádky	Pohádka lidová	Pohádka
- reprodukuje obsah pohádky a charakterizuje její hrdiny	Pohádka autorská	
- seznámí se se sběratelskou činností lidových pohádek		
- formuluje ústně i písemně dojmy z četby		Příběhy s dětským hrdinou
- reprodukuje přečtený text		

ČESKÝ JAZYK: Literární výchova 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- navštíví v rámci výuky oddělení dětské knihovny	Dětská knihovna	Literární teorie
- seznámí se s mechanismem výpůjčky knih		
- na základě typických znaků literárního textu rozliší poezii, prózu a drama	Literární žánry	
	Próza	
- rozpozná základní rysy prozaického textu		
- v prozaickém textu najde hlavního hrdinu a charakterizuje jeho vlastnosti		
- reprodukuje základní dějovou linii vypravování	Poezie	
- recituje		
- v textu básně rozliší sloku, rým a verš		
- podle obsahu nebo absence dějových prvků v básni určí, zda jde o lyriku či epiku		
- v lyrických básních najde metaforu, metonymii a básnický přívlastek	Drama	
- objasní rozdíl mezi monologem a dialogem		
- najde v textu přímou řeč a vlastními slovy shrne její význam	Antický mýtus	Mytologie
- vlastními slovy vysvětlí podstatu mýtu, báje a pověsti		
- na základě četby reprodukuje obsah mýtu, báje a pověsti a charakterizuje jeho hrdinu	Mimoevropské mýty	
- převypráví libovolný antický mýtus		
- převypráví libovolný mimoevropský mýtus (např. Epos o Gilgamešovi)	Pohádka autorská	Pohádka
- na základě četby odhalí rozdíl mezi pohádkou lidovou a autorskou		
- reprodukuje základní dějovou linii autorské pohádky, rovněž písemně s využitím textového editoru	Příběhy z rodinného prostředí	Příběhy s dětským hrdinou
- zaujme postoj k charakterovým rysům a způsobům chování rodinných příslušníků v příběhu		
- ocení ochranné chování a zaujme odmítavý postoj k negativnímu chování vůči slabším vrstevníkům	Příběhy z prostředí vrstevníků	
- vnímá přírodu jako živý organismu a odmítá její záměrné poškozování	Příběhy s přírodní tematikou	
- chápe nebezpečí spojené s přepínáním fyzických sil a s manipulací s nebezpečnými předměty	Příběhy odvahy a dobrodružství	
- vnímá a akceptuje rozdílnost přístupů k tradici	Příběhy s tematikou Vánoc	

- vnímá a akceptuje rozdílné přístupy k trávení volného času	Příběhy s prázdninovou tematikou	
- reprodukuje na základě četby fakta ze života umělců	Životopisy významných osobností	Medailon

ČESKÝ JAZYK: Literární výchova 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vlastními slovy vysvětlí pojem literatura	Co je literatura	Literární teorie
- rozlišuje krásnou a naučnou lit.		
- uvědomuje si vliv dějinných událostí na proměny literatury i umění vůbec	Literární historie – ústřední téma předmětu v 8. ročníku	
- na základě teoretických znalostí rozliší základní lit. druhy, své mínění vhodně obhájí	Literární druhy – lyrika, epika, drama	
-v rámci svých schopností recituje	Literární žánry - poezie	
- rozlišuje sloku, verš, rým		
- definuje a v textu vyhledá metaforu, metonymii, personifikaci, epiteton, kontrast, základní básnické figury		
- vnímá rytmus básně, rozliší báseň psanou volným veršem		
- rozliší lyriku a epiku, lyriku milostnou, přírodní a reflexivní		
- rozpozná ich-formu a er-formu	Literární žánry - próza	
- definuje a rozlišuje základní prozaické žánry – román, povídku, novelu, rozpozná prozaický text s výrazným lyrickým prvkem		
- reprodukuje děj prozaického textu, přemýšlí o jeho symbolické, metaforické rovině		
- chápe specifika dramatu (text rozepsaný do rolí, hraný herci...)	Drama	
- vysvětlí rozdíl mezi monologem a dialogem		
- v textu dramatu rozliší výstup, dějství, najde scénickou poznámku - využije internet k vyhledání informací k tématu		
- definuje pojem antika, rozlišuje kulturu starověk. Řecka a Říma	Antická literatura	Starověká literatura
- na homérských eposech vysvětlí charakteristiky žánru	Mýty asijských národů	
- reprodukuje úryvek z Homérových eposů	Bible	
- definuje pojem mýtus		
- vyhledá prvky mýtu v konkrétním textu		
- uvědomuje si význam bible pro světovou a zvláště evropskou kulturu		
- rozlišuje Starý a Nový zákon		
- stručně reprodukuje vyprávění evangelia a jeden příběh se Starého zákona		
- definuje pojem legenda a v konkrétním textu vyhledá její znaky	Náboženský charakter středověké literatury, křesťanství	Středověká literatura
- uvědomuje si význam latiny pro tehdejší kulturní svět	Středověké lit. památky se světskými tématy	
- pod dojmem z četby středověké lyriky oceňuje starobylost českého jazyka		
- památky z doby husitské vnímá v historických souvislostech		
- zaujímá postoj k ideálu rytířství		

- vysvětlí rozdíl mezi myšlením středověkého člověka a duchem renesance	Myšlenky renesance, charakter kultury té doby	Renesanční literatura
- uvede alespoň 2 renesanční umělce		
- objasní pojem humanismus		
- objasní rozdíl mezi duchem renesančním a světem baroka	Znaky baroka	Baroko
- oceňuje význam osobnosti Komenského	Jan Amos Komenský	
- na základě informací získaných v literatuře uvede fakta o životě a díle autora		
- pojmenuje význam nár. obroz., vyjmenuje jeho představitele	Hlavní postavy nár. obrození, význam obrození	Národní obrození Romantismus
- vlastními slovy vyjádří podstatu romantického životního pocitu	Znaky romantické literatury, romant. jako životní pocit	
- shrne základní znaky romantické literatury	Karel Hynek Mácha	
- recituje úryvek z Máje a s pomocí učitele jej analyzuje		
- na základě četby uvede základní fakta o Máchově životě a díle a shrne jeho význam pro českou literaturu		
- uvede základní údaje o životě a díle B. Němcové a K. J. Erbena, s pomocí učitele analyzuje jejich texty, ocení význam obou osobností pro českou kulturu	Velcí čeští autoři na pomezí romantismu a realismu – Božena Němcová a Karel Jaromír Erben	
- shrne základní znaky realismu, vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi romantizmem a realizmem	Znaky realismu, srovnání romantismu a realizmu	Realismus
- typické znaky real. lit. najde v konkrétním textu		
- Využije internet k vyhledání informací o literární historii		

ČESKÝ JAZYK: Literární výchova 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- navštíví oddělení knihovny pro dospělé a seznámí se s podmínkami, za nichž se může stát jejím čtenářem	Knihovna pro dospělé	Literární teorie
- definuje pojem literatura	Pojem literatury, literatura v širším smyslu a krásná literatura	
- rozlišuje krásnou a naučnou literaturu	Literární druhy a žánry	
- na základě teoretických znalostí rozlišuje lyriku, epiku a drama	Umělecké prostředky jazyka – trópy a figury	
- definuje mýtus, román, povídku, novelu, tragédii, komedii		
- v textu vyhledá umělecké jazykové prostředky, rozlišuje metaforu, metonymii, personifikaci, kontrast, epiteton, opakování stejných slov		
- rozpozná znaky moderní poezie (např. volný verš, absence rymu, chybějící interpunkce) - vlastními slovy vyjádří protiválečnou myšlenku textu	Moderní básnické směry, reflexe tématu války v poezii (např. G. Apollinaire)	Literatura na přelomu 19. a 20. stol., počátek 20. stol.
- parafrázuje obsah ukázky, vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenku textu, najde hlavního hrdinu a stručně ho charakterizuje	Próza s tematikou války	Literatura 1. pol. 20. století
- srovná situaci hlavního hrdiny s životem v současné době		
- zaujme k protiválečné myšlence textu postoj		
- shrne základní fakta o životě a díle Jaroslava Haška, analyzuje jeho text, vlastními slovy vyjádří hlavní myšlenku, najde v ní prvky humoru, ocení Haškových přínos české i světové literatuře	Humoristická próza	
- shrne základní fakta o životě a díle Karla Čapka	Život a dílo Karla Čapka	
- parafrázuje děj ukázky dramatu, vlastními slovy vyjádří hlavní myšlenku		
- ocení význam Karla Čapka pro českou literaturu a kulturu vůbec i jeho statečný postoj občanský		
- seznámí se s osobností a dílem J. Seiferta, J. Wolker a event. dalších	Jaroslav Seifert jako nositel Nobelovy ceny, další významné osobnosti meziválečné poezie, např. Wolker	Česká poezie 20. stol.
- seznámí se se slavnými divadly a jejich tvůrci	Osvobozené divadlo, divadlo Semafor, Divadlo J. Cimmmana	Dramatická tvorba 20. stol, slavná česká autorská divadla
- uvědomí si vliv dějinných událostí na život jedince - shrne základní rysy Krylovy (nebo jiných autorů) kritiky společnosti, morální postoje	Angažovaná poezie (písničkáři) (např. Kryl, Nohavica, Vysockij)	Literatura 2. pol. 20. stol.

- seznámí se s textem B. Hrabala (nebo jiných autorů), s pomocí učitele jej interpretuje- využije internet k vyhledání informací o uvedených tématech	Česká próza (např. Hrabal, Kundera, E. Haki event. jiní)	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

8.1.2 Vzdělávací obor: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk na druhém stupni navazuje na výuku anglického jazyka z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových učebnách nebo v multimediální učebně.

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. ročník	4 hodiny týdně
7. ročník	4 hodiny týdně
8. ročník	4 hodiny týdně
9. ročník	4 hodiny týdně

Třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy:

6. ročník	4 hodiny týdně
7. ročník	4 hodiny týdně
8. ročník	4 hodiny týdně
9. ročník	4 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk je zaměřeno na:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Vyučovací předmět Anglický jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **český jazyk a literatura:** poznávání systému angličtiny na základě srovnání se systémem českého jazyka
- **zeměpis:** život v anglicky mluvících zemích
- **hudební výchova:** zpěv
- **ostatní předměty:** slovní zásoba popisující svět

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Sociální rozvoj - mezilidské vztahy, komunikace.	Průběžně.	6. – 9.
VDO	Občanská společnost a škola	Průběžně.	6. – 9.
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Naši sousedé.	6. – 9.
MuV	Podpora multikulturality - respektování cizinců ve škole, rozvoj osobnosti.	Lidé kolem nás.	6. – 9.
MeV	Stavba mediálního sdělení	Práce s různými typy informačních zdrojů.	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky, aby pochopili důležitost komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- vede žáky k vytváření vlastního jazykového portfolia

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří podmínky pro řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- podporuje žáky, aby se nebáli mluvit anglicky s cizím člověkem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k porozumění sdělení v anglickém jazyce
- umožňuje žákům formulovat jednoduché myšlenky anglicky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k dodržování zásad slušného chování v anglicky mluvícím prostředí
- podporuje žáky ke spolupráci na jednoduchém úkolu v anglicky hovořící skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje žákům získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je s našimi zvyky

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- podporuje žáky k využití anglického jazyka při získávání informací z různých oblastí
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupu, termínů
- vede žáky k organizování a plánování učení

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

ANGLICKÝ JAZYK 6.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozpozná tvary podst. jmen v množném čísle, umí tyto tvary také vytvořit - sloveso to be používá ve všech osobách, v záporu i v otázce - vyjádří, že někdo něco vlastní - sloveso to have aktivně používá ve všech osobách, v záporu i otázce - je schopen někomu něco přikázat a zakázat - vyjádří, že někdo něco umí nebo neumí, požádá o svolení - zeptá se a popíše, co kdo dělá právě v tuto chvíli - mluví o opakujících se činnostech a zálibách - napíše krátký mail kamarádovi, kde popíše svůj běžný den - - používá příslovce vyjadřující opakovanost děje - rozpozná rozdíl v užití přítomných časů - dokáže říci, co dělal v minulosti - je schopen mluvit o množství, rozlišuje počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, zeptá se kolik čeho je - vytvoří druhý a třetí stupeň pravidelných příd. jmen a základních nepravidelných přídavných jmen, porovná jednotlivé vlastnosti - Umí se vyjádřit o svých plánech v budoucnosti - Vyhledá vhodné online cvičení na potřebné učivo - představí sebe i druhé - popíše krátce svou rodinu - stručně se vyjádří o svém bydlišti, městě - zeptá se a oznámí kolik je hodin, řekne datum - Vytvoří prezentaci na téma: My Dream Holiday - vyjmenuje jednotlivé předměty - zeptá se na cenu, je schopen základní komunikace v restauraci - vyhledá na internetu svou oblíbenou restauraci a najde její jídelní lístek - Pomocí online slovníku přeloží vybrané pokrmy do češtiny - sdělí jaké je počasí - - rozumí věkově přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích přímým i reprodukováním - postihne hlavní smysl jednoduchého sdělení - rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a správně na ně reaguje	• Množné číslo podstatných jmen • Sloveso to be • Přivlastňovací pád • Sloveso to have • Rozkazovací způsob • Modální slovesa (can) • Přítomný čas průběhový • Přítomný čas prostý • Frekvenční příslovce • Srovnání přítomných časů • Minulý čas prostý • Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména much a many • Stupňování přídavných jmen • • Going to • • Představování • Rodina • Místo, kde žiji • Časové údaje • Naše škola • Dovolená, cestování • Jídlo, restaurace • nakupování • Počasí • Významné dny a svátky • Základní informace o zemích studovaného jazyka (Velká Británie, USA)	

- čte nahlas a foneticky správně jednoduché audio-orálně připravené texty přiměřené věku- orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky- pracuje se slovníky- používá online slovníky- k procvičení slovní zásoby používá vhodné aplikace a sleduje svůj pokrok- K poslechu používá vhodné audio nahrávky na internetu k dané problematice a umí vyhledat odpovídající úroveň-		

ANGLICKÝ JAZYK 7.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- umí utvořit tvary minulých časů u pravidel-ných sloves a postupně u zákl. nepravidelných sloves, minulý čas používá v otázkách a záporu, krátce pohovoří o tom co dělal včera nebo o prázdninách - dokáže říci, že něco musí či nemusí udělat, zeptá se a řekne co může nebo umí udělat - umí vyjádřit dalším způsobem, že někdo musí nebo nemusí něco dělat, požádá o něco a omluví se - napíše krátký mail kamarádovi, kde se omluví, že se nemůže dostavit na jeho oblíbenou akci - rozezná rozdíl kdy použije some nebo any a použije také jejich složeniny - mluví o plánech do budoucna, navrhne nějaký nápad nebo myšlenku - vytvoří prezentaci na zadané téma - vyjádří co již právě udělal nebo neudělal, zeptá se někoho jestli už něco zažil, utvoří tento čas ve všech osobách, v kladných i záporných větách a otázkách - vytvoří tvary příslovcí, vyjádří se jak někdo něco dělá nebo nedělá - mluví o tom, co někdo bude nebo nebude dělat, o svých vlastních plánech a představách, vyjádří předpověď - umí vytvořit minulý čas průběhový v kladných i záporných větách a otázkách, vyjádří co se dělo v určitém bodu minulosti, je schopen rozpoznat a porovnat různé minulé děje - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory - vyhledává v textech známé výrazy, fráze a odpoví na otázky - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku - sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématickými okruhy - vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích - aktivně se účastní rozhovoru osob - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyhledá informace o současném světovém problému a je schopen rozpoznat jeho důvěryhodnost - používá online slovníky - k procvičení slovní zásoby používá vhodné aplikace a sleduje svůj pokrok	• Minulý čas prostý • Způsobové sloveso must, mustn't a needn't • Sloveso to have to • Some, any • Much • Budoucí čas going to • Předpřítomný čas prostý • Příslovce • Budoucí čas will • Minulý čas průběhový • Tvoření otázky • Upevňování správné výslovnosti • Významné dny a svátky • Základní informace o zemích studovaného jazyka (Velká Británie) • Práce s textem • Prázdniny • Cestování • Jídlo a pití • Oblíbené činnosti • Sport • Současné problémy světa (environment)	

- V textovém editoru vyznačí v textu neznámou slovní zásobu a vloží český překlad- K poslechu používá vhodné audio nahrávky na internetu k dané problematice a umí vyhledat odpovídající úroveň--		

ANGLICKÝ JAZYK 8.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dokáže říci, zdali a kdy někdy něco udělá, vypráví krátký příběh v minulosti, aktivně používá základní časové výrazy - dokáže říci co se stane za určitých podmínek, vyjádří přání - blíže určí okolnosti či osoby - používá zvrtná zájmena ve všech osobách, je schopen vyjádřit že někdo něco dělal vzájemně - vyjádří očekávaný souhlas se svou výpovědí - je schopen vyjádřit co by se mohlo stát za určitých podmínek - vyjádří od kdy nebo jak dlouho již něco trvá - je schopen říci co kdo rád dělá nebo nedělá, v čem je dobrý či špatný - vyjádří komu co patří - dokáže popsat své pocity a vlastnosti dějů kolem sebe - rozpozná trpný rod od činného, převede trpný rod na činný a naopak - krátce představí Londýn, je schopen vyjmenovat pamětihodnosti a turistické atrakce, popíše někomu cestu - vytvoří prezentaci na vybranou téma - Vyhledá na internetu požadované spojení - rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů - vyhledá informace o současném světovém problému a je schopen rozpoznat jeho důvěryhodnost - pracuje s dvojjazyčným slovníkem - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - používá jednoduché fráze, oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, žádost apod. - písemně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty, umí vyplnit dotazník - napíše jednoduché sdělení na určité téma - orientuje se v reáliích anglicky mluvících zemích, je schopen hovořit o svém oblíbeném místě - Popíše zásady správného chování vůči životnímu prostředí - používá online slovníky - k procvičení slovní zásoby používá vhodné aplikace a sleduje svůj pokrok	• Minulý a předpřítomný čas - srovnání • Minulý průběhový • Podmínkové věty I. • Věty vztažné • Zvrtná zájmena • Tázací dovětky • Podmínkové věty II. • Předpřítomný čas • Gerundium • Zdvořilá žádost • Přivlastňovací pád • Přídavná jména, koncovky-ed/-ing • Passive voice • Londýn • USA • Části těla, u lékaře • Oblečení, nakupování • Škola • Trávení volného času • Rozdílnost kultur, jazyky • Významné dny a svátky • Současné problémy světa (environment)	

- V textovém editoru vyznačí v textu neznámou slovní zásobu a vloží český překlad- K poslechu používá vhodné audio nahrávky na internetu k dané problematice a umí vyhledat odpovídající úroveň-		

ANGLICKÝ JAZYK 9.ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozpozná tento čas v textu, umí ho použít v otázce i v záporu - trpný rod utvoří v čase přítomném i minulém, utvoří otázku a zápor - poradí ostatním co mají nebo nemají dělat, zdvořile se zeptá - referují o tom, co někdo říká nebo si myslí - rozliší jednotlivé budoucí časy v angličtině, hovoří o různých představách v budoucnosti, vyjádří domněnky o budoucnosti - je schopen vyjmenovat základní údaje o New Yorku, USA - objedná si ústně i písemně pokoj v hotelu, vyžádá si jednoduchou informaci v určitých situacích - vyhledá si na internetu vhodné ubytování do dané destinace a porovná je - dané informace sdílí se svými spolužáky na oblíbené aplikaci - pojmenuje povolání - rozumí základním informacím v krátkých nahrávkách a jednoduchým dialogům - čte plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu - pracuje s autentickými materiály, odvodí význam nových slov z kontextu - vyhledá informace o současném světovém problému a je schopen rozpoznat jeho důvěryhodnost - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu - vyžádá si jednoduchou informaci - domluví se v běžných každodenních situacích - gramaticky správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty - sestaví příběh na dané téma - zná realie anglicky mluvících zemích - pohotově reaguje na souvislé projevy učitele - je schopen formulovat v různých časech, správně na ně odpovídat - používá online slovníky - k procvičení slovní zásoby používá vhodné aplikace a sleduje svůj pokrok - V textovém editoru vyznačí v textu neznámou slovní zásobu a vloží český překlad - K poslechu používá vhodné audio nahrávky na internetu k dané problematice a umí vyhledat odpovídající úroveň	• Předminulý čas • Trpný rod • Číslovky • Should, Should´nt, Could • Nepřímá řeč • Časové věty • Vyjádření budoucnosti • New York • USA • Velká Británie • Austrálie • Hotel, na letišti, v obchodě • Povolání	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

8.1.3 Vzdělávací obor: Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Německý jazyk na druhém stupni navazuje na výuku německého jazyka z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových učebnách nebo v multimediální učebně.

Vyučovací předmět Německý jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. ročník	4 hodiny týdně
7. ročník	4 hodiny týdně
8. ročník	4 hodiny týdně
9. ročník	4 hodiny týdně

Třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy:

6. ročník	4 hodiny týdně
7. ročník	4 hodiny týdně
8. ročník	4 hodiny týdně
9. ročník	4 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Německý jazyk je zaměřeno na:

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Vyučovací předmět Německý jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **český jazyk a literatura:** poznávání systému angličtiny na základě srovnání se systémem českého jazyka
- **zeměpis:** život v německy mluvících zemích
- **hudební výchova:** zpěv
- **ostatní předměty:** slovní zásoba popisující svět

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Sociální rozvoj - mezilidské vztahy, komunikace.	Průběžně.	6. – 9.
VDO	Občanská společnost a škola	Průběžně.	6. – 9.
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Naši sousedé.	6. – 9.
MuV	Podpora multikulturality - respektování cizinců ve škole, rozvoj osobnosti.	Lidé kolem nás.	6. – 9.
MeV	Stavba mediálního sdělení	Práce s různými typy informačních zdrojů.	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky, aby pochopili důležitost komunikovat v němčině pro další studium i praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- vede žáky k vytváření vlastního jazykového portfolia

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří podmínky pro řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí
- podporuje žáky, aby se nebáli mluvit německy s cizím člověkem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k porozumění sdělení v německém jazyce
- umožňuje žákům formulovat jednoduché myšlenky německy

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k dodržování zásad slušného chování v německy mluvícím prostředí
- podporuje žáky ke spolupráci na jednoduchém úkolu v německy hovořící skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje žákům získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je s našimi zvyky

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- podporuje žáky k využití německého jazyka při získávání informací z různých oblastí
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupu, termínů
- vede žáky k organizování a plánování učení

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologií pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

NĚMECKÝ JAZYK 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a správně na ně reaguje	Časové údaje: hodiny, dny v týdnu, měsíce a jejich předložkové vazby	
- rozumí obsahu jednoduché, zřetelně vyslovované promluvy a konverzace		
- postihne hlavní smysl jednoduchého sdělení	Řadové číslovky	
- čte plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	Infinitiv prostý: způsobová slovesa (müssen, können, wollen, müssen)	
- rozumí věcnému obsahu kratší informace v článku, domýšlí význam slov z kontextu		
- v textu se orientuje, odpovídá na otázky vztahující se k textu, vyhledává známé výrazy a fráze	Stupňování přídavných jmen (gern, viel, gut)	
- pracuje s dvojjazyčným slovníkem		
- vyhledává v autentických textech (např. plakát a leták) podstatné informace (např. časové údaje a místní údaje)	Přivlastňovací zájmena 1.,3.,4. pád	
- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	Perfektum slabých sloves a základních silných sloves	
- naváže kontakt s konkrétní osobou, vyžádá si jednoduchou informaci typu co, kde, kdy		
- reprodukuje z paměti jednoduché říkanky, rozhovory	Préteritum slabých sloves	
- odpovídá krátce, izolovaně, s pauzami		
- propojí a sestaví z jednotlivých slov nebo skupiny slov souvislý text	Předložky se 3. a 4. pádem, určení místa	
- napíše krátký dopis, zprávu	Rozšířená slovní zásoba k tématickým celkům (škola, domov, zájmy, jídlo)	
- vyplní základní údaje v dotaznících, formulářích (jméno, bydliště, datum narození)		
- reprodukuje základní poznatky z reálií německy mluvících zemí	Tradice a zvyky v německy mluvících zemích	
	Práce s mapou	

NĚMECKÝ JAZYK 7. ROČNÍK

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
• Pozdraví, rozloučí se• Vyslovuje správně, zvládá pravopis známé slovní zásoby• Rozlišuje a užívá osobní zájmena v prvním pádu ve všech osobách• Počítá do 2000, zvládá pravopis i výslovnost základních číslovek• Časuje pravidelná slovesa ve všech osobách, užívá je ve větě• Časuje nepravidelná slovesa ve všech osobách• Utvoří oznamovací větu a otázku zjišťovací i doplňovací• Sestaví správně otázku i větu oznamovací• Umí utvořit zápornou větu s nicht• Užije ve větě správný tvar členu určitého a neurčitého ve 4. pádu • Hovoří v jednoduchých větách o probraných tématech, představí sebe a svého kamaráda, mluví o tom, co má rád. • Sdělí základní geografické údaje o německy mluvících zemích, vybaví si poznatky ze života německy mluvících dětí • Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje• Pochopí obsah a smysl jednoduché konverzace dvou osob• Sestaví jednoduché písemné sdělení, krátký text, odpověď na sdělení• Reprodukuje a odměňuje osvojené mikrodialog	• Pozdravy, rozloučení• Hláskování, abeceda • Osobní zájmena • Číslovky • Časování pravidelných sloves • Sein, haben, mögen, essen, sprechen, nehmen • Slovosled ve větě • Nicht, kein • Akuzativ • Slovní zásoba k tématům: škola, koníčky, můj kamarád, jídlo, barvy. • Německo, Rakousko, Švýcarsko	

NĚMECKÝ JAZYK 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení	Množné číslo podstatných jmen, systematizace	
- postihne hlavní smysl sdělení včetně důležitých detailů		
- orientuje se v krátkých autentických textech převážně informativního charakteru	Přivlastňovací pád	
- odhaduje z kontextu význam neznámých slov, čte nahlas, plynule a foneticky správně i neznámé texty	2. pád podstatných jmen Zlomky, desetinná čísla	
- reprodukuje vlastními slovy hlavní děj přečteného nebo slyšeného příběhu	Perfektum většiny silných sloves Préteritum silných sloves	
- užívá aktivně jednoduché obraty vyjadřující: prosbu, svolení, odmítnutí, radost, omluvu	Vyjádření záporu nicht mehr	
- pohotově reaguje v běžných komunikačních situacích	Příslovce místa	
- napíše krátký příběh dle osnovy v přítomném i v minulém čase	Vazba es gibt	
- sestaví krátkou zprávu či sdělení na zadané téma	Rozšířená slovní zásoba k tématům: sport, zájmy, cestování	
- propojí sérii kratších jednotlivých bodů v lineární sled určitých myšlenek	Popis lidí a charakteristika	
- orientuje se v reáliích německy mluvících zemí	Tradice a zvyky obyvatelstva německy mluvících zemí	

NĚMECKÝ JAZYK 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozumí souvislým projevům učitele, monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů, snadno odhadnutelných z kontextu	Skloňování přídavných jmen po členu určitém a neurčitém	
- pracuje s autentickými texty	Vztažná zájmena	
- využívá četby k získání nových poznatků		
- vyhledá základní informace v německém vyhledávači na internetu (odjezdy vlaků)	Sloveso werden k vyjádření budoucnosti, změny stavu	
- orientuje se v textech popisujících pokyny (recepty, návody)	Zdvorné požádání o pomoc, přání – konjunktiv préterita sloves haben, sein, způsobových sloves	
- formuluje pohoťově a jazykově správně otázky	Pasivní znalost opisného tvaru würde	
- pohoťově a jazykově správně reaguje v dialogických situacích každodenního života	Systematizace větných spojení, spojky souřadící, pořadící	
- vede samostatně jednoduchý dialog		
- iniciuje, udrží a ukončí jednoduchou konverzaci		
- vyjadřuje vlastní názor týkající se základních oblastí každodenního života	Účelové věty damit, um-zu	
- reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text	Časové spojky als, wenn	
- písemně a gramaticky správně zformuluje nejběžnější typy sdělení - sestaví stručný životopis	Četba textů s tématikou: život v německy mluvících zemích, životní prostředí, zdraví, povolání	
- sestaví itinerář cesty do německy mluvících zemí	Četba autentického materiálu, novin, časopisů	
- zná a reprodukuje základní zeměpisné, hospodářské, společenskopolitické, kulturní a historické reálie	Význačné osobnosti z oblasti vědy, umění, historie, politiky, sportu	

8.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

8.2.1 Vzdělávací obor: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Matematika na druhém stupni navazuje na výuku matematiky z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně, v PC učebně.

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. – 9. ročník	4 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Matematika je zaměřeno na:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů, na poznávání jejich charakteristických vlastností
- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh) a jejich efektivní využívání
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbu správného postupu při řešení slovních úloh a reálných problémů, jeho realizaci a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- zpřesňování vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům a symbolice a na komunikaci na odpovídající úrovni (formulování nebo přijímání matematických poznatků nebo problémů a jejich způsobů řešení)
- rozvíjení zkušenosti s řešením úloh a problémů, poznávání možností matematiky a uvědomování si skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvoj logického myšlení a úsudku, zdůvodňování matematických postupů, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu a na jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

Vyučovací předmět Matematika je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **fyzika:** jednotky délky, obsahu, objemu a jejich převody, vyjádření neznámé ze vzorce, úpravy rovnic
- **zeměpis:** měřítko plánu a mapy, určování zeměpisné polohy
- **pracovní činnosti:** konstrukce a popis technických výkresů, výpočet spotřeby materiálu
- **chemie:** směsi a roztoky a jejich koncentrace
- **informatika:** zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, technická podpora předmětu
- **dějepis:** vliv vědeckých poznatků na proměnu společnosti

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní rozvoj a sociální rozvoj - formování volných a charakterových rysů (důslednost, vytrvalost, tvořivost, sebekontrola)	Průběžně.	6. – 9.
VDO	Občanská společnost a škola - zodpovědné chování k sobě i ostatním, solidarita a vzájemná pomoc.	Průběžně.	6. – 9.
VMEGS	Národní měrné jednotky, převody měn.	Převody jednotek.	6.
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí - koncentrace škodlivin v ovzduší nebo vodě.	Procentuální počet.	7.
MeV	Vnímání autora a mediálního sdělení	Práce s různými informačními zdroji a kritický vztah k informacím.	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě
- podporuje žáka při vytváření portfolia jeho prací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky ke konstruktivní diskusi při řešení problémových úkolů
- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
- podporuje účast žáků ve vědomostních soutěžích

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům
- vyžaduje kultivované vyjadřování žáka v ústní i písemné podobě
- vede žáka k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vytváří prostor pro verbální prezentaci znalostí žáka a výsledků jeho práce
- zadává úkoly umožňující diskusi v kolektivu i v týmu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům úkoly vyžadující práci ve dvojicích i týmech
- vytváří takové podmínky, aby se žáci učili v týmu spolupracovat, podělit se o pomůcky a pochopili svou zodpovědnost za výsledek týmu
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení případných konfliktů v týmu
- učí žáky umění ocenit úspěch druhého

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali názory ostatních
- umožňuje, aby žáci hodnotili svoji činnost nebo její výsledky na základě jasných kritérií
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky
- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce
- motivuje žáka k zájmu o poznávání světa

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií
- vede žáka k ověřování výsledků
- vede žáka k dodržování bezpečnostních pravidel při výuce ve škole i při mimoškolních akcích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků

- - vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáků a ostatních

MATEMATIKA 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
	<u>Přirozená čísla:</u>	Opakování učiva 5. ročníku
- čte zapisuje a porovnává přirozená čísla	Čtení a zápis čísla v desítkové soustavě	
- zobrazí přirozené číslo na číselné ose	Zobrazení na číselné ose	
- zaokrouhluje a provádí odhady výsledků v oboru přirozených čísel	Zaokrouhlování	
- provádí početní operace s přirozenými čísly	Početní operace	
- aplikuje znalost početních operací s přirozenými čísly při řešení a tvorbě početních úloh		
	<u>Základy rýsování:</u>	
- rozlišuje a užívá různé druhy čar	Druhy čar	
- používá technické písmo k popisu geometrických útvarů	Technické písmo	
	<u>Základní geometrické útvary:</u>	
- vysvětlí rozdíl mezi přímkou, polopřímkou a úsečkou slovně i graficky	Rovina, bod, přímka, polopřímka, úsečka	
- definuje a nakreslí vzájemnou polohu přímk a zapíše matematickými symboly kolmost a rovnoběžnost		
- změří délku úsečky, sestrojí úsečku dané délky		
- sestrojí osu úsečky a využívá její vlastnosti	Osa úsečky	
- charakterizuje a sestrojí geometrické útvary v rovině	Kružnice, kruh Čtverec, obdélník, trojúhelník	
- rozlišuje a používá jednotky délky a obsahu	Jednotky délky a obsahu	
- vzorce pro výpočet obvodu a obsahu čtverce a obdélníka užívá v praktických příkladech		
- čte a zapisuje desetinná čísla	Čtení a zápis desetinných čísel	Desetinná čísla
- znázorní desetinné číslo na číselné ose	Zobrazení desetinných čísel na číselné ose	
- porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla	Porovnávání desetinných čísel	
	Zaokrouhlování desetinných čísel	
- sčítá a odčítá desetinná čísla	Početní operace s desetinnými čísly	
- násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000		
- násobí a dělí desetinná čísla přirozeným i desetinným číslem		
- provádí odhady výsledků s danou přesností		
- znalost početních operací s desetinnými čísly užívá při řešení praktických slovních úloh		
- pochopení vztahů mezi dílčími jednotkami délky, hmotnosti a obsahu demonstruje při převodu jednotek	Převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu	
- zvolí vhodné jednotky pro měření a výpočet		

- definuje pojmy násobek a dělitel	Dělitel, násobek	Dělitelnost přirozených čísel
- užívá znaky dělitelnosti	Znaky dělitelnosti	
- rozlišuje prvočísla a čísla složená	Prvočísla a čísla složená	
- rozloží číslo na součin prvočísel	Rozklad čísel na součin prvočísel	
- vypočítá společné násobky a dělitele včetně největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku	Společný dělitel, společný násobek	
- užívá nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele v jednoduchých slovních úlohách	Největší společný dělitel, nejmenší společný násobek	
- definuje a popíše úhel	Úhel jako část roviny	Úhel a jeho velikost
- narýsuje a změří daný úhel	Měření úhlů	
- rozpozná a pojmenuje jednotlivé druhy úhlů	Rozdělení úhlů	
- sestrojí osu úhlu, využívá její vlastnosti	Osa úhlu	
- přenáší a porovnává úhly	Přenášení úhlu	
- provádí početní i grafické operace s velikostmi úhlů	Početní operace	
- odvodí velikosti úhlů při průsečíku různoběžných přímk (vedlejší a vrcholové úhly)	Úhly vrcholové a vedlejší	Osová souměrnost
- určí vlastnosti shodných útvarů	Shodné útvary	
- sestrojí obraz rovinného geometrického útvaru v osově souměrnosti	Osová souměrnost	
- rozpozná útvary souměrné podle osy	Osově souměrné útvary	
- rozlišuje různé druhy trojúhelníků, charakterizuje je a využívá jejich vlastnosti	Rozdělení trojúhelníků	Trojúhelník
- znalost úhlů aplikuje při určování vnějších a vnitřních úhlů trojúhelníku	Úhly trojúhelníku	
- vypočítá velikost vnitřních úhlů trojúhelníku	Trojúhelníková nerovnost	
- sestrojí výšky a těžnice trojúhelníku	Těžnice trojúhelníku	
- sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku	
- využívá poznatků o trojúhelnících při řešení praktických úloh		
- charakterizuje krychli a kvádr	Sít' kvádrů a krychle	Krychle a kvádr
- sestrojí sít' krychle a kvádrů, vymodeluje těleso na základě sítě		
- využívá znalosti výpočtu obsahů čtverce a obdélníka při výpočtech povrchů těles	Povrch kvádrů a krychle	
- načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání		
- užívá a převádí jednotky objemu	Jednotky objemu	
- využívá znalostí o krychli a kvádrů - ve všech matematických dovednostech využívá informační technologie	Objem kvádrů a krychle	

MATEMATIKA 7. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Blok	
- modeluje a zapisuje zlomkem část celku	Čtení a zápis zlomku	Racionální čísla	
- porovnává zlomky, znázorní zlomek na číselné ose	Zobrazení na číselné ose		
- převádí zlomek na desetinné číslo a naopak	Zápis zlomků desetinnými čísly		
- převádí smíšené číslo na zlomek a naopak	Smíšená čísla		
- rozšiřuje a krátí zlomek	Rozšiřování a krácení		
- provádí základní početní operace se zlomky: sčítání, odčítání, násobení, dělení	Početní operace se zlomky		
- upraví složený zlomek	Složený zlomek		
- rozlišuje a zapisuje kladná a záporná čísla	Čtení a zápis celého čísla		Celá čísla
- zobrazí celé číslo na číselné ose a určí číslo opačné	Zobrazení na číselné ose Čísla opačná		
- určí absolutní hodnotu celého čísla a chápe její geometrický význam	Absolutní hodnota celého čísla		
- porovnává celá čísla pomocí znamének nerovnosti	Porovnávání celých čísel		
- provádí početní operace s celými čísly	Početní operace s celými čísly		
- řeší jednoduché slovní úlohy v oboru celých čísel			
- vyjádří poměr mezi danými hodnotami	Pojem poměr	Poměr	
- zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru	Zvětšení a zmenšení v daném poměru		
- rozdělí celek na části v daném poměru	Dělení celku na části v daném poměru		
- provádí jednoduché úpravy poměru krácením a rozšiřováním	Rozšiřování a krácení poměru		
- pracuje s měřítky map a plánů při řešení praktických úloh	Postupný poměr		
- řeší výpočtem situace vyjádřené poměrem	Měřítko mapy		
- rozliší přímou a nepřímou úměrnost a vysvětlí závislost daných veličin	Přímá úměrnost	Přímá a nepřímá úměrnost	
- vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem a rovnicí	Nepřímá úměrnost		
- využívá trojčlenku při řešení slovních úloh z praxe	Trojčlenka		
- vypočítá 1% z daného základu	Pojem procento	Procenta	
- užívá základní pojmy procentového počtu (procentová část, základ, počet procent)	Výpočet procentové části Výpočet základu		
- řeší slovní úlohy z praxe s využitím procentového počtu	Výpočet počtu procent Úrok		
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Slovní úlohy z praxe		
- užívá kalkulátor k zefektivnění výpočtu			
- rozezná shodné útvary	Shodnost geometrických útvarů	Shodnost trojúhelníků	
- užívá věty o shodnosti trojúhelníků	Věty o shodnosti trojúhelníků		
- využívá poznatků o trojúhelníku v konstrukčních úlohách			
- sestrojí trojúhelník podle vět: SSS, SUS, USU	Konstrukce trojúhelníku		

- sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti	Středová souměrnost	Středová souměrnost
- určí střed souměrnosti středově souměrného obrazce		
- rozpozná středově souměrný útvar	Útvary středově souměrné	Rovnoběžníky
- charakterizuje pojmy čtyřúhelník a rovnoběžník	Čtyřúhelníky a rovnoběžníky	
- rozlišuje různé druhy rovnoběžníků podle jejich vlastností	Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku	
- sestrojí výšky a úhlopříčky rovnoběžníku	Konstrukce rovnoběžníku	
- sestrojí rovnoběžník z daných prvků		
- vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku	Obvod a obsah rovnoběžníku	
- řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obvodů a obsahů rovnoběžníků		
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníku	Obsah trojúhelníku	
- rozliší různé druhy lichoběžníků a popíše jejich vlastnosti		
- vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Obvod a obsah lichoběžníku	
- sestrojí lichoběžník z daných prvků		
- aplikuje výpočty obsahů trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku ve slovních úlohách		
- sestrojí síť hranolu s různými tvary podstav	Pojem hranol Síť hranolu	Hranoly
- načrtne obraz tělesa v rovině		
- vypočítá povrch a objem hranolu s podstavou tvaru rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku	Povrch hranolu	
- aplikuje výpočty povrchu a objemu hranolů ve slovních úlohách - ve všech matematických dovednostech využívá informační technologie	Objem hranolu	

MATEMATIKA 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vypočítá druhou mocninu a odmocninu daného čísla	Pojem druhá mocnina a odmocnina	Druhá mocnina a odmocnina
- najde druhou mocninu a druhou odmocninu daného čísla v matematicko – fyzikálních tabulkách	Určování druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulačky	
- vypočítá druhou mocninu a druhou odmocninu daného čísla pomocí kalkulačky		
- provádí odhady druhé mocniny a druhé odmocniny s danou přesností		
- aplikuje znalost druhé mocniny a druhé odmocniny při řešení (praktických) úloh	Řešení slovních úloh na využití určování druhé mocniny a druhé odmocniny	
- rozlišuje odvěsnu a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku	Pythagorova věta	Pythagorova věta
- znalost Pythagorovy věty aplikuje při výpočtu přepony a odvěsny v pravoúhlém trojúhelníku	Výpočet přepony Výpočet odvěsny	
- řeší slovní úlohy pomocí Pythagorovy věty	Užití Pythagorovy věty	
- provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	Čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem Pravidla pro počítání s mocninami	Mocniny s přirozeným mocnitelem
- zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $1 \leq a < 10$, n je celé číslo	Zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti	
- vypočítá hodnotu číselných výrazů	Číselné výrazy	Algebraické výrazy
- zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými	Výrazy s proměnnými	
- sčítá a odčítá mnohočleny	Mnohočleny	
- násobí mnohočleny		
- rozkládá mnohočlen na součin vytýkáním		
- užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$		
- řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav	Rovnost Lineární rovnice	Lineární rovnice
- provádí zkoušku správnosti řešení	Ekvivalentní úpravy lineárních rovnic	
- vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce	Výpočet neznámé ze vzorce	
- řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic	Slovní úlohy	
- vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí	Kruh a kružnice	Kruh, kružnice
- určuje základní polohové vztahy mezi kružnicí a přímkou	Vzájemná poloha přímky a kružnice	
- určuje základní polohové vztahy mezi kružnicemi	Vzájemná poloha dvou kružnic	
- znalost Thaletovy věty aplikuje při řešení praktických příkladů	Thaletova kružnice	
- vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice	Délka kružnice a obvod kruhu Obsah kruhu	
- sestrojí síť válce	Válec, síť válce	Válec
- vypočítá povrch a objem válce	Povrch válce	
	Objem Válce	
- teoreticky ovládá pravidla přesného rýsování a uplatňuje je v praxi	Základní pravidla přesného rýsování a jejich užití v praxi	Konstrukční úlohy

- využívá poznatků o základních geometrických útvarech v rovině při řešení konstrukčních úloh- ve všech matematických dovednostech využívá informační technologie	Množiny bodů v rovině Konstrukce trojúhelníků Konstrukce čtyřúhelníků	

MATEMATIKA 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl - krátí a rozšiřuje lomené výrazy - rozkládá lomené výrazy na součin vytýkáním a pomocí vzorců - sčítá a odčítá lomené výrazy - násobí a dělí lomené výrazy - upravuje složené lomené výrazy	Lomený výraz Definiční obor výrazu Početní operace s lomenými výrazy Složený lomený výraz	Lomené výrazy
- řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - řeší slovní úlohy s využitím rovnic s neznámou ve jmenovateli	Řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli Slovní úlohy	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli
- řeší soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací a sčítací - řeší slovní úlohy pomocí soustavy lineárních rovnic	Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy	Soustavy rovnic
- znázorňuje body a najde souřadnice bodů v pravoúhlé soustavě souřadnic - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku, sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce a nepřímé úměrnosti	Pojem funkce Pravoúhlá soustava souřadnic Lineární funkce Rostoucí a klesající funkce Kvadratická funkce Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost	Funkce
- určí podobné útvary v rovině - určí poměr podobnosti - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v úlohách	Podobnost Poměr podobnosti Podobnost trojúhelníků Věty o podobnosti trojúhelníků Využití podobnosti	Podobnost
- určí hodnoty goniometrických funkcí pomocí tabulek nebo kalkulačkou - provádí výpočty v pravoúhlém trojúhelníku - řeší slovní úlohy s využitím znalostí goniometrických funkcí	Goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku Funkce sinus, cosinus, tangens	Goniometrické funkce
- charakterizuje jednotlivá tělesa - sestrojí síť jehlanu - vypočítá povrch a objem jehlanu - vypočítá objem a povrch kužele - vypočítá objem a povrch koule	Jehlan, síť jehlanu Povrch a objem jehlanu Kužel Povrch a objem kužele Koule Povrch a objem koule	Jehlan, kužel, koule
- řeší jednoduché úlohy z praxe	Základní pojmy – kapitál, úroková míra Výpočet úroku	Základy finanční matematiky

8.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMATIKA

8.3.1 Vzdělávací obor: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Zaměřuje se především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět v níže uvedených ročnících a časové dotaci na prvním stupni. Výuka probíhá na počítačích, noteboocích či tabletech, buď v počítačové učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky nebo tablety, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracují individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově.

6. – 9.ročník	1 hodina týdně

Třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy:

6. – 9.ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Informatika je zaměřeno na :

- rozvoj informatického myšlení
- porozumění základním principům digitálních technologií
- aktivní činnosti, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy
- ke zpracování dat a jejich interpretaci
- k porozumění zákonitostem digitálního světa a tím k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k :

- orientaci ve světě informací
- řešení a třídění poznatků podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel umožňuje žákům:

- dojít k samostatným objevům, řešením a závěrům
- využívat různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozšiřuje slovní zásobu žáků o terminologii z oblasti ICT
- vede žáky k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- dbá na správné pojmenovávání pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemné naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, radu i pomoc

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- práci ve skupině, efektivní spolupráci při řešení problémů
- respektování názorů druhých
- reálnému hodnocení svých výkonů
- učení věcné argumentaci a jasnému a výstižnému pojmenování skutečností

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k šetrnému přístupu ke zdrojům
- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- Ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby. Využívá je při učení i v dalších činnostech běžného života a samostatně se rozhoduje pro použití vhodné technologie.
- Vyhledává, získává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.
- Vytváří a upravuje digitální obsah s využitím různých formátů.
- Využívá digitální technologie k usnadnění své práce, automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů.
- Seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a je si vědom jejich významu pro lidskou společnost i rizik jejich využívání.
- Předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví. V digitálním prostředí jedná eticky.

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje u žáků tvorbu pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání technického rozvoje
- vede žáky k organizování a plánování učení
- se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- vyžaduje dodržování bezpečnosti práce a chování v souladu s řády odborných učeben

Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky se základy práce s digitálními technologiemi, aplikacemi a službami

- seznamuje žáky s novými technologiemi, poukazuje na nezbytnost práce s digitální technikou v dnešním světě
- vede žáky k použití vhodných technologií při učení i v dalších činnostech běžného života, k usnadnění své práce, automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů
- vede žáky k vyhledávání, získávání, kritickému posouzení, správě a sdílení dat, informací a digitálního obsahu vhodnými postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vede žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu s využitím různých formátů
- vede žáky k zapojení digitálních technologií do rutinních činností běžného života, etice v digitálním prostředí, osobnímu bezpečí v digitálním světě

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní sociální a výchova	Komunikace - technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí Rozvoj schopností poznávání - dovednosti pro učení a studium	6. – 9.
MeV	Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných Práce v realizačním týmu - komunikace a spolupráce v týmu	6. – 9.

INFORMATIKA 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady, kód Přenos dat, šifra Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Kódování a šifrování dat a informací
- najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	Práce s daty
- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	Informační systémy

INFORMATIKA 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	Programování – podmínky, postavy a události
- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	Modelování pomocí grafů a schémat
- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	Programování – větvení, parametry a proměnné

- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému		
- uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e- mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva, digitální stopa Princip e-mailu Postup při řešení problému s digitálním zařízením	Digitální zařízení

INFORMATIKA 8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej - přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné	Sestavení programu a oživení Micro:bitu	Programování hardwarové desky
- při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připiše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Hromadné zpracování dat

INFORMATIKA 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Návrh postupu, klonování Analýza a návrh hry	Programovací projekty

- zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně		
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti - vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu - dokáže usměrnit svou práci tak, aby minimalizoval riziko zneužití a ztrátu dat	Hardware a software - Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - Operační systémy: funkce, typy, typické využití - Komprese a formáty souborů - Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě - Typy, služby a význam počítačových sítí - Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP - Digitální stopa Bezpečnost - útoky - zabezpečení digitálních zařízení - zálohování	Digitální technologie

8.4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

8.4.1 Vzdělávací obor: Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Dějepis na druhém stupni navazuje na vlastivědnou výuku z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně, v PC učebně nebo v čítárně.

Vyučovací předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. ,7, 9. ročník	2 hodiny týdně
8. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Dějepis je zaměřeno na:

- osvojení orientace v historickém čase i prostoru
- pochopení souvislostí dějinných procesů a událostí
- poznání dějin vlastního národa a regionu v kontextu evropského a světového vývoje
- rozvíjení vlastního historického vědomí
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Vyučovací předmět Dějepis je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **zeměpis:** práce s mapou
- **přírodopis:** vývoj člověka a jeho vliv na vznik kulturní krajiny
- **výchova k občanství:** geneze společenských systémů
- **výchova ke zdraví:** mezilidské vztahy, úroveň bydlení, odívání, stravování a hygienických návyků v dílčích epochách a civilizačních okruzích
- **výtvarná výchova:** geneze stavebních slohů, rozvoj malířství, sochařství a užitého umění
- **hudební výchova:** významní skladatelé dílčích uměleckých směrů
- **český jazyk a literatura:** významní autoři dílčích uměleckých směrů
- **cizí jazyky:** historický a kulturní vývoj v dílčích státech Evropy
- **fyzika, chemie, matematika:** vliv vědeckých poznatků na rozvoj společnosti
- **tělesná výchova:** sport a vztah ke kultuře těla v dílčích historických etapách
- **informatika:** zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, technická podpora předmětu

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

6. ročník	Tematický okruh	Integrováno v dílčích učivech
OSV	Osobnostní, sociální a morální rozvoj	Osobnostní kvality jedince v řídicí pozici a jeho hodnotová orientace.
	Sociální rozvoj	Význam kooperace a organizace práce pro přežití lidského druhu a rozvoj společnosti.
	Morální rozvoj	Vliv monotheismu na vývoj osobnosti člověka.
VDO	Občan, občanská společnost a stát	Vznik zákoníků jako autoregulačních nástrojů společnosti. Sociální determinace jedince v kastovním systému. Odraz konfucianismu ve struktuře společenských vztahů. Nerovnoprávné postavení jedinců ve společnosti – ekonomická a vojenská nadvláda.
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Demokracie a aktivní účast občana na řízení společnosti (Řecko). Podstata válečných agresí a občanské války (Řecko, Řím). Republikánská struktura vlády v Římě a slabiny centralistického modelu řízení impéria.
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Vliv hinduismu, buddhismu, taoismu na postmoderní společnost. Přenášení vlivů mezi kulturními okruhy (např. Kréta – Mykény).
EV	Ekosystémy	Vznik kulturní krajiny: vztah lovce a zemědělce k biotopu oblasti, vliv těžby kovů a závlahového hospodářství na proměnu krajiny, vznik a rozvoj lidských sídel a infrastruktury.

	Základní podmínky života	Evoluce, hominizace, člověk v potravním řetězci. Vztah mezi přírodními podmínkami, osídlením a vznikem prvních států. Nedostatek potravin jako migrační faktor. Vliv přírodních katastrof a proměn globálního klimatu na zánik civilizací.
MuV	Etnický původ	Pluralita přístupů k měření času u židů, křesťanů a muslimů. Vznik ras jako důsledek adaptace na životní prostředí. Indoevropská jazyková rodina.
	Podpora multikulturality	Shody a rozdíly v mytologii různých etnik, národů a civilizačních okruhů. Helénismus. Hodnotové preference obyvatel Indie a Číny. Problematika násilné unifikace (Řím).
	Principy sociálního smíru a solidarity	Klientismus jako primitivní sociální záchraný systém (Řím). Neschopnost pružné reakce na migrační vlny a ztráta sociálního citění vládnoucí vrstvy jako příčina zániku Říma.
MeV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Význam shromažďování a systematizace poznatků o minulosti. Vznik písma a jeho vliv na zjednodušení a vývoj komunikace a přenos hodnotových obsahů (např. Bible, řecká kultura). Historické prameny vs. mýty, eposy a zakladatelské pověsti.

7. ročník	Tematický okruh	Integrováno v dílčích učivech
OSV	Osobnostní, sociální a morální rozvoj	Osobnostní kvality jedince v řídicí pozici a jeho hodnotová orientace.
	Morální rozvoj	Vliv křesťanství na vývoj osobnosti člověka.
VDO	Občan, občanská společnost a stát	Stratifikace středověké společnosti a integrita společenských vrstev založená na principu lenního vztahu. Vnější ohrožení jako stmelující prvek komunity. Státotvorný význam dynastií v Evropě. Náboženská netolerance jako příčina válečných konfliktů. Uzavírání stavů jako předzvěst krize středověké struktury.
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	Kulturní a historický vývoj Evropy a Asie. Slohová jednota křesťanského středověku. SŘRNN jako předobraz pokusů o sjednocení Evropy.
EV	Ekosystémy	Vznik kulturní krajiny: vnitřní kolonizace (venkov), vnější kolonizace (města), infrastruktura.
	Základní podmínky života	Globální proměna klimatu a její vliv na migraci. Přelidnění a migrace. Epidemie (mor) jako katalyzátor společenské krize. Vliv přírodních podmínek na vývoj mikroregionu a vznik státního celku. Vliv přírodních podmínek a na utváření náboženských představ (Arabové).
MuV	Etnický původ	Etnické skupiny v Evropě a hledání cest k soužití. Tolerance ke kulturním projevům odlišných civilizačních okruhů.
	Podpora multikulturality	Přínos Arabů evropské kultuře, principy mírové koexistence. Společné prvky judaismu, křesťanství a islámu. Společné kořeny obyvatel východní, střední a jižní Evropy. Vliv dálkového obchodu na obohacování Evropy orientálními prvky. Problematika násilného střetu civilizačních a náboženských okruhů.
	Principy sociálního smíru a solidarity	Determinace daná původem a vnitřní regulační mechanismy sociálních skupin.
MeV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Uchovávaní a rozvoj kulturních hodnot napříč historií. Monopol na vzdělání a interpretaci hodnot jako prvek brzdící rozvoj společnosti. Význam písma a klášterů pro uchování informací a řízení společnosti. Vliv kodifikace spisovného jazyka a dostupnosti písma na rozvoj kulturní a společenské úrovně. Význam zakladatelských pověstí a legend.

8. ročník	Tematický okruh	Integrováno v dílčích učivech
OSV	Osobnostní, sociální a morální rozvoj	Vliv vůdčí osobnosti na proměnu hodnotového paradigmatu ve společnosti (protestantismus). Humanismus jako úcta k osobnosti člověka. Vliv povinné školní docházky na formování osobnosti.
VDO	Občan, občanská společnost a stát	Proměna společenské struktury a hodnotové orientace v renesanci a její odraz v konzumních hodnotách současnosti. Vliv protestantských hodnot na rozvoj kapitalistických vztahů. Postavení jedince v absolutní monarchii. Překonání myšlenky predestinace k vládě, parlamentarismus a konstituční monarchie v Anglii. Optimalizace řízení státních struktur a regulativní mechanismy státní správy v osvícenském absolutismu.
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Boj o občanská práva a právo národů na sebeurčení v 19. stol. Klady a zápory vzniku evropských národních států v 19. stol. Nerovnoprávné postavení národů jako slabina mnohonárodních celků v 19. stol. Úskalí občanské války a boj za zrušení otrokářství v USA.
	Formy participace občanů na politickém životě	Principy boje o nezávislost a struktura vlády v USA. Občanská práva, volby, systém politických stran ve VFBR.
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Obohacování Evropy o prvky mimoevropských civilizačních okruhů. Rozpad katolické jednoty a jeho odraz ve společenské a mocenské struktuře Evropy. Vznik habsburské monarchie a její význam při zastavení postupu Osmanské říše. Vliv osvícenství na scientismus současného euroamerického okruhu. Vliv propojování lokálních trhů a rozvoje státní správy na rozvoj kapitalismu.
EV	Ekosystémy	Renesanční architektura jako organický prvek krajiny.
	Vztah člověka k prostředí	Necitlivé zásahy do krajiny a znečišťování životního prostředí počínaje průmyslovou revolucí.
MuV	Etnický původ	Genocida indiánů jako důsledek pocitu nadřazenosti kolonizátorů. Vliv otrokářství na proměnu etnického obrazu Afriky a Ameriky.
	Podpora multikulturality	Zrovnoprávnění černochů ve válce Severu proti Jihu.
	Principy sociálního smíru a solidarity	Příčiny rozpadu středověké společenské, hospodářské a politické struktury revoluční cestou. Vliv průmyslové revoluce na proměnu sociální struktury euroamerické civilizace.
MeV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vliv knihtisku na rozvoj obecné vzdělanosti. Význam veleslavínské češtiny a Bible kralické pro rekonstrukci českého jazyka. Pokus o reformu církve (prezentace tezí Lutherem). Pokus o rekatolizaci prostřednictvím působení na emoční složku osobnosti (Baroko). Vliv novin na ovlivňování veřejného mínění během VFBR. Vliv česky psané literatury na obnovu českého národního vědomí v 19. stol.

9. ročník	Tematický okruh	Integrováno v dílčích učivech
OSV	Osobnostní, sociální a morální rozvoj	Vliv osobnostních kvalit jedince v řídicí pozici na proměnu hodnot ve společnosti v pozitivním i v negativním smyslu.
VDO	Občan, občanská společnost a stát	Základní lidská práva a svobody. Rovnoprávné postavení mužů a žen ve společnosti a dětská práva. Zrušení rasové segregace v USA.
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Problematika imperialismu a nacionalismu. Principy demokratické vlády a obrana demokratických hodnot. Potlačení občanských svobod ve válce a v totalitních systémech. Totalitní systémy (fašismus, nacismus, stalinismus a další typy diktatur).
	Formy participace občanů na politickém životě	Politické strany a jejich programy. Volební systém. Republikánská forma vlády. Význam ústavy.
VMEGS	Jsme Evropané	Vize TGM o vzniku Středoevropské unie. Vztah mezi hospodářskou a společenskou krizí ve 30. letech 20. stol. Rozdíly v úrovni evropských zemí jako důsledek bipolárního dělení světa. Sjednocovací procesy v Evropě.
	Evropa a svět nás zajímá	Slabiny Společnosti národů v 1. ½ 20. stol. Význam OSN. Zaostávání tzv. třetího světa jako důsledek kolonialismu a horkých válek mezi USA a SSSR. Globalizace a krize národních států.
EV	Ekosystémy	Válečné strategie vzhledem k přírodním podmínkám a nerostným zdrojům.
	Vztah člověka k prostředí	Pustošení krajiny válkami, plýtvání zdroji, nevratná kontaminace životního prostředí radioaktivitou. Vliv závodů ve zbrojení na vyčerpání nerostných zdrojů. Pozadí globální ekologické krize.
MuV	Etnický původ	Podstata vyhlazovací války. Rasismus a antisemitismus. Genocida a holocaust. Vliv vůdčí osobnosti na proměnu postojů společnosti k minoritám (např. T.G. Masaryk, M. L. King).
	Podpora multikulturality	Národnostní složení první republiky. Prolínání kulturních okruhů a migrační vlny.
	Principy sociálního smíru a solidarity	Boj o zlepšení sociálních podmínek dělnictva a rovnoprávnost žen od 2. ½ 19. stol. Monopolizace výroby a zásahy monopolů do politiky. Podstata totální války. Principy sociálního státu. Integrace Evropy – pojistka proti válečnému konfliktu.
MeV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vliv umění na proměnu vnímání evropské populace ve 20. stol. Odras propagandy a činnosti médií ve válce. Zneužití znalostí společenských věd a teorie řízení při správě koncentračních táborů. Principy politické propagandy v totalitních systémech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáka k efektivnímu způsobu učení a získávání poznatků
- vede žáka k objektivnímu vyhodnocování výsledků vlastní práce a zodpovědnosti za své studijní výsledky
- podporuje žáka při vytváření portfolia jeho prací
- seznamuje žáka s metodami kritického myšlení při práci s informačními zdroji
- vede žáka k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáka k samostatné vyhledávání a třídění informací z rozmanitých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žák vyhledává, třídí a kombinuje informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, při kterých žák aplikuje a propojuje poznatky z jiných vědních oborů
- umožňuje žákovi volbu a vyhledávání alternativních metod při řešení problémových úkolů
- vede žáky ke konstruktivní diskusi při řešení problémových úkolů
- podporuje účast žáků ve vědomostních soutěžích
- vede žáka k práci s chybou

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje kultivované vyjadřování žáka v ústní i písemné podobě
- vede žáka k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vytváří prostor pro verbální prezentaci znalostí žáka a výsledků jeho práce
- zadává úkoly umožňující diskusi v kolektivu i v týmu
- umožňuje žákovi využívat ICT při vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům úkoly vyžadující práci ve dvojicích i týmech
- vytváří takové podmínky, aby se žáci učili v týmu spolupracovat, podělit se o pomůcky a pochopili svou zodpovědnost za výsledek týmu
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení případných konfliktů v týmu
- učí žáky umění ocenit úspěch druhého

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce a odkazu minulých generací
- motivuje žáka k zájmu o poznání kulturního odkazu lidské civilizace a tradic vlastního národa
- motivuje žáka k rozvoji kulturního rozhledu a aktivit (návštěvy kulturních institucí apod.)
- seznamuje žáky s příklady ochrany kulturních památek

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při výuce ve škole i při mimoškolních akcích

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- pomocí běžně používaných digitálních zařízení a jejich aplikací a služeb vyhledává, získává, kriticky vyvozuje závěry v lidských dějinách.
- volí postupy, způsoby a prostředky ke shromažďování, třídění historických informací a dat k řešení konkrétní situace a k pochopení dějinných souvislostí
- sdílí data, informace a digitální obsah dle konkrétní situace a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah s využitím různých formátů.

- využívá digitální technologie k usnadnění své práce, automatizaci rutinních činností, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů
- seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a je si vědom jejich významu pro lidskou společnost i rizik jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat a situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví. V digitálním prostředí jedná eticky

DĚJEPIS 6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- uvede praktické příklady hmotných a písemných pramenů	Hmotné a písemné prameny	Úvod do studia dějepisu
- vysvětlí význam archivů, muzeí, knihoven a galerií jako zdrojů informací o minulosti		
- osvojí si zeměpisnou orientaci mapy		
- pochopí význam vzniku kalendáře pro život a práci předků	Kalendář a letopočet	
- nakreslí časovou osu a vysvětlí význam tzv. nulového bodu pro orientaci v historickém čase		
- vyjmenuje hlavní období dějin a umístí je na časovou osu		
		Pravěk
- zdůvodní periodizaci pravěku ve vztahu k materiálu užitému při výrobě nástrojů a podle způsobu obživy	Periodizace pravěku	
- popíše způsob života, obživy a společenské organizace jednotlivých vývojových typů člověka	Paleolit	
- pochopí neolitickou revoluci jako adaptaci člověka na změnu přírodních podmínek	Neolit	
- na základě práce s obrazovým materiálem a textem odvodí rozdíly mezi životem lovce a zemědělce a chovatele		
- vyjmenuje první řemesla		
- vysvětlí význam kovů pro rozvoj společnosti	Doby kovů	
- vyjmenuje první specializovaná řemesla		
- vyjmenuje řeky a civilizace v oblasti tzv. úrodného půlměsíce a najde je na mapě	První státy	Starověké orientální civilizace
- vlastními slovy objasní souvislost mezi přírodními podmínkami, organizací práce a vznikem prvních států		

- seznámí se s rozvrstvením společnosti	Mezopotámie	
- uvede příklady civilizací v Mezopotámii a dílčích obdobích egyptských dějin		
- pochopí souvislost mezi vznikem písma a potřebou vést záznamy hospodářského charakteru		
- pochopí význam vzniku prvních zákoníků pro řízení společnosti		
- seznámí se s náboženskými představami Egyptanů	Egypt	
-identifikuje typická umělecká a hmotná díla egyptské kultury		
-prostřednictvím nejznámějších příběhů ze Starého zákona se seznámí s nejstaršími židovskými dějinami	Židé a Bible	
	Indie a Čína	
- seznámí se s podstatou hinduismu a kastovním systémem		
- vypráví o životě Buddhy a vzniku budhismu a jeho významu		
- uvede seznam nejvýznamnějších kulturních, technických a hospodářských příspěvků čínské civilizace lidstvu		
- uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - vyhledává obrázky na oficiálních webových stránkách	Sedm divů světa	
- vyjmenuje nejdůležitější bohy řeckého pantheonu a na základě četby reprodukuje libovolný řecký mýtus	Řecká mytologie	Starověké Řecko
- vlastními slovy shrne význam krétské kultury pro rozvoj pevninského Řecka	Kréta – mykénská civilizace	
- dá do souvislosti přírodní podmínky pevninského Řecka a demografický přírůstek obyvatel s nutností kolonizace	Velká řecká kolonizace	
- vlastními slovy objasní vznik a podstatu antické demokracie - vyhledá odborný název v internetovém vyhledávači	Vnitřní vývoj řeckých městských států Sparty a Athén	
- charakterizuje a srovná život ve Spartě a v Athénách		
-Řecko – perské války a s pomocí mapy rekonstruuje jejich průběh	Řecko – perské a peloponéské války	
- prostřednictvím informací o Peloponéských válkách pochopí a reprodukuje podstatu tzv. občanské války		

- charakterizuje přínos řecké kultury pro rozvoj evropské civilizace	Dědictví řecké kultury	
- podle mapy rekonstruuje dobytelskou výpravu Alexandra Makedonského a rozpad jeho říše	Vzestup a pád říše Alexandra Makedonského	
- uvědomí si význam helénské kultury jako první nadnárodní kultury v dějinách		
- k vytvoření vizuálních představ využívá digitální zařízení		
- s pomocí mapy popíše přírodní poměry Apeninského poloostrova	Přírodní poměry Apeninského poloostrova	Starověký Řím
- reprodukuje pověst o založení Říma	Etruskové a založení Říma	
- pomocí historické mapy popíše sjednocovací proces na Apeninském poloostrově	Boj o hegemonii na Apeninském poloostrově a ve Středomoří	
- pochopí důvod soupeření Říma s Kartágem o nadvládu ve Středomoří a podle mapy rekonstruuje průběh Punských válek		
- s pomocí mapy popíše územní rozsah Římského impéria		
- definuje pojem republika	Řím v období republiky	
- vyjmenuje vrstvy římské společnosti a vysvětlí vztahy mezi nimi - povypráví o soupeření zastánců republiky s jejich odpůrci		
osobnost G.J. Caesar		
-pochopí pojem triumvirát	Řím v období triumvirátu a císařství	
- vysvětlí pojem císařství,-seznámí se s významnými římskými císaři		
- podá základní informace o Bibli, životě Ježíše Krista	Vznik a podstata křesťanství	
- vysvětlí rozdíl mezi polytheismem a monotheismem		
- pochopí příčiny, které vedly k pádu římského impéria – nefunkčnost otrokářského hospodářského systému	Krise římského impéria	
- charakterizuje přínos římské kultury pro rozvoj evropské civilizace	Dědictví římské kultury	

DĚJEPIS 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- osvojí si periodizaci středověku - vysvětlí příčiny stěhování národů - geografické znalosti si upevňuje pomocí dějepisného atlasu i map v elektronické podobě	Stěhování národů a nový etnický obraz Evropy po pádu Západořímské říše	Evropa v raném středověku (5. – 12. století)
- vyjmenuje barbarské kmeny, které postupně pustošily Evropu a popíše úroveň jejich společenské organizace - pochopí přínos křesťanství jako sjednocující prvek pro vznik feudálních států		
- reprodukuje principy křesťanství - načrtne strukturu církevní organizace ve vztahu ke struktuře křesťanské společnosti	Christianizace Evropy a konflikt mezi mocí církevní a světskou	
- s pomocí mapy popíše územní změny Franské říše	Franská říše	
- nakreslí schéma feudální společnosti a předvede na něm princip lenního vztahu		
- s pomocí mapy vyjmenuje jednotlivá království v Evropě (Anglie, Francie, Svatá říše římská) - popíše význam vikingských výprav pro Evropu	Formování prvních státních celků v Evropě	
- na základě znalostí o islámu a křesťanství hledá jejich společné prvky	Arabové a Evropa	
- reprodukuje informace o příchodu Arabů na Pyrenejský poloostrov		
- objasní význam arabské vědy a umění pro kulturní povznesení Evropy - vyhledává význam odborných názvů v internetovém vyhledávači - objasní důvody přežití Východořímské říše a vyjmenuje její kulturní vymoženosti		
- ukáže na mapě předpokládanou pravlast Slovanů a rozsah území, které osídlili - vyjmenuje příslušníky západních, východních a jižních Slovanů - reprodukuje informace o Bulharské říši a Kyjevské Rusi	Slované a počátky jejich politické organizace	
- vypráví o Sámově říši - popíše hospodářské a společenské podmínky na Velké Moravě - chronologicky vyjmenuje nejvýznamnější Mojmírovce a reprodukuje základní informace o jejich činech - vysvětlí příčinu a shrne výsledky Cyrilometodějské misie	První státní útvary na našem území	

- pomocí četby se seznámí s českými pověstmi - pracuje s textovým editorem	České knížectví za prvních Přemyslovců	
- vyjmenuje první Přemyslovce a uvede jejich kulturní a politické počiny		
- vyjmenuje patrony české země		
- uvede příčiny a výsledek kruciát a dá je do souvislosti s demografickou i náboženskou situací v Evropě	Křížové výpravy	
- popíše znaky románské kultury	Románská kultura a životní styl raného středověku	
- vyjmenuje jednotlivé architektonické prvky románského slohu a zná některé významné románské stavby		Evropa ve vrcholném středověku (13. – 15. století)
- pochopí složení středověké společnosti a uvede příklady života jednotlivých společenských vrstev	Dějiny hmotné kultury vrcholného středověku	
- vysvětlí princip vnitřní kolonizace (vznik vesnic)		
- odvodí změny v úrovni zemědělské výroby na základě srovnání dvojpolního a trojpolního systému		
- vysvětlí princip vnější kolonizace, nakreslí schéma středověkého města a odůvodní jeho členění		
- vlastními slovy objasní význam cechů a vyjmenuje městská privilegia		
- definuje rozdíl mezi výměnným, peněžním a dálkovým obchodem a ukáže na mapě trasy dálkového obchodu		
- pochopí principy gotické kultury ve vztahu k senzibilitě středověkého člověka	Gotická kultura a životní styl vrcholného středověku	
- rozezná a pojmenuje architektonické prvky gotického slohu a posoudí jejich funkční i symbolický význam, vyjmenuje příklady gotického umění - k vytvoření vizuálních představ využívá digitální zařízení		
- ukáže na mapě rozsah České koruny za posledních Přemyslovců	Koruna česká za posledních Přemyslovců	
- vyjmenuje poslední Přemyslovce a vybaví si jejich úspěchy i neúspěchy jak na poli vnitrostátním, tak v rámci střeoevropského politického a kulturního prostoru		
- uvede záminku války stoleté a převypráví osudy Johanky z Arku	Konflikt mezi Anglií a Francií	
- z účasti Jana Lucemburského v bitvě u Kresčaku vyvodí orientaci Lucemburků na Francii		
- objasní příčinu změny dynastie a vyjmenuje chronologicky její panovníky	Český stát za Lucemburků	

- uvědomí si význam Koruny české v rámci Svaté říše římské za Karla IV.		
- vyjmenuje kulturní, společenské a architektonické počiny Karla IV.		
- objasní příčiny společenské krize za vlády Václava IV. na pozadí soudobé mezinárodní situace		
- pochopí podstatu Husovy kritiky církve a reprodukuje informace o jeho osudech	Husova kritika církve a husitství v Čechách	
- pochopí vznik a vývoj husitského revolučního hnutí na pozadí mezinárodní společenské situace		
- srovná náboženské požadavky husitů s tradicí katolické církve a najde shody a rozdíly		
- pochopí vládu Jiřího z Poděbrad jako „krále dvojího lidu“ a uvědomí si nadčasovost jeho mírotvorných snah	Doba poděbradská	
- zdůvodní nástup Jagellonců na český a uherský trůn, rozumí pojmu stavovská monarchie	Doba jagellonská	
- pochopí hospodářský a politický konflikt mezi městy a šlechtou		

DĚJEPIS 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- osvojí si periodizaci novověku - vysvětlí pojem humanismus - dá do souvislosti vynález knihtisku s růstem vzdělanosti	Humanismus a renesance	Evropa v raném novověku (od sklonku 15. století do 1. pol. 17. století)
- pozná základní renesanční architektonické prvky a vyjmenuje památky a nejvýznamnější představitele renesančního umění, znovubjevení ideálů antiky		
- vyjmenuje příčiny, směry objevných plaveb a jejich důsledky pro Evropu a poznávání nových civilizací - geografické znalosti si upevňuje pomocí dějepisného atlasu i map v elektronické podobě	Objevné plavby	
- význam husitských tradic v českém prostředí - v internetovém vyhledávači zjišťuje význam cizích slov	Reformace a vznik protestantských církví	
- vyjmenuje náboženské reformátory a protestantské církve, které vznikly v důsledku jejich činnosti		
- na základě osvojených znalostí srovná katolickou církev s reformovanou církví a zobecní jejich rozdíly		
- svými slovy vyjádří podstatu pojmu absolutismus a absolutní moc	Počátky absolutních monarchií	
-- chápe způsob začlenění a následné postavení českého království v habsburské monarchii -rozumí, jaké příčiny vedly ke konfliktům českých stavů s Habsburky, které vyvrcholily bitvou na Bílé hoře	Koruna česká v Habsburské monarchii	
- pojmenuje mocenské bloky, jejich cíle a specifika	Třicetiletá válka	
- chápe třicetiletou válku jako první celoevropský konflikt		
- uvědomí si důsledky náboženské nesnášenlivosti		
- objasní pojmy druhé nevolnictví, robota, desátek, rekatolizace a germanizace jako dopad následků 30-leté války	Habsburská monarchie a české země po třicetileté válce	Euroamerický civilizační okruh od 2. pol. 17. století do konce 18. století
- rozezná jednotlivé architektonické prvky barokního slohu a srovná je s architektonickými prvky předcházejících slohů	Barokní kultura	

- pochopí barokní velkolepost jako výraz síly katolické církve v habsburských zemích - využívá digitální zařízení k posílení prožitku		
- seznámí se s nejvýznamnějšími kulturními památkami barokního umění		
- pochopí osvícenství jako významný historický předěl formující hodnoty euroamerického civilizačního okruhu	Osvícenství	
- popíše změny ve způsobu výroby v souvislosti s objevy a vynálezy ve vztahu k proměnám ve společnosti a vznikem dělnictva	Průmyslová revoluce	
- popíše odraz osvícenství v názorech na funkci a řízení státu	Válečné konflikty v 18. století	
- vyjmenuje nejdůležitější osvícenské reformy Marie Terezie a Josefa II. a jejich souvislosti s vytvořením podmínek pro české národní obrození	Habsburská monarchie a české země v 18. století	
- povypráví o významu osvícenských panovníků ve Francii, Prusku a Rusku	Evropské velmoci v 18. století	
- uvědomí si důsledky kolonizace	Osídlování Ameriky a vznik USA	
- na mapě ukáže oblasti kolonizované Francií a Velkou Británií, pochopí cíle bojů mezi velmocemi o kolonie		Euroamerický civilizační okruh od konce 18. století do 70. let 19. století
- na základě srovnání zobecní rozdíl mezi americkým jihem a severem		
- pochopí vznik USA jako důsledek boje kolonií o politickou a hospodářskou nezávislost		
- na základě souvislostí a znalostí o hospodářských rozdílech mezi americkým severem a jihem vyvodí příčiny občanské války, průběh, výsledky a významné osobnosti		
na průběhu VFR vysvětlí pojmy absolutistická monarchie, konstituční monarchie, republika a diktatura		
- pochopí VFR jako boj ekonomicky silné buržoazie o podíl na politické moci	Velká francouzská buržoazní revoluce	
- s pomocí mapy rekonstruuje Napoleonovu expanzi - pochopí důvody a nerovnoměrného vývoje mezi Východem a Západem	Napoleonské války	

DĚJEPIS 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- na mapě ukáže nový obraz Evropy po napoleonských válkách seznámí se s cíli revolučního roku 1848 a s důvody jeho neúspěšnosti chápe rok 1848 jako další emancipační pokus nově se formujících evropských národů pochopí jazykový charakter národního obrození jako pokus o zvrácení germanizace - vyjmenuje přední osobnosti národního obrození, vysvětlí jejich přínos v boji za národní a politická práva na příkladě sjednocení Německa a Itálie bude mít představu, za jakých okolností mohou vznikat nové státy	Uspořádání Evropy po napoleonských válkách Revoluční rok 1848 v Evropě a v českých zemích České národní obrození Formování novodobých evropských národních států v 2. ½ 19. století	Euroamerický civilizační okruh po napoleonských válkách do 70. let 19. století
- vyjádří vlastními slovy postavení Čechů v monarchii po Rakousko – uherském vyrovnání - vyjmenuje první české politické strany	České země v Rakousko – uherské monarchii, základní rysy české politiky	Euroamerický civilizační okruh od sklonku 19. století do roku 1914
- analyzuje výbojnou koloniální politiku evropských mocností jako příčinu 1. světové války - s pomocí mapy vyjmenuje dílčí fronty 1. světové války - vyjmenuje bitvy 1. sv.v. v souvislosti s použitím nových vojenských technologií - charakterizuje Versailleský mírový systém, vznik nových států - uvědomí si důsledky bolševické revoluce pro Evropu	1. světová válka a Versailleský mírový systém Bolševická revoluce v Rusku	Svět od roku 1914 do sklonku 20. let 20. století
- vyjádří vlastními slovy přínos T.G. Masaryka a legií pro vznik ČSR - reprodukuje okolnosti vyhlášení ČSR - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje politické, hospodářské, kulturní a národnostní aspekty vnitřního vývoje ČSR - seznámí se se základními tendencemi ve vývoji kultury 20. let a 30. let., novinky nejvyspělejší velmoci USA a	Vznik a vnitřní vývoj ČSR Kultura ve 20. a 30. letech 20. stol.	

- objasní příčiny vzniku fašismu v Itálii ve vztahu k výsledkům 1. světové války - v internetovém vyhledávači zjišťuje význam cizích slov	Nástup fašismu v Itálii a stalinismu v SSSR, totalitní systémy	
- pochopí mechanismus stalinské diktatury v SSSR - rozpozná a pojmenuje znaky totalitního systému		
- vysvětlí příčiny pádu newyorské burzy a jeho vliv na světovou ekonomiku	Světová hospodářská krize a její odraz v politice	Svět ve 30. letech 20. století
- najde vztah mezi světovou hospodářskou krizí a nástupem nacismu v Německu		
- uvede základní rysy vnitřního vývoje ČSR ve vztahu k hospodářské krizi a nástupu nacismu v Německu		
- objasní podstatu krize versailleského mírového systému	Krize versailleského mírového systému	
- dá do souvislosti politiku appeasementu s výsledky Mnichovské konference - geografické znalosti si upevňuje pomocí dějepisného atlasu i map v elektronické podobě		
- na základě práce s mapou odůvodní Hitlerův postup při napadení Polska, Francie a Velké Británie	Od napadení Polska po bitvu o Anglii	2. světová válka (1939 – 1945)
- na mapě ukáže směry Hitlerovy ofenzívy proti SSSR	Napadení SSSR	
- vysvětlí pojem vyhlazovací válka a velká vlastenecká válka		
- objasní příčinu vstupu USA do války	Japonská expanze v Tichomoří	
- popíše průběh bitvy o Stalingrad a její vliv na obrát ve válce	Obrát ve 2.světové válce	
- vysvětlí mezinárodní souvislosti otevření tzv. druhé fronty		
- na mapě ukáže postup spojeneckých jednotek při osvobození Evropy		
- zaujme stanovisko k použití atomové bomby proti Japonsku a zváží vliv zneužití atomové energie na proměnu mentality a senzibility obyvatel v 2. ½ 20. století - k vytvoření vizuálních představ využívá digitální zařízení	Ukončení 2. světové války v Evropě a v Tichomoří	
- na základě práce s dobovými texty, statistikami a ukázkami z beletrie se seznámí s rozsahem genocidy Židů a jiných etnických skupin je veden k odmítavému stanovisku k rasismu a antisemitismu a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv - využívá digitální zařízení k posílení prožitku - pracuje s textovým editorem	Holocaust	
- charakterizuje postavení Protektorátu Čechy a Morava v rámci třetí říše - uvede příklady činnosti tzv. 2. odboje	Protektorát Čechy a Morava	

- vyjmenuje mezinárodní konference a jejich účastníky	Mezinárodní konference o poválečném uspořádání světa	
- pochopí a reprodukuje princip bipolárního dělení světa	Bipolární dělení světa po 2. světové válce	Svět po 2. světové válce
- na mapě ukáže země náležející k tzv. Východu a Západu		
- vysvětlí pojem studená válka		
- definuje pojem dekolonizace a třetí svět		
- docení význam osobnosti Martina Luthera Kinga v boji proti rasové segregaci		
- chápe poválečný vývoj Československa jako odraz bipolárního dělení světa	Poválečné Československo a jeho postupná sovětizace – do r. 1989	
- uvede charakteristické rysy vnitřní politiky v Československu		
- seznámí se s okolnostmi obsazení Československa v roce 1968 armádou Varšavské smlouvy		
- vysvětlí pojem normalizace		
- svými slovy vysvětlí pojem mírová koexistence		
- shrne průběh Berlínské krize, Karibské krize a seznámí s některými válečnými konflikty v 2. pol. 20. století	Krise sovětského impéria a východoevropské revoluce	
- využívá digitální zařízení jako pomůcku pro vyhledávání rozšiřujících informací		
- pochopí krizi v SSSR jako důsledek tzv. závodů ve zbrojení	Krise sovětského impéria a východoevropské revoluce	
- zobecní průběh revolucí v jednotlivých státech východního bloku		
- charakterizuje EU a vyjmenuje prvky její integrační politiky	Změna mocenských center po roce 1989 a globální problémy lidstva	Svět přelomu 20. a 21. století
- vysvětlí důvody mocenské a politické, hospodářské a vojenské spolupráce euroatlantického bloku		
- vysvětlí příčiny globální ekologické krize a zaujme zodpovědný postoj k životnímu prostředí		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

8.4.2 Vzdělávací obor: Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výchova k občanství na druhém stupni navazuje na vlastivědnou výuku z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně, v PC učebně, v čítárně nebo na akcích pořádaných spolupracujícími subjekty.

Vyučovací předmět Výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. – 9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství je zaměřeno na:

- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti žáků za vlastní život
- orientaci žáků ve významných okolnostech společenského života
- vedení žáků k sebepoznání, seberealizaci a sebehodnocení

Vyučovací předmět Výchova k občanství je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **dějepis:** utváření a vývoj lidské společnosti, geneze společenských systémů
- **zeměpis:** ekologické problémy, mezinárodní organizace
- **výchova ke zdraví:** osobnostní a sociální výchova, člověk a jeho postavení ve společnosti
- **informatika:** zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, technická podpora předmětu

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní, sociální a morální rozvoj	Člověk a morálka, Život ve společnosti.	7.
		Člověk a citový život, rodinný život a pracovní život.	8.
		Životní perspektivy.	9.
VDO	Občan, občanská společnost a stát	Člověk a lidská práv.	7.
		Člověk a občanský život.	8.
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Člověk a právo Stát a právo.	8. – 9.
VMEGS	Evropa a svět nás zajímá	Nadnárodní společnosti.	9.
EV	Vztah člověka k životnímu prostředí	Vztah člověka k přírodě.	7.
MuV	Lidské vztahy	Lidská práva.	7.
	Kulturní difference	Světová náboženství.	9.
MeV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Práce s informačními zdroji.	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Učitel vytváří aktivity:

- při kterých žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody efektivního učení
- při kterých propojují získané poznatky do širších celků, nacházejí souvislosti
- při kterých získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- tvořivému přístupu k řešení problému
- samostatnému vyhledávání informací, práci s nimi a nacházení řešení
- kritickému myšlení a umění obhajoby svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky tak, aby:

- vyjadřovali a obhajovali své názory k daným otázkám souvisle a kultivovaně
- byli schopni naslouchat názorům druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- žáci zohledňovali formu komunikace vzhledem ke komunikační situaci
- užívali ke komunikaci vhodné technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel nabízí aktivity, při kterých:

- žák pracuje ve dvojici a v týmu
- si žák osvojuje umění vzájemného naslouchání, pomoci
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy v týmu i mimo něj
- žák objektivně hodnotí svou práci a je schopen ocenit práci druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- předkládá žákům informační zdroje, na základě kterých se obeznámí se základy legislativy a morálky
- vede žáky k dodržování etických i zákonem daných norem
- vede žáky k respektu k práci ostatních a k úctě ke kulturnímu dědictví
- nabízí aktivity, prostřednictvím kterých žáci formují své charakterové a volní rysy
- nabízí problémové úkoly tak, aby žáci rozvíjeli svou schopnost zodpovědného rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při výuce ve škole i při mimoškolních akcích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologií pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
	Tvorba pravidel	Vztahy mezi lidmi a formy soužití – škola, vrstevníci (OSV třídy s RVTV)
- diskutuje v komunitním kruhu o přípustných a nepřípustných způsobech chování žáků v kolektivu i v prostorách školy	Komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých	
- na základě konsensu se spolužáky vytvoří seznam závazných pravidel chování, jimiž se bude řídit	Skupina vrstevníků a násilí - šikana	
- rozlišuje a zdůvodňuje volbu komunikačního kódu vzhledem ke spolužákům i dospělým	Modelové situace a hry zaměřené na osvojení komunikačních dovedností	
- zaujímá odmítavý postoj vůči šikaně	Kamarádství, přátelství	
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Vyrovňávání se s problémy Způsoby chování v krizových situacích	
- využívá internetové zdroje k vyhledávání informací a kontaktů na krizová centra	Dětská krizová centra, linky důvěry	
- využívá v případě potřeby možnosti konzultace se školním psychologem	Vedení záznamu o volnočasových aktivitách	
- diskutuje o významu volnočasových aktivit a životních cílech a hodnotách člověka - chová se bezpečně a ohleduplně jako chodec, cyklista a cestující v dopravních prostředcích - rozlišuje dopravní značky	Pozitivní životní cíle a hodnoty Chodec a cyklista, volný čas a sportovní aktivity, dopravní značky	
- diskutuje v komunitním kruhu o tématech domov a rodina, funkce a typy rodin	Domov a rodina jako hodnota Role v rodině	
- vytvoří rodokmen vlastní rodiny	Role v rodině	
- předvádí modelové situace z rodinného života, při problémech se snaží najít konstruktivní řešení nebo pomoc u kompetentní osoby	Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte Komunikace v rodině Modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině	
- na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší ho od projevů nacionalismu	Pojem vlast	Naše vlast
- vybere nejvýznamnější památky, události a osobnosti v ČR - používá webové stránky a textové procesory k doplnění znalostí a k vytvoření studijních materiálů	Slavné osobnosti a jejich přínos	
- popíše naše státní symboly a objasní jejich význam a způsoby jejich používání	Státní symboly	
- chápe český jazyk jako důležitý prvek národní identity	Jazyk	

- objasní účel důležitých institucí v obci - používá digitální zařízení jako pomůcku a uvede příklady památných míst obce a regionu, vysvětlí historické souvislosti (osobnosti)	Naše obec Zajímavá a památná místa Ochrana památek a přírodních objektů	Náš region, obec
- pracuje s kalendářem - uvádí příklady pořekadel a přísloví, tradic - ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace	Kalendáře, letopočty Svátky, tradice, Přísloví a pořekadla	Rok v jeho proměnách a slavnostech
- vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - uvede a popíše způsoby, jak se nezletilý jedinec může osobně podílet na ochraně kulturních památek a hodnot,	Projevy kultury Tvorba a ochrana kulturních hodnot	Kulturní život
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, rozumí pojmu hromadné sdělovací prostředky, uvede příklady	Masová kultura	
- vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - chápe význam digitálních technologií k předávání informací a umí je najít - kriticky posuzuje digitální obsah a přínosy nových technologií, etické chování v digitálním prostředí	Prostředky komunikace, vliv na veřejné mínění, život člověka	
- objasní, jaké místo zaujímá majetek a peníze mezi dalšími životními hodnotami	Peníze a majetek jako hodnota Druhy rozpočtu	Majetek a hospodaření
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje a zváží nezbytnost výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu	Typy majetku a vlastnictví Racionální způsoby hospodaření (s časem, penězi, vlastními silami, přírodními zdroji)	
- zhodnotí přínos racionálního hospodaření pro svůj život a život ve společnosti		

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- objasní na konkrétních příkladech důležitost začlenění osobnosti do společnosti	Člověk a jeho začleňování	Život ve společnosti
- doplní k sociálním rolím způsoby chování a jednání	Typy sociálních útvarů a skupin Komunikace	
- vysvětlí smysl dodržování norem pro společnost	Společenské vztahy, hodnoty, normy, pravidla	
- popíše a objasní důsledky nedodržování společenských pravidel	Význam lidské spolupráce	
- uvede některé příklady morálního a nemorálního jednání a zaujme k nim vlastní postoj, respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	Všelidské mravní hodnoty Mravní rozhodování, odpovědnost	Člověk a morálka
- na příkladech vysvětlí rozdíly mezi morálkou a právem	Morálka v osobním a veřejném životě Morálka a právo	
- na základě vyhledání informací z historie posoudí míru práv člověka v daných obdobích, vyhledává, získává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí informace a digitální obsah, k tomu volí vhodné postupy a prostředky	Svoboda člověka v historických souvislostech	Člověk a lidská práva
- reprodukuje informace o základních lidských právech	Dělení lidských práv	
- je informován o rovnosti občanů před zákonem, o rovnosti mezi pohlavími a o právech menšin	Práva dětí	
- vyjmenuje základní práva dítěte a demonstruje je na praktických příkladech ze života	Právní dokumenty	
- objasní význam úpravy lidských práv v dokumentech	Porušování lidských práv	
- vhodně využívá digitální technologie a vyhledá příklady porušování práv ve světě a zaujme k nim vlastní postoj		
- na základě příkladů ze života popíše vztah člověka k přírodě, ke zvířatům, k rostlinám	Člověk a příroda Člověk a svět zvířat	
- uvede způsoby a popíše následky zásahů člověka do krajiny	Člověk a svět rostlin Zásahy člověka do přírody	
- pomocí digitálních technologií vyhledá a zpracuje informace o problémech životního prostředí našeho regionu	Ochrana přírody	
- posuzuje přínos cyklistiky zdraví a přírodě v protikladu k používání aut	Výbava kola Cyklista na silnici a cyklostezce Krizové situace v dopravě Dopravní značky	
- ovládá pravidla bezpečné jízdy na kole		
- rozlišuje dopravní značky		
- odhaduje konkrétní nebezpečné situace a vyvozuje správné řešení		
- pomocí internetových zdrojů vyhledá informace o světových i českých ekologických organizacích	Ekologické organizace	

Výchova k občanství 7. ročník RVTV		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
		Vztahy mezi lidmi a formy soužití – škola, vrstevníci (OSV třídy s RVTV)
- diskutuje v komunitním kruhu o přípustných a nepřípustných způsobech chování žáků v kolektivu i v prostorách školy a následně navrhuje pravidla chování žáků	Tvorba pravidel Komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých	
- na základě konsensu se spolužáky vytvoří seznam závazných pravidel chování, jimiž se bude řídit	Skupina vrstevníků a násilí – šikana	
- rozlišuje a zdůvodňuje volbu komunikačního kódu vzhledem ke spolužákům i dospělým	Modelové situace a hry zaměřené na osvojení komunikačních dovedností	
- zaujímá odmítavý postoj vůči šikaně	Kamarádství, přátelství	
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Vyrovnavání se s problémy Způsoby chování v krizových situacích	
- využívá internetové zdroje k vyhledávání informací a kontaktů na krizová centra	Dětská krizová centra, linky důvěry	
- využívá v případě potřeby možnosti konzultace se školním psychologem	Vedení záznamu o volnočasových aktivitách	
- diskutuje o významu volnočasových aktivit a životních cílech a hodnotách člověka - chová se bezpečně a ohleduplně jako chodec, cyklista a cestující v dopravních prostředcích - rozlišuje dopravní značky	Pozitivní životní cíle a hodnoty Chodec a cyklista, volný čas a sportovní aktivity, dopravní značky	
- diskutuje v komunitním kruhu o tématech domov a rodina, funkce a typy rodin - vytvoří rodokmen vlastní rodiny	Domov a rodina jako hodnota Role v rodině	Vztahy mezi lidmi a formy soužití – rodina (OSV třídy s RVTV)
- předvádí modelové situace z rodinného života, při problémech se snaží najít konstruktivní řešení nebo pomoc u kompetentní osoby	Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte Komunikace v rodině Modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině	
- na příkladech vyloží pojem vlastenectví a odliší ho od projevů nacionalismu	Pojem vlast	Naše vlast
- vybere nejvýznamnější památky, události a osobnosti v ČR - používá webové stránky a textové procesory k doplnění znalostí a k vytvoření studijních materiálů	Slavné osobnosti a jejich přínos	
- popíše naše státní symboly a objasní jejich význam a způsoby jejich používání	Státní symboly	
- chápe český jazyk jako důležitý prvek národní identity	Jazyk	
- objasní účel důležitých institucí v obci - používá digitální zařízení jako pomůcku a uvede příklady památných míst obce a regionu,	Naše obec Zajímavá a památná místa Ochrana památek a přírodních objektů	Náš region, obec

vysvětlí historické souvislosti (osobnosti)		
- posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci, regionu	Fungování samosprávy	
- pracuje s kalendářem	Kalendáře, letopočty	Rok v jeho proměnách a slavnostech
- uvádí příklady pořekadel a přísloví, tradic - ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace	Svátky, tradice, Příspěvky a pořekadla	
- vysvětlí přínos kulturních institucí pro život lidí - uvede a popíše způsoby, jak se nezletilý jedinec může osobně podílet na ochraně kulturních památek a hodnot	Projevy kultury Tvorba a ochrana kulturních hodnot	Kulturní život
- charakterizuje prostředky masové komunikace, kriticky přistupuje k mediálním informacím, rozumí pojmu hromadné sdělovací prostředky, uvede příklady	Masová kultura	
- vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - chápe význam digitálních technologií k předávání informací a umí je najít - kriticky posuzuje digitální obsah a přínosy nových technologií, etické chování v digitálním prostředí	Prostředky komunikace, vliv na veřejné mínění, život člověka	
- objasní, jaké místo zaujímá majetek a peníze mezi dalšími životními hodnotami	Peníze a majetek jako hodnota Druhy rozpočtu	Majetek a hospodaření
- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje a zváží nezbytnost výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu	Typy majetku a vlastnictví Racionální způsoby hospodaření (s časem, penězi, vlastními silami, přírodními zdroji)	
- zhodnotí přínos racionálního hospodaření pro svůj život a život ve společnosti		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- objasní na konkrétních příkladech důležitost začlenění osobnosti do společnosti	Člověk a jeho začleňování	Život ve společnosti
- doplní k sociálním rolím způsoby chování a jednání	Typy sociálních útvarů a skupin Komunikace	

- vysvětlí smysl dodržování norem pro společnost	Společenské vztahy, hodnoty, normy, pravidla	
- popíše a objasní důsledky nedodržování společenských pravidel	Význam lidské spolupráce	
- uvede některé příklady morálního a nemorálního jednání a zaujme k nim vlastní postoj, respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití	Všelidské mravní hodnoty Mravní rozhodování, odpovědnost	Člověk a morálka
- na příkladech vysvětlí rozdíly mezi morálkou a právem	Morálka v osobním a veřejném životě Morálka a právo	
- na základě vyhledání informací z historie posoudí míru práv člověka v daných obdobích	Svoboda člověka v historických souvislostech	Člověk a lidská práva
- reprodukuje informace o základních lidských právech	Dělení lidských práv	
- je informován o rovnosti občanů před zákonem, o rovnosti mezi pohlavími a o právech menšin	Práva dětí	
- vyjmenuje základní práva dítěte a demonstruje je na praktických příkladech ze života	Právní dokumenty	
- objasní význam úpravy lidských práv v dokumentech	Porušování lidských práv	
- vhodně využívá digitální technologie a vyhledá příklady porušování práv ve světě a zaujme k nim vlastní postoj		
- na základě příkladů ze života popíše vztah člověka k přírodě, ke zvířatům, k rostlinám	Člověk a příroda Člověk a svět zvířat	Vztah člověka k přírodě
- uvede způsoby a popíše následky zásahů člověka do krajiny	Člověk a svět rostlin Zásahy člověka do přírody	
- pomocí digitálních technologií vyhledá a zpracuje informace o problémech životního prostředí našeho regionu	Ochrana přírody	
- posuzuje přínos cyklistiky zdraví a přírodě v protikladu k používání aut	Výbava kola Cyklista na silnici a cyklostezce Krizové situace v dopravě Dopravní značky	
- ovládá pravidla bezpečné jízdy na kole		
- rozlišuje dopravní značky		
- odhaduje konkrétní nebezpečné situace a vyvozuje správné řešení		
pomocí internetových zdrojů vyhledá informace o světových i českých ekologických organizacích	Ekologické organizace	

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- na příkladech objasní odlišnosti při prožívání různých životních situací u daných psychosomatických typů	Druhy citů a jejich prožívání	Člověk a citový život
- rozlišuje vhodné a nevhodné vlastnosti pro přátelství	Citové vztahy, přátelství	

- vytvoří pomocí digitálních technologií a zdůvodní žebříček hodnot v životě člověka	Lidské potřeby	
- uvede příklady stresových situací, popíše způsoby, jak se jim vyhnout nebo minimalizovat jejich dopad - chová se zodpovědně a bezpečně jako účastník silničního provozu - ovládá základy první pomoci - vhodně využívá digitální technologie k usnadnění své práce a využívá je při učení	Náročné životní situace Etika v silničním provozu Zásady první pomoci Chodec a cyklista Dopravní značky	
- zdůvodní zodpovědný výběr partnera pro život v dospělosti	Volba životního partnera	Člověk a rodinný život
- vysvětlí, za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství	Zákon o rodině	
- vysvětlí vlastními slovy funkce rodiny	Vztah rodičů a dětí	
- uvede příklady zanedbání povinné péče a posoudí jejich dopad na vývoj dítěte	Příčiny rozvodovosti	
- pomocí digitálních technologií vytvoří hypotézu o důvodech rozchodu partnerů a posoudí vliv rozvodu na psychiku dítěte	Náhradní rodičovská péče	
-objasní podstatu právní ochrany rodičovství a zdůvodní význam náhradní péče pro život dítěte		
- na příkladech vysvětlí důležitost výběru povolání pro život člověka	Práce jako hodnota Vzdělávací soustava	Člověk a pracovní život
- charakterizuje stupně vzdělání v ČR		
- uvede práva a povinnosti zaměstnance	Zákoník práce	
- na příkladech rozlišuje společensky přijatelné a nepřijatelné chování lidí	Pojem občanství	Člověk a občanský život
- uvede základní práva občana a vysvětlí, jakým způsobem je může uplatňovat nebo se jich domáhat v případě jejich porušování	Občanský zákoník Typy smluv, pojištění Dopravní legislativa	
- vysvětlí a zdůvodní, jaký význam má pro člověka pojištění a sociální zabezpečení státu	Sociální politika státu	
- objasní význam práva a dodržování právních norem pro život ve společnosti	Úloha práva v životě člověka	Člověk a právo
- popíše důsledky nedodržování nebo porušování právních norem	Účastníci právních vztahů	
- vysvětlí význam a úlohu orgánů právní ochrany státu,	Právní řád Orgány právní ochrany	
uvede příklady nejzávažnějších protispolečenských jevů (přestupek, trestný čin), jejich příčiny, důsledky a zaujme k nim vlastní stanovisko - uvědomuje si význam i rizika technologií, v digitálním prostředí jedná eticky	Protispolečenské jevy společnosti	
- uvede, kde v rámci města sídlí nejdůležitější úřady, a jaké poskytují služby občanům	Styk s úřady	

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vysvětlí a zdůvodní význam symbolů a suverenity státu	Pojem stát, znaky, symboly	Stát a právo
- porovnává státní formy minulosti se současností ve vztahu k lidským právům	Typy státu, demokracie, diktatura	
- pomocí digitálních technologií a internetových zdrojů dává do souvislostí vlastnosti a charakteristické rysy demokratických a autokratických režimů, uvádí příklady		
- uvádí příklady způsobů, jakým se občan podílí na veřejných záležitostech		
- vyloží smysl voleb v demokratických státech a vliv jejich výsledků na každodenní život občana	Politické strany, volby	
- vlastními slovy vysvětlí pojem státní občanství ČR		
- seznámí se s obsahem Ústavy ČR	Ústava, právní základy ČR	
- popíše strukturu vlády v ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce a na konkrétních příkladech demonstruje pochopení tématu		
- posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a uvede příklady jejich porušování		
- vysvětlí vlastními slovy s použitím příkladů ze života fungování trhu, tržního mechanismu (nabídka a poptávka, DPH, vliv inflace na hodnotu peněz)	Trh a tržní mechanismus	Stát a hospodářství
- reprodukuje informace o formách platebního styku (nástroje hotovostní a bezhotovostní) a bankovním sektoru, vysvětlí, jakou funkci plní banky	Peníze - formy placení a bankovníctví	
- rozlišuje zdroje příjmu státu a chápe funkci daňového systému ve vztahu k investicím do neziskových sektorů státu	Státní rozpočet, daňový systém	
- využívá internetové zdroje k vyhledávání informací a uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu		
- na základě informací z médií a pomocí digitálních technologií posoudí postavení české ekonomiky ve světě	Postavení české ekonomiky ve světě	
- na příkladech z minulosti a ze současnosti popíše funkce a objasní význam nadnárodních organizací při řešení globálních problémů	Integrace ve světě	
- uvede příklady mezinárodní ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy a popíše její výhody	Hospodářské a vojenské organizace	
- na základě historických reálií podá základní informace o procesu evropské integrace od 50. let 20. stol. do současnosti		
- uvede příklady mezinárodních organizací, k nimž má ČR vztah, a popíše vliv jeho začlenění do EU, NATO a OSN na každodenní život občanů	EU, OSN, NATO	

- na praktických příkladech demonstruje porozumění pojmu globalizace	Globalizace	
- posoudí výhody a nevýhody globalizace		
- na základě informací z médií a informačních zdrojů vytvoří populárně naučný text prostřednictvím digitálních technologií o globálních a lokálních problémech lidstva a objasní souvislosti	Globální problémy lidstva	
- formou úvahy vyjádří svůj vlastní názor na vybraný globální problém		
-používá webové stránky a textové procesory k doplnění znalostí a k vytvoření studijních materiálů		

8.5 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

8.5.1 Vzdělávací obor: Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Fyzika na druhém stupni navazuje na přírodovědnou a vlastivědnou výuku z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v laboratoři fyziky, v multimediální učebně, v PC učebně nebo na akcích pořádaných spolupracujícími subjekty (např. Planetárium).

Vyučovací předmět Fyzika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. ročník	2 hodiny týdně
7. ročník	2 hodiny týdně
8. ročník	2 hodina týdně
9. ročník	2 hodiny týdně

Rozšířená výuka Tělesné výchovy:

6. ročník	2 hodiny týdně
7. ročník	1 hodina týdně
8. ročník	1 hodina týdně
9. ročník	2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Fyzika je zaměřeno na:

- podporu pohledávání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vytváření a ověřování hypotéz o principech fungování přírodních zákonitostí
- zkoumání příčin přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi
- osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporu vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- zkoumání přírodních dějů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- utváření potřeby klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- vytváření způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních dějích více nezávislými způsoby

Vyučovací předmět Fyzika je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **chemie:** podmínky života, stavba atomu, periodický zákon, záření, energie, jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomová teorie
- **zeměpis:** vesmír, sluneční soustava, voda, vzduch, ekologie, magnetické póly Země, kompas
- **matematika:** aplikace znalostí ve fyzice
- **přírodopis:** světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- **dějepis:** vývoj vědy a techniky
- **pracovní činnosti:** fyzikální vlastnosti materiálů
- **tělesná výchova:** vliv fyzikálních jevů na tělesný výkon
- **český jazyk a literatura:** popis, výklad
- **hudební výchova:** zvuk a jeho šíření
- **výtvarná výchova:** světlo
- **informatika:** zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, technická podpora předmětu

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní rozvoj a sociální rozvoj – výchova k zodpovědnosti, seberegulaci, kreativitě, spolupráci	Průběžně.	6. – 9.
VDO	Občanská společnost a škola - zodpovědné chování k sobě i ostatním, solidarita a vzájemná pomoc.	Průběžně.	6. – 9.
EV	Základní podmínky života	Podmínky života dané fyzikálními parametry systému (zaměření oboru).	6. – 9.
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	Posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie. Klady a zápory jaderné energetiky. Evropská a globální dimenze v efektivním využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj.	8. – 9.
MeV	Vnímání autora a mediálního sdělení	Práce s různými informačními zdroji a kritický vztah k informacím.	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k využívání efektivních způsobů učení
- nabízí žákům aktivity, při nichž vyhledávají a třídí informace a propojují informace do širších celků
- nabízí žákům aktivity, při nichž si mohou teoretické poznatky ověřit pozorováním a pokusem
- vede žáka k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- vede žáka k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- vede žáka k užívání správné terminologie
- vede žáka k objektivnímu vyhodnocování výsledků vlastní práce a zodpovědnosti za své studijní výsledky
- podporuje žáka při vytváření portfolia jeho prací
- seznamuje žáka s metodami kritického myšlení při práci s informačními zdroji
- vede žáka k samostatné vyhledávání a třídění informací z rozmanitých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žák vyhledává, třídí a kombinuje informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, při kterých žák aplikuje a propojuje poznatky z jiných vědních oborů
- umožňuje žákovi volbu a vyhledávání alternativních metod při řešení problémových úkolů
- vede žáky ke konstruktivní diskusi při řešení problémových úkolů
- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
- podporuje účast žáků ve vědomostních soutěžích
- vede žáka k práci s chybou

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje kultivované vyjadřování žáka v ústní i písemné podobě
- vede žáka k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vytváří prostor pro verbální prezentaci znalostí žáka a výsledků jeho práce
- zadává úkoly umožňující diskusi v kolektivu i v týmu
- umožňuje žákovi využívat ICT při vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům úkoly vyžadující práci ve dvojicích i týmech
- vytváří takové podmínky, aby se žáci učili v týmu spolupracovat, podělit se o pomůcky a pochopili svou zodpovědnost za výsledek týmu
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení případných konfliktů v týmu
- učí žáky umění ocenit úspěch druhého

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce
- motivuje žáka k zájmu o poznávání světa
- motivuje žáka k rozvoji všeobecného rozhledu
- seznamuje žáka s příklady ochrany přírody, vede ho k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při výuce ve škole i při mimoškolních akcích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

Fyzika 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozliší těleso a látku - reprodukuje základní informace o částicovém složení látek – atomy, molekuly - uvede příklady difúze částic - rozezná skupenství látek, popíše rozdíly mezi jednotlivými skupenstvími	Tělesa a látky Částicové složení látek Skupenství	Vlastnosti látek a těles
- popíše stavbu atomu, přiřadí částicím – proton, neutron, elektron - elektrický náboj - vyjmenuje 3 chemické prvky, v periodické soustavě prvků vyhledá protonové číslo prvků - vysvětlí vznik kladného a záporného iontu - uvede příklady elektrování těles, zelektruje těleso třením, objasní příčiny odpuzování, přitahování těles - objasní pojem pole, srovná působení elektrického pole v různých vzdálenostech	Model atomu Atomy různých chemických prvků Ionty Elektrování těles Elektrické pole	Elektrické vlastnosti látek
- pojmenuje části magnetu - zjistí, zda na těleso působí magnetická síla a ověří existenci magnetického pole - pokusem ověří průběh indukčních čar daného magnetu, zakreslí indukční čáry - zmagnetizuje daný předmět, vysvětlí rozdíl mezi trvalou a dočasnou magnetizací - objasní funkci a užití kompasu - využívá internetové aplikace při učení - dokáže v digitálním prostředí získávat, vyhodnocovat a uchovávat informace	Magnet a jeho části Magnetické pole, indukční čáry Magnetizace Magnetické pole Země	Magnetické vlastnosti látek
- změří důležité fyzikální vlastnosti vybranými metodami - využívá vztah mezi hustotou, hmotností a objemem	Měření délky Měření objemu Měření hmotnosti Hustota Měření teploty Měření času Měřicí přístroje, převody jednotek	Fyzikální veličiny

Fyzika 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozhodne, zda je těleso v pohybu nebo v klidu vzhledem ke vztažnému tělesu - používá s porozuměním vztahy pro výpočet v, s, t při řešení praktických úloh - vyjmenuje nejčastější způsoby měření rychlosti - čte grafy - vytváří tabulku v textovém editoru	Druhy pohybu, relativnost pohybu Průměrná a okamžitá rychlost, výpočet rychlosti Dráha, výpočet dráhy Graf závislosti rychlosti na čase Měření rychlosti	Klid a pohyb tělesa
- užívá vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa při řešení příkladů - graficky určí velikost a směr výslednice dvou sil - pokusem určí těžiště tělesa - řeší praktické úlohy na výpočet tlaku a tlakové síly - užívá s porozuměním vztahy mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na niž síla působí -zná rozdíl mezi smykovým a valivým třením, určí, jak se dá ovlivnit tření v praxi	Síla jako fyzikální veličina, jednotka, značka, znázornění Gravitační síla Skládání sil stejného a opačného směru, rovnováha sil Těžiště Zákon setrvačnosti Zákon síly Zákon akce a reakce Páka Kladka Tlaková síla Tlak Tření smykové, valivé	Síla Posuvné účinky Otáčivé účinky Deformační účinky
- reprodukuje Pascalův zákon	Pascalův zákon	Mechanické vlastnosti kapalin

- používá s porozuměním vztah pro výpočet hydrostatického tlaku - užívá znalost Pascalova zákona k objasnění funkce hydraulických zařízení, uvede příklady využití v praxi - užívá vztah pro výpočet gravitační síly působící na kapalinu - užívá vztah pro výpočet hydrostatického tlaku při řešení úloh - reprodukuje Archimédův zákon - objasní podmínky plování a potápění těles v praxi - ovládá běžně používaná digitální zařízení a aplikace	Hydraulická a pneumatická zařízení Gravitační síla působící na kapalinu Hydrostatický tlak Vztlaková síla Archimédův zákon Potápění, plování	
- objasní vznik atmosférického tlaku - objasní souvislost mezi atmosférickým tlakem a nadmořskou výškou	Atmosférický tlak Měření atmosférického tlaku	Mechanické vlastnosti plynů

Fyzika 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vysvětlí pojem mechanická práce - vysvětlí, kdy těleso koná práci	Práce	Práce, výkon
- využívá vztah mezi prací, výkonem a časem	Výkon	
- zhodnotí výhody a nevýhody různých energetických zdrojů - seznámí se s možnostmi elektronické prezentace, vytvoří elektronickou prezentaci	Pohybová a polohová energie	Energie
	Vnitřní energie	Vnitřní energie a teplo
	Tepelná výměna	
	Teplo a měrná tepelná kapacita	
- objasní podstatu tání, tuhnutí a vypařování látek z energetického hlediska	Tání a tuhnutí	Změny skupenství látek
- vymezí faktory, na kterých závisí rychlost vypařování kapaliny	Vypařování	
- v tabulkách vyhledá teplotu varu různých látek	Var	
- pochopí význam kondenzace vody v přírodě a reprodukuje ho - vyhledává informace a tabulkové hodnoty v internetových prohlížečích	Kapalnění	
- sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu - rozliší vodič a izolant	Schéma elektrického obvodu, značky, sestavení elektrického obvodu	Jednoduchý elektrický obvod
- změří napětí v elektrickém obvodu voltmetrem	Napětí, proud, měření	
- stanoví nezbytné podmínky průchodu elektrického proudu obvodem, - pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud	Vodiče, izolanty	
	Elektrické pole, elektrický náboj, elektrická síla	
- dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními, objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnosti ochrany před zkratem.	Bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči	
	Elektrický obvod, elektrický odpor Ohmův zákon	
	Zapojení sériové a paralelní, výpočet U, I, R	

		Elektrický proud v kapalinách a plynech, výboj
- využívá s porozuměním poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se zvuk šíří - pozná, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí - má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí - určí možnosti, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka	Šíření a odraz zvuku Tón	Zvukové jevy

Fyzika 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- najde a objasní společné charakteristiky magnetu a cívky, kterou prochází elektrický proud - vysvětlí na příkladech možnosti využití cívky s proudem - rozliší stejnosměrný proud od střídavého - vysvětlí funkci transformátoru - využívá internetové aplikace při učení	Magnetické pole cívky s proudem Elektromagnetická indukce Vznik střídavého proudu Transformátor	Elektromagnetické jevy Střídavý elektrický proud
- charakterizuje vlastnosti polovodiče - objasní, za jakých podmínek vedou polovodiče elektrický proud - uvede příklady praktického užití polovodičových součástek	Polovodiče	Vedení elektrického proudu v polovodičích
- osvojí si zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji doma i ve škole - umí poskytnout základní první pomoc při zástavě srdce a dechu	Bezpečnost, způsob práce s elektrickým proudem	Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními
- rozpozná jednotlivé druhy záření podle vlnové délky, popíše jejich vlastnosti - rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla - rozliší mezi zdrojem světla a tělesem, které světlo pouze odráží - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře, objasní vznik stínu - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí k nalezení obrazu v rovinném zrcadle - rozhodne na základě znalostí o rychlostech světla ve dvou prostředích, zda se světlo při přechodu z jednoho prostředí do druhého bude lámat ke kolmici nebo od kolmice - rozliší pokusem spojku a rozptylku, najde pokusem ohnisko tenké spojky a určí její ohniskovou vzdálenost	Elektromagnetické vlny Zdroj světla, přímočaré šíření světla, rychlost světla Odraz a lom světla, zrcadla Čočky Optické přístroje Optické vlastnosti oka	Elektromagnetické záření, světlo

- dokáže v digitálním prostředí získávat, vyhodnocovat a uchovávat informace		
- vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, objasní pojem proton, neutron, protonové číslo - porozumí, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně - popíše nepříznivý vliv radioaktivního a ultrafialového záření na lidský organismus - vyhledává informace v různých internetových prohlížečích	Atomová jádra, jaderná reakce Jaderná reakce, jaderný reaktor	Jaderná energie
- charakterizuje hlavní složky sluneční soustavy a její strukturu, popíše měsíční fáze - pochopí, že Slunce je podmínkou veškerého života na naší planetě - vytvoří elektronickou prezentaci na dané téma	Sluneční soustava	Země a vesmír

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

8.5.2 Vzdělávací obor: Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Chemie na druhém stupni navazuje na přírodovědnou výuku z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v laboratoři chemie, v multimediální učebně, v PC učebně nebo na akcích pořádaných spolupracujícími subjekty.

Vyučovací předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v uvedených ročnících:

8. ročník	2 hodiny týdně
9. ročník	2 hodiny týdně

Rozšířená výuka RVTV:

8. ročník	2 hodiny týdně
9. ročník	1 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Chemie je zaměřeno na:

- zkoumání přírodních dějů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebu klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- vytváření způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních dějích více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- rozvoj uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Vyučovací předmět Chemie je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **fyzika:** stavba atomu, periodický zákon, záření, energie, fyzikální veličiny a jejich měření
- **zeměpis:** voda, vzduch, ekologie
- **matematika:** hmotnostní zlomek, koncentrace – zlomky, procenta, trojčlenka
- **přírodopis:** cukry, tuky, bílkoviny, nukleové kyseliny, zdravá strava, metabolismus
- **výchova ke zdraví, tělesná výchova:** zdravý životní styl, riziko návykových látek – drogy, alkohol, základy první pomoci
- **český jazyk:** popis, výklad
- **výtvarná výchova, pracovní činnosti:** chemické složení barev, pravidla bezpečnosti při práci s toxickými barvami
- **informatika:** zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, technická podpora předmětu

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní rozvoj a sociální rozvoj - formování volných a charakterových rysů – důslednost, vytrvalost, tvořivost, sebekontrola. - výchova k odmítavému postoji vůči zneužití chemických prvků, sloučenin a procesů ve vyhlazovacích konfliktech mezi příslušníky lidského rodu.	Průběžně	8. – 9.
VDO	Občanská společnost a škola - zodpovědné chování k sobě i ostatním, solidarita a vzájemná pomoc.	Průběžně	8. – 9.
VMEGS	Objevujeme Evropu a svět - využívání energie. - spolupráce zemí při odstraňování ekologických katastrof. - spolupráce při ochraně životního prostředí na celé planetě.	Zdroje energie	9.
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí - využívání plastů, třídění odpadů, recyklace, ekologická výroba.	Plasty	9.
	- ekologická výroba energie, uskladňování jaderného odpadu.	Zdroje energie	9.
	- ochrana ovzduší. - složení vzduchu a procentuální zastoupení jednotlivých složek nezbytné pro přežití organismu. - skleníkový efekt, ozonová díra. - freony, inverze, smog, znečišťovatelé ovzduší, tepelné elektrárny.	Vzduch	8.
	- druhy a význam vod, ochrana vodních zdrojů, výroba pitné vody. - jedy, kyselá dešť. - fotosyntéza – produkce kyslíku.	Voda Oxidy, kyseliny, hydroxidy Sacharidy	8.
MeV	Vnímání autora a mediálního sdělení	Práce s různými informačními zdroji a kritický vztah k informacím	8. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k využívání efektivních způsobů učení
- nabízí žákům aktivity, při nichž vyhledávají a třídí informace a propojují informace do širších celků
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- nabízí žákům aktivity, při nichž si mohou teoretické poznatky ověřit pozorováním a pokusem
- vede žáka k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- vede žáka k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- vede žáka k užívání správné terminologie
- vede žáka k objektivnímu vyhodnocování výsledků vlastní práce a zodpovědnosti za své studijní výsledky
- podporuje žáka při vytváření portfolia jeho prací
- seznamuje žáka s metodami kritického myšlení při práci s informačními zdroji
- vede žáka k samostatné vyhledávání a třídění informací z rozmanitých zdrojů
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žák vyhledává, třídí a kombinuje informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, při kterých žák aplikuje a propojuje poznatky z jiných vědních oborů
- umožňuje žákovi volbu a vyhledávání alternativních metod při řešení problémových úkolů
- vede žáky ke konstruktivní diskusi při řešení problémových úkolů
- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat
- podporuje účast žáků ve vědomostních soutěžích
- vede žáka k práci s chybou
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje kultivované vyjadřování žáka v ústní i písemné podobě
- vede žáka k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vytváří prostor pro verbální prezentaci znalostí žáka a výsledků jeho práce
- zadává úkoly umožňující diskusi v kolektivu i v týmu
- umožňuje žákovi využívat ICT při vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům úkoly vyžadující práci ve dvojicích i týmech
- vytváří takové podmínky, aby se žáci učili v týmu spolupracovat, podělit se o pomůcky a pochopili svou zodpovědnost za výsledek týmu
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení případných konfliktů v týmu
- učí žáky umění ocenit úspěch druhého

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce
- motivuje žáka k zájmu o poznávání světa
- motivuje žáka k rozvoji všeobecného rozhledu
- seznamuje žáka s příklady ochrany přírody, k šetrnému využívání energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při výuce ve škole i při mimoškolních akcích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

CHEMIE 8. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Blok	
- rozliší látku od tělesa	Látka a těleso	Látky, jejich skupenství, chemický děj	
- vyjmenuje 3 metody, kterými chemie zkoumá látky	Metody chemie		
- pozná skupenství a popíše jejich přeměny (včetně sublimace)	Skupenství látek		
- vyhledá v tabulkách teploty t. a v., určí podle nich skupenství při určité teplotě			
- rozliší fyzikální a chemický děj	Chemická změna		
- rozliší v praxi prvek, sloučeninu a směs	Směsi různorodé a stejnorodé, roztoky, složení roztoků	Směsi	
- rozliší a pojmenuje druhy směsí			
- definuje rozpustnost, koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok			
- uvede příklady směsí z praxe			
- vypočítá hmotnostní zlomek složek směsí			
- vyjmenuje a rozliší metody oddělování složek směsí - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, chromatografie			
- zvolí vhodný postup k oddělování složek směsí			Metody oddělování směsí
- provede filtraci, krystalizaci a chromatografii ve školních podmínkách			
- vyhledá odborný název v internetovém vyhledávači			
- vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění			Druhy vody
- popíše postup čištění pitné vody - používá digitální zařízení jako pomůcku pro získávání dalších informací o významu vody	Čištění vody		
- vyjmenuje hlavní složky vzduchu a jejich procentuální zastoupení	Složení a vlastnosti vzduchu	Vzduch	
- vyjmenuje hlavní znečišťovatele vzduchu			
- vysvětlí vznik inverze a smogu	Inverze		
- definuje pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, nukleonové číslo	Složení a vlastnosti atomu	Atom, molekula, ionty	

- uvede vztahy mezi počty protonů, elektronů a neutronů v atomu		
- odvodí vznik kationtů a aniontů z atomu	Ionty	
- vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou	Molekuly	
- zapíše vzorce jednoduchých molekul		

- definuje periodický zákona	Periodický zákon	Periodická soustava prvků (PSP)
- s pomocí PSP přiřadí protonové číslo prvku a naopak		
- zařadí prvek do skupiny a periody PSP		
- přiřadí české názvy a značky zadaných prvků	Značky prvků	Chemické prvky
- popíše vlastnosti prvků a způsoby jejich využití, případně zneužití, nebezpečí prvků (jedovatost...)	Nekovy: Vodík	
- vysvětlí význam ozónové vrstvy	Kyslík, ozón	
- vyjmenuje podmínky hoření	Hoření	
- popíše postup první pomoci při popáleninách, zná tel. na hasiče	Vzácné plyny Dusík	
- na základě srovnání kovů s ostatními prvky popíše jejich specifické vlastnosti - vyjmenuje vybrané slitiny a uvede příklady jejich praktického využití - rozliší nejvýznamnější kovy podle fyzikálních vlastností, použití a významu	Halogeny Uhlík, Síra, Fosfor Kovy	
- využívá IT aplikace při učení značek prvků		
- definuje elektronegativitu	Chemická vazba	Chemické reakce
- vyhledá elektronegativitu prvku v PSP		
- určí charakter chemické vazby podle rozdílu elektronegativit		
- objasní podmínky, které mají vliv na rychlost chemické reakce	Chemická reakce	
- objasní význam symbolů v chemické rovnici a s porozuměním jich užívá		
- zapíše jednoduché rovnice (např. hoření C, S apod.)		
- definuje jednotku 1 mol	Látkové množství	
- vypočítá molární hmotnost sloučenin	Molární hmotnost	Dvouprvkové sloučeniny
- vysvětlí pojem oxid	Oxidy	
- vytvoří vzorec oxidu z názvu a naopak		
- popíše význam a užití vybraných prakticky významných oxidů		
- objasní princip skleníkového efektu	Halogenidy	
- vysvětlí pojem halogenid		
- vytvoří vzorec halogenidu z názvu a naopak		
- popíše význam a užití NaCl, AgBr,		

- definuje pojem kyselina	Vlastnosti kyselin	Kyseliny
- vysvětlí vznik oxoniového kationtu	Názvosloví kyselin	
- vytvoří vzorce kyselin z názvu a naopak		
- popíše vlastnosti, význam a užití významných kyselin	Zástupci kyselin	
- reprodukuje zásady bezpečné práce s kyselinami	Vlastnosti hydroxidů	Hydroxidy
- definuje pojem hydroxid (zásada)	Názvosloví hydroxidů	
- vytvoří vzorec hydroxidu z názvu a naopak		
- popíše vlastnosti, význam a užití významných hydroxidů	Zástupci hydroxidů	
- reprodukuje zásady bezpečné práce s hydroxidy		Neutralizace
- zapíše rovnici neutralizace		
- určí reaktanty a produkty neutralizace		Kyselost a zásaditost roztoků, pH
- orientuje se na stupnici pH		
- rozliší roztoky pomocí indikátorového papírku		
- definuje pojem sůl		Soli
- vytvoří vzorce vybraných solí		
- uvede příklady využití některých solí v praxi		
- pracuje s textem v textovém editoru		

CHEMIE 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- definuje pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce	Redukce, oxidace	Redoxní reakce
- určí oxidační číslo prvku ve sloučenině		
- vysvětlí princip výroby surového železa a oceli		
	Získávání kovů	
	Výroba železa a oceli	
- vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí	Paliva	Zdroje energie
- rozřídí paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti		
- popíše zpracování a využití uhlí, ropy a zemního plynu	Uhlí	
- vyjmenuje produkty zpracování těchto paliv	Ropa	
	Zemní plyn	
- vyjmenuje a srovná obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Obnovitelné zdroje energie	
- rozliší různé druhy uhlovodíků podle vzorce, názvu, řetězců	Uhlovodíky	Uhlovodíky
- vyjmenuje zástupce uhlovodíků, popíše jejich vlastnosti		
- vyjmenuje homologickou řadu uhlovodíků C ₁ – C ₈		
- napíše molekulové, racionální a strukturální vzorce C ₁ – C ₈		
- zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb a typů řetězce - alkany, alkeny, alkiny, areny, dieny, areny		
- určí vzorec a popíše význam a užití významných uhlovodíků		
- reprodukuje pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly		

- definuje pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek	Deriváty	Deriváty uhlovodíků
- zařadí derivát podle charakteristické skupiny		
- vysvětlí vliv freonů na ŽP		
- určí vzorec a popíše význam a užití metanolu, etanolu, glycerolu, fenolu		
	Alkoholy	
- srovná důsledky působení metanolu a etanolu na člověka		
- určí vzorec a popíše význam a užití kys. mravenčí, kys. octové		
- vyjmenuje alespoň 3 vyšší mastné kyseliny	Karboxylové kyseliny	
- objasní význam nukleových kyselin		
- vysvětlí pojmy polymer, makromolekula	Plasty	
- vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí	Umělá vlákna	
- vysvětlí význam běžně užívaných zkratk plastů (PE, PP, PET, PAD, PES, PVC, PS)		
- objasní význam recyklace plastů - vyhledává data, informace a digitální obsah prostřednictvím webových prohlížečů		
	Cukry	Významné látky v organizmech
- popíše obecné vlastnosti, výskyt a význam glukózy, sacharózy, škrobu, glykogenu, celulózy		
- vysvětlí podstatu diabetes		
- rozliší tuky podle původu	Tuky	
- uvede příklady tuků z praxe		
- vyjmenuje zdroje tuků ve výživě a jejich význam v organismu		
- popíše princip a význam ztužování tuků		
- vyjmenuje zdroje bílkovin ve výživě	Bílkoviny	
- vyjmenuje faktory poškozující bílkoviny		
- popíše význam vitamínů A, B, C, D, E pro lidský organismus		
- vyhledá informace o zdrojích vitamínů A, B, C, D, E v potravě a důsledcích jejich nedostatku pro organismus - vytvoří elektronickou prezentaci o produktech metabolismu člověka	Vitamíny	

- vyjmenuje základní skupiny léčiv - analgetika, antipyretika, antibiotika, hypnotika a popíše jejich účinek na organismus	Léčiva	Chemie ve společnosti
- definuje pojem pesticidy		
- vyjmenuje základní skupiny pesticidů – herbicidy, fungicidy, insekticidy - srovná rozdíly v užitných vlastnostech mýdel a saponátů, objasní vliv na ŽP - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost	Pesticidy, Detergenty	
- vysvětlí způsoby jejich použití a jejich vliv na ŽP		
- uvede příklady návykových látek a objasní nebezpečí spojené s jejich požíváním	Drogy	
- popíše význam chemie pro člověka, srovná výhody a nevýhody působení chemických látek na ŽP - kriticky posuzuje digitální obsah a přínosy nových technologií, etické chování v digitálním prostředí	Chemie a životní prostředí	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

8.5.3 Vzdělávací obor: Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Přírodopis na druhém stupni navazuje na přírodovědnou výuku z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně přírodopisu, v multimediální učebně, v PC učebně nebo na akcích pořádaných spolupracujícími subjekty (např. ZOO).

Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících(i RVTV):

6. ročník	2 hodiny týdně
7. ročník	1 hodina týdně
8. ročník	2 hodiny týdně
9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Přírodopis je zaměřeno na:

- poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a působí na sebe
- pochopení funkce rovnováhy v přírodě a důsledků jejího narušování
- reflektování zásahů člověka do přírody
- pochopení, že člověk je závislý na přírodních zdrojích
- pochopení přírodních zákonitostí
- systematizaci poznatků o stavbě živých organismů a složení přírodnin
- třídění organismů do systému podle shodných a rozdílných znaků
- aplikaci získaných poznatků v praktickém životě
- prohlubování logického myšlení

Vyučovací předmět Přírodopis je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **zeměpis:** rozmístění živočišstva a rostlinstva podle podnebných pásů, zdroje nerostných surovin, CHKO, národní parky
- **výchova k občanství:** rovnoprávnost ras
- **výchova ke zdraví:** lidské tělo, psychohygiena, zásady zdravého životního stylu, péče o dítě
- **výtvarná výchova, pracovní činnosti:** práce s přírodninami, ztvárnění živé i neživé přírody
- **hudební výchova:** ztvárnění přírodních procesů hudbou
- **český jazyk a literatura:** příběhy s přírodní tematikou, popis, výklad
- **cizí jazyky:** přírodní zvláštnosti v dané cizojazyčné oblasti
- **fyzika, chemie:** podmínky života, přírodniny z hlediska chemického složení
- **matematika:** tříbení logického myšlení
- **tělesná výchova:** vliv sportu na fyziologické procesy v lidském těle, prevence dopinku
- **informatika:** zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, technická podpora předmětu

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní rozvoj a sociální rozvoj	Zvířecí a lidská komunikace.	7.
		Hygienické návyky.	8.
		Evoluce lidského chování.	9.
VDO	Občanská společnost a škola - zodpovědné chování k sobě i ostatním, solidarita a vzájemná pomoc.	Průběžně.	6. – 9.
EV	Ekosystémy	Zaměření oboru.	6. – 9.
	Základní podmínky života	Podmínky života na planetě a v daných podnebných pásech, přizpůsobení životním podmínkám.	6. – 9.
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Globální vlivy na životní prostředí, ochrana přírody.	Průběžně, zaměření oblasti v 9. ročníku

MuV	Lidské vztahy	Typologie ras a rovnoprávnost antropologických skupin	8.
MeV	Vnímání autora a mediálního sdělení	Práce s různými informačními zdroji a kritický vztah k informacím.	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k využívání efektivních způsobů učení
- nabízí žákům aktivity, při nichž vyhledávají a třídí informace a propojují informace do širších celků
- nabízí žákům aktivity, při nichž si mohou teoretické poznatky ověřit pozorováním a pokusem
- vede žáka k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáka k objektivnímu vyhodnocování výsledků vlastní práce a zodpovědnosti za své studijní výsledky
- podporuje žáka při vytváření portfolia jeho prací
- seznamuje žáka s metodami kritického myšlení při práci s informačními zdroji
- vede žáka k samostatné vyhledávání a třídění informací z rozmanitých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žák vyhledává, třídí a kombinuje informace z různých zdrojů
- zadává úkoly, při kterých žák aplikuje a propojuje poznatky z jiných vědních oborů
- umožňuje žákovi volbu a vyhledávání alternativních metod při řešení problémových úkolů
- vede žáky ke konstruktivní diskusi při řešení problémových úkolů
- podporuje účast žáků ve vědomostních soutěžích
- vede žáka k práci s chybou

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje kultivované vyjadřování žáka v ústní i písemné podobě
- vede žáka k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vytváří prostor pro verbální prezentaci znalostí žáka a výsledků jeho práce
- zadává úkoly umožňující diskusi v kolektivu i v týmu
- umožňuje žákovi využívat ICT při vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům úkoly vyžadující práci ve dvojicích i týmech
- vytváří takové podmínky, aby se žáci učili v týmu spolupracovat, podělit se o pomůcky a pochopili svou zodpovědnost za výsledek týmu
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení případných konfliktů v týmu
- učí žáky umění ocenit úspěch druhého

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce a odkazu minulých generací
- motivuje žáka k zájmu o poznání přírody
- motivuje žáka k rozvoji všeobecného rozhledu a vztahu k přírodě (návštěvy muzeí, přírodních rezervací, botanických zahrad, ZOO aj.)
- seznamuje žáka s příklady ochrany přírody
- vede žáka k aktivnímu konání při ochraně přírody (vztah k obnovitelným i neobnovitelným zdrojům, úcta k životu v jeho rozmanitých formách)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií
- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při výuce ve škole i při mimoškolních akcích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

PŘÍRODOPIS 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- objasní vliv atmosféry a hydrosféry na vznik a trvání života	Vznik Země	Země a život
- vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi a funkci ozonoféry	Vznik a vývoj života Slunce Ozonoféra a biosféra Vztahy mezi organismy	
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam		
- uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů		
- dokáže v digitálním prostředí získávat, vyhodnocovat a uchovávat informace		
- pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý preparát	Rostlinná a živočišná buňka	Buňka
- popíše buňku, vysvětlí funkci organel		
- srovná složení rostlinné a živočišné buňky a najde jejich společné a rozdílné části		
- uvede příklady nebuněčných, jednobuněčných a mnohobuněčných organismů		
	Viry	Nebuněčné organismy
- vyjmenuje virová onemocnění člověka, zvířat a rostlin		
- je seznámen s významem očkování proti jednotlivým virovým onemocněním		
	Bakterie a sinice	Jednobuněčné organismy
- na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy, producent, konzument a reducent	Kvasinky	
- využívá webové portály k procvičování učiva		
- vlastními slovy reprodukuje poznatky o významu řas v biosféře a uvede vybrané zástupce	Řasy	Mnohobuněčné organismy
	Houby	
- popíše jednotlivé části hub		
- vysvětlí význam hub v přírodě i pro člověka		
- rozezná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby		
- popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Žahavci	Bezobratlí živočichové
	Ploštěnci, hlísti	
- uvede praktické příklady vnitřních a vnějších parazitů		

- podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže a hlavonožce	Měkkýši	
- rozlišuje vodní a suchozemské druhy měkkýšů - pracuje na interaktivní tabuli při procvičování učiva		
- pozná vybrané zástupce kroužkovců	Kroužkovci	
- reprodukuje znalosti o jejich významu a postavení v přírodě popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů		
- vysvětlí význam žížaly v přírodě		
- popíše vnější i vnitřní stavbu těla členovců	Členovci	
- rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků	Klepítkatci Korýši	
- uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd	Vzdušnicovci	
- popíše tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu	Hmyz	
- rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou		
- zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu - seznámí se s možnostmi elektronické prezentace		

PŘÍRODOPIS 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vysvětlí význam a zásady třídění organismů	Systematické zařazení organismů	Třídění organismů
- rozdělí zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování strunatců	Strunatci	Strunatci
- zvládne vhodnou formou uložit i použít informace a data z různých zdrojů		
- porovná vnější a vnitřní stavbu těla kruhoústých, paryb a ryb, vysvětlí funkce jednotlivých orgánů	Kruhoústí Paryby	Obratlovci
-roztřídí zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování	Ryby	
- na praktických příkladech vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí		
- pozná vybrané zástupce ryb		
- rozlišuje nejnámější mořské a sladkovodní ryby		
- reprodukuje informaci o postavení ryb v potravním řetězci		
- je seznámen s významem ryb v potravě člověka		
- popíše stavbu těla obojživelníků	Obojživelníci:	
- pozná vybrané zástupce obojživelníků	- ocasatí	
- na praktických příkladech vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí	- bezocasí	
- popíše stavbu těla plazů	Plazi:	
- pozná vybrané zástupce plazů	- ještěři	
- srovná ještěrku a hada a uvede jejich rozdílné charakteristiky	- hadi - želvy	
- reprodukuje informaci o postavení plazů v potravním řetězci	- krokodýli	
- reprodukuje informace o vývojové zdokonalení stavby těla ptáků a jejich přizpůsobení k letu	Ptáci	
- pozná vybrané zástupce ptáků		
- uvede praktické příklady jejich schopnosti přizpůsobit se prostředí		
- objasní rozdíl mezi krmivými a nekrmivými ptáky		
- identifikuje významné zástupce jednotlivých tříd obratlovců a rozřídí je s využitím mobilních aplikací a interaktivních klíčů na poznávání živočichů		
- dokáže v digitálním prostředí získávat, vyhodnocovat, uchovávat informace a odprezentovat výsledky práce – tvorba prezentace		
- svými slovy vysvětlí vývoj rostlin, objasní pojmy pletivo a orgán	Vývoj rostlin	Botanika
- rozliší nižší a vyšší rostlinu	Mechorosty	Výtrusné rostliny

- popíše stavbu těla mechorostů, kapradorostů	Plavuně a přesličky Kapradiny	
- uvede příklady výtrusných rostlin		
- objasní význam výtrusných rostlin v přírodě		
- popíše stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod)	Kořen, stonek, list, květ	Stavba rostlin
- zařadí vybrané rostliny podle charakteristických znaků do skupin		
- popíše průběh fotosyntézy a dýchání rostlin		
- rozliší rozmnožování pohlavní a vegetativní	Rozmnožování rostlin	
- vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - vyhledá odborné názvy v internetovém vyhledávači		
- podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin	Jehličnany	Nahosemenné rostliny
- srovná stavbu těla nahosemenných a krytosemenných rostlin a vysvětlí rozdíly mezi nimi	Jednoděložné a dvouděložné rostliny	Krytosemenné rostliny
- uvede příklady nahosemenných a krytosemenných rostlin		
- identifikuje významné zástupce jednotlivých čeledí a rozřídí je s využitím mobilních aplikací a interaktivních klíčů na poznávání rostlin - vytvoří elektronickou prezentaci		

PŘÍRODOPIS 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
	Původ a vývoj savců Rozdělení savců a jejich charakteristika	Savci
- popíše vývoj savců a vysvětlí jejich původ		
- uvede příklady savců a vyjmenuje charakteristické znaky		
- vytvoří elektronickou prezentaci zvolené skupiny savců		
	Charakteristika vybraných řádů, zástupci a zajímavosti	
- definuje základní pojmy - uvede příklady ochrany přírody - zdůvodní nutnost ochrany přírody - vyhledá odborné názvy v internetovém vyhledávači - kriticky posuzuje digitální obsah a přínosy nových technologií, etické chování v digitálním prostředí	Rozšíření zvířat, zoogeografické oblasti, migrace Domestikace – domácí a hospodářské zvíře Etologie Ekologie, ekosystémy, biomy Ochrana přírody, druhy ochrany,	Ekologie
- charakterizuje rod homo a člověka, vysvětlí rozdíl	Charakteristika člověka jako živočišného druhu.	Člověk
- definuje základní genetické pojmy	Základy genetiky – základní pojmy (gen, vloha, znak, DNA, chromozom...)	
- popíše nitroděložní vývoj člověka	Nitroděložní vývoj – charakteristika, doba trvání	
	- zárodečné období - plodové období	
- popíše a charakterizuje jednotlivá období vývoje člověka, časově je zařadí - používá webové stránky a textové editory k doplnění znalostí a k vytvoření studijních materiálů	Porod Vývoj člověka po narození: - novorozenec - kojeneček - batole - předškolní věk - školní věk - dospívání - dospělost - stáří Charakteristika období, vývojové změny	

- definuje základní pojmy	Buňka – stavba a druhy	Stavba lidského těla
- uvede příklady tkání	Tkáň – druhy tkání	
	Orgány a orgánové soustavy:	
- popíše funkce jednotlivých orgánových soustav a orgánů	1. Opěrná soustava – stavba a druhy kostí, úrazy kostry a léčba	
	- kostra končetin - kostra hlavy	
- určí druhy kostí, kloubů a svalů, přiřadí je k tělním částem,	- kostra trupu - páteř	
- uvede příklady poruch, úrazů a onemocnění	2. Pohybová soustava – stavby svalu, energetické zásobení, svalové poruchy	
- popíše a předvede první pomoc při poranění a úrazech	- svaly končetin - svaly hlavy	
- vlastními slovy popíše děje v jednotlivých orgánových soustavách	- svaly trupu	
- přiřadí jednotlivé orgány	3. Trávicí soustava – proces trávení, části trávicí soustavy, chrup, poruchy a onemocnění	
	4. Dýchací soustava – druhy dýchání, stavba dýchací soustavy, plíce, věkové zvláštnosti a onemocnění	
	5. Oběhová soustava – krev, tepny a žíly, srdce, krevní oběhy, slezina, srdeční vady, úrazy a poruchy, první pomoc	
	6. Vylučovací soustava – ledviny, močové cesty, moč, věkové zvláštnosti, poruchy a onemocnění	
	7. Kožní soustava – funkce soustavy, stavba pokožky, péče o kůži, onemocnění	
	8. Nervová soustava – činnost a funkce, stavba (mozek, mícha, obvodová nervová soustava), druhy nervů, nervová činnost, vady a onemocnění	
- vysvětlí funkce smyslových orgánů	Smyslové orgány:	
- popíše jejich stavbu	1. Oko – stavba, funkce, poruchy a nemoci	
- pojmenuje části orgánů	2. Ucho – stavba, funkce, poruchy a nemoci	
- uvede příklady poruch, nemocí a úrazů	3. Čichové ústrojí	
	4. Hmatové ústrojí	
	5. Chuťové ústrojí	
	6. Žlázy s vnitřní sekrecí – druhy, hormony a jejich účinky	
- popíše stavbu pohlavních orgánů	Reprodukce	
- vyjmenuje jednotlivé pohlavní nemoci a způsoby nákazy - vyhledává informace v digitálním prostředí a je schopen uchovávat informace ve vhodných formátech	Mužské a ženské pohlavní ústrojí – stavba, funkce, věkové zvláštnosti, pohlavně přenosné nemoci.	

PŘÍRODOPIS 9. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Blok	
- pochopení zaměření dílčích vědních oborů demonstruje popisem jejich obsahové náplně	Přírodní a geologické vědy o Zemi	Země	
- chronologicky seřadí procesy vzniku vesmíru, galaxií, sluneční soustavy a Země - k vytvoření vizuálních představ využívá digitální animace - popíše stavbu Země	Vznik vesmíru, galaxií, sluneční soustavy a Země		
	Stavba Země		
- svými slovy shrne proces vývoje Země - uvede příklady vzniku kontinentů	Vznik a vývoj kontinentů, litosférické desky a jejich pohyby		
- vysvětlí vliv tektonických procesů na tvar povrchu planety, uvede příklady tohoto vlivu na našem území	Tektonika a její druhy		
- popíše princip procesů sopečné činnosti a zemětřesení - na základě příkladů ze světa shrne typy nebezpečí související se sopkami a zemětřesením - uvede příklady výzkumu a ochrany proti následkům živelných pohrom	Sopečná a zemětřesná činnost		
- na konkrétních příkladech objasní způsoby zvětrávání hornin	Zvětrávání		
- na konkrétních příkladech objasní princip a druhy erozních činností - vyhledá odborné názvy v internetovém vyhledávači	Eroze		
- definuje jednotlivé typy hornin, nerostů a minerálů a uvede jejich praktické příklady	Magma a vyvřelé horniny		Horniny, nerosty a minerály
- srovná vlastnosti vyvřelých hornin, usazených hornin, přeměněných hornin a minerálů, najde společné a rozdílné znaky	Usazené horniny Přeměněné horniny Minerály – vznik, chemické a fyzikální vlastnosti		
- uvede příklady jejich použití	Přehled minerálů		
- porovná chemické a fyzikální vlastnosti minerálů		Geologická historie Země	
	Geologická období vývoje Země		
- časově seřadí jednotlivá období vývoje Země a na základě získaných informací dá do souvislosti její vývojové změny	Prahory Starohory Prvohory		
- připraví dokument mapující vývoj Země	Druhohory		

- reprodukuje informace o vývoji předchůdců člověka- používá webové stránky a textové editory k doplnění znalostní a k vytvoření studijních materiálů- vytvoří a předvede elektronickou prezentaci na zvolené geologické téma	Třetihory Čtvrtohory Vývoj člověka	

- vysvětlí pojmy chemická a biologická evoluce	Chemická a biologická evoluce	Historie života na Zemi
- popíše koloběh látek v ekosystému Země ve vztahu k udržení života	Koloběh látek v ekosystému Země	
		Vliv člověka na utváření Země
- na základě znalostí získaných v dílčích oborech vzdělávání popíše vliv člověka na životní prostředí	Vliv člověka na změny planety - vznik kulturní krajiny	
- uvede příklady vlivu zvyšování obyvatelstva na ekosystém planety	Vliv demografického vývoje na ekosystém planety: pedosféra; hydrosféra; atmosféra	
- vytvoří hypotézu dalšího vývoje zvyšování počtu obyvatelstva a pokusí se ji obhájit		
- popíše jednotlivé druhy a funkce krajin	Vývoj a funkce krajiny, typy krajin	
- na základě předložených a získaných materiálů popíšu konkrétní katastrofy a jejich následky pro život	Přírodní a technické katastrofy a problémy lidstva	
- aktivně vyhledává a sleduje podobné události v dostupných informačních zdrojích		
- seznámí se s institucemi zajišťujícími ochranu přírody - kriticky posuzuje digitální obsah a přínosy nových technologií, etické chování v digitálním prostředí	Ochrana životního prostředí	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

8.5.4 Vzdělávací obor: Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Zeměpis na druhém stupni navazuje na vlastivědnou výuku z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně, v PC učebně nebo formou tematických exkurzí.

Vyučovací předmět Zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6.- 7. ročník	2 hodiny týdně
8.- 9. ročník	1 hodina týdně

Rozšířená výuka tělesné výchovy:

6. ročník	1 hodina týdně
7.- 8. ročník	2 hodiny týdně
9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Zeměpis je zaměřeno na:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoj trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního stylu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikaci geografických poznatků v praktickém životě

Vyučovací předmět Zeměpis je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **chemie:** znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry
- **fyzika:** sluneční soustava, vesmír, voda, vzduch, ekologie, magnetické póly Země, kompas
- **přírodopis:** rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky
- **matematika:** měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy
- **informatika:** zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, technická podpora předmětu
- **dějepis:** kulturní a historický a politický vývoj v dílčích regionech světa
- **český jazyk a literatura:** popis, výklad

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní rozvoj – poznávání, cvičení pozornosti a soustředění, sebepoznání, psychohygiena, kreativita Sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace Morální rozvoj – řešení problémů v mezilidských vztazích, odpovědnost, spolehlivost	Průběžně	6. – 9.
VDO	Občan, občanská společnost a stát – úloha občana v demokratické společnosti, demokratický politický systém Formy participace občanů v politickém životě - volební systémy, demokratické volby, politika obec jako základní jednotka samosprávy státu Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - základní kategorie fungování demokracie	Politický zeměpis – státy a jejich seskupení Obyvatelstvo a sídla Typy států podle způsobu vlády	9.

VMEGS	Evropa a svět nás zajímá - příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích	Regiony světa	7.
	Objevujeme Evropu a svět – evropské krajiny, život Evropanů	Evropa	7.
	Jsme Evropané – Evropská unie	Mezinárodní hospodářská integrace	9.
MV	Kulturní diference - respektování zvláštností různých etnik, základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě	Obyvatelstvo ČR Obyvatelstvo Evropy	8. 7.
	Etnický původ – etnické a kulturní skupiny	Obyvatelstvo	9.
Ev	Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, průmysl, doprava a životní prostředí	Krajinná sféra	6.
		Světové hospodářství Krajina a životní prostředí	9.
	Vztah člověka k prostředí – naše obec	Místní region	8.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k využívání efektivních způsobů učení
- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- k objektivnímu vyhodnocování výsledků vlastní práce a zodpovědnosti za své studijní výsledky
- podporuje žáka při vytváření portfolia jeho prací
- seznamuje žáka s metodami kritického myšlení při práci s informačními zdroji

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žák vyhledává, třídí a kombinuje informace z různých zdrojů
- nabízí metody práce, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- zadává úkoly, při kterých žák aplikuje a propojuje poznatky z jiných vědních oborů
- klade otevřené otázky
- vytváří aktivity, při nichž žáci mohou argumentovat, diskutovat, kultivovaně a věcně obhajovat své výroky
- vede žáka k práci s chybou
- podporuje účast žáků ve vědomostních soutěžích

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje kultivované vyjadřování žáka v ústní i písemné podobě
- vede žáka k přesnému a výstižnému vyjadřování
- vytváří prostor pro verbální prezentaci znalostí žáka a výsledků jeho práce
- zadává úkoly umožňující diskusi v kolektivu i v týmu
- umožňuje interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě
- umožňuje žákovi využívat ICT při vyhledávání informací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává žákům úkoly vyžadující práci ve dvojicích i týmech
- vytváří takové podmínky, aby se žáci učili v týmu spolupracovat, podělit se o pomůcky a pochopili svou zodpovědnost za výsledek týmu
- vede žáky ke konstruktivnímu řešení případných konfliktů v týmu
- učí žáky umění ocenit úspěch druhého
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce a odkazu minulých generací
- motivuje žáka k zájmu o poznání vlasti, regionů Evropy i světa
- motivuje žáka k rozvoji všeobecného rozhledu a vztahu k přírodě (návštěvy muzeí, přírodních rezervací, botanických zahrad, ZOO aj., cestování)
- seznamuje žáka s příklady ochrany přírody a kulturního dědictví
- vede žáka k aktivnímu konání při ochraně přírody a kulturního dědictví (vztah k obnovitelným i neobnovitelným zdrojům, úcta k životu v jeho rozmanitých formách, úcta k výsledkům lidské práce)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při výuce ve škole i při mimoškolních akcích

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
- napomáhá žákům samostatně se rozhodovat, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít
- učí žáky vyhledávat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah tak, aby odpovídal konkrétní situaci a účelu
- učí žáky vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- vede k využívání digitální technologie, k usnadnění práce, k zautomatizování rutinních činností a zefektivnění či zjednodušení svých pracovních postupů
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních

ZEMĚPIS 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů včetně elektronických Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Přírodní obraz Země Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat Geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti	Glóbus a mapa Planeta Země Krajinná sféra

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů	Zeměpis v praxi

ZEMĚPIS 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
Regiony světa Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny, užívá také elektronické informační zdroje Porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Světadíly, oceány, makroregiony světa Afrika Austrálie a Oceánie Arktida a Antarktida Oceány Amerika Asie Evropa Určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) Modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	Zeměpis světadílů a oceánů

ZEMĚPIS 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
Česká republika Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států Pracuje také e elektronickými materiály – mapy aj.	Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu Regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	Místní region Česká republika Kraje České republiky

ZEMĚPIS 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
Společenské a hospodářské prostředí Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace Posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech Životní prostředí Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace Světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně Regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín Vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	Obyvatelstvo Sídla Světové hospodářství Politický zeměpis Krajina a životní prostředí

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech Při všech činnostech užívá informační technologie	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích	Zeměpis v praxi

8.6 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

8.6.1 Vzdělávací obor: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební výchova na druhém stupni navazuje na hudební výchovu z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v oborové učebně hudební výchovy, eventuálně v učebnách výpočetní techniky, a dále mimo školu (koncerty apod.).

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. – 9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Hudební výchova je zaměřeno na:

- rozvoj zpěvu, tříbení hudebního sluchu a upevňování hudební paměti
- poznávání vnitřního i okolního světa prostřednictvím hudebních a hudebně-pohybových činností
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- rozvoj fantazie a rozvoj receptivních, reprodukčních a částečně i produkčních schopností a dovedností prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových aktivit
- porozumění společenské funkci hudby v dílčích historických epochách a uměleckých slozích

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **dějepis:** postavení a funkce hudby v dílčích historických epochách
- **výtvarná výchova:** propojení hudby a obrazu
- **český jazyk a literatura:** zpívaná poezie, libreto, životopisy skladatelů
- **cizí jazyky:** národní příslušnost významných hudebních skladatelů
- **tělesná výchova a výchova ke zdraví:** propojení hudby a pohybu
- **pracovní činnosti:** typy hudebních nástrojů z hlediska užitých materiálů

V předmětu se formou integrace realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní rozvoj – rozvoj estetického cítění.	Průběžně	6. – 9.
VMEGS	Evropa s svět nás zajímá - Evropské umělecké slohy, jejich odraz v národním umění a jejich přínos světovému kulturnímu dědictví.	Hudba v uměleckých slozích	7. – 9.
	Jsme Evropané – vývoj české hudby v kontextu evropských uměleckých slohů.		
EV	Vztah člověka k prostředí – ztvárnění přírodních procesů hudbou.	Poslech	6. – 9.
MuV	Podpora multikulturality – seznámení s prvky hudebního umění jiných civilizačních okruhů a etnických skupin a praktické pokusy o	Průběžně	7. – 9.

	jejich vkomponování do vlastního uměleckého projevu. Vliv černošské hudby na vývoj nových hudebních forem od 20. let 20. století (jazz, spirituál, zpěv v českém a anglickém jazyce).		
MeV	Tvorba mediálního sdělení – rozvoj citlivosti při vnímání a interpretaci hudebního sdělení.	Poslech	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby uplatňoval své teoretické i praktické poznatky z oblasti hudby ve vlastní tvorbě
- podporuje u žáka osobitý přístup k vokálním, instrumentálním a hudebně pohybovým aktivitám

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek podnětů k vlastní interpretaci
- podporuje u žáka individuální přístup k řešení daného tématu
- vede žáka k využívání vlastních zkušeností a k hledání nejvhodnějšího způsobu interpretace
- umožňuje žákovi volbu různých postupů při interpretaci

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k formulování a obhajování vlastních názorů, ale i k vnímání a tolerování názorů druhých
- vede žáka k aktivnímu zapojování se do hudebních soutěží a k prezentaci jeho vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových aktivit

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k respektování společně dohodnutých pravidel
- podporuje spolupráci žáků a jejich vzájemnou pomoc

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce a odkazu minulých generací
- motivuje žáka k zájmu o poznání kulturního odkazu lidské civilizace a tradic vlastního národa
- motivuje žáka k rozvoji kulturního rozhledu a aktivit (návštěvy koncertů, divadel, apod.)
- vede žáka k reflektování základních ekologických problémů a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce a udržování místa v pořádku po celou dobu práce
- vyžaduje od žáka dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci během výuky i při mimoškolních akcích
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

HUDEBNÍ VÝCHOVA 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- pohybem vyjadřuje polkový a valčíkový rytmus	Polka, valčík, mazurka	Hudebně pohybové činnosti
- na základě sluchové analýzy rozliší dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt a předvede praktickou ukázkou taktování	Hra na dirigenta a orchestr	
- správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje	Reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu	Instrumentální činnosti
- rozvíjí rytmické citění a rytmickou paměť	Rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo	
- sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů	Poznávání hud. nástrojů	Poslechové činnosti
- sluchem rozliší píseň lidovou a umělou	Píseň lidová, umělá	
- sluchem rozliší skladbu vokální a instrumentální	Vokální a instrumentální skladba	
- srovná muzikál, operetu a operu	Opereta, opera	
- na základě poslechu v praxi rozliší ukázky muzikálu, operety a opery		
- seznámí se prostřednictvím poslechu s vybranými skladbami a hudebními formami	Poslech skladeb	
- využívá internetové zdroje k vyhledávání informací o hudbě		
- vyhledá a reprodukuje základní informace období baroka a klasicismu	Baroko a klasicismus	Hudba v uměleckých slozích
- vyhledá informace o hudebních skladatelích baroka a klasicismu		
- podle individuálních dispozic zpívá v jednohlase, popř. dvojhase informačně čistě a rytmicky přesně		Vokální činnosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, dodržuje dynamiku, melodii a rytmus dle zápisu písně	Lidové a umělé písně	Vokální činnosti
- podle individuálních dispozic zpívá v jednohlase, popř. dvojhase intonačně čistě a rytmicky přesně		
- při poslechu využívá získané zkušenosti	Výběr poslechových skladeb různých období a forem	Poslechové činnosti
- spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností		
- sluchem rozpozná hudební nástroje		
- sluchem rozpozná rozdíly mezi komorní a symfonickou hudbou		
- pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků	Taktování, taneční kroky	Instrumentální činnosti a pohybové činnosti
- využívá internetové zdroje k vyhledávání informací o hudbě		
- vyhledá a reprodukuje základní informace o období romantismu - vyhledá informace o hudebních skladatelích romantismu	Romantismus	Hudba v uměleckých slozích

HUDEBNÍ VÝCHOVA 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu	Hlasová a rytmická cvičení	Vokální činnosti
- zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně jednohlasně, popř. dvojhlasně	Intervaly	
- respektuje dynamiku písně		
- používá k doprovodu jednoduché hudební nástroje	Zpěv lidových i umělých písní	
- sluchem rozliší durovou a molovou stupnici	Stupnice	
- vlastními slovy vyjádří pojem akord	Akord	
	Výběr poslechových skladeb různých stylových období	Poslechové činnosti
- rozliší základní vlastnosti tónu		
- sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou		
- seznámí se s vybranými hudebními formami		Instrumentální činnosti
- tvoří jednoduché doprovody		

- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	Taktování, taneční kroky	Hudebně pohybové činnosti
- využívá internetové zdroje k vyhledávání informací o hudbě		
- vyhledá a reprodukuje základní informace o vývoji hudby v první pol. 20. stol. - Vyhledá informace o moderních světových i českých hudebních skladatelích - Vyhledá a reprodukuje informace o Osvobozeném divadle, o Semaforu a jejich představitelích	Hudba 20. stol. Osvobozené divadlo, Semafor	Hudba v uměleckých slozích

HUDEBNÍ VÝCHOVA 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- postihuje hudební výrazové prostředky - spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností	Hudební výrazové prostředky	Hudebně pohybové a instrumentální činnosti
- rozpozná hudební nástroje	Hudební nástroje historické a současné	
- při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností	Poslech	Poslechové činnosti
- orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích	Shrnutí a systematizace poznatků z dějin hudby	Hudba v uměleckých slozích
- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu - využívá internetové zdroje k vyhledávání informací o hudbě	Opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus	
		Vokální činnosti

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

8.6.2 Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výtvarná výchova na druhém stupni navazuje na výtvarnou výchovu z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v oborové učebně výtvarné výchovy, eventuálně v učebnách výpočetní techniky, a dále mimo školu (práce v plenéru).

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. ročník	2 hodiny týdně
7. ročník	1 hodina týdně
8. ročník	2 hodiny týdně
9. ročník	1 hodina týdně

Třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy:

6. ročník	2 hodiny týdně
7. ročník	1 hodina týdně
8. ročník	1 hodina týdně
9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarná výchova je zaměřeno na:

- poznávání vnitřního i okolního světa prostřednictvím výtvarných činností
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- rozvoj fantazie, prostorové představivosti a smyslu pro originalitu
- seznámení s rozličnými výtvarnými postupy a technikami

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **dějepis:** geneze stavebních slohů, rozvoj malířství, sochařství a užitého umění
- **hudební výchova:** propojení hudby a obrazu
- **český jazyk a literatura:** ilustrace k dětské knize, reklamní grafika
- **cizí jazyky:** kulturní vývoj v dílčích státech Evropy – odraz v umění
- **chemie:** práce s barvami
- **matematika:** technické písmo
- **tělesná výchova a výchova ke zdraví:** ztvárnění lidského těla, reklamní plakát
- **pracovní činnosti:** práce s různými typy přírodnin i umělých materiálů
- **přírodopis:** struktura živých objektů

V předmětu se formou integrace realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní rozvoj – rozvoj estetického citění.	Výtvarné techniky	6. – 9.
VMEGS	Jsme Evropané	Člověk v zrcadle dějin	8. – 9.
EV	Vztah člověka k prostředí – na základě rozvoje estetického vnímání přírodních forem si buduje vztah k přírodě a reflektuje potřebu její ochrany.	Výtvarné vyjádření skutečnosti	6. – 9.
MuV	Podpora multikulturality – seznámení s prvky umění jiných civilizačních okruhů a etnických skupin a praktické pokusy o jejich vkomponování do vlastního uměleckého projevu.	Výtvarné vyjádření skutečnosti	6. – 9.
MeV	Tvorba mediálního sdělení – rozvoj citlivosti při vnímání a interpretaci výtvarného sdělení.	Výtvarné vyjádření skutečnosti	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby uplatňoval své teoretické i praktické poznatky o výtvarném umění ve vlastní tvorbě
- podporuje u žáka osobitý přístup k práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek námětů a podnětů k výtvarné tvorbě
- podporuje u žáka individuální přístup k řešení daného tématu
- vede žáka k využívání vlastních zkušeností a k hledání nejvhodnějšího způsobu řešení
- umožňuje žákovi volbu různých výtvarných postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k formulování a obhajování vlastních názorů, ale i k vnímání a tolerování názorů druhých
- vede žáka k aktivnímu zapojování se do výtvarných soutěží a k prezentaci jeho výtvarných prací

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k respektování společně dohodnutých pravidel
- podporuje spolupráci žáků a jejich vzájemnou pomoc

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce a odkazu minulých generací
- motivuje žáka k zájmu o poznání kulturního odkazu lidské civilizace a tradic vlastního národa
- motivuje žáka k rozvoji kulturního rozhledu a aktivit (návštěvy kulturních institucí apod.)
- seznamuje žáka s příklady ochrany kulturních památek
- vede žáka k reflektování základních ekologických problémů a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce a udržování místa v pořádku po celou dobu práce
- vyžaduje od žáka dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci během výuky i při mimoškolních akcích
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- při práci s nástroji a materiály se řídí zásadami bezpečnosti a pokyny učitele	Bezpečnost práce	Přístup žáka k práci
- své pracovní místo udržuje v pořádku během práce i po jejím skončení	Pracovní prostor	
- zadanou práci dokončí a odevzdá v požadovaném termínu a kvalitě		
- objektivně posuzuje výsledky své práce	Hodnocení, sebehodnocení a sebekázeň	
- ocení zdařilou práci svých spolužáků		
- ověřuje komunikační účinky upravených nebo samostatně vytvořených obrazných vyjádření v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci v budově školy		
- rozvíjí estetické citění a smysl pro funkčnost a estetickou hodnotu prostorových forem	Výzdoba školy	
- používá běžné pojmy z nauky o barvě	Nauka o barvě	Výtvarné techniky
- zobrazuje předměty v rovině i v prostoru	Nauka o perspektivě	
- vytváří linie různé tloušťky, hustoty, směru a výrazu		
- v kresebných studiích zachycuje linii, tvar, objem, kontrast a rytmus předmětů i přírodních forem	Kresba	
- zdokonaluje techniku kolorování kresby		
- s pomocí Goethova barevného kruhu rozlišuje teplé, studené a doplňkové barvy		
- tvořivě využívá barvy a jejich vlastnosti		
- v praxi vytváří různé textury, zdokonaluje techniku míchání a vrstvení barev za účelem získání požadovaných odstínů a strukturních efektů	Malba	
- zdokonaluje výtvarně obrazné vyjádření v rovině		
- tvořivě pracuje s prostorovými formami: hmotou, tvarem, strukturou, světlem, barvou, a osobitě je propojuje do nových estetických celků	Kombinované techniky	
- vybírá druhy papíru vzhledem k vhodnosti jejich užití pro danou výtvarnou techniku	Práce s papírem	
- vytváří z papíru přehýbáním, skládáním, mačkáním, stříháním, trháním, vyklápěním a posouváním kompozice v ploše i v prostoru		
- výtvarně vnímá, analyzuje a vytváří škálu vizuálně obrazných vyjádření uplatňováním osobitého přístupu k realitě	Výtvarné zobrazení přírodních a umělých forem	Výtvarné vyjádření skutečnosti
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření netradičními výtvarnými postupy včetně postupů v elektronickém prostředí	Výtvarné vyjádření s využitím digitálních technologií	

- výtvarně zachycuje objem, prostorové uspořádání, tvarové, strukturní i barevné znaky přírodních i umělých forem		
- dotváří přírodní i umělé formy na základě fantazie		
- zpřesňuje výtvarné vyjádření proporcí lidské figury a zachycuje pohyb s využitím názoru a představy	Zobrazení figury	Krása člověka a jeho zobrazení v umění
- rozvíjí zobrazování hlavy na základě pozorování i představy s pokusem o výraz a mimiku	Studie hlavy	
- pracuje s tvarovou nadsázkou		
- zobrazuje prostorové útvary na základě pozorování prostorových jevů a poučení o perspektivě	Prostorové objekty	
- vytváří vyváženou tvarovou a barevnou kompozici z přiměřeného počtu a velikosti obrazových prvků	Výtvarné zpracování hudebních motivů	
využitím světelného a barevného kontrastu		
vytváří práce na dané téma s využitím osobité fantazijní tvořivosti	Zobrazování vlastních fantazijních představ	
- vytváří dle předlohy tradiční dekorativní předměty	Výtvarné zachycení lidových tradic, zvyků a svátků	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- při práci s nástroji a materiály se řídí zásadami bezpečnosti a pokyny učitele	Bezpečnost práce	Přístup žáka k práci
- své pracovní místo udržuje v pořádku během práce i po jejím skončení	Pracovní prostor	
- zadanou práci dokončí a odevzdá v požadovaném termínu a kvalitě	Hodnocení, sebehodnocení a sebekázeň	
- objektivně posuzuje výsledky své práce		
- ocení zdařilou práci svých spolužáků		
- ověřuje komunikační účinky upravených nebo samostatně vytvořených obrazných vyjádření v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci v budově školy		
- rozvíjí estetické citění a smysl pro funkčnost a estetickou hodnotu prostorových forem	Výzdoba školy	
- používá běžné pojmy z nauky o barvě	Nauka o barvě	Výtvarné techniky
- zobrazuje předměty v rovině i v prostoru	Nauka o perspektivě	
- vrství tvary a linie v ploše i v prostoru	Kresba	
- dílčí prvky kresby orientuje na střed, dále podle horizontály, vertikály, symetricky, asymetricky a podle dominanty		
- zmenšuje, zvětšuje a zmnožuje tvary		
- v kresebných studiích zachycuje linii, tvar, objem, kontrast a rytmus předmětů i přírodních forem		
- zdokonaluje techniku kolorování kresby	Malba	
- rozlišuje teplé, studené a doplňkové barvy		
- tvořivě využívá vlastnosti barev a experimentuje s nimi		
- vytváří různé barevné textury, odstíny a tóny		
- kombinuje harmonické i kontrastní odstíny barev v závislosti na smyslovém účinku, jehož chce dosáhnout		
- zdokonaluje techniku míchání a vrstvení barev za účelem získání požadovaných odstínů a strukturních efektů		
- zdokonaluje výtvarně obrazné vyjádření v rovině		
- tvořivě pracuje s prostorovými formami: hmotou, tvarem, strukturou, světlem, barvou, a osobitě je propojuje do nových estetických celků		
- vybírá druhy papíru vzhledem k vhodnosti jejich užití pro danou výtvarnou techniku	Práce s papírem	
- vytváří z papíru přehýbáním, skládáním, mačkáním, stříháním, trháním, vyklápěním a posouváním kompozice v ploše i v prostoru		

- výtvarně vnímá, analyzuje a vytváří škálu vizuálně obrazných vyjádření uplatňováním osobitého přístupu k realitě	Dekoratívni kompozice geometrického nebo rostlinného figurálního motivu	Výtvarné vyjádření skutečnosti
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření netradičními výtvarnými postupy včetně postupů v elektronickém prostředí	Výtvarné vyjádření s využitím digitálních technologií	
- vytváří vyváženou tvarovou a barevnou kompozici z přiměřeného počtu a velikosti obrazových prvků s ohledem na materiál a reliéfní účinek díla		
- dotváří přírodní i umělé formy na základě fantazie		
- zpřesňuje výtvarné vyjádření proporcí lidské figury a zachycuje pohyb s využitím názoru a představy	Zobrazení figury	Krása člověka a jeho zobrazení v umění
- výtvarně zachycuje v prostoru 2 – 3 postavy		
- rozvíjí zobrazování hlavy na základě pozorování i představy s pokusem o výraz a mimiku	Studie hlavy	
- pracuje s tvarovou nadsázkou		
- kombinuje různé možnosti kompozičních přístupů	Koláž	
- vytváří práce na dané téma s využitím své osobité fantazie	Kresebné etudy	
- experimentuje s reprodukcemi uměleckých děl, hledá detaily, základní geometrické tvary, skládá a deformuje, dotváří původní dílo kresbou a barvou	Experiment s uměleckým dílem	
- dle návodu učitele vytváří vybrané dekorativní předměty	Vytváření dekorativních předmětů	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- při práci s nástroji a materiály se řídí zásadami bezpečnosti a pokyny učitele	Bezpečnost práce	Přístup žáka k práci
- své pracovní místo udržuje v pořádku během práce i po jejím skončení	Pracovní prostor	
- zadanou práci dokončí a odevzdá v požadovaném termínu a kvalitě	Hodnocení, sebehodnocení a sebekázeň	
- objektivně posuzuje výsledky své práce		
- ocení zdařilou práci svých spolužáků		
- ověřuje komunikační účinky upravených nebo samostatně vytvořených obrazných vyjádření v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci v budově školy	Výzdoba školy	
- rozvíjí estetické citění a smysl pro funkčnost a estetickou hodnotu prostorových forem		
- používá běžné pojmy z nauky o barvě	Nauka o barvě	Výtvarné techniky
- zobrazuje předměty v rovině i v prostoru užitím lineární perspektivy sbíhavé a oběžníkové	Nauka o perspektivě	
- vrství tvary a linie v ploše i v prostoru		
- zdokonaluje způsoby stínování a kontrastu		
- ověřuje a postupně využívá kompoziční principy dominanty, subdominanty, vertikály, horizontály, diagonály, zlatého řezu, kontrastu a harmonie	Kresba	
- zmenšuje, zvětšuje a zmnožuje tvary		
- v kresebných studiích zachycuje linii, tvar, objem, kontrast a rytmus předmětů i přírodních forem		
- zdokonaluje techniku kolorování kresby		
- tvořivě využívá vlastnosti barev a experimentuje s nimi v subjektivní barevné škále		
- vytváří různé barevné textury, odstíny a tóny	Malba	
- rozlišuje a užívá barvy podobné a příbuzné		
- objemově vyjadřuje námět doplňkovými a lomenými barvami		
- kombinuje harmonické i kontrastní odstíny barev v závislosti na smyslovém účinku, jehož chce dosáhnout		
- zdokonaluje techniku míchání a vrstvení barev za účelem získání požadovaných odstínů a strukturních efektů		
- zdokonaluje výtvarně obrazné vyjádření v rovině		
- tvořivě pracuje s prostorovými formami: hmotou, tvarem, strukturou, světlem, barvou, a osobitě je propojuje do nových estetických celků		

- vybírá druhy papíru vzhledem k vhodnosti jejich užití pro danou výtvarnou techniku	Kombinované techniky	
- vytváří z papíru přehýbáním, skládáním, mačkáním, stříháním, trháním, vyklápěním a posouváním kompozice v ploše i v prostoru	Práce s papírem	
- je seznámen se základními grafickými technikami	Grafické techniky	
- výtvarně vnímá, analyzuje a vytváří škálu vizuálně obrazných vyjádření uplatňováním osobitého přístupu k realitě	Etudy s linií Výtvarné vyjádření s využitím digitálních technologií	Výtvarné vyjádření skutečnosti
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření netradičními výtvarnými postupy včetně postupů v elektronickém prostředí	Volný barevný přepis zajímavé přírodní skutečnosti	
- volně graficky vyjadřuje přírodní struktury a tvary		
- vytváří vyváženou tvarovou a barevnou kompozici z přiměřeného počtu a velikosti obrazových prvků s ohledem na materiál a reliéfní účinek díla		
- dotváří přírodní i umělé formy na základě fantazie		
- zpřesňuje výtvarné vyjádření proporcí lidské figury a výtvarně zachycuje několik postav v typickém postoji v činnosti	Zobrazení figury	
- rozvíjí zobrazování hlavy na základě pozorování i představy s pokusem o výraz a mimiku	Studie hlavy	
- pracuje s tvarovou nadsázkou, karikuje	Comics a ilustrace textu	
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích	Kresebné etudy	
- vytváří práce na dané téma s využitím své osobité fantazie		
- vytváří různé typy písma dle normy i dle své fantazie	Užitá grafika -písmo	
- tvořivě napodobuje písmo různých dějinných epoch		
- dekorativně řeší plochu ve spojení motivu a písma		
- dekorativně řeší plochu kompozicí písma a motivu v barvě		
- pracuje s konkrétními uměleckými díly, vyhledává a srovnává způsoby uměleckého vyjádření	Práce s uměleckým dílem	Člověk v zrcadle dějin
- vyhledává informace o způsobu života, bydlení, oblékání a proměnách vkusu v jednotlivých historických obdobích a prezentuje je	Způsob života předků	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- při práci s nástroji a materiály se řídí zásadami bezpečnosti a pokyny učitele	Bezpečnost práce	Přístup žáka k práci
- své pracovní místo udržuje v pořádku během práce i po jejím skončení		
- zadanou práci dokončí a odevzdá v požadovaném termínu a kvalitě	Pracovní prostor	
- objektivně posuzuje výsledky své práce		
- ocení zdařilou práci svých spolužáků	Hodnocení, sebehodnocení a sebekázeň	
- ověřuje komunikační účinky upravených nebo samostatně vytvořených obrazných vyjádření v sociálních vztazích a nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci v budově školy		
- rozvíjí estetické citění a smysl pro funkčnost a estetickou hodnotu prostorových forem	Výzdoba školy	
- používá běžné pojmy z nauky o barvě	Nauka o barvě	Výtvarné techniky
- zobrazuje předměty v rovině i v prostoru užitím lineární perspektivy sbíhavé a oběžníkové		
- vytváří dynamickou kresbu ploše i v prostoru	Nauka o perspektivě	
- zdokonaluje způsoby stínování a kontrastu		
- ověřuje a postupně využívá kompoziční principy dominanty, subdominanty, vertikály, horizontály, diagonály, zlatého řezu, kontrastu a harmonie	Kresba	
- zmenšuje, zvětšuje a zmnožuje tvary		
- v kresebných studiích zachycuje linii, tvar, objem, kontrast a rytmus předmětů i přírodních forem		
- zdokonaluje techniku kolorování kresby		
- tvořivě využívá vlastnosti barev a experimentuje s nimi v subjektivní barevné škále		
- vytváří různé barevné textury, odstíny a tóny		
- rozlišuje a užívá barvy podobné a příbuzné		
- objemově vyjadřuje námět doplňkovými a lomenými barvami		
- kombinuje harmonické i kontrastní odstíny barev v závislosti na smyslovém účinku, jehož chce dosáhnout	Malba	
- zdokonaluje techniku míchání a vrstvení barev za účelem získání požadovaných odstínů a strukturních efektů		
- zdokonaluje výtvarně obrazné vyjádření v rovině i v prostoru		

- tvořivě pracuje s prostorovými formami: hmotou, tvarem, strukturou, světlem, barvou, a osobitě je propojuje do nových estetických celků	Kombinované techniky		
- vybírá druhy papíru vzhledem k vhodnosti jejich užití pro danou výtvarnou techniku	Práce s papírem		
- vytváří z papíru přehýbáním, skládáním, mačkáním, stříháním, trháním, vyklápěním a posouváním kompozice v ploše i v prostoru			
- je seznámen se základními grafickými technikami	Grafické techniky		
- výtvarně vnímá, analyzuje a vytváří škálu vizuálně obrazných vyjádření uplatňováním osobitého přístupu k realitě	Etudy s linií Výtvarné vyjádření s využitím digitálních technologií	Výtvarné vyjádření skutečnosti	
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření netradičními výtvarnými postupy včetně postupů v elektronickém prostředí	Grafické vyjádření zajímavé přírodní skutečnosti		
- volně graficky vyjadřuje přírodní struktury a tvary			
- uvědoměle komponuje prvky v ploše			
- dotváří přírodní i umělé formy na základě fantazie	Experimenty s designem, reklamou a propagačními prostředky		
- experimentuje s designem na základě znalosti textu, poslechu hudby a kombinace různých typů smyslových vjemů			
- převádí pocity na obrázkové znaky	Kresebné etudy		Práce s uměleckým dílem
- uplatňuje subjektivitu ve své tvorbě			
- vytváří práce na dané téma s využitím své osobité fantazie	Výroba dekorativních předmětů		
- využívá různorodých materiálů při výrobě dekorativních předmětů			
- aplikuje netradičně prvky lidového umění			
- vyhledává informace o trendech v současném výtvarném umění a prezentuje je			
- porovnává rozdíly výtvarných vyjádření abstraktního, popisného, alegorického a symbolického			

8.7 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

8.7.1 Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka Výchovy ke zdraví probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně, v PC učebně nebo na akcích pořádaných spolupracujícími subjekty.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět od 7. ročníku:

7. – 9. ročník	1 hodina týdně

Rozšířená výuka RVTV:

7. – 8. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví je zaměřeno na :

- preventivní ochranu zdraví
- nácvik a upevňování základních hygienických, stravovacích, pracovních a ostatních zdravotně preventivních návyků
- nácvik dovednosti odmítat škodlivé látky
- nácvik chování vedoucího k předcházení úrazům a nácvik pomoci v případě úrazu
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **výchova k občanství:** osobnostní a sociální výchova, člověk a jeho postavení ve společnosti
- **tělesná výchova:** psychohygienu, životosprávu, funkce pohybu
- **přírodopis:** lidské tělo
- **dějepis:** mezilidské vztahy, úroveň bydlení, odívání, stravování a hygienických návyků v dílčích epochách a civilizačních okruzích
- **pracovní činnosti, fyzika, chemie:** dodržování bezpečnosti práce a zásad ochrany zdraví

V předmětu se realizují následující tématické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní, sociální a morální rozvoj	Reflexe vlastního života. Zdravá výživa, péče o zdraví. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence.	7. – 9.
		Osobnostní a sociální rozvoj Zodpovědný přístup k vlastní sexualitě. Odmítavý postoj k psychotropním látkám.	8. – 9.
VDO	Občan, občanská společnost a stát	Ochrana člověka za mimořádných událostí.	7.
MeV	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Práce s informačními zdroji, kritické hodnocení mediálního obsahu.	7. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- efektivnímu učení
- vyhledávání a třídění informací a jejich využití v procesu učení
- vytváření si komplexnějšího pohledu na přírodní a společenské jevy
- plánování, organizování a řízení vlastního učení

Učitel:

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade otevřené otázky
- vede žáka k vyhledávání informací a kritickému postoji k jejich mediálnímu obsahu
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci
- vede žáky k vnímavosti k nejrůznějším problémovým situacím (mimořádné i krizové situace) a k plánování způsobu řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vede žáky ke kultivovanému projevu ústnímu i písemnému
- nabádá žáky k účinnému zapojování do diskuse
- vede žáky k uplatňování bezpečného a odpovědného chování s ohledem k jejich zdraví a k etice partnerských vztahů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a podíleli se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vede žáky k tomu, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- vede žáky k respektu k názorům ostatních
- vede žáky k formování volných a charakterových rysů
- vede žáky ke schopnosti zodpovědně se rozhodnout vzhledem k situaci
- vede žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a ke kladnému vztahu k životnímu prostředí
- vede žáky tak, aby se rozhodovali v zájmu podpory a ochrany zdraví
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky ke zdokonalování grafického projevu
- vede žáky k efektivnímu organizování vlastní práce
- vede žáky k vyhledávání informací prostřednictvím ICT technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v praktickém životě
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím poznatků a návyků v modelových situacích
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech, vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka - na příkladech vysvětlí projevy chování v období dospívání - rozlišuje na příkladech projevy kladných a záporných charakterových vlastností - zhodnotí význam sebehodnocení a sebepoznávání pro další život člověka - rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času	Fáze lidského života Proměny v období dospívání Osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti Sebehodnocení, sebepoznávání (autoevaluace) Volný čas	Změny v životě člověka a jejich reflexe
- uplatňuje ve vlastním denním režimu základní zásady přispívající k upevňování a zachování zdraví - orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech používání	Režim dne, biorytmy jedince Osobní, duševní hygiena Preventivní lékařské prohlídky Hygiena odívání Význam pohybu pro zdraví člověka Tělesně a pohybově handicapovaní lidé- člověk ve zdraví a nemoci Zásady fair play a bezpečnosti při pohybových činnostech	Zdravý způsob života a péče o zdraví
- chápe pocity a potřeby lidí tělesně a smyslově postižených		
- používá digitální zařízení jako pomůcku pro získávání informací a posuzuje současné převažující stravovací zvyklosti u nás s ohledem k zásadám zdravé výživy - diskutuje na téma šetrného zacházení s potravinami - sestavuje jídelníček podle zásad zdravé výživy	Vliv výživy na zdravotní stav lidí Výživová hodnota potravy (její složky) Zdravá výživa Způsoby rychlého občerstvení a jeho rizika Způsoby skladování, zpracování potravin Sestavování jídelníčku	Zdravá výživa
- uvede nejčastější typy drog, popíše jejich vliv na organismus - zaujímá vlastní stanovisko k problematice návykových látek - dokáže v digitálním prostředí získávat, vyhodnocovat a uchovávat informace - využívá internetové zdroje a vyhledá centra odborné pomoci - uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek	Drogy a jejich dělení Typy závislosti Kouření, alkoholismus a jejich rizika Odborná pomoc Modelové situace zaměřené na nácvik, jak poradit vrstevníkovi při problémech s návykovými látkami	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- rozpozná mimořádné situace - uvádí postupy ochrany při různých mimořádných situacích - poskytuje první pomoc při stavech ohrožujících zdraví	Charakter mimořádné situace Ochrana obyvatel Tísňové volání Zásady první pomoci	Ochrana člověka za mimořádných událostí

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 7. ročník (RVTV)		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka	Fáze lidského života	Změny v životě člověka a jejich reflexe
- na příkladech vysvětlí projevy chování v období dospívání	Proměny v období dospívání	
- rozlišuje na příkladech projevy kladných a záporných charakterových vlastností	Osobní vlastnosti, dovednosti, schopnosti	
- zhodnotí význam sebehodnocení a sebepoznávání pro další život člověka	Sebehodnocení, sebepoznávání (autoevaluace)	
- rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času	Volný čas	
- uplatňuje ve vlastním denním režimu základní zásady přispívající k upevňování a zachování zdraví	Režim dne, biorytmy jedince	Zdravý způsob života a péče o zdraví
- orientuje se v prostředcích osobní a intimní hygieny a ve způsobech používání	Osobní, duševní hygiena	
	Preventivní lékařské prohlídky	
	Hygiena odívání	
	Význam pohybu pro zdraví člověka	
- chápe pocity a potřeby lidí tělesně a smyslově postižených	Tělesně a pohybově handicapovaní lidé- člověk ve zdraví a nemoci	
	Zásady fair play a bezpečnosti při pohybových činnostech	
- používá digitální zařízení jako pomůcku pro získávání informací a posuzuje současné převažující stravovací zvyklosti u nás s ohledem k zásadám zdravé výživy	Vliv výživy na zdravotní stav lidí Výživová hodnota potravy (její složky) Zdravá výživa	Zdravá výživa
- diskutuje na téma šetrného zacházení s potravinami	Způsoby rychlého občerstvení a jeho rizika Způsoby skladování, zpracování potravin	
- sestavuje jídelníček podle zásad zdravé výživy	Sestavování jídelníčku	
- uvede nejčastější typy drog, popíše jejich vliv na organismus	Drogy a jejich dělení	

- zaujímá vlastní stanovisko k problematice návykových látek - dokáže v digitálním prostředí získávat, vyhodnocovat a uchovávat informace	Typy závislosti Kouření, alkoholismus a jejich rizika	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- využívá internetové zdroje a vyhledá centra odborné pomoci	Odborná pomoc	
- uplatňuje přesvědčivou argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek	Modelové situace zaměřené na nácvik, jak poradit vrstevníkovi při problémech s návykovými látkami	
- rozpozná mimořádné situace	Charakter mimořádné situace	Ochrana člověka za mimořádných událostí
- uvádí postupy ochrany při různých mimořádných situacích	Ochrana obyvatel Tísňové volání	
- poskytuje první pomoc při stavech ohrožujících zdraví	Zásady první pomoci	
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vysvětlí vlastními slovy pojem osobnost z různých pohledů - pracuje na interaktivní tabuli a	Člověk jako osobnost	Osobnostní a sociální rozvoj
definuje pojem asertivita, temperament, inteligence, paměť	Asertivita Temperament	
- porovnává odlišnosti člověka z hlediska temperamentu, paměti	Charakter člověka Inteligence, paměť	
- předvádí situace s použitím asertivního chování	Modelové situační hry zaměřené na získání dovedností asertivního jednání	
- hodnotí vlastní schopnosti, dovednosti vzhledem k volbě povolání	Sebepoznávání Sebehodnocení	Volba povolání
- vysvětlí a uvede příklady významu vzdělávání v životě člověka	Hodnota práce	
- uvádí a porovnává povolání z pohledu jejich znaků	Znaky povolání	
- vysvětlí vlastními slovy základní pojmy sexuality	Vztahy mezi lidmi - výběr partnera Anatomie ženských a mužských pohlavních orgán	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví
- pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství, vyhledá informace o vhodnosti jejich použití	Sexuální aktivita Antikoncepce	
- používá webové stránky a textové procesory k doplnění	Početí, těhotenství, porod	

znalostí a k vytvoření studijních materiálů o nejčastějších pohlavních nemocí		
- vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů	Pohlavní choroby	
- vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků	Složky zdraví (květina zdraví) Člověk ve zdraví a nemoci	Zdravý způsob života a péče o zdraví
- zpracovává a třídí základní informace v digitálním prostředí o alternativních směrech ve výživě	Alternativní medicína	
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí, v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Potravinová pyramida Alternativní směry ve výživě	
- dá do souvislosti vliv ideálu krásy vytvořeného médii na vznik poruch stravování (bulimie, anorexie) prostřednictvím vhodných digitálních technologií zpracovává informace a své výsledky prezentuje	Poruchy výživy Civilizační nemoci	
- zaujme stanovisko k vlivu reklamy na život člověka, diskutuje o této problematice ve skupině	Vliv reklamy na výživu obyvatel	
- rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor		
- popíše typy závislostí s jejich příznaky i následky	Druhy závislosti	Prevence zneužívání návykových látek
- reprodukuje základní informace o negativním vlivu dopingu na zdraví a zaujme k němu odmítavý postoj	Doping	
- zvládne vhodnou formou vyhledat, uložit i použít informace a data z různých zdrojů o příslušných zákonech týkající se problematiky návykových látek, zaujímá k nim vlastní názor, navrhuje vlastní pojetí legislativy	Drogy a legislativa	
	Modelové situace zaměřené na nácvik způsobů odmítání cigaret, alkoholu	

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vysvětlí vlastními slovy pojem osobnost z různých pohledů - pracuje na interaktivní tabuli a	Člověk jako osobnost	Osobnostní a sociální rozvoj
definuje pojem asertivita, temperament, inteligence, paměť	Asertivita Temperament	
- porovnává odlišnosti člověka z hlediska temperamentu, paměti	Charakter člověka Inteligence, paměť	
- předvádí situace s použitím asertivního chování	Modelové situační hry zaměřené na získání dovedností asertivního jednání	
- hodnotí vlastní schopnosti, dovednosti vzhledem k volbě povolání	Sebepoznávání Sebehodnocení	Volba povolání
- vysvětlí a uvede příklady významu vzdělávání v životě člověka	Hodnota práce	
- uvádí a porovnává povolání z pohledu jejich znaků	Znaky povolání	
- vysvětlí vlastními slovy základní pojmy sexuality	Vztahy mezi lidmi - výběr partnera Anatomie ženských a mužských pohlavních orgán	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví
- pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství, vyhledá informace o vhodnosti jejich použití	Sexuální aktivita Antikoncepce	
- používá webové stránky a textové procesory k doplnění znalostí a k vytvoření studijních materiálů o nejčastějších pohlavních nemocích	Početí, těhotenství, porod	
- vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů	Pohlavní choroby	
- vyjadřuje vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků	Složky zdraví (květina zdraví) Člověk ve zdraví a nemoci	Zdravý způsob života a péče o zdraví
- zpracovává a třídí základní informace v digitálním prostředí o alternativních směrech ve výživě	Alternativní medicína	
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí, v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Potravinová pyramida Alternativní směry ve výživě	
- dá do souvislosti vliv ideálu krásy vytvořeného médii na vznik poruch stravování (bulimie, anorexie) prostřednictvím vhodných digitálních technologií zpracovává informace a své výsledky prezentuje	Poruchy výživy Civilizační nemoci	
- zaujme stanovisko k vlivu reklamy na život člověka, diskutuje o této problematice ve skupině	Vliv reklamy na výživu obyvatel	
- rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor		
- popíše typy závislostí s jejich příznaky i následky	Druhy závislosti	Prevence zneužívání návykových látek
- reprodukuje základní informace o negativním vlivu dopingu na zdraví a zaujme k němu odmítavý postoj	Doping	

- zvládne vhodnou formou vyhledat, uložit i použít informace a data z různých zdrojů o příslušných zákonech týkající se problematiky návykových látek, zaujímá k nim vlastní názor, navrhuje vlastní pojetí legislativy	Drogy a legislativa	
	Modelové situace zaměřené na nácvik způsobů odmítání cigaret, alkoholu	
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- zhodnotí své osobní šance na trhu práce s reálnými požadavky, vhodně využívá digitální technologie a internetové zdroje	Akční plánování	Volba povolání
- plánuje významné životní kroky a stanovuje osobní cíle	Rovnost příležitostí na trhu práce	
- orientuje se v profesní nabídce a v informačních zdrojích pro volbu povolání, prostřednictvím vhodných digitálních technologií zpracovává informace a umí je vhodně využít	Svět práce a dospělosti Informační zdroje	
- vysvětlí pojem emancipace, uvede příklady a zaujme k nim vlastní názor	Rodina a její význam v současnosti Emancipace	Vztahy mezi lidmi a formy soužití
- zdůvodní problémy současné rodiny a diskutuje na toto téma	Problémy současné rodiny Domácí násilí	
- na příkladech vysvětlí předpoklady pro založení rodiny	Rodičovské předpoklady	
- charakterizuje etapy života člověka	Peče o dítě v jednotlivých etapách lidského života	
- porovná odlišné přístupy k sexualitě z hlediska různých kultur a víry	Postoje k sexualitě Sexuální orientace	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví
- vysvětlí vlastními slovy pojem sexuální úchylka	Sexuální úchylky	
- orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální...)		
- zaujme vlastní názor k problematice zneužívání a týrání (dětí, žen ...)	Sexualita a násilí	
- zaujme vlastní stanovisko k problematice násilí, prostituce, pornografie	Prostituce, pornografie	
-prostřednictvím vhodných digitálních technologií a s využitím internetových zdrojů zpracuje základní informace o AIDS	AIDS	
- vysvětlí, jak dochází k přenosu viru HIV	Etické otázky k ukončení života	
- zdůvodní preventivní opatření a význam boje proti šíření HIV a AIDS		
- diskutuje s vrstevníky na téma etiky a konce života		
- vysvětlí pojem duševní zdraví, vyjmenuje techniky, které přispívají k jeho rozvíjení	Péče o duševní zdraví	Zdravá výživa
- pracuje s digitálními technologiemi a vyhledává informace v digitálním prostředí o různých stravovacích zvyklostech států světa a dává je do souvislostí s kulturními vzorci	Zdravá výživa - pohled cizích kuchyní	

- na příkladech uvede nebezpečí závislosti (hráčství na automatech, počítačích...), s dopadem na život člověka - vyhledává informace v digitálním prostředí, je schopen uchovávat informace ve vhodných formátech (word, excel, tabulka)	Patologické hráčství	Prevence patologických jevů
- diskutuje mezi vrstevníky o této problematice	Závislost na počítači, internetu Nebezpečí internetu	
- uvede vlastní stanovisko k projevům vandalismu	Osobní bezpečí - vandalismus	

8.8 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

8.8.1 Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova na druhém stupni navazuje na tělesnou výchovu z prvního stupně. Výuka probíhá v tělocvičnách, na školním hřišti a formou nabízených kurzů.

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. – 9. ročník	2 hodiny týdně

Třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy:

6. – 9. ročník	5 hodin týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Tělesná výchova je zaměřeno na:

- rozvoj pohybových schopností a dovedností v souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáka
- výchovu ke zdravému životnímu stylu
- předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snahu o jejich zařazení do každodenního života žáků
- pochopení významu pohybu pro zdraví
- zásady jednání a chování fair play

Vyučovací předmět Tělesná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **výtvarná výchova:** kresba postavy v pohybu
- **hudební výchova:** spojení hudby a pohybu
- **výchova ke zdraví, přírodopis:** psychohygienu, životosprávu, funkce pohybu, lidské tělo
- **český jazyk a literatura:** příběhy s tematikou fair play, popis činnosti
- **dějepis:** olympijské hry, tělesná kultura v dílčích civilizačních okruzích

V předmětu se realizují následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní, sociální a morální rozvoj – vytrvalost, smysl pro spolupráci a fair play.	Integrováno	6. – 9.
MeV	Práce v týmu	Integrováno	6. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáka k:

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálního rozvoje
- aktivnímu zapojení do rozcviček na začátku hodiny
- volbě vhodných postupů rozcvičení a užívání správného názvosloví
- vzájemné spolupráci, pomoci a hodnocení svých výkonů
- účasti žáků dle jejich schopností, možností a zájmů v tělovýchovných a sportovních soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáka:

- při pobytu v přírodě k bezpečnému zdolávání různých přírodních překážek
- k individuálnímu či skupinovému řešení problémových úkolů a situací při různých pohybových činnostech a hrách

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáka:

- k užívání sportovní terminologie při komunikaci v předmětu
- k formulování a vyjadřování myšlenek v logickém sledu
- ke schopnosti vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva a k zapojení se do diskuse o taktice družstva
- při práci ve dvojicích či skupinách k řízení činnosti skupiny a vzájemnému korigování případných nedostatků
- k účelné komunikaci při realizaci pohybové činnosti (např. při míčových hrách)

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáka k:

- účinné spolupráci ve skupině, družstvu
- podílnictví na vytváření pravidel práce v týmu
- dodržování pravidla fair play
- poskytnutí pomoci nebo požádání o pomoc v případě potřeby
- vytváření drobné sestavy z předepsaných probíraných prvků (např. v gymnastice)
- obeznámení se s širokou škálou tělovýchovných a sportovních činností, jež jsou podkladem pro zdravý životní styl

Kompetence občanské

Učitel vede žáka k:

- respektování přesvědčení druhých lidí, jejich vnitřních hodnot, odmítání útlaku a hrubého zacházení
- chápání principů slušného chování a jejich dodržování
- aktivnímu zapojování se do sportovních aktivit
- odpovědnosti za své zdraví i za zdraví a bezpečnost spolužáků
- rozhodování v míčových hrách, dopomoci a záchraně v gymnastice, respektování méně zdatných spolužáků

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka k:

- dodržování pravidel ve sportu i mimo něj
- bezpečnému používání náradí a náčiní

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

TĚLESNÁ VÝCHOVA 6. ročník			
Očekávané výstupy	Učivo	Blok	
- chápe význam tělesné výchovy a důležitost pohybu pro fyzické zdraví	Význam pohybu pro zdraví, pohybová aktivita, rozdíl mezi TV a sportem	Poznatky z TV a sportu	
- uplatňuje při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu	
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování, v běžném sportovním prostředí adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV, dopomoc a záchrana		
- připravuje se před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností	Příprava před pohybovou činností, protahovací cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, dechová cvičení, kompenzační cvičení,	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení	
	Cvičení pro správné držení těla, vyrovnávací		
	Korektivní cvičení, uklidnění po zátěži		
- procvičuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Průpravná odrazová cvičení	Atletika	
- nacvičuje základní techniky skoku do dálky a do výšky z krátkého rozběhu	Skok daleký z místa, skok daleký z rozběhu		
	Skok vysoký, technika nůžky, flop		
- osvojuje si techniky hodů kriketovým míčkem a vrhu koulí	Technika hodů kriketovým míčkem Vrh koulí z místa		
- osvojuje si podle svých předpokladů techniku rychlého běhu, zlepšuje úroveň výkonů	Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení, starty z různých poloh, nízký start, sprinty, běhy do 250 m		
- osvojuje si podle svých předpokladů techniku vytrvalostního běhu, zlepšuje úroveň výkonů, při vytrvalosti dovede uplatnit vůli	Vytrvalostní běh 500 – 1500 m, běh v terénu Štafetové běhy, technika štafetové předávky		
- usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti	Běh přes nízké překážky		
- měří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - k porovnání výsledků používá data s internetového prostředí	Sledování výkonů, měření, zaznamenání výkonů, sebehodnocení a porovnání		
- nacvičuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Akrobacie – kotoul vpřed, vzad, vpřed do roznožení, vzad do roznožení, kotoul letmo, stoj na lopatkách, nácvik stoje na ruce, přemet stranou, rovnovážné polohy v postojích		Gymnastika
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Cvičení na hrazdě – náskok do vzporu, zákmihem seskok, nácvik výmyku		
- využívá gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla	Přeskok přes kozu – roznožka, skrčka		
- pomáhá při záchráně a dopomoci	Cvičení na kladině (dívky) – poskoky, chůze, obraty		

	Cvičení na kruzích – houpání	
	Cvičení na trampolínce – skoky odrazem z trampolínky – prosté, s pohyby nohou, obraty	
	Šplh na tyči a laně	
- chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem	Různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem, -aerobik, cvičení na gymballech	Cvičení s hudbou, aerobik (dívky)
- chápe význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osobnostních vlastností, navazování a upevňování mezilidských vztahů, fair play jednání	Pohybové hry pro osvojování a zdokonalování pohybových dovedností, ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, manipulace s náčiním, kondiční, štafetové, běžecké, soutěživé hry	Pohybové hry
- osvojuje si základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí		
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - umí hodnotit a porovnat naměřená data sportovních činností	Kondiční a posilovací cvičení na žebřinách, s plnými míči, se švihadly, na lavičkách, kruhový trénink	Kondiční a posilovací cvičení
	Úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, střehové postoje, pády, sebeobrana	Úpoly (rozšiřující uč.)
- osvojuje si v souladu s individuálními předpoklady pohybové dovednosti, vykonává technicky správně jednotlivé herní úkony a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži	Technika házení, chytání míče, průpravné hry, pohyb s míčem, bez míče Systém hry, průprava na volejbal, přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka	Sportovní hry Přehazovaná
- nacvičuje techniku a pravidla sportovních her, rozvíjí postřeh, obratnost a rychlost v nácvičku	Házení, chytání míče, přihrávky, střelba, pravidla, utkání	Vybíjená Ringo
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Herní činnosti jednotlivce – základní postoj, odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka, nahrávka, spodní podání, hra odrazem o zem, ve dvojicích, trojicích, utkání na zmenšeném hřišti	Volejbal (rozšiřující učivo)
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka	HČJ – zpracování míče, vedení míče, přihrávky, vzhazování míče, střelba, činnost brankáře	Kopaná
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje	Pravidla házené, přihrávky, dvojtakt, trojtakt	Házená
- jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům	HČJ – driblíng, přihrávky, střelba, uvolňování s míčem, bez míče, průpravné hry - pokládána	
	Základy herních systémů, pravidla, utkání	Florbal
	HČJ – pohyb s míčkem, vedení míčku	
	Pravidla, hra	
	HČJ - manipulační cvičení s míčem, pohyb hráče s míčem, driblíng pravou, levou, přihrávky trčením obouruč, střelba z místa, uvolnění bez míče, obranný postoj a cval	Košíková

	Základy herních systémů, pravidla, utkání	Softbal, baseball
	Pravidla hry, technika odpalu, hra	Netradiční sportovní hry
- řídí se nejdůležitějšími pravidly pohybu v zimní krajině a pravidly chování ve společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě	Zásady orientace v zimní krajině, zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS	Lyžování
	Lyžařská výzbroj, výstroj	Snowboarding
	Obraty, výstupy	(rozšiřující učivo)
	Přejíždění terénních nerovností, brzdění	
	Jízda na vleku	
	Základní oblouk (otevřený, zavřený), střední, dlouhý	
	Sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách, jízda na sjezdovce, v brankách	Lyžařský výcvik (rozšiřující učivo)
- využívá digitální mapové podklady k měření vzdálenosti a převýšení	Orientační běh podle mapy, cykloturistika, vodní turistika, pohybové hry v přírodě, bruslení, plavání	Turistika a pobyt v přírodě
	Zásady hygieny a ochrany přírody	(rozšiřující učivo)
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví	Historie a současnost sportu, OH, významní sportovci a soutěže	Účast ve sportovních soutěžích (rozšiřující učivo)
- vytváří svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje sportu nebo jiné pohybové aktivitě	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu	
- umí hodnotit naměřená data a výsledky sportovních činností a porovná je	Školní turnaje, účast na soutěžích	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- chápe význam tělesné výchovy a důležitost pohybu pro fyzické zdraví	Význam pohybu pro zdraví, pohybová aktivita, rozdíl mezi TV a sportem	Poznatky z TV a sportu
- uplatňuje při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování, v běžném sportovním prostředí adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV, dopomoc, záchrana	
- připravuje se před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností	Příprava před pohybovou činností, protahovací cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, vyrovnávací - korektivní cvičení, uklidnění po zátěži	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení
- procvičuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Průpravná odrazová cvičení	Atletika
- nacvičuje základní techniky skoku do dálky a do výšky	Skok daleký z místa, skok daleký z rozběhu	
	Skok vysoký, technika nůžky, flop Technika hodů kriketovým míčkem	
- nacvičuje základní techniky vrhačských disciplín	Vrh koulí z místa, se sunem Nácvik hodů oštěpem, hodů diskem	(rozšiřující učivo)
- osvojuje si podle svých předpokladů techniku rychlého běhu, zlepšuje úroveň výkonů	Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení, starty z různých poloh, nízký start, sprinty, běhy do 250 m	
- osvojuje si podle svých předpokladů techniku vytrvalostního běhu, zlepšuje úroveň výkonů, při vytrvalosti dovede uplatnit vůli	Vytrvalostní běh 500 – 2000 m, běh v terénu	
- usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti	Štafetové běhy, technika štafetové předávky	
	Běh přes nízké překážky	
- měří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - umí hodnotit naměřená data sportovních činností	Sledování výkonů, měření, zaznamenání výkonů, sebehodnocení	
- nacvičuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Akrobacie – kotoul vpřed, vzad, vpřed do roznožení, vzad do roznožení, kotoul letmo, nácvik kotoulu vzad do zášvihů, stoj na lopatkách, nácvik stoji na ruce, přemet stranou, rovnovážné polohy v postojích	Gymnastika
	Přemet vpřed	(rozšiřující učivo)
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Cvičení na hrazdě – náskok do vzporu, zákmihem seskok, nácvik výmyku a toče vzad	(rozšiřující učivo)
	Toč jízdmo – vpřed, toč vzad	
	Přeskok přes kozu – roznožka, skrčka,	

- využívá gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla	Cvičení na kladině (dívky) – náskoky, poskoky, chůze, obraty, seskoky	
	Cvičení na kruzích – houpání, obraty, svis střemhlav, svis vznesmo, nácvik kotoul vpřed a vzad	
- pomáhá při záchrane a dopomoci	Cvičení na trampolínce – skoky odrazem z trampolínky – prosté, s pohyby nohou, obraty	
	Šplh na tyči a laně	
- chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem	Různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem, technika pohybu, aerobik, cvičení na gymballech	Cvičení s hudbou, aerobik (dívky)
- chápe význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osobnostních vlastností, navazování a upevňování mezilidských vztahů, fair play jednání	Pohybové hry pro osvojování a zdokonalování pohybových dovedností, ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, manipulace s náčiním, kondiční, štafetové, běžecké, soutěživé hry	Pohybové hry
- osvojuje si základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí		
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Kondiční a posilovací cvičení na žebřinách, s plnými míči, se švihadly, na lavičkách, kruhový trénink	Kondiční a posilovací cvičení
	Úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, střehové postoje, pády, sebeobrana	Úpoly (rozšiřující učivo)
- procvičuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži	Technika házení, chytání míče, průpravné hry, pohyb s míčem, bez míče	Sportovní hry
- nacvičuje techniku a pravidla sportovních her, rozvíjí postřeh, obratnost a rychlost v nácviku	Herní činnosti jednotlivce – základní postoj, odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka, nahrávka, spodní podání, hra odrazem o zem, ve dvojicích, trojicích, utkání na zmenšeném hřišti	Volejbal Ringo
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	HČJ – zpracování míče, vedení míče, přihrávky, vzhazování míče, střelba, činnost brankáře	Kopaná
	Základy herních systémů, utkání	
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka	HČJ – driblink, přihrávky, střelba, uvolňování s míčem, bez míče, driblink, trojtakt	Házená
	Základy herních systémů, pravidla, utkání	
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje	HČJ – pohyb s míčkem, vedení míčku Pravidla, hra	Florbal
- jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům	HČJ - manipulační cvičení s míčem, pohyb hráče s míčem, driblink, přihrávky obouruč, jednoruč, zakončení střelbou v pohybu (dvojtakt), obrana hráče s míčem v pohybu	Košiková
-zaznamená výsledky sportovních soutěží do tabulek a vyhodnotí výsledky		
	Základy herních systémů, pravidla, utkání	
	Pravidla hry, technika odpalu, hra	Softbal, baseball Netradiční sportovní hry

- řídí se nejdůležitějšími pravidly pohybu v zimní krajině a pravidly chování ve společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě	Zásady orientace v zimní krajině, zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, lyžařské desatero	Lyžování
	Lyžařská výbroj, výstroj	Snowboarding (rozšiřující učivo)
	Obraty, výstupy	
	Přejíždění terénních nerovností, brzdění	
	Jízda na vleku	Lyžařský výcvik (rozšiřující učivo)
	Základní oblouk (otevřený, zavřený), střední, dlouhý	
Sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách, jízda na sjezdovce, v brankách		
- využívá digitální mapové podklady k měření vzdálenosti a převýšení	Orientační běh podle mapy, cykloturistika, vodní turistika, pohybové hry v přírodě, bruslení, plavání	Turistika a pobyt v přírodě (rozšiřující učivo)
	Zásady hygieny a ochrany přírody	
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví	Historie a současnost sportu, OH, významní sportovci a soutěže	Účast ve sportovních soutěžích (rozšiřující učivo)
- vytváří svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje sportu nebo jiné pohybové aktivitě,	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu	
	Školní turnaje, účast na soutěžích	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- chápe význam tělesné výchovy a důležitost pohybu pro fyzické zdraví	Význam pohybu pro zdraví, pohybová aktivita, rozdíl mezi TV a sportem	Poznatky z TV a sportu
- uplatňuje při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování, v běžném sportovním prostředí adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV, dopomoc, záchrana	
- připravuje se před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností	Příprava před pohybovou činností, protahovací cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, vyrovnávací - korektivní cvičení, uklidnění po zátěži	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení
- rozvíjí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Průpravná odrazová cvičení	Atletika
- procvičuje základní techniky skoku do dálky a do výšky	Skok daleký z místa, skok daleký z rozběhu	
- procvičuje základní techniky vrhačských disciplín	Vrh koulí z místa, se sunem Nácvik hodů oštěpem, hodů diskem	(rozšiřující učivo)
- osvojuje si podle svých předpokladů techniku rychlého běhu, zlepšuje úroveň výkonů	Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení, starty z různých poloh, nízký start, sprinty, běhy do 250 m	
- osvojuje si podle svých předpokladů techniku vytrvalostního běhu, zlepšuje úroveň výkonů, při vytrvalosti dovede uplatnit vůli	Vytrvalostní běh 1000 – 3000 m, běh v terénu	
	Štafetové běhy, technika štafetové předávky	
- usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti	Překážkový běh, technika překážkového běhu	
- měří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky - umí hodnotit naměřená data sportovních činností	Sledování výkonů, měření, zaznamenání výkonů, sebehodnocení	
- procvičuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Akrobacie – kotoul vpřed, vzad, nácvik kotoulu vzad do zášvihů, kotoul letmo, stoj na ruce, přemet stranou, rovnovážné polohy a postoje, vázání prvků – jednoduché akrobatické sestavy	Gymnastika
	Přemet vpřed	(rozšiřující učivo)
	Cvičení na hrazdě – výmyk, podmet, toč vzad	
	Přeskok přes kozu – roznožka, skrčka, přeskoky přes bednu	
	Cvičení na kladině (dívky) – náskoky, poskoky, chůze, obraty, seskoky	

	Cvičení na kruzích – houpání, obraty, svis střemhlav, svis a vzad	
	Cvičení na trampolínce – skoky odrazem z trampolínky – prosté, s pohyby nohou, obraty	
	Šplh na tyči a laně	
- chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem	Různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem, technika pohybu, technika pohybu s náčiním, aerobik, cvičení na gymballech	Cvičení s hudbou, aerobik (dívky)
- chápe význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osobnostních vlastností, navazování a upevňování mezilidských vztahů, fair play jednání	Pohybové hry pro osvojování a zdokonalování pohybových dovedností, ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, manipulace s náčiním, kondiční, štafetové, běžecké, soutěživé hry	Pohybové hry
- osvojuje si základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí		
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Kondiční a posilovací cvičení na žebřinách, s plnými míči, se švihadly, na lavičkách, kruhový trénink	Kondiční a posilovací cvičení
	Úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, střehové postoje, pády, sebeobrana	Úpoly (rozšiřující učivo)
- zdokonaluje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži	Technika házení, chytání míče, přípravné hry, pohyb s míčem, bez míče	Sportovní hry
	Herní činnosti jednotlivce – základní postoj, odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka, nahrávka, spodní podání, hra odrazem o zem, ve dvojicích, trojicích, příjem, hra v poli, utkání	Volejbal Ringo
	Smeč, blok, dvojblok	(rozšiřující učivo)
- procvičuje techniku a pravidla sportovních her, rozvíjí postřeh, obratnost a rychlost v nácvičku	HČJ – zpracování míče, vedení míče, přihrávky, vzhazování míče, střelba, činnost brankáře	Kopaná
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Základy herních systémů, utkání HČJ – driblíng, přihrávky, střelba, uvolňování s míčem, bez míče,	Házená
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka	Základy herních systémů, pravidla, utkání HČJ – pohyb s míčkem, vedení míčku	Florbal
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje	HČJ, driblíng, přihrávky, střelba, dvojtakt, postoj trojí hrozby (face up), uzavřený únik, obrana hráče s míčem v situacích 1:1 Základy herních systémů, pravidla, utkání	Košíková
- jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům	Pravidla hry, technika odpalu, hra	Softbal, baseball
- zaznamená výsledky sportovních soutěží do tabulek a vyhodnotí výsledky		Netradiční sportovní hry

- řídí se nejdůležitějšími pravidly pohybu v zimní krajině a pravidly chování ve společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě	Zásady orientace v zimní krajině, zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS	Lyžování
	Lyžařská výbroj, výstroj	Snowboarding Lyžařský výcvik (rozšiřující učivo)
	Obraty, výstupy	
	Jízda na vleku	
	Přejíždění terénních nerovností, brždění	
	Základní oblouk (otevřený, zavřený), střední, dlouhý	
Sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách, jízda na sjezdovce, v brankách		
- využívá digitální mapové podklady k měření vzdálenosti a převýšení	Orientační běh podle mapy, cykloturistika, vodní turistika, pohybové hry v přírodě, bruslení, plavání	Turistika a pobyt v přírodě (rozšiřující učivo)
	Zásady hygieny a ochrany přírody	
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví	Historie a současnost sportu, OH, významní sportovci a soutěže	Účast ve sportovních soutěžích
- vytváří svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje sportu nebo jiné pohybové aktivitě	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu	(rozšiřující učivo)
	Školní turnaje, účast na soutěžích	

TĚLESNÁ VÝCHOVA 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- chápe význam tělesné výchovy a důležitost pohybu pro fyzické zdraví	Význam pohybu pro zdraví, pohybová aktivita, rozdíl mezi TV a sportem	Poznatky z TV a sportu
- uplatňuje při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví	Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	Komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování, v běžném sportovním prostředí adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV, dopomoc, záchrana	
- připravuje se před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností	Příprava před pohybovou činností, protahovací cvičení, cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, dechová cvičení, kompenzační cvičení, cvičení pro správné držení těla, vyrovnávací - korektivní cvičení, uklidnění po zátěži	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení
- rozvíjí v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Průpravná odrazová cvičení	Atletika
- procvičuje základní techniky skoku do dálky a do výšky	Skok daleký z místa, skok daleký z rozběhu Skok vysoký, technika nůžky, flop	
- procvičuje základní techniky vrhačských disciplín	Vrh koulí z místa, se sunem Hod oštěpem, hod diskem	(rozšiřující učivo)
- rozvíjí podle svých předpokladů techniku rychlého běhu, zlepšuje úroveň výkonů	Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, speciální běžecká cvičení, starty z různých poloh, nízký start, sprinty, běhy do 400 m	
- rozvíjí podle svých předpokladů techniku vytrvalostního běhu, zlepšuje úroveň výkonů, při vytrvalosti dovede uplatnit vůli	Vytrvalostní běh 1000 – 3000 m, běh v terénu	
- usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti	Štafetové běhy, technika štafetové předávky Překážkový běh, technika překážkového běhu	
- měří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Sledování výkonů, měření, zaznamenání výkonů, sebehodnocení	
- umí hodnotit naměřená data sportovních činností		
- procvičuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti	Akrobacie – kotoul vpřed, vzad, kotoul vzad do zášvihů, kotoul letmo, stoj na ruce, přemet stranou, rovnovážné polohy a postoje, vázání prvků – jednoduché akrobatické sestavy	Gymnastika
	Přemet vpřed	(rozšiřující učivo)
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Cvičení na hrazdě – výmyk, přešvih únožmo, podmet Toč jízdmo – vpřed, toč vzad	(rozšiřující učivo)
- využívá gymnastické cviky pro rozvoj zdatnosti a pro správné držení těla	Přeskok přes kozu – roznožka, skrčka, přeskoky přes bednu	

- pomáhá při záchraně a dopomoci	Cvičení na kladině (dívky) – náskoky, poskoky, chůze, obraty, seskoky	
	Cvičení na kruzích – houpání, obraty, svis střemhlav, svis vznesmo, kotoul vpřed a vzad	
	Cvičení na trampolínce – skoky odrazem z trampolínky – prosté, s pohyby nohou, obraty	
	Šplh na tyči a laně	
- chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem	Různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem, technika pohybu, technika pohybu s náčiním, aerobik, cvičení na gymballech	Cvičení s hudbou, aerobik (dívky)
- chápe význam pohybových her pro ovlivňování pohybových předpokladů a osobnostních vlastností, navazování a upevňování mezilidských vztahů, fair play jednání	Pohybové hry pro osvojování a zdokonalování pohybových dovedností, ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, manipulace s náčiním, kondiční, soutěživé hry	Pohybové hry
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí		
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Kondiční a posilovací cvičení na žebřinách, s plnými míči, se švihadly, na lavičkách, kruhový trénink	Kondiční a posilovací cvičení
	Úpolová cvičení – přetahy, přetlaky, střehové postoje, pády, sebeobrana	Úpoly (rozšiřující učivo)
- zdokonaluje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži	Technika házení, chytání míče, průpravné hry, pohyb s míčem, bez míče	Sportovní hry
	Herní činnosti jednotlivce – odbítí obouruč vrchem, spodem, přihrávka, nahrávka, příjem, hra v poli, smeč, blok, dvojblok, podání, základní herní systém 6:6	Volejbal Ringo
- procvičuje techniku a pravidla sportovních her, rozvíjí postřeh, obratnost a rychlost v nácvičku	HČJ – zpracování míče, vedení míče, přihrávky, vzhazování míče, střelba, činnost brankáře	Kopaná
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Rozestavení obrany, útočné fáze hry Pravidla, utkání	
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka	HČJ – driblíng, přihrávky, střelba, uvolňování s míčem, bez míče,	Házená
	Základy herních systémů, pravidla, utkání	
- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje	HČJ – pohyb s míčkem, vedení míčku Pravidla, hra	Florbal
- jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům	HČJ - driblíng, přihrávky, střelba, Základní přečíslení 2:1, 3:1,3:2, Základy rychlého protiútku	Košiková
-zaznamená výsledky sportovních soutěží do tabulek a vyhodnotí výsledky		
	Základy týmové obrany s odstupováním	
	Pravidla, utkání	

	Pravidla hry, technika odpalu, hra	Softbal, baseball
- řídí se nejdůležitějšími pravidly pohybu v zimní krajině a pravidly chování ve společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě	Zásady orientace v zimní krajině, zásady bezpečnosti při pohybu v neznámém terénu, chování na sjezdových a běžeckých tratích, pokyny HS	Lyžování

	Lyžařská výzbroj, výstroj	Snowboarding Lyžařský výcvik(rozšiřující učivo)
	Obraty, výstupy	
	Přejíždění terénních nerovností, brždění	
	Jízda na vleku	
	Základní oblouk (otevřený, zavřený), střední, dlouhý	
	Sjíždění ve středně náročných terénních podmínkách, jízda na sjezdovce, v brankách	
- využívá digitální mapové podklady k měření vzdálenosti a převýšení	Orientační běh podle mapy, cykloturistika, vodní turistika, pohybové hry v přírodě, bruslení, plavání	Turistika a pobyt v přírodě (rozšiřující učivo)
	Zásady hygieny a ochrany přírody	
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví	Historie a současnost sportu, OH, významní sportovci a soutěže	Účast ve sportovních soutěžích
- vytváří svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje sportu nebo jiné pohybové aktivitě	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu	(rozšiřující učivo)
	Školní turnaje, účast na soutěžích	

8.9 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

8.9.1 Vzdělávací obor: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Pracovní činnosti na druhém stupni navazují na pracovní činnosti z prvního stupně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v kovodílně a dřevodílně, v učebnách výpočetní techniky a mimo školu na akcích pořádaných dalšími subjekty.

Ve třídách s rozšířenou výukou TV se vyučuje informatika podle upravených učebních plánů.

V ostatních třídách je náplní pracovních činností práce s výpočetní a digitální technikou, zejména pak nácvik psaní všemi deseti prsty ve specializovaném programu, což lze později využít při tvorbě a úpravě školního časopisu a jiných dokumentů samostatně vytvářených žáky.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

6. - 9. ročník	1 hodina týdně

Rozšířená RVTV:

6., 8., 9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Pracovní činnosti je zaměřeno na:

- rozvíjení vědomí, že hmotné hodnoty jsou tvořeny lidmi s různou úrovní manuální a tvořivé zručnosti
- poznávání základních druhů náradí a nástrojů
- orientaci v základních druzích přírodních a uměle vytvořených materiálů
- vytvoření vztahu k rukodělné práci
- vylepšení a zvyšování pracovních dovedností
- porozumění funkci trhu práce
- rozvoj sebepoznání vedoucího k vědomému hledání vlastního uplatnění na trhu práce

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty:

- **výtvarná výchova:** práce s různými typy přírodnin i umělých materiálů
- **dějepis:** vývoj řemesel a výrobních postupů
- **český jazyk a literatura:** popis pracovního postupu, návod k obsluze přístrojů a nástrojů, životopis a administrativní korespondence
- **fyzika, chemie:** práce se syntetickými materiály, technologické vlastnosti materiálů
- **matematika:** technické kreslení, číselný přepočet měříttek
- **výchova ke zdraví:** dodržování bezpečnosti práce a zásad ochrany zdraví
- **přírodopis:** práce s přírodninami, ekologický přístup při práci s materiálem
- **zeměpis:** představa o měřítku pomocí měřítka mapy
- **cizí jazyky:** slovní zásoba profesí

V předmětu se realizují formou integrace následující tematické okruhy průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh	Blok nebo učivo	Ročník
OSV	Osobnostní rozvoj – rozvoj manuální zručnosti, rozvoj umění sebe prezentace pro trh práce.	Práce s drobným materiálem, Volba povolání	6. – 9.
VDO	Občanská společnost a škola – výchova k otevřené a věcné komunikaci a respektování norem.	Průběžně	6. – 9.
VMEGS	Jsmo Evropané – specifika regionů Evropy z hlediska řemesel a trhu práce.	Volba povolání	8. – 9.
EV	Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ekologický přístup k obnovitelným i neobnovitelným zdrojům.	Průběžně	6., 8., 9.
MuV	Lidské vztahy – dodržování základních společenských norem na pracovišti.	Průběžně, Volba povolání	8. – 9.
MeV	Tvorba mediálního sdělení – rozvoj estetického vnímání při rukodělné tvorbě; administrativa k volbě povolání.	Průběžně, Volba povolání	8. – 9.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby uplatňoval své teoretické i praktické poznatky o pracovních postupech a vlastnostech materiálů při vlastní rukodělné práci
- podporuje u žáka osobitý přístup k práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí žákům dostatek námětů, podnětů, informací a pracovních postupů k vlastní rukodělné práci
- podporuje u žáka individuální přístup k řešení daného tématu
- vede žáka k využívání vlastních zkušeností a k hledání nejvhodnějšího způsobu řešení
- umožňuje žákovi volbu alternativních pracovních postupů při dodržování zásad bezpečnosti

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k formulování a obhajování vlastních názorů, ale i k vnímání a tolerování názorů druhých
- vede žáka k prezentaci jeho rukodělných výrobků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k respektování společně dohodnutých pravidel
- podporuje spolupráci žáků a jejich vzájemnou pomoc
- vede žáky k spoluvytváření koncepce výtvarného řešení jednotlivých prostor školy

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k osvojení a vědomému dodržování společenských pravidel a norem
- vede žáka k toleranci a úctě k lidem, k výsledkům jejich práce a odkazu minulých generací
- motivuje žáka k zájmu o poznání kulturního odkazu lidské civilizace a tradic vlastního národa
- motivuje žáka k získávání všeobecného rozhledu a k účasti na prezentačních výstavách různých odvětví lidské činnosti
- vede žáka k reflektování základních ekologických problémů a k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k účelné organizaci vlastní práce a udržování místa v pořádku po celou dobu práce
- vyžaduje od žáka dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci během výuky i při mimoškolních akcích
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

PRACOVNÍ ČINNOSTI 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vytvoří vlastními slovy řád dílny, stanoví pravidla bezpečnost při práci, zásady hygieny a řídí se jimi	Řád dílny, BP, hygiena	Konstrukční činnosti
- své pracovní místo udržuje v pořádku		
- srovná náčrt, nákres, technický výkres a popíše rozdíly mezi nimi. Znalost o užitých jednotkách u technického výkresu aplikuje při rýsování	Náčrt, nákres, technický výkres	
- aplikuje základní druhy čar v nárysu, rozlišuje druhy kótovacích čar	Druhy čar, kótovací čáry	
- vytvoří zobrazení na jeden průmět v pravouhlém promítání (nárys)	Praktické konstrukční činnosti	
- v technickém nákresu a nárysu užívá správně kótovací čáry dle účelu		
- aplikuje zakótování jednoduchých nákresů v měřítku M 1:1	Měřítka výkresů M 1:1	Práce s technickými materiály
- zařadí vybrané druhy dřevin dle tvaru zeleně a tvrdosti dřeva, popíše dílčí části kmene stromu	Druhy dřeva	
- vytvoří nákres příčného řezu jádrovým kmenem a popíše jeho části	Příčný řez jádrovým kmenem	
- dá do souvislosti těžbu dřeva s obdobím vegetačního klidu a podá základní informaci o zpracování dřeva na ručních a strojních pilách	Těžba a zpracování dřeva	
- vyjmenuje některé vybrané druhy řeziva dle užití v praxi	Řezivo – rozdělení dle použití	
- řeší prakticky upnutí materiálu do pracovního stolu	Upínání materiálu – hoblice, užití upínacích přípravků	
- rozliší v praxi druhy pilek	Řezání	
- popíše části rámové pily		
- popíše postup při seřizování rámové pilky		
- provede jednoduchý rovinný řez při dodržení bezpečnosti a technologické kázně	Nácvik řezání	
- provede jednoduchý tvarový řez při dodržení bezpečnosti a technologické kázně		
- rozliší v praxi druhy pilníků	Pilování	
- provede opilování rovinné plochy při dodržení bezpečnosti a technologické kázně		
- provede opilování tvarové plochy při dodržení bezpečnosti a technologické kázně		
- reprodukuje získané informace o výskytu železa v přírodě a základní údaje o výrobě železa a oceli		Železo, jeho výskyt, zpracování a užití
svými slovy vyjádří rozdíl mezi surovým železem a ocelí z hlediska kvality a užití		
- uvede příklady výrobků z oceli		
- pojmenuje nástroje pro práci s kovem		

- provede jednoduchou pracovní činnost s kovem při dodržení bezpečnosti a technologické kázně- vyhledá v internetovém prohlížeči vhodný pracovní postup- pracuje s databází nápadů a námětů- využívá digitální technologie k organizaci své nebo týmové práce a k prezentaci výsledků pracovních činností	Jednoduchý výrobek z plechu	

PRACOVNÍ ČINNOSTI 7. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vyřeší náčrt jednoduchých geometrických útvarů v měřítku na dva průměty	Technické zobrazování na dva průměty v měřítku, nárys, bokorys	Konstrukční činnosti
- provede samostatně jednoduché náčrty v měřítku pro zvětšení a pro zmenšení	Měřítko: pro zvětšení a pro zmenšení	
- upevňuje znalost názvosloví kótovacích čar	Názvosloví kótovacích čar	
- narýsuje náčrt dvou konstrukčních prvků v daném měřítku	Samostatný náčrt dvou konstrukčních prvků v měřítku	
- dodržuje zásady bezpečnosti při práci v dřevodílně a v kovodílně, řídí se pokyny vyučujícího	Bezpečnost při práci v dřevodílně a v kovodílně s nářadím a materiálem	
- své pracovní místo udržuje v pořádku		
- vyřeže a opracuje tvarový výrobek podle šablony předkresleného tvaru a upraví jeho povrch	Řezání dle šablony	Práce s technickými materiály
- provede jednoduchý pracovní úkon podle šablony s pomocí pákových nůžek při dodržení symetrie tvaru	Opracování dřevěného materiálu s důrazem na geometrickou přesnost tvaru	
- procvičuje tváření materiálu za studena a zdokonaluje jemnou motoriku	Kovy – důležité technologické materiály	
- rozezná základní druhy plastů a kompozitních materiálů	Stříhání kovu dle šablony Plasty a kompozity	
- vyhledá v internetovém prohlížeči vhodný pracovní postup	Výrobek z drátu	
- pracuje s databází nápadů a námětů		
- využívá digitální technologie k organizaci své nebo týmové práce a k prezentaci výsledků pracovních činností		

PRACOVNÍ ČINNOSTI 8. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- zhotoví náčrt, zakótuje jej - prokáže znalost přepočtu měřítka - zhotoví nákres v měřítku - zakótuje nákres	Technické zobrazení modelu v měřítku a pravouhlém promítání na technický výkres s dopomocí učitele	Konstrukční činnosti
- dodržuje zásady bezpečnosti při práci v dřevodílně a v kovodílně, řídí se pokyny vyučujícího - své pracovní místo udržuje v pořádku	Bezpečnost práce v dřevodílně a kovodílně při manipulaci nářadím a materiálem	Práce s technickými materiály
- provede jednotlivé pracovní úkony podle slovního návodu, předlohy a výkresu a zkontroluje funkčnost výrobku	Dlabání dřeva – konstrukční spoj	
- popíše funkci vrtačky a v praxi rozliší druhy vrtáků	Vrtání kovů – teorie	
- provede jednoduché pracovní činnosti s technickými materiály dle technologického postupu, předlohy a výkresu a zkontroluj funkčnost výrobku	Vrtání kovů – jednoduchý výrobek	
- podle zásad zdravého životního stylu sestaví týdenní jídelníček, který bude obsahovat všechny důležité vitamíny - nakupuje čerstvé potraviny - všímá si data spotřeby, složení a energetické hodnoty potravin - vyjmenuje způsoby a zásady správného skladování potravin	Výživa jako součást zdravého životního stylu Výběr nákup a skladování potravin	Domácnost Výživa v rodině
- vybere recept v závislosti na ročním období a finanční rozpočtu - připraví sváteční tabuli - připraví vánoční tabuli - přepočítá potraviny na daný počet osob - provede nákup surovin - připraví pokrmy - konzumuje připravené pokrmy dle zásad správného stolování - provede úklid - vyhledá v internetovém prohlížeči recepty na pokrmy včetně postupů	Kultura stolování Základní postupy při přípravě pokrmů Studená kuchyně Předkrmy Pomazánky Saláty Teplá kuchyně Polévky Přílohy Masitá jídla Bezmasá jídla Sladká jídla Omáčky Minutky Rybí pokrmy Moučníky Vánoční cukroví Příprava pokrmů v přírodě, zásady grilování	Příprava pokrmů
- vyjmenuje abecedu společenského chování	Hlavní zásady společenského chování	Společenské chování

PRACOVNÍ ČINNOSTI 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- samostatně vytvoří náčrt a zakótuje ho - samostatně narýsuje a zakótuje technický výkres	Technické zobrazení zadaného modelu při pravouhlém promítání v měřítku	Konstrukční činnosti
- dodržuje zásady bezpečnosti při práci v kovodílně, řídí se pokyny vyučujícího, je schopen ošetřit drobná poranění vzniklá při práci - své pracovní místo udržuje v pořádku	Bezpečnost práce v kovodílně při manipulaci nářadím a materiálem	Práce s technickými materiály
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje bezpečnost a technologickou kázeň - při práci se řídí podle slovního návodu a výkresu - stanoví vhodné pracovní postupy, zvolí vhodné nástroje a nářadí, aplikuje technickou dokumentaci	Práce s kovem	
- podle zásad zdravého životního stylu sestaví týdenní jídelníček, který bude obsahovat všechny důležité vitamíny - nakupuje čerstvé potraviny - všímá si data spotřeby, složení a energetické hodnoty potravin - vyjmenuje způsoby a zásady správného skladování potravin	Výživa jako součást zdravého životního stylu Výběr nákup a skladování potravin	Domácnost Výživa v rodině
- vybere recept v závislosti na ročním období a finanční rozpočtu - připraví sváteční tabuli - připraví vánoční tabuli - přepočítá potraviny na daný počet osob - provede nákup surovin - připraví pokrmy - konzumuje připravené pokrmy dle zásad správného stolování - provede úklid - vyhledá v internetovém prohlížeči recepty na pokrmy včetně postupů	Kultura stolování Základní postupy při přípravě pokrmů Studená kuchyně Předkrmy Pomazánky Saláty Teplá kuchyně Polévky Přílohy Masitá jídla Bezmasá jídla Sladká jídla Omáčky Minutky Rybí pokrmy Moučníky Vánoční cukroví Příprava pokrmů v přírodě, zásady grilování	Příprava pokrmů
- vyjmenuje abecedu společenského chování	Hlavní zásady společenského chování	Společenské chování

- s porozuměním vyplní formálně správně přihlášku na střední školu	Administrativa přijímacího řízení	Svět práce
- vytvoří své vlastní sebehodnocení		
- podle předlohy napíše odvolací dopis - využívá digitální technologie k sestavení svého portfolia a sebezprezentace		
- reprodukuje informace o stupních školském systému v ČR a podmínkách návaznosti jednotlivých typů studia	Možnosti vzdělávání	
- pracuje s příručkami studijních oborů a s internetovým vyhledávačem a s porozuměním se orientuje v tabulkách s požadavky pro přijetí		
- účastní se exkurzí na SŠ a do výrobních provozů dle aktuální nabídky	Volba profesní orientace: exkurze dle aktuální nabídky	
- pojmenuje a vlastními slovy popíše předpokládané požadavky zaměstnavatelů (znalosti, dovednosti, schopnosti, praxe, zdravotní stav vzhledem k profesi, osobní nasazení atp.) - využívá digitální technologie k orientaci v nabídce profesí a vzdělávání		
- vlastními slovy vysvětlí pojmy výběrové řízení, konkurz, osobní dotazník, profesní životopis, profesní portfolio a chápe důležitost sebezprezentace při přijímacích řízeních	Vstup na trh práce	
- vytvoří odpověď na inzerát		
- vytvoří průvodní dopis		
- vytvoří formálně správný a obsahově věcný strukturovaný životopis		
- reprodukuje pravidla při telefonním pohovoru s potencionálním zaměstnavatelem		
- vyhledává a reprodukuje informace o druzích pracovišť, kvalifikačních požadavcích a možnosti uplatnění dílčích profesí v regionu		
- na modelové pracovní smlouvě popíše její důležité body		
- vysvětlí pojmy pracovní smlouva na dobu určitou a neurčitou, zkušební doba, živnost volná, řemeslná, vázaná a koncesovaná	Pracovně právní podmínky	
- vlastními slovy vystihne, za jakých podmínek dochází k rozvázání pracovního poměru		
- uvede praktické příklady diskriminace na trhu práce		

8.10 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

8.10.1 Vzdělávací obor: Osobnostní a sociální výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Osobnostní a sociální výchova je předmět, který byl vytvořen ze stejnojmenného průřezového tématu. Výuka Osobnostní a sociální výchovy probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně, v PC učebně nebo na akcích pořádaných spolupracujícími subjekty.

Vyučovací předmět Osobnostní a sociální výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku. Třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy mají jeho obsah integrovaný do vyučovacího předmětu Výchova k občanství v 6. ročníku:

6. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Osobnostní a sociální výchova je zaměřeno na:

- vytvoření autoregulativních mechanismů v kolektivu třídy při přechodu na II. stupeň ZŠ
- tvorbu pravidel vzájemného soužití
- komunikaci mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých
- prevenci šikany
- modelové situace a hry zaměřené na osvojení komunikačních dovedností
- budování volných vlastností vedoucích k překonávání problémů
- předávání informací o fungování dětských krizových center a linky důvěry
- aktuální řešení problémů vzniklých v třídním kolektivu

Vyučovací předmět Osobnostní a sociální výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty v tom smyslu, že připravuje pozitivní klima v kolektivech žáků, které je podmínkou úspěšného vzdělávání žáků.

V předmětu Osobnostní a sociální výchova se realizuje průřezové téma osobnostní a sociální výchova v rozsahu daném osnovami předmětu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- seznamuje žáky progresivními metodami učení
- vede žáky k vytváření autoregulačních mechanismů v kolektivu i mimo něj
- nabízí žákům metody vedoucí k překonávání stresu
- seznamuje žáky se způsoby plánování, organizování a řízení vlastního učení
- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade otevřené otázky
- vede žáka k vyhledávání informací a kritickému postoji k jejich mediálnímu obsahu
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci
- vede žáky k vnímavosti k nejrůznějším problémovým situacím a k plánování způsobu řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- vede žáky ke kultivovanému projevu ústnímu i písemnému
- nabádá žáky k účinnému zapojování do diskuse
- vede žáky k uplatňování bezpečného a odpovědného chování s ohledem k jejich zdraví a k etice partnerských vztahů

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé a podíleli se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- vede žáky k tomu, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel:

- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- vede žáky k respektu k názorům ostatních
- vede žáky k formování volných a charakterových rysů
- vede žáky ke schopnosti zodpovědně se rozhodnout vzhledem k situaci
- vede žáky tak, aby se rozhodovali v zájmu podpory a ochrany zdraví
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu organizování vlastní práce
- vede žáky k vyhledávání informací prostřednictvím ICT technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v praktickém životě
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím poznatků a návyků v modelových situacích
- vyžaduje od žáka dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáka k realistickému hodnocení výsledků vlastní práce a k samostatnému stanovování vzdělávacích cílů a strategií

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využití digitálních zařízení do výuky a seznamuje je s novými technologiemi
- učí žáky využít digitální technologie k usnadnění práce, zefektivnění a zjednodušení pracovního postupu a zkvalitnění výsledků práce

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na tělesné a duševní zdraví žáka a ostatních
- požaduje etické jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- používá digitální technologie pro komunikaci se žáky, rodiči, kolegy a dalšími zúčastněnými stranami

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA 6. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
	Tvorba pravidel	Vztahy mezi lidmi a formy soužití – škola, vrstevníci
- diskutuje v komunitním kruhu o přípustných a nepřípustných způsobech chování žáků v kolektivu i v prostorách školy a následně navrhuje pravidla chování žáků v kolektivu i v prostorách školy	Komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých	
- na základě konsensu se spolužáky vytvoří seznam závazných pravidel chování, jimiž se bude řídit	Skupina vrstevníků a násilí - šikana	
- rozlišuje a zdůvodňuje volbu komunikačního kódu vzhledem ke spolužákům i dospělým	Modelové situace a hry zaměřené na osvojení komunikačních dovedností	
- zaujímá odmítavý postoj vůči šikaně	Kamarádství, přátelství	
uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	Vyrovňávání se s problémy	
využívá internetové zdroje k vyhledávání informací a kontaktů na krizová centra	Způsoby chování v krizových situacích	
- využívá v případě potřeby možnosti konzultace se školním psychologem	Dětská krizová centra, linky důvěry	
- diskutuje o významu volnočasových aktivit a životních cílech a hodnotách člověka	Vedení záznamu o volnočasových aktivitách	
	Pozitivní životní cíle a hodnoty	
- diskutuje v komunitním kruhu o tématech domov a rodina, funkce a typy rodin	Domov a rodina jako hodnota	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - rodina
-vytvoří rodokmen vlastní rodiny	Role v rodině	
- předvádí modelové situace z rodinného života, při problémech se snaží najít konstruktivní řešení nebo pomoc u kompetentní osoby	Rodokmen rodiny	
	Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte Komunikace v rodině Modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností navozujících příznivé klima v rodině	
-předvádí modelové situace společensky přípustného a nepřípustného chování	Pozdravy, představování	Kultura chování
- učí se sebereprezentaci ve vybraných oblastech společenského života, chápe význam digitálních technologií k předávání informací a umí je najít	Telefonování	
- kriticky posuzuje digitální obsah a přínosy nových technologií, etické chování v digitálním prostředí	Chování při kulturních akcích Zásady stolování	
	Sestavování jídelníčku	
- prakticky prokáže znalost pravidel silničního provozu z pozice cyklisty a chodce	Dopravní značky	Dopravní výchova
- využívá webové portály k procvičování učiva, pracuje s interaktivní tabulí	Vybavení jízdního kola	
- nacvičuje chování v krizové situaci související se silničním provozem	Pravidla silničního provozu	

9. CHARAKTERISTIKY A OSNOVY POVINNĚ VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ A 2 CIZÍCH JAZYKŮ DÍLČÍCH VZDĚLÁVACÍCH OBORŮ VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ STANOVENÝCH V SOULADU S RÁMCOVÝM VZDĚLÁVACÍM PLÁNEM PRO 2. STUPEŇ ZŠ

9.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

9.1.1 Vzdělávací obor: Žurnalistika (Povinně volitelný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Povinně volitelný předmět Žurnalistika navazuje na vyučovací předmět Český jazyk a literatura na druhém stupni. Výuka probíhá v kmenových třídách, ve školní čítárně, v multimediální učebně, v učebně ICT a formou exkurzí (noviny, rádio, televize aj.). Vyučuje se jako samostatný předmět v 7. – 9. ročníku:

7. – 9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Žurnalistika je zaměřeno na:

- kultivaci ústního i písemného projevu vzhledem k typu mediálního sdělení
- rozvíjení uvědomění si významu komunikace ve společnosti
- tematizaci nebezpečí zneužití médií
- kritické vnímání mediálních sdělení
- pochopení procesu globalizace patrného především z informačního propojení světa
- varování před povrchní „konzumací“ informací přinášovaných globálními médii (CNN a další)
- práci v realizačním týmu školního časopisu „Chaos teenagerů“

Vyučovací předmět Žurnalistika je spjat s ostatními vyučovacími předměty a rozvíjí klíčové kompetence tak, jak je uvedeno u vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura, jehož obsah rozšiřuje.

Vyučovacím předmětem prolínají jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova: Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálního sdělení; Vnímání autora a mediálního sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti; Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu.

ŽURNALISTIKA 7. – 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- chápe smysl médií, rozlišuje jejich druhy (tištěná, elektronická, horká, chladná)	Co jsou média, kdo je novinář,	Úvod do žurnalistiky
- rozumí úkolu novináře v demokratické společnosti	Problém „pravdy“ v médiích, síla médií v dnešním světě a možná rizika	
- uvědomuje si, že mediální sdělení jsou jen jednou možnou verzí skutečnosti, a musí je tudíž přijímat kriticky a s odstupem		
- rozlišuje seriózní médium a bulvár	Média „seriózní“ a „bulvární“	
- pojmenuje rozdíly mezi nimi		
- uvědomuje si, že bulvární médium je třeba vnímat zvláště kriticky, uvědomuje si nebezpečí, jaká bulvár přináší (nahlížení do soukromí lidí, manipulace s veřejností)		
- čte školní časopis a aktivně se zapojuje do jeho vytváření	Novinařina v naší škole	
- uvědomuje si etické hranice při vlastní novinářské činnosti (nutnost slušně požádat o rozhovor, na požádání předložit text k autorizaci, neuvádět ve svých textech neověřené či zkreslené informace, nepomlouvat...)		
- najde v novinách zprávu	Zpráva	Základní žánry novinových článků
- napíše krátkou zprávu na zadané i vlastní téma		
- chápe důležitost titulku, napíše vhodný a zajímavý titulek své zprávy		
- chápe rozdíl mezi zprávou a komentářem	Komentář	
- napíše krátký komentář		
- udělá rozhovor se spolužákem, text vhodně zpracuje (titulek, pořadí otázek, délka textu...)	Rozhovor	
- udělá s lidmi „v terénu“ anketu, písemně ji zpracuje	Anketa	
- vnímá rozdíly mezi zprávou a reportáží	Reportáž	
- napíše krátkou reportáž, např. ze školní akce, výletu		
- rozlišuje beletristické texty v médiích	Beletristické útvary – fejeton, črta	
- najde v textu umělecké jazykové prostředky		
- zhodnotí kriticky své možnosti přispění do časopisu	Co je redakce, jak funguje, jaké funkce v ní existují	Tvoříme školní časopis
- vymyslí téma článku	Rubriky v časopisu, grafické zpracování	
- napíše článek do vybrané rubriky časopisu		
- zapojí se do diskuse o grafice časopisu s vlastními návrhy - své texty píše a upravuje v textovém editoru - informace vyhledává s využitím internetu		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

9.1.2 Vzdělávací obor: Mediální výchova (Povinně volitelný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Povinně volitelný předmět Mediální výchova navazuje na vyučovací předmět Český jazyk a literatura na druhém stupni. Výuka probíhá v kmenových třídách, v multimediální učebně, v učebně ICT, event. formou exkurzí (noviny, rádio, televize aj.). Vyučuje se jako samostatný předmět v 7. – 9. ročníku:

7. – 9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Mediální výchova je zaměřeno na:

- rozvíjení uvědomění si významu komunikace ve společnosti
- tematizaci nebezpečí zneužití médií
- kritické vnímání mediálních sdělení
- pochopení procesu globalizace patrného především z informačního propojení světa
- varování před povrchní „konzumací“ informací přinášovaných globálními médii (CNN a další)

Vyučovací předmět Mediální výchova je spjat s ostatními vyučovacími předměty a rozvíjí klíčové kompetence tak, jak je uvedeno u vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura, jehož obsah rozšiřuje. Vyučovacím předmětem prolínají jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova: Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálního sdělení; Vnímání autora a mediálního sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti; Tvorba mediálního sdělení; Práce v realizačním týmu.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA 7. – 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- stručně vysvětlí pojem „médiá“, uvede druhy médií a konkrétní příklady (noviny, časopisy, televize atd.)	Funkce (informační, zábavná...) a druhy médií (tištěná, elektronická)	Základní informace o médiích
- vlastní novinářskou činností (zpracování článku do školního časopisu, na webové stránky školy, činnost ve školní televizi Bělák) se učí rozumět práci novináře (zjišťování a třídění informací, zpracování textu a další)	Jak média fungují – co dělá novinář, ekonomické pozadí médií apod.	
- uvede příklady, jak mohou média zkreslovat skutečnost (např. na fotografiích, internetových zpravodajských serverech)	Média jako specifický filtr informací	Média a „pravda“
- vysvětlí pojem „infotainment“, - uvede příklady seriózních a bulvárních médií, vysvětlí rozdíl mezi nimi	Infotainment, seriózní a bulvární média	
- na základě reklam zhlédnutých ve výuce diskutuje o způsobech, jakými reklama působí na příjemce	Co je reklama a jak ji vnímat kriticky	Svět reklamy
- uvede rizikové způsoby chování na sociálních sítích (zveřejňování vlastních fotografií, otevřená komunikace s neznámými lidmi apod.) - diskutuje o přínosech a rizicích hraní počítačových her - mediální obsahy vyhledává na internetu, používá textový editor	Rizika spojená s používáním sociálních sítí, gambling	Internet, sociální sítě

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

9.1.3 Vzdělávací obory: **Anglická konverzace (RVTV - Povinně volitelný předmět)**
Německý jazyk (2. cizí jazyk)
Ruský jazyk (2. cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Druhý cizí jazyk na druhém stupni se vyučuje od 7. ročníku dle uvedené nabídky. Výuka probíhá v kmenových třídách, v jazykových učebnách nebo v multimediální učebně.

Vyučovací předmět Druhý cizí jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v uvedené časové dotaci:

7. – 9. ročník	2 hodiny týdně

Třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy:

7. – 9. ročník	2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Druhý cizí jazyk je zaměřeno na:

- vytváření předpokladů pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa
- porozumění mluvenému slovu a osvojení zvukové podoby jazyka
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty
- aktivní využívání účinné komunikace
- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Vyučovací předmět Druhý cizí jazyk je spjat s ostatními vyučovacími předměty, naplňuje průřezová témata a rozvíjí klíčové kompetence tak, jak je uvedeno u vyučovacího předmětu První cizí jazyk (tj. Anglický jazyk nebo Německý jazyk).

ANGLICKÁ KONVERZACE 7. - 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- vyslovuje nahlas, plynule a foneticky správně - stručně vede monolog na zvolené téma - dokáže popsat rozdíly mezi českým a zahraničním školstvím	Daily life School and Education	
- komunikuje ve skupině, umí naslouchat i argumentovat	Hobbies and Leisure Activities	
- rozumí obsahu jednoduchých textů autentických materiálů - rozumí rozdílu mezi individuálním a týmovým sportem - uvědomuje si důležitost zdravého životního stylu	Sports Health	
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci - diskutuje na zvolená environmentální témata	Weather and Seasons Environment	
- používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve výkladovém slovníku	Clothes and Fashion	
- sestaví jednoduché sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tématy - popisuje obrázky na probíraná témata	Shopping People and Relations Work and Jobs	
- gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	Holidays and Travelling Transport	
- stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyhledává informace v textu	The World around Us	
- vyžádá jednoduchou informaci - stručně popisuje svátky	British Holiday Traditions	
- jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - dokáže vést plynulou diskusi na zvolené téma - dokáže v digitálním prostředí získávat, vyhodnocovat a uchovávat informace	U.S. Holiday Traditions	

ŠPANĚLSKÝ JAZYK 7. – 9.ROČNÍK

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- Čte nahlas a foneticky správně slova a krátké texty - Rozumí slovům a jednoduchým větám a adekvátně na ně reaguje - Dokáže pozdravit, rozloučit se, poděkovat a omluvit se - Umí představit sebe i své přátele a rodinu - Sdělí základní informace o sobě a probíraných tématech - Identifikuje známá slova v textu - Tvoří gramaticky správné jednoduché věty a otázky - Dokáže se zapojit do jednoduchého rozhovoru - Rozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k probraným tématům - Rozumí jednoduchým nahrávkám - Napíše jednoduchý text (formuláře, popis) - Sestaví správně větu oznamovací, otázku i větu zápornou - Používá správně tvary mužského a ženského rodu - Vyčasuje slovesa - Popíše svou rodinu, kamarády a domácího mazlíčka - Vysvětlí geografickou situaci španělsky mluvících zemí - Umí si objednat jídlo v restauraci - Zná základní pokrmy španělské kuchyně - Popíše svůj pokoj/dům za použití adekvátní slovní zásoby - Zeptá se na cestu a orientuje se v mapě - Zeptá se, kolik je hodin a odpoví - Dokáže popsat počasí a charakteristické znaky ročních období - Pohovoří o tom, co rád nosí a v jakých obchodech nakupuje - Zeptá se na cenu - Zná významné památky a známé osobnosti Španělska Popíše svůj denní program, volný čas a koníčky - dokáže v digitálním prostředí získávat, vyhodnocovat a uchovávat informace	Abeceda, výslovnost Pozdravy, představení se Podstatná a přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa Časování sloves Člen určitý a neurčitý Předložky, příslovce, spojky Tematické okruhy: rodina, barvy, zvířata, škola, domov, jídlo a pití, dům, cestování, základní reálie Španělska a států Latinské Ameriky	

NĚMECKÝ JAZYK 7. ROČNÍK

Čtení s porozuměním	
výstupy	učivo
rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci V textovém editoru vyznačí v textu neznámou slovní zásobu a vloží český překlad používá online slovníky	pozdravy, oslovení představování, seznamování výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek výslovnost samohlásky + h výslovnost přehlásek ä, ö, ü slovní přízvuk větná melodie větný přízvuk slovní přízvuk v cizích slovech ich-Laut, ach-Laut slabé koncovky -e, -er,-en výslovnost některých souhlásek hláskování číslovky časování sloves (vybraných) zápor ve větě, podstatná jména v 1. a 4. pádě předložky osobní zájmena práce se slovníkem
poslech s porozuměním	
výstupy	učivo
rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Používá k poslechu vhodné dialogy dostupné na internetu	pozdravy, oslovení představování, seznamování identifikace pokynů učitele informace o osobách domov, členové rodiny volnočasové aktivity pojmenování zemí škola, vyučovací předměty dny v týdnu jídelniček tykání, vykání číslovky 1 - 2000 barvy časování sloves (vybraných) slovosled věty oznamovací a tázací přivlastňovací zájmena zájmeno man
Mluvení	
výstupy	učivo
zapojí se do jednoduchých rozhovorů sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	dotazy a odpovědi o své osobě, rodině, škole záliby vyjádření přání objednávka jídla dotaz na cenu přízvuk, správná výslovnost intonace vět slovosled věty oznamovací a tázací tykání, vykání číslovky 1 - 2000 barvy

psaní	
výstupy	učivo
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • -vyplní online dotazník s osobními údaji pomocí překladače na internetu • používá k psaní textu v textovém editoru německou klávesnici	- psaní číslovek slovem - psaní jednoduchých vět na daná témata - slovosled věty oznamovací a tázací - email - komentář na webovou stránku

NĚMECKÝ JAZYK 8. ROČNÍK

Čtení s porozuměním	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci • V textovém editoru vyznačí v textu neznámou slovní zásobu a vloží český překlad • používá online slovníky •	- výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - výslovnost znělých a neznělých souhlásek - slovní přízvuk - větná melodie - větný přízvuk - časování sloves (způsobová, nepravidelná - vybraná, s odlučitelnou předponou) - osobní zájmena (1. a 4. p.) - předložky se 3. a 4. p. - tázací zájmena - rodina - bydlení - denní program - porozumění nabídce prázdninových programů - získání potřebných informací z prospektu - práce se slovníkem
poslech s porozuměním	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkající se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se témat rodina, bydlení,	- popis osoby - popis domácích mazlíčků - porozumění prosbě, povelu - orientace v časových údajích - denní program - slovesa (nepravidelná - vybraná, způsobová, s odlučitelnou předponou) - osobní zájmena (1. a 4. p.) - předložky se 3. a 4. p. - tázací zájmena - porozumění jednoduchému popisu cesty - porozumění nabídce prázdninových

volný čas, cestování a dalších osvojovaných témat • k procvičení slovní zásoby používá vhodné aplikace a sleduje svůj pokrok • Používá k poslechu vhodné dialogy dostupné na internetu	programů cestování - získání potřebných informací z oblasti - roční období, počasí
Mluvení	
výstupy	učivo
• zapojí se do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a podobné otázky pokládá	- popis členů rodiny - popis domácích mazlíčků - vyjádření sympatie/antipatie - pojmenování povolání - popis domácích mazlíčků - popis pokojů - vyjádření prosby, pokynu - časové údaje - prezentace denního programu - žádost o dovolení - narozeniny (gratulace, poděkování) - počasí, roční období - volnočasové aktivity - slovosled věty oznamovací a tázací - přízvuk, správná výslovnost - intonace vět
psaní	
výstupy	učivo
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napiše jednoduché texty týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • používá k psaní textu v textovém editoru německou klávesnici	- popis členů rodiny - popis domácích mazlíčků - slovosled věty oznamovací a tázací - sestavení denního programu - email - pozdrav z prázdnin - pozvánka na narozeniny - reakce na ni - popis ročních období

NĚMECKÝ JAZYK 9. ROČNÍK

Čtení s porozuměním	
výstupy	učivo
• rozumí krátkým jednoduchým textům, které se týkají běžných konkrétních témat • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • dokáže vyhledávat konkrétní informace v jednoduchých běžných materiálech, např. v inzerátech • dokáže vyhledávat informace v jednodušších materiálech, se kterými běžně přichází do styku, např. webová stránka, krátký novinový článek	- výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - výslovnost znělých a neznělých souhlásek - přízvučné a nepřízvučné slabiky - ráz - slovní přízvuk - větná melodie - větný přízvuk - slovesa (rozkazovací způs. perfektum silných a smíšených sloves, vybraná modální slovesa v préteritu) - přídavná jména (1. a 4. p., stupňování) - spojky (weil, dass, denn, deshalb) - sport - denní program (nabídka aktivit) - rozumět návodu

• V textovém editoru vyznačí v textu neznámou slovní zásobu a vloží český překlad • používá online slovníky •	- bydlení/město - nakupování - oblečení - porozumění a získání důležitých informací z webové stránky, prospektu - deníček - práce se slovníkem
poslech s porozuměním	
výstupy	učivo
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a reaguje na ně • rozumí frázím a výrazům, které se vztahují k jednoduchým každodenním potřebám (např. nakupování, instrukce pro denní program), pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se témat rodina, bydlení, volný čas a sport, nakupování, a dalších osvojovaných témat	- instrukce při hře, sportovní aktivitě a volnočasových/prázdninových aktivitách - telefonický rozhovor – domlouvání si setkání - porozumění prosbě, povelu - nakupování - výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - výslovnost znělých a neznělých souhlásek - přízvučné a nepřízvučné slabiky - ráz - slovní přízvuk - větná melodie - větný přízvuk - slovesa (rozkazovací způs. silných sloves, perfektum základních silných a smíšených sloves, vybraná modální slovesa v préteritu) - přídavná jména - spojky (weil, dass, denn, deshalb)
Mluvení	
výstupy	učivo
• zapojí se do jednoduchých rozhovorů • dokáže klást otázky týkající se běžných každodenních témat a odpovídat na ně • dokáže si s někým vyměňovat názory a informace týkající se běžných témat (např. rodina, bydlení, volný čas a sport, nakupování a dalších osvojovaných témat)	- dopravní prostředky - sdělení plánu cesty - popis cesty - domluva termínu a místa schůzky - dát pokyny - navazovat nové kontakty - popis prázdninových aktivit - žádost o pomoc - domluva na něčem (setkání apod.) - vyprávění o zájmech a koníčcích - popis sportu, sportovní disciplíny - vyjádření zálibení a nelibosti - popis fotografie - popis města - názvy obchodů - rozhovor při nakupování - způsoby bydlení a udání množství - výslovnost krátkých a dlouhých samohlásek - výslovnost znělých a neznělých souhlásek - přízvučné a nepřízvučné slabiky - ráz - slovní přízvuk - větná melodie - větný přízvuk

	- slovesa (rozkazovací způsob, silných sloves, perfektum základních silných a smíšených sloves, vybraná modální slovesa v préteritu) - přídavná jména - spojky (weil, dass, denn, deshalb)
psaní	
výstupy	učivo
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho rodiny, bydlení, volného času, cestování a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení • používá k psaní textu v textovém editoru německou klávesnici • vytvoří prezentaci a vyhledá základní informace o oblíbených turistických cílech v německy mluvících zemích	- pohled, pozdrav z prázdnin - nákupní seznam - seznam oblečení - zápis v deníčku - sestavení jednoduchého textu písně - krátký popis prázdninových zážitků - sestavení denního programu - e-mail - pozdrav z prázdnin - pozvánka na narozeniny - reakce na ni - popis ročních období - slovesa (rozkazovací způsob, silných sloves, , perfektum základních silných a smíšených sloves, vybraná modální slovesa v préteritu) - přídavná jména - spojky (weil, dass, denn, deshalb)

RUSKÝ JAZYK 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- porovnává písmena azbuky a latinky - nacvičuje výslovnost hlásek odlišných od češtiny - seznámí se s prvními slovy - seznámí se se základními pokyny pro práci v hodině - seznámí se s rusky mluvícími zeměmi - vnímá zvukovou stránku jazyka - umí pozdravit, rozloučit se - sdělí ústně základní informace o sobě - reaguje na základní pokyny pro práci v hodině - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - snaží se porozumět mluvenému projevu	Předazbukové období:	
- umí z paměti azbuku - aplikuje správně pravidla o přízvuku - rozlišuje tiskací a psací písmena azbuky - správně čte přízvučné i nepřízvučné samohlásky	Azbukové období: Návčik písmen azbuky Návčik azbuky - dle principu jedné obtížnosti Slabikování Technika a postup při psaní jednotlivých písmen azbuky Opisování a přepisování slov, slabik a vět	
- správně čte a vyslovuje novou slovní zásobu - používá tabulku azbuky při čtení neznámých slov a slovních spojení - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - čte a přednáší z paměti texty přiměřené stupni znalosti jazyka - upevňuje si zvukovou stránku jazyka	Čtení celých slov a vět	
- vyhledává neznámá slova ve slovníku - umí najít slovní zásobu různým způsobem	Práce se slovníkem	
- žáci si osvojí slovní zásobu probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích - seznámí se a správně používá tvary základních sloves - pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem - umí základní číslovky - zná dny v týdnu - pojmenuje školní potřeby - popíše třídu - pojmenuje členy rodiny - zná některé hračky - zapojí se do jednoduchých rozhovorů	Slovní zásoba Základní slovesa Tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas	

- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		

RUSKÝ JAZYK 8. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník - rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje - pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění - čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - seznámí se základními reáliemi ruský mluvících zemí - spolupracuje při jednoduchých skupinových činnostech (rozhovory, vyhledávání neznámých slov ve slovníku, společné řešení zadaného úkolu, apod.) - porovnává základní rozdíly mezi zvukovou i grafickou podobou českého a ruského jazyka - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud mají k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Rod podstatných jmen Životnost a neživotnost Číslo podstatných jmen Skloňování podstatných jmen Přízvuk Skloňování přídavných jmen Přízvuk u jmenných tvarů Stupňování přídavných jmen Typy zájmen Skloňování základních číslovek Tvoření času minulého, přítomného a budoucího od nejběžnějších sloves Tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, příroda a počasí, cestování, město, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA

9.1.4 Vzdělávací obor: Přírodovědná praktika (Povinně volitelný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Povinně volitelný předmět Přírodovědná praktika se vyučuje jako samostatný předmět v 7. – 9. ročníku. Dochází ke spojování žáků 7. – 9. ročníku, protože si volí předmět podle vlastního zájmu. Žáci získávají nové poznatky z přírodopisu, fyziky a chemie především vlastním pozorováním a pokusy. Výuka probíhá v učebně přírodopisu, chemie, v multimediální učebně, v PC učebně nebo v přírodě.

7. – 9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Přírodovědná praktika je zaměřeno na:

- komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávací oblasti Člověk a příroda
- poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny a působí na sebe
- pochopení přírodních zákonitostí
- systematizaci poznatků o stavbě živých organismů a složení přírodnin
- třídění organismů do systému podle shodných a rozdílných znaků
- provádění jednoduchých experimentů a tvorba přehledných a informačně hodnotných záznamů o průběhu a výsledcích prováděných experimentů a měření
- měření fyzikálních veličin, pozorování vlastností fyzikálních jevů, pozorování a porovnávání vlastností látek
- aplikaci získaných poznatků v praktickém životě
- prohlubování logického myšlení

Vyučovací předmět Přírodovědná praktika je spjat s ostatními vyučovacími předměty, naplňuje průřezová témata a rozvíjí klíčové kompetence tak, jak je uvedeno u vyučovacího předmětu Přírodopis, Chemie a Fyzika, jejichž obsah rozšiřuje a prohlubuje.

PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA 7. – 9. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Blok
- dodržuje bezpečnost práce	Organizace a náplň předmětu	Úvod
- řídí se pokyny vyučujícího při provádění experimentů a při práci s mikroskopem	Zásady a bezpečnost práce s vybranými chemikáliemi, pravidla první pomoci	
- dovede poskytnout první pomoc při poleptání a popálení pokožky	Zásady a bezpečnost práce s mikroskopem	
- pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý preparát	Stavba a struktura rostlinné a živočišné buňky (pozorování)	Buňka
- popíše buňku, vysvětlí funkci organel		
- srovná složení rostlinné a živočišné buňky a najde jejich společné a rozdílné části - využívá webové portály k procvičování učiva		
- vysvětlí význam a zásady třídění organismů	Nižší a vyšší rostliny, houby, stručná charakteristika a přehled	Systém rostlin a hub

- rozdělí zástupce do jednotlivých tříd - pracuje s interaktivní tabulí při procvičování učiva - využívá mobilní aplikace při určování rostlin a hub v terénu		
- vysvětlí význam a zásady třídění organismů - na základě znalosti pracuje s jednotlivými taxonomickými jednotkami - seznámí se s možnostmi elektronické prezentace a následně vytvoří a představí prezentaci na zvolené téma - využívá mobilní aplikace při určování živočichů	Popis bezobratlých a obratlovců, přehled jednotlivých zástupců	System živočichů
- v praxi poznává postupy uplatňované při ochraně ŽP	Návštěva záchrané stanice Bartošovice	Ochrana přírody
- orientuje se v jednotlivých oblastech, zařadí živočichy do daných oblastí	Popis jednotlivých zoogeografických oblastí a přehled živočichů	Zoogeografie
	Návštěva ZOO	
- dodržuje daný postup práce, sestaví aparaturu podle návodu - dodržuje lab. řád, změří zadané veličiny, vypočítá hodnoty, popř. sestaví a zapíše chem. rovnice - zhodnotí a zapíše výsledky pozorování - aplikuje teoretické vědomosti získané v jiných předmětech - vyhledává informace v digitálním prostředí - virtuální experiment, je schopen uchovávat informace ve vhodných formátech (text, tabulka).	Laboratorní metody a postupy: -práce s laboratorním sklem -změny skupenství látek -oddělování složek směsí (filtrace, krystalizace, extrakce, chromatografie) -měření pH -odměřování a zahřívání kapalin, vážení pevných látek, měření hustoty kapalin -důkaz prvků a sloučenin v přírodninách	Chemické experimenty

9.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

9.2.1 Vzdělávací obor: Výtvarné techniky (Povinně volitelný předmět)

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Povinně volitelný předmět Výtvarné techniky na druhém stupni navazuje na Výtvarnou výchovu na 2. stupni. Výuka probíhá v kmenových třídách, v oborové učebně výtvarné výchovy, eventuálně v učebnách výpočetní techniky, a dále mimo školu (práce v plenéru).

Vyučovací předmět Výtvarné techniky se vyučuje jako samostatný předmět v 7. – 9. ročníku:

7. – 9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výtvarné techniky je zaměřeno na:

- poznávání vnitřního i okolního světa prostřednictvím výtvarných činností
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- rozvoj fantazie, prostorové představivosti a smyslu pro originalitu
- seznámení s rozličnými výtvarnými postupy a technikami

Vyučovací předmět Výtvarné techniky je spjat s ostatními vyučovacími předměty, naplňuje průřezová témata a rozvíjí klíčové kompetence tak, jak je uvedeno u vyučovacího předmětu Výtvarná výchova, jehož obsah rozšiřuje, upevňuje a prohlubuje.

VÝTVARNÉ TECHNIKY 7.- 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
-volí výtvarné prostředky, přírodní a umělé materiály, přístupy pro vlastní výtvarné vyjádření -orientuje se na hlubší poznání a zvládnutí vybraných technik, využívá informační technologie	Kresba Malba Kombinované techniky Prostorové práce Velkoformátová tvorba	Výtvarné techniky
-hlouběji zkoumá charakter a psychický účinek barev, jejich symbolické významy		Nauka o barvách
-sleduje, dokumentuje a prezentuje proměny vlastního výtvarného vývoje -hodnotí, obhajuje vlastní výtvarnou tvorbu, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě druhých a toleruje ji		Kombinace a variace ve vlastní tvorbě
- podílí se na estetizaci školního prostředí	Spoluvytváření koncepce výtvarného řešení jednotlivých prostor školy	Skupinová práce

9.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

9.3.1 Vzdělávací obor: Sportovní hry

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Povinně volitelný předmět Sportovní hry navazuje na vyučovací předmět Tělesná výchova na druhém stupni. Výuka probíhá v tělocvičnách, na školním hřišti a formou nabízených kurzů. Sportovní hry se vyučují jako samostatný předmět v 7. – 9. ročníku dle aktuální situace v následující časové dotaci:

7. – 9. ročník	1 hodina týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Sportovní hry je zaměřeno na :

- prohlubování pohybových schopností a dovedností v souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáka
- upevňování pravidel kolektivních her a zdokonalování hrací techniky
- výchovu ke zdravému životnímu stylu
- předávání poznatků o tělocvičných aktivitách a snahu o jejich zařazení do každodenního života žáků
- pochopení významu pohybu pro zdraví
- zásady jednání a chování fair play

Vyučovací předmět Sportovní hry je spjat s ostatními vyučovacími předměty, naplňuje průřezová témata a rozvíjí klíčové kompetence tak, jak je uvedeno u vyučovacího předmětu Tělesná výchova, jehož obsah rozšiřuje a prohlubuje.

SPORTOVNÍ HRY 7. - 9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Blok
-osvojuje si v souladu s individuálními předpoklady pohybové dovednosti, vykonává technicky správně jednotlivé herní úkony a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži -nacvičuje techniku a pravidla sportovních her, rozvíjí postřeh, obratnost a rychlost v nácvičku -dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji -rozdělí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka -zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje -jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům	Přehazovaná Vybíjená Ringo Volejbal Kopaná Házená Florbal Košiková Softbal, baseball	Sportovní hry
-procvičuje v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti -usiluje o zlepšení tělesné zdatnosti -měří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky		
-účastní se sportovních soutěží školního i vyššího typu		Účast ve sportovních soutěžích

10. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

10.1 PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Pravidla hodnocení a klasifikace žáka ZŠ ve svých ustanoveních vychází z platné školské legislativy, řídí se zákonem č. 561/2004 Sb., v platném znění a vyhláškou č. 48/2005 Sb. v platném znění, vyhláškou č. 256/2012 Sb., v platném znění o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění, a vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, v platném znění.

Pravidla hodnocení a klasifikace žáků na Základní škole Ostrava – Bělský Les, B. Dvorského 1, příspěvkové organizaci jsou dána Vnitřním klasifikačním řádem, který byl novelizován ke dni 1.11.2012. Náš vnitřní klasifikační řád pojímá hodnocení jako součást výchovně vzdělávacího procesu a průběžnou i celkovou klasifikaci jako jednu z forem hodnocení, kterou je možno vyjádřit příslušnou stupnicí. Podle § 14 vyhlášky č. 48/2005 Sb. v platném znění, obsahuje:

- a) zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou,
- b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,
- c) stupně hodnocení prospěchu a chování vyjádřené klasifikační stupnicí a jejich charakteristiku, včetně kritérií,
- d) zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s §15 odst. 2, včetně stanovených kritérií,
- e) zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití kombinace slovního hodnocení a klasifikace,
- f) způsob získávání podkladů pro hodnocení,
- g) podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,
- h) zásady pro zpracování výstupního hodnocení žáka.

Tímto odkazujeme na uvedený Klasifikační řád.

10.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluační činnosti školy se řídí Zákonem č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění, § 12, podle kterého:

- a) Hodnocení školy se uskutečňuje jako vlastní hodnocení školy a hodnocení Českou školní inspekcí.
- b) Vlastní hodnocení školy je východiskem pro zpracování výroční zprávy školy a jedním z podkladů pro hodnocení Českou školní inspekcí. Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem rámcovou strukturu, pravidla a termíny vlastního hodnocení školy.
- c) Hodnocení vzdělávání ve školských zařízeních provádí Česká školní inspekce.
- d) Hodnocení školy a školského zařízení může provádět také jejich zřizovatel podle kritérií, která předem zveřejní.

Při vlastním hodnocení školy se zaměřujeme na cíle stanovené v koncepčním záměru rozvoje školy a cíle stanovené ve školním vzdělávacím programu, a sice na:

- reálnost a stupeň důležitosti stanovených cílů
- způsob plnění stanovených cílů školy
- oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků
- oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit
- případné návrhy příslušných opatření ke zlepšení úrovně vzdělávání
- vyhodnocení účinnosti opatření z předchozího vlastního hodnocení školy

Oblasti hodnocení jsou vybrány takto:

- podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- podpora školy žákům
- spolupráce se zákonnými zástupci
- vliv vzájemných vztahů školy, žáků, zákonných zástupců a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy
- kvalita personální práce
- kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

Pravidla a termíny hodnocení činnosti školy se řídí § 7 vyhlášky č. 15/2005 Sb., v platném znění.

Vlastní hodnocení školy se zpracovává za období jednoho nebo dvou školních roků.

Návrh struktury vlastního hodnocení školy projedná ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit.

Vlastní hodnocení školy se projedná v pedagogické radě do 31. října daného školního roku.

10.2.1 Metodika vlastního hodnocení školy

Oblasti hodnocení:

PROGRAM ŠKOLY

sledované jevy:

- soulad školního programu s RVP
- další programová nabídka např. pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, variabilita programu – dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy, průřezová témata
- dokument - ŠVP

ukazatele stavu:

- soulad ŠVP s RVP
- plnění školního vzdělávacího programu
- relace mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy
- programová nabídka žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- soulad nabídky volitelných a nepovinných předmětů s představou žáků a zákonných zástupců
- variabilita ŠVP

metody:

- kontrola souladu ŠVP s RVP a skutečné plnění ŠVP
- vlastní hodnocení učitelů a žáků

PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ

sledované jevy:

- vliv personálních podmínek na vzdělávání
- materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky
- kvalita pracovního prostředí školy
- efektivita využívání finančních zdrojů
- rozvoj ekonomických zdrojů (projekty, granty ad.)

ukazatele stavu:

- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- tvorba a kvalita podmínek pro vzdělávání, pracovní i relaxační činnosti učitelů a žáků
- funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor ad.
- kvalita podmínek pro jednání se zákonnými zástupci a dalšími osobami ve škole
- vybavenost školy pro možnost účinně a moderně vyučovat - tzn. didaktická úroveň vybavení pomůckami, technikou, studijním materiálem ad.
- efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
- zabezpečování nadstandardních zdrojů (mj. účast v projektech, grantech)

metody:

- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků
- zhodnocení inventarizace

PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

sledované jevy:

- průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP
- dokument - pravidla hodnocení

ukazatele stavu:

- podpora vytváření cílových kompetencí ŠVP
- kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima
- vyváženost struktury hodin (vztah k věku žáků a k cílům výuky)

- návaznost učiva
- rozmanitost vyučovacích postupů (styly učení) podporujících vytváření žádoucích vzdělávacích způsobilostí žáků
- účelnost použití metod výuky vzhledem k cíli a tématu vyučování
- využívání sociálních forem vzdělávání
- využívání metod samostatné práce žáků
- individuální přístup k výuce
- efektivita využívání učebnic, pomůcek a didaktické technika
- prostor pro individuální nebo skupinové aktivity
- uplatnění kooperativní techniky učení
- využití vstupních motivačních metod
- motivace v průběhu výuky
- dodržování stanovených pravidla hodnocení
- prověřování výchozích znalostí a dovedností
- průběžné vyhodnocování výsledků učení
- vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení
- prostor pro vyjadřování vlastního názoru
- dodržování pravidel komunikace
- psychosociální podmínky výuky

metody:

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- hodnocení žáků (např. technikou volného psaní)

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

sledované jevy:

- výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

ukazatele stavu:

- efektivní systém zjišťování výsledků vzdělávání
- dosahování cílových kompetencí vzdělávání podle ŠVP
- zvládání očekávaných výstupů
- používání náročnějších myšlenkových dovedností (aplikace, analýza, syntéza, kritické hodnocení)
- dovednost spolupracovat
- dovednost komunikovat
- pracovní dovednosti
- nízký počet neúspěšných a trestaných žáků
- vysoký stupeň podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- velmi dobré výsledky v testech
- úspěšné uplatnění žáků
- výsledky žáků v soutěžích
- existence zřetelného společenského a kulturního chování žáků a jejich dobré disciplíny

metody:

- školní dokumentace
- kontrola a pozorování
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- hodnocení žáků (např. technikou volného psaní)

PODPORA ŠKOLY ŽÁKŮM, SPOLUPRÁCE S RODIČI, VZÁJEMNÉ VZTAHY

sledované jevy:

- kvalita výchovného poradenství, práce školního psychologa a školního preventisty
- přístup k informacím a jejich přenos
- kvalita a využívání žákovské a rodičovské iniciativy

- vzájemné vztahy mezi školou, žáky, zákonnými zástupci a dalšími osobami a jejich dopad na vzdělávání
- vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- klima, kultura, étos školy

ukazatele stavu:

- kvalita činností výchovného poradce, práce školního psychologa a školního preventisty ve vztahu k potřebám školy, žáků a zákonných zástupců
- přístup pracovníků školy, žáků a zákonných zástupců k potřebným informacím
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- kvalita spolupráce zákonných zástupců se školou a využívání jejich námětů a připomínek
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti – např. PPP, SPC ad.
- existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu
- existence zřetelně přívětivého prostředí
- existence důvěry žáků k učitelům a vedení školy
- úroveň morálky žáků a učitelů, vztahů žák/ učitel, kultury vzájemných kontaktů

metody:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

ŘÍZENÍ ŠKOLY

sledované jevy:

- kvalita systémového řízení
- plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol, ad.)
- efektivita organizace školy
- metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, samostudium, ad.
- systém vedení pedagogických pracovníků - především efektivita výsledků hospitací
- kontrolní systém
- dokument - koncepční záměr rozvoje školy
- dokument - školní řád
- dokument – pravidla hodnocení

ukazatele stavu:

- vyhodnotitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů – zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu
- koncepčnost řídicích činností ve škole - jejich zřetelná strategie
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
- účelnost rozvrhu hodin
- kvalita a efektivita školního řádu
- koncepční zajištění personálního rozvoje
- vztah systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k dalšímu rozvoji školy a k realizovanému vzdělávacímu programu
- systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy
- zajištění pomoci začínajícím a nekvalifikovaným vyučujícím
- systém prosazování progresivních trendů vzdělávání
- kvalita kontroly a hodnocení výsledků vzdělávání (žáci)
- kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu

metody:

- školní dokumentace
- skupinová diskuse
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení učitelů a žáků

ÚROVEŇ VÝSLEDKŮ PRÁCE ŠKOLY

sledované jevy:

- kvalita výsledků vzdělávání
- prezentace školy
- spolupráce s partnery
- organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav...
- dokument – výroční zpráva

ukazatele stavu:

- zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání
- propojení zpětné vazby s dalším rozvojem školy
- prezentace školy na veřejnosti a odezva
- zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit
- organizace vystoupení, koncertů, výstav, ad.
- účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách, ad.
- účast žáků a zákonných zástupců na akcích školy
- kvalita výroční zprávy

metody:

- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse

Hodnotící škála

A	B	C	D
často	někdy – méně často	zřídka	vůbec
kvalitní	méně kvalitní	málo kvalitní	nekvalitní
velmi dobrý	dobrý	vyhovující	nevyhovující
významná +	+ převažují nad -	podstatná -	zásadní -

10.2.2 Evaluační standardy

Standard kvalitní školy:

- demokratické, srozumitelné a silné vedení, které zdůrazňuje vzdělávací cíle školy
- vedení školy účinně, týmově řídí školu, zná sbor, vztahy a komunikace probíhají s vědomím sociálních rolí
- vedení školy adekvátně hodnotí učitele, vzdělává se
- vedení školy motivuje učitele v jejich dalším vzdělávání a odborném růstu a vytváří jim pro něj podmínky
- učitelé mají možnost se účastnit formulace školních pravidel a utváření klimatu školy
- učitelé se ztotožňují s cíli výuky a výchovy a spolupracují při jejich realizaci
- škola je orientována na žáka, na službu žákům, zákonným zástupcům, veřejnosti
- učitelé adaptují výuku pro potřeby žáků, opravují nepochopení, používají různé vyučovací techniky a strategie
- učitelé cítí a projevují odpovědnost za výsledky vzdělávání
- škola podporuje aktivitu, tvořivost žáků, kvalitní kognitivní (znalostní) cíle jsou vyrovnané cíli afektivními (osobnostními, sociálními)
- učitelé vycházejí z předpokladu, že se všichni žáci mohou vzdělávat
- učitelé vycházejí z předpokladu, že rozhodující pro výsledky vzdělávání je kvalita školy a výuky, nikoli jejich domácí zázemí
- učitelé dokáží být flexibilní k množství témat při výuce, výběru vyučovacích metod; často používají interaktivní výuku spolu s její individualizací, která bere na zřetel možnosti žáka
- učitelé jsou moderní osobnosti mající přehled o současném světě a moderním způsobu života, žáci je respektují
- ve škole je pozitivní klima, stanovený řád, disciplína, morálka a systém hodnot
- ve škole převládá optimismus, lidský přístup, podpora s oceněním dobré práce, důvěra a očekávání úspěšného zvládnutí
- škola má kulturní, dynamicky se proměňující pracovní i relaxační prostředí, které je pro žáky dostatečně motivační a zajímavé
- škola podporuje spolupráci, učitelé se celoživotně vzdělávají a mají kolegiální a profesionální interakci
- učitelé vystupují jako autority reprezentující modely chování a jednání
- interakce učitel - žák má vysokou úroveň
- škola komunikuje úspěšně s rodiči a okolní komunitou, vytváří společenství podporující školu

Standard kvalitního managementu:

- existuje účelné dlouhodobé plánování – strategie rozvoje školy
- při tvorbě strategie se vychází z důkladné analýzy stavu
- proces rozvoje školy zahrnuje všechny pracovníky
- vedení školy řídí rozvoj školy
- jsou jasně stanovené role (kompetence) a odpovědnost (systémové řízení)
- podporují se kreativní a na rozvoji školy participující zaměstnanci
- investuje se do lidí (vzdělávání, studium, podmínky, podpora)
- existují účinné hodnotící mechanismy (včetně podpory sebehodnocení)
- jsou stanovena kritéria pro přidělování nadstandardních složek platu
- pěstuje se kultura školy (obraz o škole jako sociální instituci - osobnosti, image, normy jednání, hodnoty, ad.)
- dění ve škole se orientuje na službu - potřeby žákům, zákonným zástupcům, veřejnosti (klientů)
- rozvoj školy je vnímán jako zlepšení uspokojení klientů
- rozvoj školy je realizován na základě vlastního rozhodnutí
- existuje systematická a svobodná komunikace vnitřní i vnější
- řídicí činnosti jsou zaměřeny na prevenci problémů
- podněty zvenčí jsou přijímány jako příležitosti ke zlepšení práce

Standard kvalitního vzdělávání:

- vyučování je připraveno s jasným a vhodným cílem, který zapadá do záměrů ŠVP
- cílům odpovídá obsah, metody a struktura hodiny
- výuka navazuje, využívá dosavadních znalostí
- jsou připraveny kvalitní pomůcky, materiály, učebnice, případně podpora technikou
- učitel věnuje pozornost motivaci k práci, žáky vede k aktivní interakci s tématem
- v opakovacích či procvičovacích částech učitel poskytuje prostor k aktivitě žákům

- učitel zvládá technologie moderního vyučování - deduktivní a induktivní vyučovací postupy, techniky metod výkladu, řízeného rozhovoru, diskuse, kooperativního učení
- žáci mají příležitost organizovat svou vlastní činnost
- učitel udržuje způsobem práce a jednání, korekcemi, apod. zájem o výuku
- činnosti jsou střídány, vytváří se prostor k odstranění únavy
- závěrečná fáze hodiny je účelně využita k rekapitulaci, ohodnocení, motivaci
- v úvodu hodiny učitel vstřícně, nápaditě motivuje žáky
- učitel aktualizuje učivo
- průběžně hodnotí snahu, výkon, pokrok
- v závěru hodiny učitel motivuje žáky k další práci
- učitel hodnotí úspěšnost žáka v kontextu jeho dispozic, zejména formativně a diagnosticky
- hodnotí s vědomím motivace k další práci (ne pro sumu známek z kontrol. hodnocení)
- využívá širokou škálu možností hodnocení
- vhodně využívá opatření k posílení kázně a zvládá kázeň ve třídě
- učitel respektuje názory žáků, podporuje jejich vyjadřování
- podněcuje k úsudku
- učitel respektuje potřebu dovednosti písemné komunikace
- klima je otevřené, vlídné s autoritou učitele
- učitel působí na žáky povzbuzujícím způsobem, podporuje jejich sebevědomí, jedná důstojně a s úctou
- umí řešit konfliktní situace
- výuka má prosociální dopad
- kázeň není vynucovaná, je důsledkem pozitivního klimatu a učitelova stylu práce

MOZAIKA

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINA

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
OSTRAVA – BĚLSKÝ LES,
B. DVORSKÉHO 1,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Identifikační údaje

Oficiální název: ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

Motivační název: MOZAIKA

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a mateřská škola Ostrava - Bělský Les,
B. Dvorského 1, příspěvková organizace

Místo poskytovaných školských služeb:

B. Dvorského 1049/1, 700 30 Ostrava - Bělský Les

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 70978352

IZO: 120100371

Identifikátor školy: 600145034

Kapacita ŠD: 300

Vedoucí vychovatelka: Jana Kotalová

Koordinátor tvorby: Jana Kotalová

Kontakt: tel. 595 700 534

fax: 595 700 544

e-mail: zs.dvorskeho@seznam.cz

www: www.zsdvorskeho.eu

Zřizovatel:

Název zřizovatele: Statutární město Ostrava
Městský obvod Ostrava – Jih

Adresa zřizovatele: ul. Horní 3, 700 30 Ostrava - Hrabůvka

Kontakt: tel: 599 444 444

fax: 596 764 413

e-mail: posta@ovajih.cz

Platnost dokumentu od 1. 10. 2019

Charakteristika činnosti školní družiny při ZŠ a MŠ Ostrava - Bělský Les, B. Dvorského 1

- Školní družina se zabývá zájmovým vzděláváním. Vychovává k smysluplnému využívání volného času a vybavuje děti dostatkem námětů pro jeho naplňování. Uskutečňuje jej formou pravidelné výchovně vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou rozšířených zájmových aktivit.

- Obecné cíle vzdělávání:

- rozvíjí osobnost člověka i jeho učení a poznání, upevňuje a rozvíjí získané vědomosti, což zahrnuje
- osvojování základů hodnot pro osobní a občanský život
- upevňuje zásady demokracie, základních lidských práv a svobod
- vytváří pozitivní vztah k životnímu prostředí a jeho ochraně
- zprostředkovává znalosti o bezpečnosti a ochraně zdraví
- vychovává k smysluplnému využití volného času a vybavuje děti dostatkem námětů pro jeho naplňování

Kompetence k učení

- Vychovatel:
 - prohlubuje informace o světě lidí, kultuře, přírodě a technice
 - vede děti k pokládání otázek, hledání odpovědí, zkoumání, objevování, všímání si souvislostí mezi jevynabízí aktivity, při kterých děti získané zkušenosti uplatňují v praktických situacích

Kompetence k řešení problémů

- Vychovatel:
 - vede k logickému a kreativnímu uvažování a řešení problémů, k pochopení, že vyhýbání se řešení problémů nevede k cíli
 - učí děti problém pochopit, zjistit příčinu, promýšlet a plánovat jeho řešení

Kompetence komunikativní

- Vychovatel:
 - zapojuje děti do diskuse
 - v komunikaci mezi vrstevníky i s dospělými jim umožňuje vyjadřovat jejich postoje, názory, prožitky, pocity, nálady
 - nezapomíná, že ke správné komunikaci patří také naslouchání druhým

Kompetence sociální a personální

- Vychovatel:
 - vede k uvědomění, že dítě za sebe a své jednání odpovídá a nese důsledky
 - vede k vnímavosti dítěte k nespravedlnosti, ubližování, ponižování, lhostejnosti a agresivitě v mezilidských vztazích a učíme je hledat správná řešení
 - umožňuje spolupráci ve skupině tak, aby dítě bylo schopno tolerovat a respektovat druhé a uzavírat kompromisy, aby se dokázalo prosadit i podřídit většinovému rozhodnutíuplatňuje základní společenské návyky

Kompetence občanská

- Vychovatel:
 - seznamuje děti s jejich právy a vedeme je k plnění povinností
 - vede děti k respektování práv druhých
 - podílí se na formování zdravého a bezpečného prostředí přírodního i společenského
 - vede děti k reflexi základních ekologických souvislostí

Kompetence volnočasová

- Vychovatel:
 - rozvíjí schopnost dítěte účelně trávit volný čas tak, aby se orientovalo v možnostech jeho aktivního a smysluplného využití
 - umožňuje dítěti svobodně vybírat zájmové činnosti podle jeho dispozic, rozvíjet své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech
 - nacvičuje s dítětem umění odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného časuvybavuje děti činnostně zaměřenými a prakticky využitelnými dovednostmi

Očekávané výstupy	Témata	Blok
- vypráví o životě rodiny - komunikuje na téma povolání, profese, koníčky - ztvárňuje dané téma výtvarně, dramaticky ad. - popisuje dům, byt, zařízení domácnosti - vytváří plány fiktivních bytů, domů - zařizuje fiktivní domácnost - popíše, jak se bezpečně dostane do školy a domů - hledá orientační bod - seznamujeme se s dopravní tematikou - orientuje se v budově školy - pojmenuje zaměstnance školy - zamýšlí se nad tím, co může změnit v budově školy, podílí se na výzdobě	Náš domov: U nás doma Náš dům Škola: Cesta do školy Ve škole	Místo, kde žijeme
- pracuje s atlasem, vytváří si plán své fiktivní cestovatelské výpravy - seznamuje se se světadíly, světovými stranami, orientací na mapě	Zeměkoule: Cestujeme prstem po mapě	Svět
- pracuje s mapou města - poznává historická místa - kreslí znak města - poslouchá a reprodukuje pověsti našeho regionu - vytváří projekt ideálního města - vlastními slovy popíše funkci pošty, knihovny, lékárny, banky, obchodu, nemocnice, nádraží, letiště apod. - kreslí, čím bych chtěl/ - a být - hraje si na prodavače, kadeřnice, popeláře apod. - beseduje o profesi hasiče, policisty, lékaře - navrhuje, jak se vyvarovat nebezpečí	Město, v němž žijeme Profese ve městě	Naše vlast Naše město
- představuje svou rodinu, popisuje rodinné zvyky - pokouší se pojmenovat všechny příbuzné - seznamujeme se s významnými dny - odůvodňuje, proč komu přát -dramatizuje scénky s tematikou blahopřání - vyrábí dárky - stanovuje si žebříček hodnot, pravidla soužití - učí se tolerovat odlišné jedince a jejich názory - učí se objektivně hodnotit sebe i své kamarády - připravuje dárky pro nové kamarády	Rodina : Portrét rodiny Máme se rádi Mí kamarádi	Lidé kolem nás
- používá „kouzelná slůvka" prosím a děkuji - volí pozdrav přiměřeně situaci -popíše, jak se chovat v divadle, na koncertě, výstavě - dramatizuje situace s tematikou chování na veřejnosti a v dopravních prostředcích - při společném stolování dbá na kulturu stolování a osvojuje si její zásady	Jak se správně chovat	Pravidla chování

- společně hodnotí chování v oddělení - zaujímá odmítavý postoj k vandalismu, ničení majetku, šikaně - zvládá samoobslužné činnosti	Chválíme a upozorňujeme na nedostatky	
- popíše charakteristické rysy ročních období - beseduje o čase (rok, měsíc, týden, den, hodina) - poznává hodiny - popíše zásady pravidelného denního a týdenního režimu - plánuje aktivní odpočinek - beseduje o zájmových akcích, činnostech - probíráme možná nebezpečí úrazů - hovoří o tom, jak byl/ a malý/ á - vypráví, jak se žilo v minulosti, vyhledá informace - Den stromů, poznává a určuje stromy - Den bez úrazů, popisuje zásady bezpečného chování - podzimní výstava výrobků, pracuje s přírodními materiály - organizuje Mikulášskou nadílku - v době adventní připravuje dárky, vyrábí ozdoby - chystá se na vánoční výstavku; jarmark - baví se na besídkách v odděleních, vypravuje o Vánocích, o tradicích - připravuje si masky na maškarní karneval - uvítá" 1. jarní den, připomene si znaky jara - seznamuje se s velikonočními tradicemi, maluje kraslice, chystá velikonoční výstavu - slaví DEN ZEMĚ, beseduje o zdravém životním stylu, zdravé stravě - vyrábí přáníčka ke Dni Matek - slaví Den dětí, připravuje a účastní se her a soutěží - účastní se dle zájmu ozdravných pobytů pořádaných školou	Kalendář Rok Režim dne Můj volný čas Jak se měníme Svátky, zvyky, tradice, oslavy: Podzim Zima Jaro Léto	Lidé a čas
- poznává a určuje stromy i rostliny - staví z přírodnin - využívá přírodnin k výtvarným a pracovním činnostem - hovoří o zvířatech (domácí, ve volné přírodě, v ZOO, hospodářská) - tvoří, maluje zvířata, využívá práce k výzdobě školy - sleduje změny v přírodě, charakteristické znaky jednotlivých ročních období využívá v tématických činnostech - pečuje o zeleň - beseduje o vodě a jejich skupenstvích - popisuje koloběh vody v přírodě - je seznámen s informacemi o změnách klimatu - v rámci Dne Země beseduje o ochraně přírody - třídí odpad, sbírá papír, plastové lahve	Rostliny a živočichové: Stromy a rostliny Živočichové Roční období: Příroda Voda, počasí Ochrana životního prostředí	Rozmanitost přírody

- popíše lidské tělo a jeho funkce - sleduje, jak se mění míry, váha - znalostí o těle využívá při soutěžích, hrách a v dalších činnostech - upevňuje si návyky osobní hygieny a dodržuje ji - ujasňuje si význam otužování a zdravého životního stylu - hovoří o zdravé výživě, využívá smysly při poznávání a posuzování zeleniny, ovoce a dalších potravin - dbá na důležitost pitného režimu - uvědomuje si možná nebezpečí a zjišťuje, jak jim předcházet - uvědomuje si nebezpečí při kontaktu s neznámým člověkem - učí se přivolat pomoc dospělého nebo policie (tel.: 150,155, 158,112) - učí se zásadám první pomoci - dle počasí se účastní pobytu venku (obsah a činnosti jsou přizpůsobeny ročním obdobím) - relaxuje při spontánních hrách a činnostech - při pobytu venku si hraje, soutěží	Poznáváme své tělo: Lidské tělo, postava Pečujeme o své zdraví Předcházíme úrazům Pobyt venku	Člověk a jeho zdraví

Délka a časový plán vzdělávání:

Činnost ŠD vychází z Vyhlášky o zájmovém vzdělávání č.74/2005 Sb., v platném znění, ŠVP pro základní vzdělávání naší školy SOS a ŠVP ŠD Mozaika. Dále pak z ustanovení Školského zákona č.82/2015 Sb. ze zákona o zpracování osobních údajů č.561/2004 Sb. Školského zákona. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

Délka zájmového vzdělávání a z ní vyplývající časový plán je pro náš ŠVP stanoven vzhledem k organizační struktuře oddělení a kroužků rozšířené zájmové činnosti na **jeden školní rok**. Tato délka časového plánu plně vyhovuje a zohledňuje pojetí a členění tematického celoročního plánu práce ŠD, který vychází z rozčlenění a zařazení do ročních období, jimiž jsou činnosti motivovány a ovlivňovány.

Podzimní období:

- příprava tříd a oddělení na začátek školního roku, nábor do rozšířených zájmových činností, zahájení soutěže ve sběru papíru
- organizační, BOZP, úplata za zájmové vzdělávání (bezhotovostní, přidělení VS), hotovost pouze ve výjimečném případě
- 28.9. - Den české státnosti - sv. Václav
- podzimní výstavka výrobků z přírodních materiálů, Halloween
- 20.10. Den stromů
- 28.10.1918 - založení ČSR
- Uspávání broučků – akce pro děti a rodiče

Zimní období:

- Mikulášská nadílka
- vánoční besídky a posezení v odděleních
- Vánoční jarmark, popř. celodružinový vánoční koncert
- soutěžní zimní hlasovací výstava papírových modelářů pro žáky ZŠ a veřejnost
- Maškarní karneval s Hopsalínem
- pololetní vyhodnocení sběru papíru - odměny

Jarní období:

- 1. jarní den – besedy v odděleních
- výroba dáreků a medailí k zápisu žáků do 1. tříd
- projekt Děťství bez úrazů
- Mezinárodní výstava papírových modelářů PAPIR SHOW
- Den Země - projekt, zdravý životní styl, třídění odpadů ...
- Jarní dílna - velikonoční workshop spojený s výstavou prací kroužku rukodělného, keramiky, modelářů
- Den matek
- Den rodiny 15.5.

Letní období:

- Účast na ozdravných pobytech
- Olympiáda - sportovní den k MDD nebo k ukončení školního roku (odměny)
- vyhodnocení soutěže ve sběru papíru - odměny

Celoročně ŠD zajišťuje:

- spolupráci s vedením školy, třídními učiteli, výchovnými poradci, psychologem školy, školními asistenty...
- péči o květinovou výzdobu
- evidenci úplaty za zájmové vzdělávání (bezhotovostní platba)
- výzdobu prostor školy a ŠD

- Klub mladých čtenářů - nabídka knih Albatros, Fragment, Egmont pro ZŠ i MŠ - zvyšování čtenářské gramotnosti žáků
- soutěž ve sběru papíru
- nákup spotřebního materiálu a pomůcek pro ŠD, granty, dotace
- inventarizaci
- Šablony II (klub deskových her, čtenářský klub)

Formy vzdělávání:

- **pravidelná výchovná a vzdělávací činnost** - zahrnuje každodenní činnost žáků přihlášených k pravidelné docházce
- Provoz ŠD: ranní ŠD: 6.00 - 7.40 hod.
 odpolední provoz: 11.40 - 16.30 hod.

rozšířená zájmová činnost: /zahájení a ukončení dle rozpisu pracovní doby vychovatelů/

- papírové modelářství - pondělí
- keramika / začátečníci - úterý
 pokročilí - středa
- netradiční nejen výtvarné techniky - čtvrtek
- **Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tématická činnost** - besedy, soutěže, výstavy, exkurze, výlety, sportovní akce....
- **Spontánní činnosti:** spontánní aktivity zahrnuté do pravidelné činnosti ŠD / hry na ranní ŠD; odpolední klidové, odpočinkové, relaxační a rekreační činnosti, zájmové činnosti, činnosti při pobytu venku /

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami: dle vyhlášky č. 27/2016 sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

- splňujeme podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- respektujeme individualitu každého žáka
- vytváříme přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj
- individuálním přístupem nabízíme také začleňování žáků s poruchami chování ve spolupráci s poradenským pracovištěm školy a úzké součinnosti se školním psychologem a školními asistenty
- dle stupně a charakteru jejich handicapu bude umožňováno začleňování do volnočasových aktivit a budou zajišťovány podmínky vhodné k rozvoji jejich osobnosti
- při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby
- pro rozvoj talentovaných jedinců bude naše ŠD nabízet další doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu

Podmínky pro přijímání uchazečů a podmínky ukončování vzdělávání:

- činnost školní družiny je určena především pro žáky 1. stupně ZŠ
- dle potřeby (individuální přístup, zdravotní a jiné problémy je možno na doporučení výchovných poradců, psychologa, třídních učitelů, na žádost rodičů apod.) v případě nenaplnění oddělení přijmout k pravidelné docházce také žáky 2. stupně
- základní provozní jednotkou je oddělení, které se naplňuje do počtu 30 dětí nebo dle § 111a odst. 4 školského zákona - výjimka z nejvyššího počtu žáků
- přijetí k zájmovému vzdělávání rozhoduje ředitel, postupuje podle pravidel, která stanoví v ŠVP
- přijetí je provedeno na základě vyplnění přihlášky (zápisního lístku) zákonným zástupcem žáka
- žáci mohou být přijímáni v průběhu celého školního roku
- podmínkou přijetí je také zaplacení Úplaty za zájmové vzdělávání a její úhrada ve výši 1000 Kč na pololetí (200 Kč na měsíc) nebo 2000 Kč celý školní rok
- platbu je hrazena bezhotovostně (přidělení VS), hotovost pouze výjimečně
- ředitel školy může na žádost rodičů a na základě doložených potvrzení z Úřadu práce rozhodnout o snížení nebo prominutí platby za zájmové vzdělávání
- odhlašování žáků - ukončení docházky do ŠD probíhá na základě písemného oznámení zákonného zástupce žáka nebo z důvodu nezaplacení úplaty
- ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů
- do kroužků rozšířené zájmové činnosti ŠD mohou být na základě přihlášky přijati také žáci, kteří nejsou přihlášení k pravidelné docházce do ŠD, úplata 200 Kč pololetí
- z důvodu zajištění bezpečnosti při specifických činnostech v kroužcích je maximální počet určen hranicí do 15 účastníků

Pedagogové se průběžně vzdělávají v rámci vzdělávacích kurzů NIDV, KVIC a nabídky dalších subjektů. Vzdělávání je zaměřeno na nové formy pracovních a zájmových činností, u vedoucí vychovatelky také na legislativu. Odborné zaměření prohlubují také samostudiem a využíváním odborné literatury.

Materiální podmínky

Činnost ŠD probíhá v 5. odděleních, z toho 4 jsou samostatná herna, kde se žáci schází při ranním provozu ŠD a kde se účastníci ŠD spojují po 15. Hodině do ukončení provozu. Ostatní oddělení jsou umístěna ve třídách školy, kde zahajují činnost po výuce. V době, než se třída uvolní, pobývají žáci v klidové místnosti, která je vybavena pro odpočinkové a rekreační činnosti.

Kromě těchto heren využívá ŠD prostory chodby (stolní tenis, kulečnick, stolní fotbal..).

Kroužek keramiky pracuje v samostatné dílně k tomu určené a vybavené.

Všechny místnosti mají koberce, každá třída má samostatný prostorný kabinet, kde jsou uloženy pomůcky.

Žáci ŠD mohou využívat ke svým činnostem, akcím a projektům tělocvičnu, sportovní halu, baletní sál, čítárnu, cvičnou kuchyňku a všechny ostatní prostory školy.

Od školního roku 2013/2014 se plánují změny v umístění tříd na škole tak, aby ŠD měla pro všechna svá oddělení samostatné místnosti.

Vychovatelé a žáci se značnou měrou podílí na výzdobě a estetizaci školy, kde prezentují výsledky své tvořivosti.

Materiální vybavení je závislé na finančních možnostech školy. Díky dotacím MMO, jsou místnosti dostatečně vybaveny, jednotlivá oddělení mají pomůcky a hry, které rozvíjí schopnosti žáků, zatím v dostatečném množství. Spotřební materiál je zajišťován z provozní zálohy a spoluúčastí ze sběru starého papíru, který ŠD organizuje.

Ekonomické podmínky

- Úplata za zájmové vzdělávání se řídí vyhláškou č. 109/2011 Sb.
- Úplatu může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit dle zákona o pomoci v hmotné nouzi, sociálních službách nebo zákona o státní sociální podpoře
- Úplata za zájmové vzdělávání činí 200,- Kč/měsíc. Platbu je možno uhradit na 1. pololetí 1.000,- Kč, na celý rok 2.000,-Kč. Platba je bezhotovostní. Platbu možno vyjimečně i rozdělit.
- Úplatu za zájmové vzdělávání je možné vrátit z důvodu - pokud je účastník ŠD odhlášen, nepřítomen, v láních, nemocen - celý měsíc nebo převést do dalšího měsíce.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

BOZP pro žáky vychází z Organizačního řádu školy, jehož součástí jsou přílohy, které zahrnují všechny bezpečnostní možnosti, na které je třeba brát ohled. Žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečnosti, ochrany zdraví a prevence sociálně patologických jevů, pravidly pro zacházení s majetkem školy. Vzájemné vztahy mezi zaměstnanci školy a žáky, nepřímo i zákonnými zástupci žáků, musí vycházet ze zásad vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti. Dbáme na vytváření partnerských vztahů podložených vzájemnou úctou, důvěrou a spravedlností, na dodržování základních společenských pravidel a pravidel slušné a zdvořilé komunikace.

Žáci jsou poučováni o pravidlech bezpečného chování na začátku školního roku před každou akcí ŠD, týdně - zápis do Přehledu výchovně vzdělávací práce.

Formou projektů ŠD jsou žáci seznamováni s riziky v různých oblastech, kde si mohou úraz způsobit.

Z důvodu zajištění bezpečnosti žáků až do odchodu účastníka zájmového vzdělávání ze školského zařízení a z důvodu nadstandardní nabídky zájmových činností a kroužků, vyžaduje organizování, přesun a osobní předávání žáků přímou práci vychovatele (bezpečnost a ochrana zdraví, upevňování návyků osobní hygieny, zvládnutí samoobslužné činnosti, předcházení vzniku šikany, vandalismu a ničení majetku.

Organizační směrnice obsahuje popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví, za nichž se zájmové vzdělávání uskutečňuje.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

- Vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání
- Vhodný stravovací a pitný režim podle věkových a individuálních potřeb žáků
- Zdravé prostředí užívaných prostorů podle platných norem - odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, hygienické vybavení prostorů
- Bezpečné pomůcky
- Ochrana účastníků před úrazy:
 - První pomoc
 - Zvláštní pravidla při pracovních činnostech
 - Činnosti na sportovišti (hřiště, tělocvična)
 - Výlety a akce konané mimo školu (chůze po silnici, pohyb ve městě, co dělat, když se ztratím)
 - Škola v přírodě, zotavovací akce
 - Činnosti v přírodě (koupání, terénní hry)
- Výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů, pravidelná kontrola prostor a zařízení z hlediska jejich bezpečnosti (provozní řády heren, keramických dílen, tělocvičen, kuchyněk...)
- Dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře, praktická dovednost zaměstnanců poskytovat PP

Psychosociální podmínky:

- Vytváření prostředí pohody, příznivé sociální klima - otevřenost a partnerství v komunikaci, úcta, tolerance, empatie, spolupráce a pomoc druhému
- Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům, činnost vycházející ze zájmu účastníků a osvojování si toho, co má pro ně praktický smysl, co vede k praktické zkušenosti
- Věková přiměřenost a motivující hodnocení - respekt k individualitě účastníků, hodnocení v souladu s individuálními možnostmi, dostatečná zpětná vazba
- Ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- Spoluúčasť žáků na plánování činnosti, provádění i následném hodnocení
- Včasná informovanost žáků a jejich rodičů o činnosti v zařízení

Rozšířená nabídka zájmových činností ŠD - kroužky:

- Kroužek keramiky
- Kroužek výtvarných a netradičních technik
- Kroužek papírového modelářství
- Hravé čtení
- Kuchtíci
- Pohybové hry

Klíčové a odborné kompetence:

- **Kompetence k učení** - pracuje s učebními materiály a pomůckami, pozná vlastní pokroky, dokáže vyhledávat a využívat informace v praktickém životě, samostatně pozoruje a získané výsledky porovnává
- **Kompetence sociální a personální** - účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, chápe potřebu efektivně spolupracovat při řešení daného úkolu
- **Kompetence k realizaci zájmové činnosti a aktivnímu využívání volného času** - projevuje smysl pro kulturu a tvořivost, používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- **Kompetence k řešení problémů** - všímá si dění a problémů, řeší problémy, na které stačí, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- **Komunikativní kompetence** - samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozšiřuje svou slovní zásobu, dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými...), dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítače, audiovizuální prostředky)

Výtvarné a netradiční techniky

Cíle vzdělávání:

- Rozvíjet a upevňovat smysl pro krásu, barvy, fantazii, představivost
- Naučit základním znalostem a dovednostem v dané vykonávané činnosti
- Rozvíjet vztahy k uměleckým tvorbám
- Podpořit kladný vztah k výtvarnému umění a k tvůrčí práci
- Posilovat jemnou motoriku, koordinaci pohybu

Obsah činnosti:

- Žáci se seznámí s nejrůznějšími materiálu pro tvorbu: papír, kartón, plastické hmoty, keramika, sklo, minerální kameny, kov (měď, hliník) vlna, přírodniny
- Seznámí se s různými technikami tvoření jednotlivých výrobků: pletení výrobků z papíru, Iris Holding, tvorba výrobků ze sádry a následovné barvení, malování barvou, stříkání barvou, práce s korálky, minerály, malování horkým voskem (enkaustika)
- Výrobky se zaměřením na jednotlivá roční období, vyzvednutí výrobků na Vánoce, Velikonoce, svátky, narozeniny-dárky

Očekávané výstupy:

- Dokončení výrobků žáky
- Samostatné přemýšlení nad výrobkem a organizace práce na svém výrobku
- Orientace na oddělení - kde jsou prac. pomůcky, k čemu slouží, jaký materiál je zapotřebí k práci
- Vzájemnou pomoc mezi sebou
- Úklid pracovního místa
- Dbáme na hygienu pracovní a osobní bezpečnost

Metody práce:

- Tradiční (vysvětlení, názorná ukázka, pracovní postup)
- Motivující (dialog, konstruktivní řešení, pochvala, vyhodnocení)

Keramika - začátečníci a pokročilí

Cíle vzdělávání:

- naučit základním znalostem a řemeslným dovednostem v oboru
- dát možnost k rozvoji citu pro materiál
- umožnit rozvoj tvořivosti, představivosti, fantazie
- podpořit kladný vztah k výtvarnému umění a k tvůrčí práci

Obsah činnosti:

- seznámení s materiálem a jeho zpracováním
- práce s plátem (válení, vykrajování, konstrukce)
- práce z volné ruky (mačkání, modelování, jednoduchý výrobek) a práce z bloku (odebírání, přidávání)
- práce s barevnou hlínou (kombinování)
- práce s hliněnými hádky (spojování, konstrukce)
- povrchová úprava hlíny (plastická, engoby, glazury, barvítka)
- témata podzim, zima i Vánoce /jaro/ Velikonoce/ léto, soutěžní témata, drobné dárky

Očekávané výstupy:

- zvládne zpracovat hlínu a vyrobit jednoduchý výrobek z ruky
- dokáže vyválet plát a vytvořit z něj výrobek
- dokáže vytvořené výrobky dekorovat plastickým zdobením, správně použít engobu, glazuru, barvítka, oxid
- umí tvořivě přemýšlet a pracovat s pomocí a postupem času i samostatně
- dokáže si zorganizovat pracovní prostor, postup práce, její dokončení a úklid po práci
- spolupracuje s ostatními a respektuje jejich prostor

Metody práce:

- klasické (vysvětlování, předvádění, napodobování, instruktáž)
- aktivizující (rozhovor, výtvarný experiment, řešení problému)

Kroužek Papírového modelářství

Cíle vzdělávání

- poskytnout dětem možnost ověřit si své schopnosti a dovednosti při uvedených aktivitách, porovnat tyto schopnosti a dovednosti s dalšími dětmi
- rozvíjet morálně volní vlastnosti a smysl pro fair-play
- rozvíjet schopnosti dětí - trpělivost, zručnost, jemnou motoriku, logické myšlení

Obsah:

- Modely zaměřené tématicky
- (Technika, M1-) D, Armáda, Architektura, 1ZS, letecká a kosmická technika) Děti se seznámí s nejrůznějšími materiály: papír, plasty, dřevo, drátky....
- Seznámení se také s technikami práce lepení natupo, podlepování, patinování a zašpinění modelů, doplňky z plastu a drátu

Očekávané výstupy:

- Děti si každý výrobek dokončí
- Orientují se ve třídě - kde jsou, pomůcky, k čemu souží, jaký materiál je zapotřebí k práci
- Organizují si práci na svém výrobku
- Dovedou uklidit pracovní místo
- Pomáhají si navzájem, radí se
- Kolektivní práce na výrobku
- Dbají na hygienu a osobní bezpečnost

Důležitá – ochrana zdraví při práci, bezpečnost při zacházení s nástroji a pomůckami

Metody práce:

- Vysvětlení práce
- Názorná ukázka
- Pracovní postupy
- Motivační pomůcky a rozhovory
- Vlastní práce
- Úklid místa
- Vyhodnocení výrobku

Hravé čtení

Cíle vzdělávání:

- I. Dlouhodobý cíl
 - smysluplné trávení volného času jako prevence patologických jevů, vychovat z každého žáka nezávislého a přemýšlivého čtenáře.
- II. Střednědobé cíle
 - a) kognitivní: porozumění textu (žáci uvážlivě volí četbu, reflektují průběh svého čtení a čtenářství, využívají vhodné strategie a postupy při práci s texty),
 - b) afektivní: vstřícný vztah ke čtení (zaujetí četbou vytváří návyk pravidelného čtení, který žákům přináší zážitek z četby, zvyšují se šance, že se jejich čtenářské dovednosti a znalosti budou rozšiřovat),
 - c) psychomotorické: čtení jako součást životního stylu jedince (směřování žáků k vhodným volnočasovým aktivitám)
- III. Krátkodobý cíl
 - radost ze čtení: pozitivní emoce a zážitky spojené s četbou sdílené s ostatními žáky.

Obsah činnosti:

- a) sdílení vlastního čtenářství spolu s doporučováním si četby navzájem,
 - vrstevnické doporučováním je hlavním faktorem při výběru knihy a v motivaci k četbě,
- b) samostatné čtení knih dle vlastního výběru,
- c) přímá práce s knihou,
- d) slovní hry, rébusy, křížovky, dramatické a fantazijní hry,
- e) portfolio čtenáře s pracovními listy.

Očekávané výstupy:

Žák

- a) si vybírá knihy podle ilustrací, podle obalu, podle svého zájmu a s pomocí dospělého, začíná si samostatně vybírat knihy, které mu přinášejí čtenářský zážitek,
- b) soustředěně naslouchá čtenému textu, podle své volby se zapojuje do vyprávění nebo do diskuze o přečteném, vyhledává příležitosti k hovorům o knihách a textech,
- c) odhadne obsah či děj podle ilustrací nebo obálky knihy, povídá si, o čem je čtený text,
- d) hledá shody a rozdíly mezi tím, co čte, a mezi vlastní zkušeností, znalostmi a světem, s dopomocí vyvodí jednoduché informace či závěry,
- e) rozpozná různé typy jednoduchých textů (báseň, pohádku, příběh, naučný text), začíná rozpoznávat základní stavební prvky a rysy textu (nadpis, obálka knihy, kde text začíná a končí),
- f) si vybírá text podle potřeby (encyklopedii, když se chce něco dozvědět...), doptává se, pokud něčemu nerozumí, používá ilustrace k lepšímu porozumění textu,
- g) se rád vrací ke svým známým a oblíbeným knihám,
- h) s dopomocí reflektuje své čtení a čtenářství, rád sdílí své čtenářské zkušenosti a zážitky v komunitě čtenářů.

Metody práce:

- a) slovní: rozhovor, práce s textem, vysvětlování,
- b) názorně demonstrační: předvádění a pozorování (představení vlastní knihy, dramatické hry), práce s obrazem (ilustrace, pracovní listy),
- c) praktické: vytváření dovedností (psaní, aktualizace schopností a zkušeností žáka, orientace v situaci, aktivní hledání problému), napodobování, produkční metody (tvořivá činnost ve slovní, dramatické, fantazijní i písemné rovině)

Klíčové kompetence:

Realizace výchovně vzdělávacích cílů povede k naplnění následujících klíčových kompetencí: kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence k trávení volného času.

Kuchtíci

Cíle vzdělávání:

- IV. Dlouhodobý cíl
 - pozitivní vztah k vaření, vedení k samostatnosti, sebeobsluha, pořádek a čistota, smysluplné trávení volného času jako prevence patologických jevů, profesní směřování
- V. Střednědobé cíle
 - d) kognitivní: osvojování a prohlubování základů vaření, znalost receptů a jejich postupů, osvojování a dodržování základních principů stolování,
 - e) afektivní: spolupráce s vrstevníky během přípravy pokrmů, hospodárné zacházení s potravinami, udržování pořádku a čistoty prostřednictvím úklidu,
 - f) psychomotorické: osvojování si pracovních postupů, dodržování obecných zásad bezpečnosti a hygieny při práci včetně zásad bezpečnosti a ochrany při práci s náčiním, kuchyňským inventářem i spotřebiči.
- VI. Krátkodobý cíl
 - radost z vaření: pozitivní emoce a zážitky spojené s vařením sdílené s ostatními žáky.

Obsah činnosti:

- f) psaní a kreslení receptů do sešitu „Kuchtíkovy recepty“,
- g) příprava pokrmů a jejich konzumace,
- h) úklid kuchyňky po vaření

Očekávané výstupy:

Žák

- a) se seznamuje s prostředím a vybavením kuchyně (náčiní a spotřebiče),
- b) připraví s pomocí jednoduchý pokrm,
- c) si uvědomuje nástrahy kuchyně při vaření (např. nůž je ostrý, hrnec pálí, olej je rozžhavený, voda horká apod.) a dbá pokynů pedagoga,
- d) připraví tabuli pro jednoduché stolování,
- e) se chová vhodně při stolování,
- f) udržuje pořádek a čistotu pracovní plochy

Metody práce:

- d) slovní: rozhovor, práce s textem (příprava pokrmů dle receptu), vysvětlování,
- e) názorně demonstrační: předvádění a pozorování (vaření), instruktáž (rozvoj motorických a pracovních kompetencí při vaření),
- f) praktické: vytváření dovedností (psaní, aktualizace schopností a zkušeností žáka, orientace v situaci, aktivní hledání problému), napodobování, manipulování (poznávání prostředí, zařízení a vybavení školní kuchyňky), produkční metody (psaní a kreslení receptů, hotové pokrmy)

Klíčové kompetence:

Realizace výchovně vzdělávacích cílů povede k naplnění následujících klíčových kompetencí: kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence pracovní, kompetence občanské a kompetence k trávení volného času.

Kroužek POHYBOVÉ HRY

Cíle vzdělávání:

1. Podpora zdravého tělesného a duševního vývoje dětí.
2. Naučit děti základním dovednostem při pohybových aktivitách.
3. Získat a rozvíjet u dětí kladný vztah k pohybovým činnostem a v budoucnu ke sportu.

Obsah činnosti:

1. Děti se seznámí s pohybovými aktivitami.
2. Děti se seznámí s pravidly cvičení se švihadly, na lavičkách, s pěnovými míči, plnými míči, gymbally, na žíněnkách, s raketkami a s kužely.
3. Děti hrají soutěživé a míčové hry.

Očekávané výstupy:

1. Žáci uplatňují hlavní zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách v tělocvičně a na hřišti.
2. Žáci zvládají jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině.
3. Žáci reagují na základní pokyny k osvojené činnosti.
4. Žáci dodržují pravidla her a soutěží.
5. Žáci zvládají osvojené pohybové dovednosti.

Metody práce:

1. Ukázka, popis, napodobení.
2. Řízené hry.
3. Cvičení podle připravené předlohy.
4. Cvičení na stanovištích.
5. Cvičení ve skupinách.

Šablony II

Školní družina je zapojena do Šablon II MŠMT. V rámci tohoto projektu dochází ke vzdělávání vychovatelů v několika oblastech, a to formou DVPP, tedy školení zaměřená na různá témata, oblasti zájmového vzdělávání, informace následně vychovatelé využívají při práci. Dále se účastní šablon s názvy "školní kluby" a "projektové dny". Obě tyto šablony mají za úkol naučit žáky novým znalostem a dovednostem. Školní kluby jsou zaměřené na rozvoj dětí v mnoha směrech, záleží na konkrétním druhu klubu. Projektový den má představit něco nového v prostředí mimo školu i ŠD. Všechny šablony, do kterých se školní družina zapojuje, jsou velice přínosné jak pro chod školní družiny, tak pro žáky, kteří ji navštěvují a na projektech se podílejí.